

Katalog över aktivitetsytor Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

Rapport 2017:1_8
Arkeologisk undersökning

Uppsala län; Uppland; Uppsala kommun; Uppsala socken;
Gamla Uppsala 20:1, 21:13, 21:27 m.fl.; Uppsala 134:4, 240:1,
284:2, 586:1, 597:1, 603:1, 604:1, 605:1 och 606:1

Anton Seiler och Tomas Westberg (red.)

Katalog över aktivitetsytor **Utbyggnad av Ostkustbanan** **genom Gamla Uppsala**

Rapport 2017:1_8
Arkeologisk undersökning

Uppsala län; Uppland; Uppsala kommun; Uppsala socken;
Gamla Uppsala 20:1, 21:13, 21:27 m.fl.; Uppsala 134:4, 240:1,
284:2, 586:1, 597:1, 603:1, 604:1, 605:1 och 606:1

Dnr 5.1.1-00031-2015

Anton Seiler och Tomas Westberg (red.)

Arkeologerna

Statens historiska museer

Våra kontor

Linköping

Lund

Möln dal

Stockholm

Uppsala

Arkeologerna

Statens historiska museer

Rapport 2017:1_8

Rapporten ingår även i Upplandsmuseets rapportserie (2017:1_8) samt Societas Archaeologica Upsaliensis (SAU) rapportserie (2017:1_8).

Arkeologerna

010-480 80 00

info@arkeologerna.com

www.arkeologerna.com

Upplandsmuseet

018-16 91 00

info@upplandsmuseet.se

www.upplandsmuseet.se

Societas Archaeologica Upsaliensis (SAU)

018-10 79 30

post@sau.se

www.sau.se

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.

Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Layout: Ann-Mari Hållans Stenholm, Arkeologerna

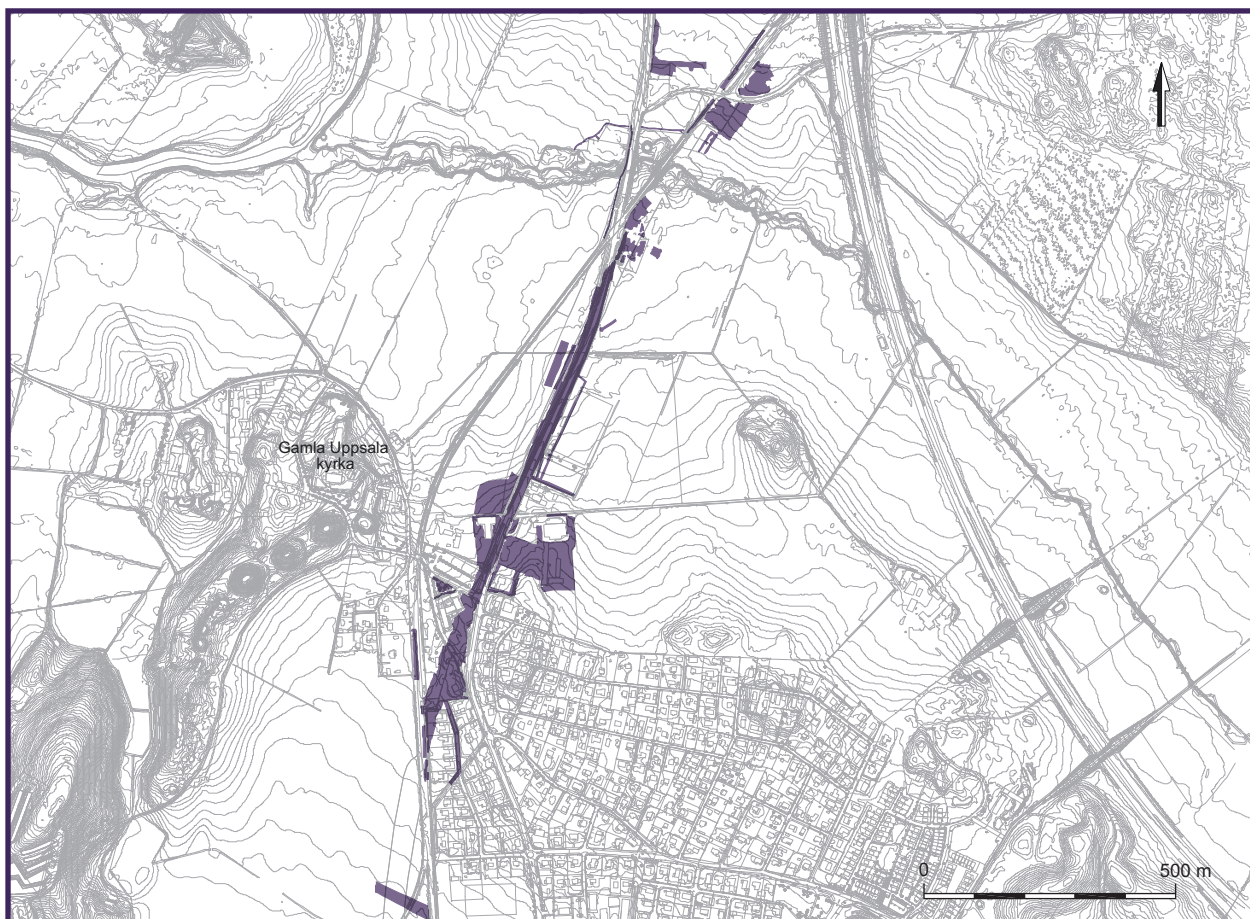
Omslag: Svanen är projektets symbol. Det är en stiliserad bild av ett exklusivt och helt unikt beslag i glasemalj med silverram, som påträffades i höjd med gravfältet under förundersökningen. Fyndet dateras till vendeltid.

Illustration: Franciska Sieurin-Lönnqvist, Arkeobild.

Tryck/utskrift: Rapporten finns digitalt på <https://app.raa.se/oppnadata/forndok/>

Innehåll

Om rapporteringen från det arkeologiska projektet	
Utbyggnad av Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala	6
Introduktion	7
Av Anton Seiler och Tomas Westberg	
Presentation av materialet	7
Definition	7
Antal, läge och kronologisk spännvidd	7
Funktion	7
Avfallsdeponering	8
Boende	8
Djurhållning	8
Gårdsplan	8
Härdområde och härdrad	8
Kult/ritual	8
Markberedning	8
Matberedning/matlagning	8
Metallhantverk	8
Obestämd aktivitet	9
Odling	9
Tjärframställning	9
Täkt	9
Undersökningsmetod	9
Bevarings- och stratigrafiska förhållanden	9
Brukningstid	9
Fynd	9
Analysstrategi	9
Planer till katalogens övergripande objekt	9
Referenser	10
Administrativa uppgifter	11
Katalogdel	12
Medverkande författare i katalogen	12
Ingående objekt i katalogen	12
OKB-projektets publikationer	423

Undersökta ytor inom OKB-projektet. Skala 1:15 000.

Om rapporteringen från det arkeologiska projektet Utbyggnad av Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala

Anledningen till de arkeologiska undersökningarna var Trafikverkets utbyggnad av dubbelspår genom Gamla Uppsala. Projektet pågick mellan år 2012–2017. Under de första åren genomfördes omfattande fältundersökningar. Hela projektet har publicerats i en egen rapportsvit Arkeologerna 2017:1_1–23. Rapporterna finns att tillgå på Riksantikvarieämbetet/Forndok.

Rapport 2017:1_1 innehåller den vetenskapliga fördjupningen, en artikelsamling baserad på projektets vetenskapliga frågeställningar och tematiska ingångar. Rapport 2017:1_2 är en inledande Projektintroduktion för hela det arkeologiska projektet med bakgrund, frågeställningar, analyser, ¹⁴C-tabeller m.m. Rapporterna 2017:1_3–9 utgörs av kataloger för respektive kategori av tolkade lämningar i form av bland annat hus, gravar, aktivitetsytor, brunnar, och stolpfundament.

Föremålsmaterialen är samlade i en separat rapport, 2017:1_10. Specialanalyser såsom osteologi, växtfynd, keramik, metallurgi och geoprospektering redovisas i rapporterna 2017:1_11–17. Slutligen är övriga analyser och konserveringsrapporter publicerade i rapporterna 2017:1_18–23.

Samtliga rapporter och övriga publikationer som givits ut i samband med OKB-projektet presenteras i en tabell sist i denna rapport. Utöver dessa har en populärvetenskaplig bok givits ut av Norstedts förlag.

Det arkeologiska projektet är ett samarbete mellan Arkeologerna vid Statens historiska museer, Upplandsmuseet och SAU (Societas Archaeologica Upsaliensis).

Introduktion

Av Anton Seiler och Tomas Westberg

I denna katalog redovisas de undersökta aktivitetsytor som påträffats inom OKB-projektet. Dessa ingår som delar av främst gårdsmiljöerna från järnålder och medeltid. Inom kategorin aktivitetsytor återfinns lämningar efter till exempel avfallshandling, matberedning/matlagning, djurhållning och kult/ritual. Det arkeologiska materialet som helhet behandlas och analyseras i projektets vetenskapliga rapport *at Upsalum – människor och landskapande* (Beronius Jörpeland m.fl. 2017). Ett makrofossil- och benmaterial från skilda aktivitetsytor har analyserats och dessa redovisas och tolkas utförligare i respektive analysrapport: *Växtfynd – makrofossil- och pollenanalys* (Ekblom & Bergman 2017) samt *Gårdarnas djur – osteologisk analys* (Magnell 2017).

För en fullständig presentation av det arkeologiska projektet hänvisas till *Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet* (Beronius Jörpeland 2017).

Presentation av materialet

Definition

Aktivitetsytor är begränsade områden som hyser spår efter aktiviteter och handlingar med ett rumsligt, kronologiskt, funktionellt och kontextuellt samband. Aktivitetsytor har identifierats utifrån – i huvudsak – ansamlingar av olika specifika kontextgrupper och stratigrafiska objekt såsom stolphål, härdar och lager, men även genom fyndkoncentrationer som bedömts vara arkeologiskt signifikanta. Både kvalitativa och kvantitativa kriterier har således styrts identifieringen av aktivitetsytorna.

Att identifiera aktivitetsytor har varit en viktig del av det arkeologiska tolkningsarbetet i syfte att fånga upp och synliggöra företeelser i det arkeologiska materialet som inte ryms inom övriga typer av konstruktioner såsom hus av olika slag, gravar och brunnar. Aktivitetsytor har, i likhet med dessa företeelser, bärighet för tolkningen av de socioekonomiska, rituella/religiösa och organisatoriska strukturerna i undersökningsområdets olika delar.

Tabell över aktivitetsytornas funktion och antal.

Typ av aktivitetsyta	Antal
Avfallshandling	27
Boende	1
Djurhållning	2
Gårdsplan	29
Härdområde	26
Härdrad	1
Kult/ritual	10
Markberedning	4
Matberedning/matlagning	5
Metallhantverk	2
Obestämd aktivitet	7
Odling	11
Tjärframställning	2
Täkt	6
Summa	133

Antal, läge och kronologisk spännvidd

Sammanlagt har 133 aktivitetsytor lokaliserats. Dessa förekommer i undersökningsområdets samtliga delar, med en tydlig övervikt (87 %) vid delområdena belägna mellan GUSK i norr och Veterinärvillan i söder, samt Groaplan i väster och Storby backe i öster. Denna fördelning beror delvis på olika bevaringsförhållanden, men det faktum att aktivitetsytor var vanligt förekommande vid den tidigare plöjda Storby backe vittnar att de högre förekomsterna snarare är knutna till de olika delområdenas komplexitet vad gäller brukande och representerat tidsspänn.

De äldsta aktivitetsytorna härrör från yngre bronsålder och de yngsta från 1800-tal. De flesta (cirka 65 %) har dock varit i bruk någon gång mellan äldre järnålder och medeltid.

Funktion

Sammanlagt har 15 olika typer av aktivitetsytor kunnat beläggas (se tabell). De vanligaste är ytor för avfallshandling, härdområden och gårdsplaner.

Odlingsytor och ytor för rituell verksamhet är också förhållandevis väl företrädda.

Avfallsdeponering

Här avses ytor där avfall från bl.a. konsumtion, hushållsrelaterade aktiviteter och olika produktionsled deponerats i iakttagbar mängd. Fyndmaterialet har oftast en blandad karaktär. Berörda lämningar består av lager och/eller gropar med stor andel av t.ex. djurben, kasserade föremål och organiskt material. Kasserade konstruktionsdetaljer såsom lerklining, större stenar och hårdfylningar kan också förekomma.

Boende

I denna kategori finns endast en aktivitetsyta (vid Storgården centrala) avspeglad av ett ytmässigt stort och fyndförande lager. Detta lager har en koppling till flera skeden av underliggande gårdslämningar, men dess homogena karaktär och blandat fyndmaterial har inte möjliggjort en närmare kronologisk skiktning.

Djurhållning

Här avses gårdsnära, begränsade utomhusytor där få och boskap hållits instängda. Dessa ytor torde motsvara mindre inhägnader och hagar.

Berörda lämningar består av kraftiga tramphorisonter, där t.ex. fynd och ben finns nedtrampade i homogena lager eller i det naturliga underlaget. Ansamlingar av mindre stolphål som avspeglar inhägnader kan även vara aktuella.

Gårdsplan

Här avses ytor i anslutning till en eller flera byggnader, främst använd för rörelse och vistelse utomhus.

Gårdsplan avspeglas genom t.ex. tramphorisonter, dräneringslager, stenpackningar och/eller hårdar och stolphål som inte hör till andra konstruktioner, samtliga i direkt anslutning till eller nära byggnader. Koncentrationer av signifikanta fynd såsom hästskosömmar och broddar kan vara vägledande för tolkningen.

Härdområde och härdrad

I denna typ ingår koncentrationer av ej funktionsbestämda hårdar som utifrån läge i förhållande till varandra och typologiska drag antas avspegla liknande gårdsnära aktiviteter. Antagligen har många en koppling till matlagning utomhus men i vissa fall, och i synnerhet inom gravfältet, finns det skäl att anta att de även varit i bruk i rituella

sammanhang. En härdrad i anslutning till den södra stolpraden kan uppenbarligen relateras till stolpmonumentet.

Kult/ritual

Här avses begränsade ytor avsedda för religionsutövning och ritualer, ytor som inte ingår i hus, grophus, brunnar, stolpfundament eller övriga typer av konstruktioner.

Ytorna har lokaliserats utifrån fyndkoncentrationer som innefattar amuletringar, andra artefakter med religiös karaktär samt rituellt deponerade föremål och djurdelar. I ytorna kan ingå lager, gropar och hårdar/härdrader.

Markberedning

Här avses utomhusytor skapade i syfte att dränera, stabilisera och/eller förhöja en befintlig markyta, oftast inför husbyggnationer. Dessa ytor sammanfaller med/överlagrar ofta andra ytor som man ville ta i anspråk för nya aktiviteter. Aktivitetsytor för markberedning representerar således ofta skiljepunkter i faser.

Ytorna består av marktäckande/markberedande lager. Bland dessa kan nämnas utfyllnadslager som är deponerade över ojämnt underlag eller över större nivåskillnader, samt utjämningslager lagda för att erhålla en jämn yta. Dessa lager innehåller ofta blandat skräp (bl.a. djurben) från äldre kontexter och sten som ger stabila ytor.

Matberedning/matlagning

Här avses utomhusytor avsedda för matberedning i form av t.ex. köttstyckning och malning av säd, samt ytor för matlagning.

Ytorna har lokaliserats utifrån koncentrationer av fynd med koppling till råvaruförädling såsom olika typer av mal-/kvarnstenar, samt utifrån koncentrationer av hårdar och/eller kokgropar. Koncentrationer av spill från matlagningen, t.ex. ben, sädeskorn, keramik och skärvig sten kan ha varit vägledande

Metallhantverk

Här avses begränsade ytor där metallhantverk verkar ha bedrivits och där ingen byggnad konstaterats.

En yta har definierats utifrån en fyndkoncentration som innefattar järnslag, klipp, redskap och smältor. En annan har lokaliserats utifrån en gjuterihärd.

Obestämd aktivitet

Här avses ytor där gårdsnära aktiviteter bedrivits, utan att dessa kunnat definieras närmare. Dessa ytor har identifierats genom t.ex. glesa förekomster av stolphål, gropar och härdar.

Odling

Här avses ytor där odling bedrivits. Det kan röra sig om begränsade ytor för småskalig odling i anslutning till gårdarnas byggda miljö, såsom trädgårdar och kålgårdar, eller om ytor med koppling till större åkerarealer.

De mindre odlingsytorna avspeglas genom mer eller mindre tjocka horisonter av lucker jord med relativt liten andel övriga komponenter, medan större odlingsytorna avspeglas av ytmässigt större matjordslager. I de fall odlingen bedrivits på äldre boplatslämningar eller gravar kan fyndförekomsten vara betydligt större, och fyndmaterialet uppvisa en hög grad av fragmentering. Fynd kan även ha hamnat i odlingsytorna genom gödsling eller jordförbättrande åtgärder. Plogspår i det naturliga underlaget förekommer också.

Tjärframställning

Här avses begränsade ytor där tjära framställts. Ytorna har lokaliserats utifrån tjärframställningsgropar.

Täkt

Här avses ytor där material i form av framförallt jord hämtats inför markberedning eller för byggnation av t.ex. gravar. Ytorna avspeglas genom förekomsten av täktgropar av olika storlekar.

Undersökningsmetod

Aktivitetsytorna har angripits på olika sätt beroende på deras storlek, ingående element och fyndmaterial. Ytmässigt stora ytor såsom vissa odlingslager har av förståeliga skäl mestadels undersökts genom skiktvis maskinell avbaning, medan andra, i synnerhet fyndrika avfallsytorna har undersökts uteslutande för hand. Flera härdar ingående i stora härdområden har endast karterats i plan.

Bevarings- och stratigrafiska förhållanden

Aktivitetsytorna var allmänt välbevarade, särskilt när dessa framkom under ytmässigt stora lager med skyddande effekt. Aktivitetsytorna i åkermark var förstas påverkade av plöjning i de övre delarna. Aktivitetsytorna framkom under såväl gårdslämningar som under ploglager. I vissa fall har vertikala och/eller horisontella stratigrafiska förhållanden till t.ex. huslämningar underlättat dateringarna.

Brukningstid

De flesta aktivitetsytorna antas ha varit i bruk under relativt kort tid, särskilt när det gäller vissa specifika aktiviteter såsom metallhantverk, tjärframställning och avfallshantering. Dateringsunderlaget i form av bl.a. stratigrafiska relationer, fyndmaterial och ¹⁴C-dateringar har dock inte alltid varit tillräckligt för att fastställa ett snävt tidsspänn, och för många aktivitetsytorna har därför en brukningstid för upp till flera århundraden angivits. I några fall, t.ex. vad gäller odlingsytorna och härdområden, är denna långa brukningstid förmodligen korrekt.

Fynd

Fyndmaterialet från de olika aktivitetsytorna varierar i både mängd och sammansättning. Allmänt är detta störst och mest mångfacetterat i avfallsytorna, gårdsplan och ytor för markberedning. I det sistnämnda fallet rör det sig ofta om sekundärt deponerade fynd, med en ursprunglig tillhörighet till omrörda kontexter i närheten. Fyndmaterialet från ytor med nedgrävda mindre anläggningar och utan lager, t.ex. härdområden, är som regel litet.

Analysstrategi

Analysstrategin har varierat beroende på typ av aktivitetsyta. För avfallsytorna och andra slutna kontexter har stor vikt lagts på osteologisk analys i syfte att belysa konsumtions- och produktionsmönster under en viss tidsperiod, medan ¹⁴C-analys har varit ett viktigt led för att fastställa den kronologiska hemvisten för fyndfattiga aktivitetsytorna såsom härdområden. Arkeometallurgisk expertis har varit av vikt för att identifiera ytor för metallhantverk.

Planer till katalogens övergripande objekt

Projektets valda undersöknings- och dokumentationsmetod utgörs av den s.k. single-contextmetoden. Det innebär att dokumentationen baseras på den minsta stratigrafiska enheten, här kallad stratigrafiskt objekt. Dessa har delats in i fyra kategorier: nedgrävning, lager/fyllning, sten- och tegelkonstruktion samt träkonstruktion. Flera stratigrafiska objekt som tolkas höra samman och relateras till en och samma händelse, bildar en kontextgrupp, exempelvis ett stolphål. Kontextgrupperna kan i sin tur tolkas höra samman till övergripande objekt; exempelvis hus, grophus, hägnader eller aktivitetsytorna.

För mer utförlig beskrivning av undersöknings- och dokumentationsmetoder hänvisas till *Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2012* (Beronius Jörpe-

land m.fl. 2013; Westberg 2013) samt *Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet* (Beronius Jörpeland 2017).

Allmänt gäller för samtliga materialkataloger att de övergripande objekten i möjligaste mån redovisas på kontextsgruppsnivå. Beroende på objektens komplexitet och informationspotential kan även stratigrafiska objekt redovisas. Punktinmätta lager i mindre gropar och fyllningar i stolphål redovisas vanligen inte.

De övergripande objekten presenteras mot en bakgrund av omkringliggande stratigrafiska objekt. Här har nedgrävningar och störningar valt för läsbarhetens skull. Schaktkanten redovisas i förekommande fall.

I katalogen för aktivitetstyper presenteras planerna med ID-nummer för respektive kontextgrupp i fet stil. ID-nummer för de stratigrafiska objekten är även markerade för tydlighetens skull.

Referenser

- Anund, J., Duczko, W., Göthberg, H., Price, N. & Wikborg, J. 1998. Gamla Uppsala – centralplats och omland. Arkeologisk förundersökning på Ostkustbanan 1996–1997. Riksantikvarieämbetet. UV Uppsala, rapport 1997:26. Stockholm.
- Arcini, C. 2005. Pyre Sites Before Our Eyes. I: Artelius, T. & Svanberg, F. (red.). *Dealing with the dead. Archaeological Perspectives on Prehistoric Scandinavian Burial Ritual*. The Swedish National Heritage Board. Stockholm.
- Arwidsson, G. 1977. Die Gräberfunde von Valsgärde. III, Valsgärde 7. Uppsala: Uppsala universitets museum för nordiska fornsaker. Uppsala.
- Beronius Jörpeland, L. (red.) 2013. Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2012. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Riksantikvarieämbetet. UV Rapport 2013:78. Stockholm.
- 2017. (red.). *Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet*. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_2. Stockholm.
- Beronius Jörpeland, L., Göthberg, H., Ljungkvist, J., Seiler, A. & Wikborg, J. 2011. Återigen i Gamla Uppsala. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Riksantikvarieämbetet. UV rapport 2011:95. Stockholm.
- Beronius Jörpeland, L., Göthberg, H., Seiler, A. & Wikborg, J. (red.) 2017. *at Upsalum – människor och landskapande*. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_1. Stockholm.
- Bäck, M., Stilborg, O. & Westberg, T. 2017. *Keramik bland levande och döda*. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_15. Stockholm.
- Edberg, R. & Karlsson, J. 2015. *Isläggjar från Birka och Sigtuna. En undersökning av ett vikingatida och medeltida fyndmaterial*. Institutionen för arkeologi och antikens kultur. Stockholm Archaeological Reports, 43. Stockholms universitet. Stockholm.
- Gansum, T. 2004. *Hauger som konstruksjoner: arkeologiske forventninger gjennom 200 år*. Göteborgs Universitet. Göteborg.
- Gustavsson, R., Hennius, A. & Ljungkvist, J. 2015. *Are many Vendel and Viking Period gaming pieces made of whale bone?* *Fornvännen* 2015 (110):1.
- Göthberg, H. 2002. *En boplats från äldre järnålder vid Gamla Uppsala skola*. Upplandsmuseet rapport 2002:03. Uppsala.
- Göthberg, H. & Schütz, B. 2006. *I närheten av E4 2005. Arkeologiska schaktningsövervakningar och undersökningar*, Gamla Uppsala och Vaksala socknar, Uppsala kommun. Upplandsmuseets rapport 2006:14. Uppsala.
- Hamilton, J. 2003. *Tomtebodagravfältet*. Riksantikvarieämbetet. UV Mitt, Dokumentation av fältarbetsfasen 2003:8. Stockholm.
- Häringe Frisberg, K. & Göthberg, H. 1998. *Ostkustbanan. Två boplatser från järnålder vid Bredåker i Gamla Uppsala*. Riksantikvarieämbetet. UV Uppsala, rapport 1997:34. Stockholm.
- Ljungkvist, J. 2008. *Valsgärde – Development and Change on a Burial Ground over 1300 Years*. I: Norr, S. (red.) *Valsgärde studies: the Place and its People, Past and Present*. OPIA 42. Uppsala universitet. Uppsala.
- 2009. *Kartering med metalldetektor och bebyggelsestudie i norra Gamla Uppsala*. Gamla Uppsala – framväxten av ett mytiskt centrum. Rapport 2. Uppsala universitet, SAU. Uppsala.

- Prata, S., Sjöling, E. & Gustavsson, R. 2017. Brandgravar vid Storby backe – osteologisk analys. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_13. Stockholm.
- Vinberg, A. 1995. Ett hus från äldre järnålder i Gamla Uppsala. Riksantikvarieämbetet. UV Uppsala, rapport 1995:30. Stockholm.
- Westberg, T. 2013. I: Beronius Jörpeland, L. (red.). Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2012. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Riksantikvarieämbetet. UV Rapport 2013:78. Stockholm.

Administrativa uppgifter

För utförliga administrativa uppgifter hänvisas till *Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet* (Beronius Jörpeland 2017).

SHMM:s dnr: 5.1.1-00031-2015.
Länsstyrelsens dnr: 431-4697-11.
SHMM:s projektnr: A12170.
Koordinatsystem: Sweref 99 TM.

Katalogdel

Medverkande författare i katalogen

Hans Göthberg, Upplandsmuseet
Ann Lindkvist, Societas Archaeologica
Upsaliensis (SAU)

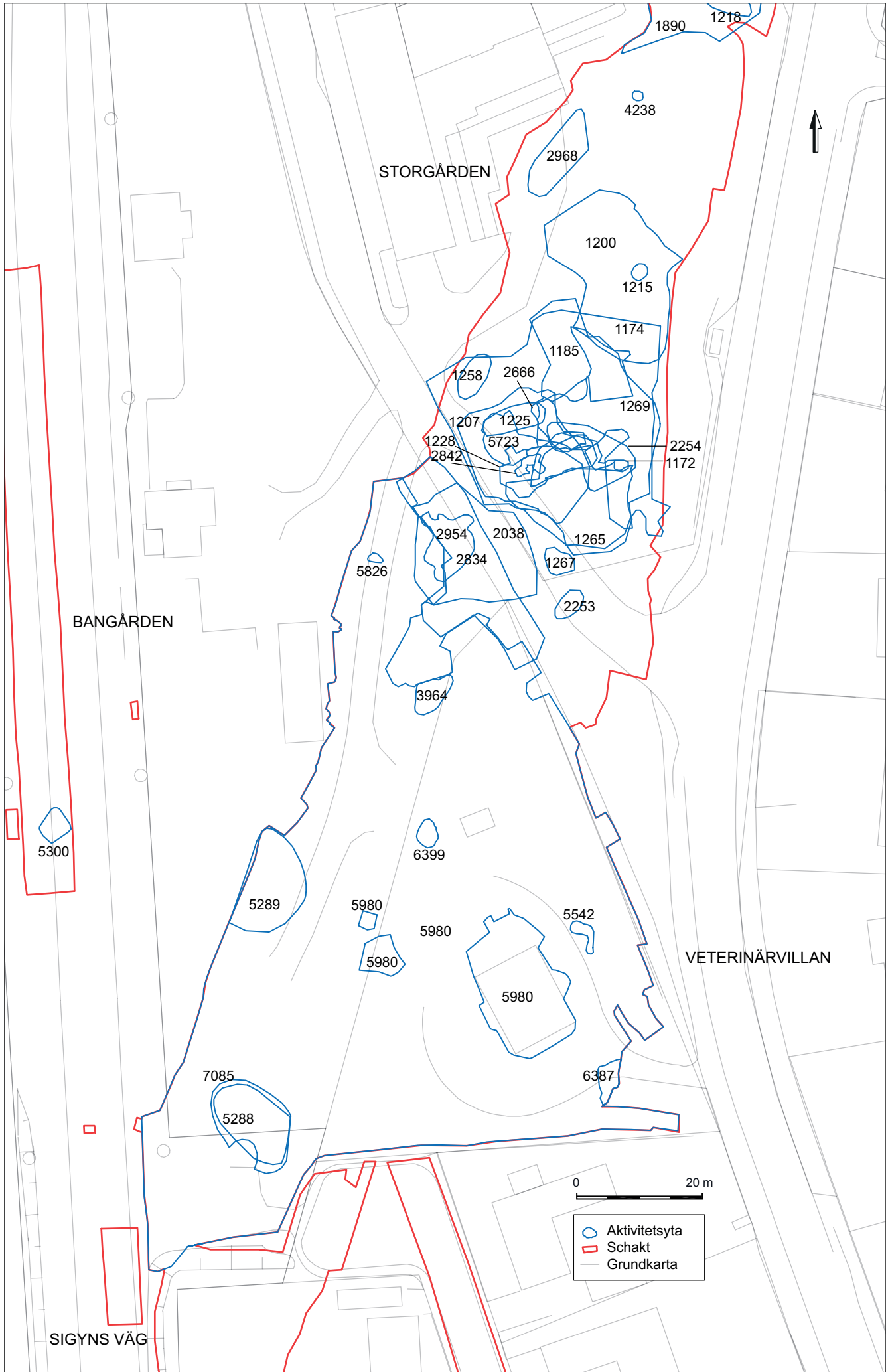
Anton Seiler, Arkeologerna
Tomas Westberg, Arkeologerna
Jonas Wikborg, Societas Archaeologica
Upsaliensis (SAU)

Ingående objekt i katalogen

Idnr	Typ
508	Aktivitetsyta
606	Aktivitetsyta
873	Aktivitetsyta
874	Aktivitetsyta
875	Aktivitetsyta
1172	Aktivitetsyta
1174	Aktivitetsyta
1185	Aktivitetsyta
1200	Aktivitetsyta
1207	Aktivitetsyta
1215	Aktivitetsyta
1218	Aktivitetsyta
1225	Aktivitetsyta
1228	Aktivitetsyta
1258	Aktivitetsyta
1265	Aktivitetsyta
1267	Aktivitetsyta
1269	Aktivitetsyta
1275	Aktivitetsyta
1890	Aktivitetsyta
1892	Aktivitetsyta
1895	Aktivitetsyta
2013	Aktivitetsyta
2038	Aktivitetsyta
2049	Aktivitetsyta
2189	Aktivitetsyta
2253	Aktivitetsyta
2254	Aktivitetsyta
2318	Aktivitetsyta
2666	Aktivitetsyta
2670	Aktivitetsyta
2676	Aktivitetsyta
2746	Aktivitetsyta
2762	Aktivitetsyta
2834	Aktivitetsyta
2837	Aktivitetsyta
2839	Aktivitetsyta
2840	Aktivitetsyta
2842	Aktivitetsyta
2938	Aktivitetsyta
2940	Aktivitetsyta
2942	Aktivitetsyta
2943	Aktivitetsyta
2944	Aktivitetsyta
2953	Aktivitetsyta

Idnr	Typ
2954	Aktivitetsyta
2968	Aktivitetsyta
2969	Aktivitetsyta
3026	Aktivitetsyta
3030	Aktivitetsyta
3034	Aktivitetsyta
3038	Aktivitetsyta
3040	Aktivitetsyta
3043	Aktivitetsyta
3044	Aktivitetsyta
3049	Aktivitetsyta
3063	Aktivitetsyta
3064	Aktivitetsyta
3085	Aktivitetsyta
3087	Aktivitetsyta
3093	Aktivitetsyta
3100	Aktivitetsyta
3964	Aktivitetsyta
4238	Aktivitetsyta
4445	Aktivitetsyta
4446	Aktivitetsyta
4996	Aktivitetsyta
4997	Aktivitetsyta
4998	Aktivitetsyta
4999	Aktivitetsyta
5000	Aktivitetsyta
5121	Aktivitetsyta
5122	Aktivitetsyta
5123	Aktivitetsyta
5124	Aktivitetsyta
5125	Aktivitetsyta
5126	Aktivitetsyta
5127	Aktivitetsyta
5132	Aktivitetsyta
5133	Aktivitetsyta
5134	Aktivitetsyta
5135	Aktivitetsyta
5136	Aktivitetsyta
5137	Aktivitetsyta
5138	Aktivitetsyta
5139	Aktivitetsyta
5248	Aktivitetsyta
5249	Aktivitetsyta
5250	Aktivitetsyta

Idnr	Typ
5251	Aktivitetsyta
5252	Aktivitetsyta
5253	Aktivitetsyta
5254	Aktivitetsyta
5255	Aktivitetsyta
5256	Aktivitetsyta
5257	Aktivitetsyta
5258	Aktivitetsyta
5259	Aktivitetsyta
5260	Aktivitetsyta
5261	Aktivitetsyta
5262	Aktivitetsyta
5263	Aktivitetsyta
5264	Aktivitetsyta
5266	Aktivitetsyta
5267	Aktivitetsyta
5269	Aktivitetsyta
5270	Aktivitetsyta
5272	Aktivitetsyta
5285	Aktivitetsyta
5286	Aktivitetsyta
5288	Aktivitetsyta
5289	Aktivitetsyta
5300	Aktivitetsyta
5301	Aktivitetsyta
5437	Aktivitetsyta
5525	Aktivitetsyta
5526	Aktivitetsyta
5542	Aktivitetsyta
5589	Aktivitetsyta
5590	Aktivitetsyta
5600	Aktivitetsyta
5710	Aktivitetsyta
5723	Aktivitetsyta
5801	Aktivitetsyta
5826	Aktivitetsyta
5980	Aktivitetsyta
6381	Aktivitetsyta
6382	Aktivitetsyta
6383	Aktivitetsyta
6384	Aktivitetsyta
6387	Aktivitetsyta
6399	Aktivitetsyta
7085	Aktivitetsyta

STORGÅRDEN

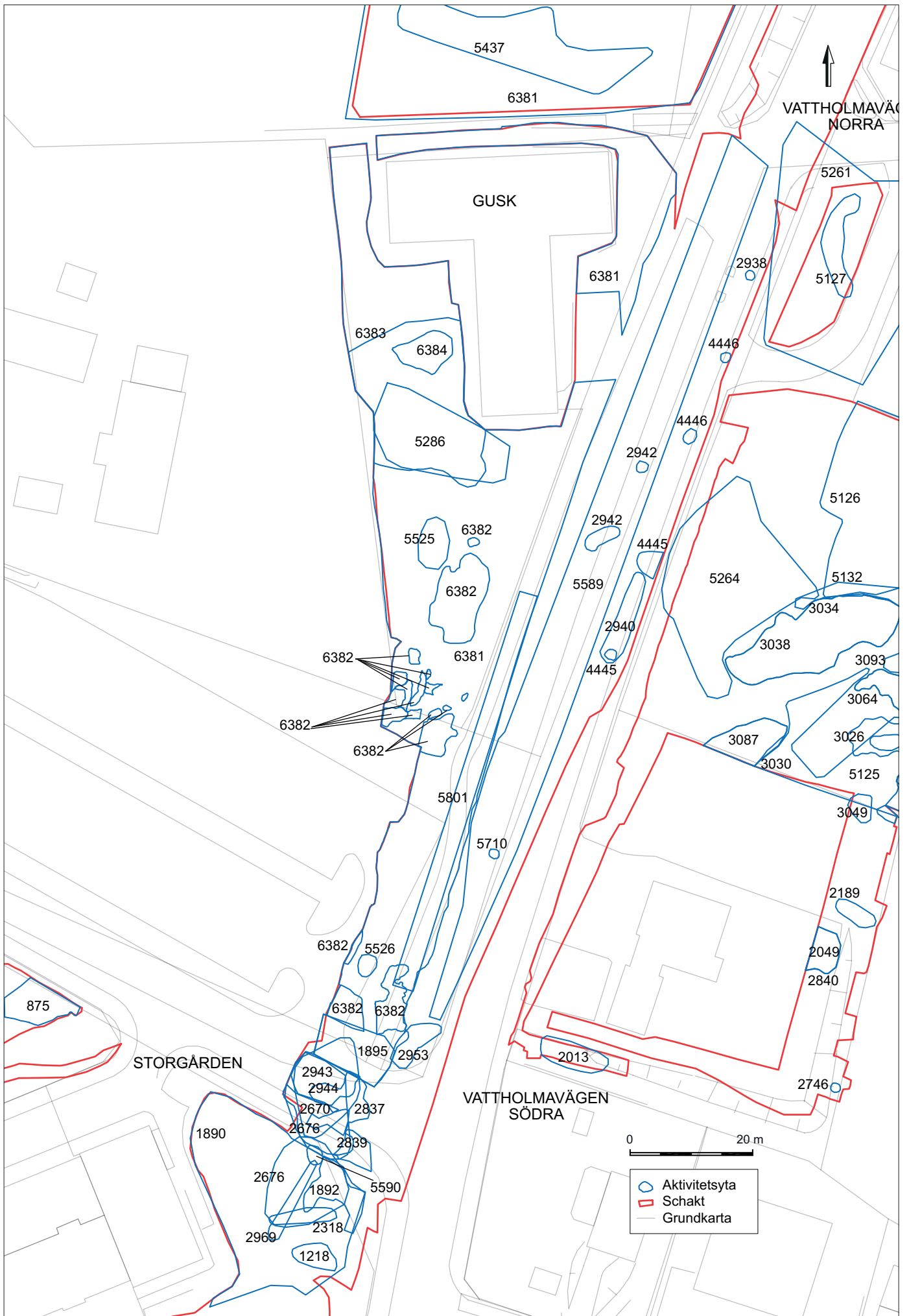
BANGÅRDEN

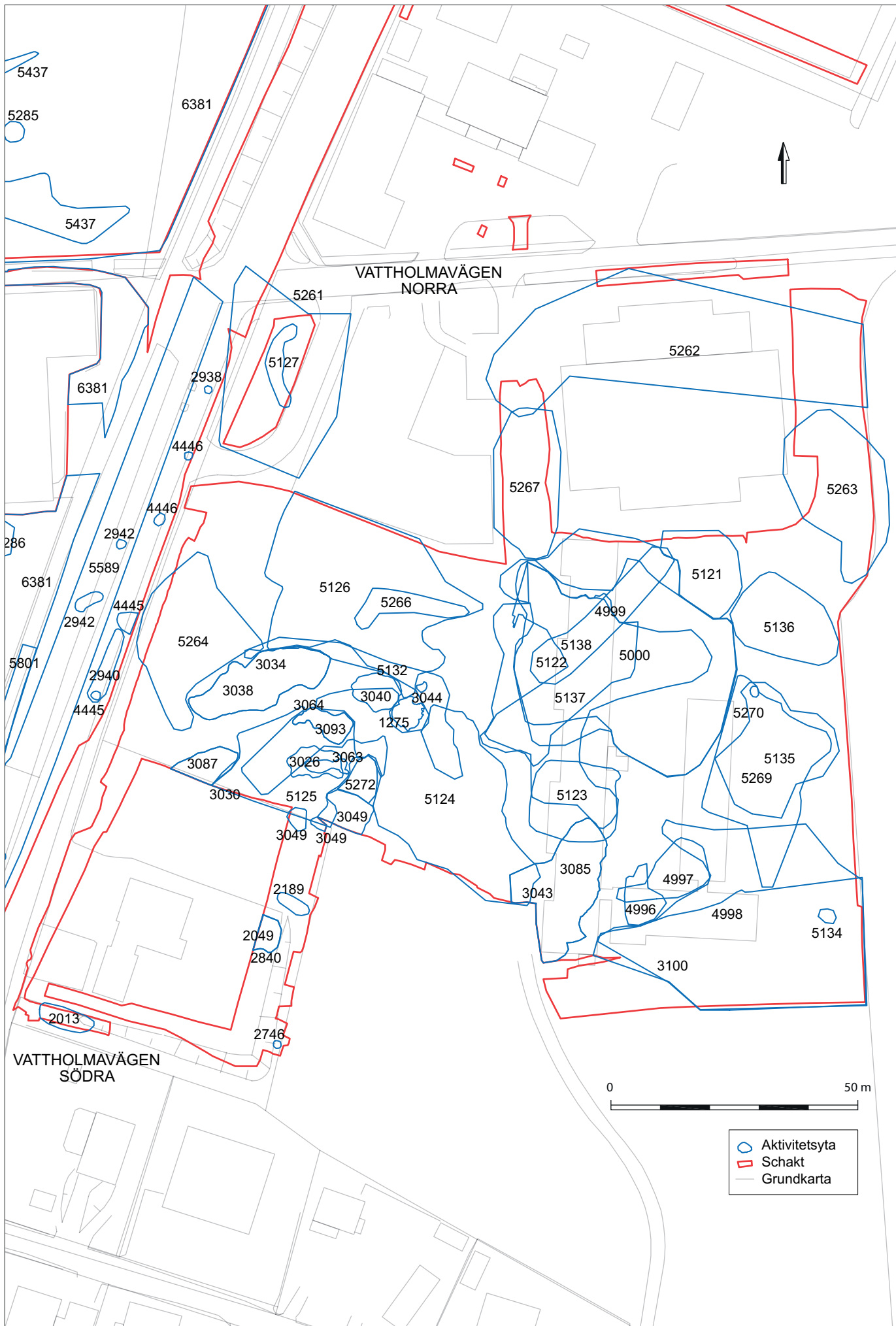
VETERINÄRVILLAN

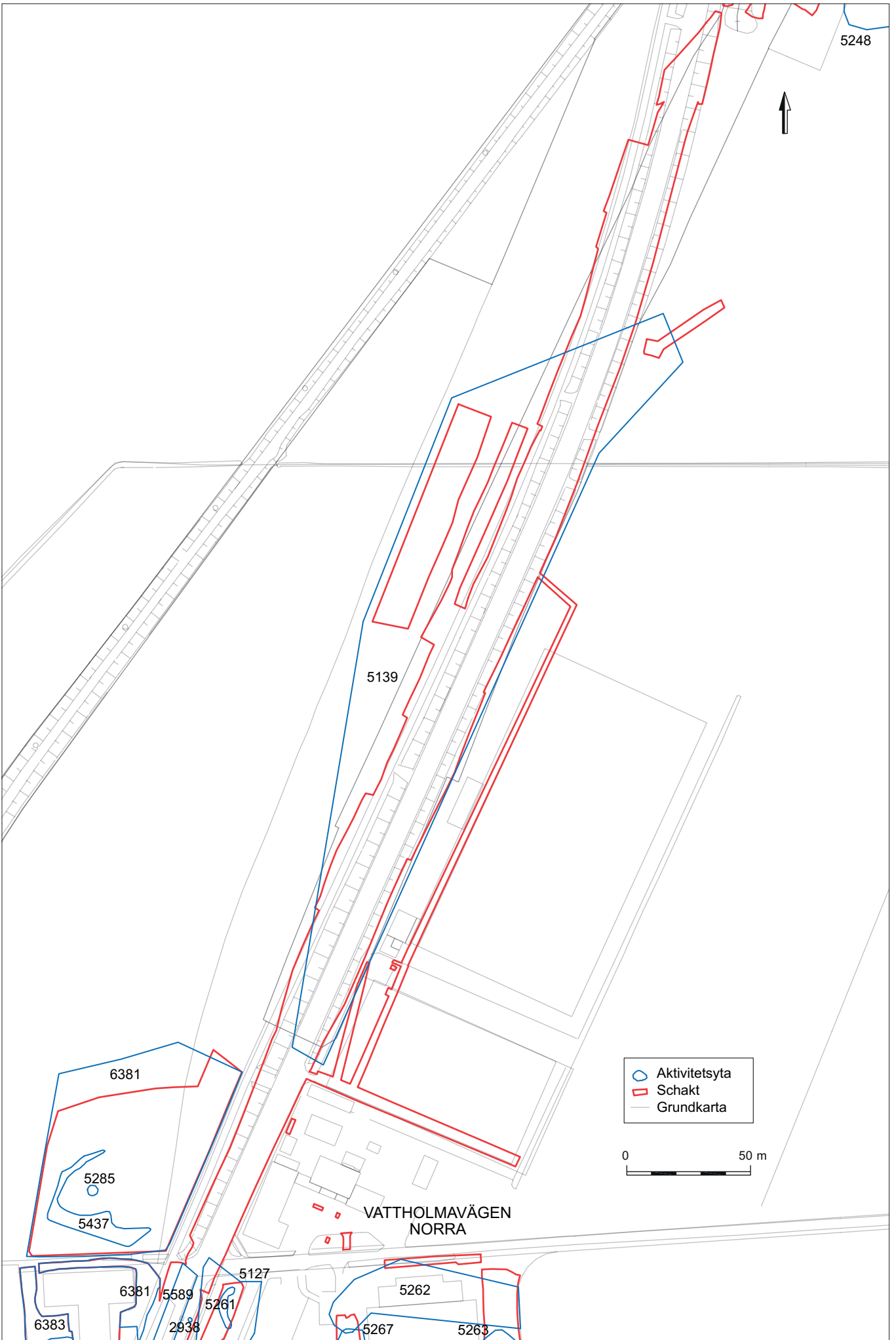
SIGYNS VÄG

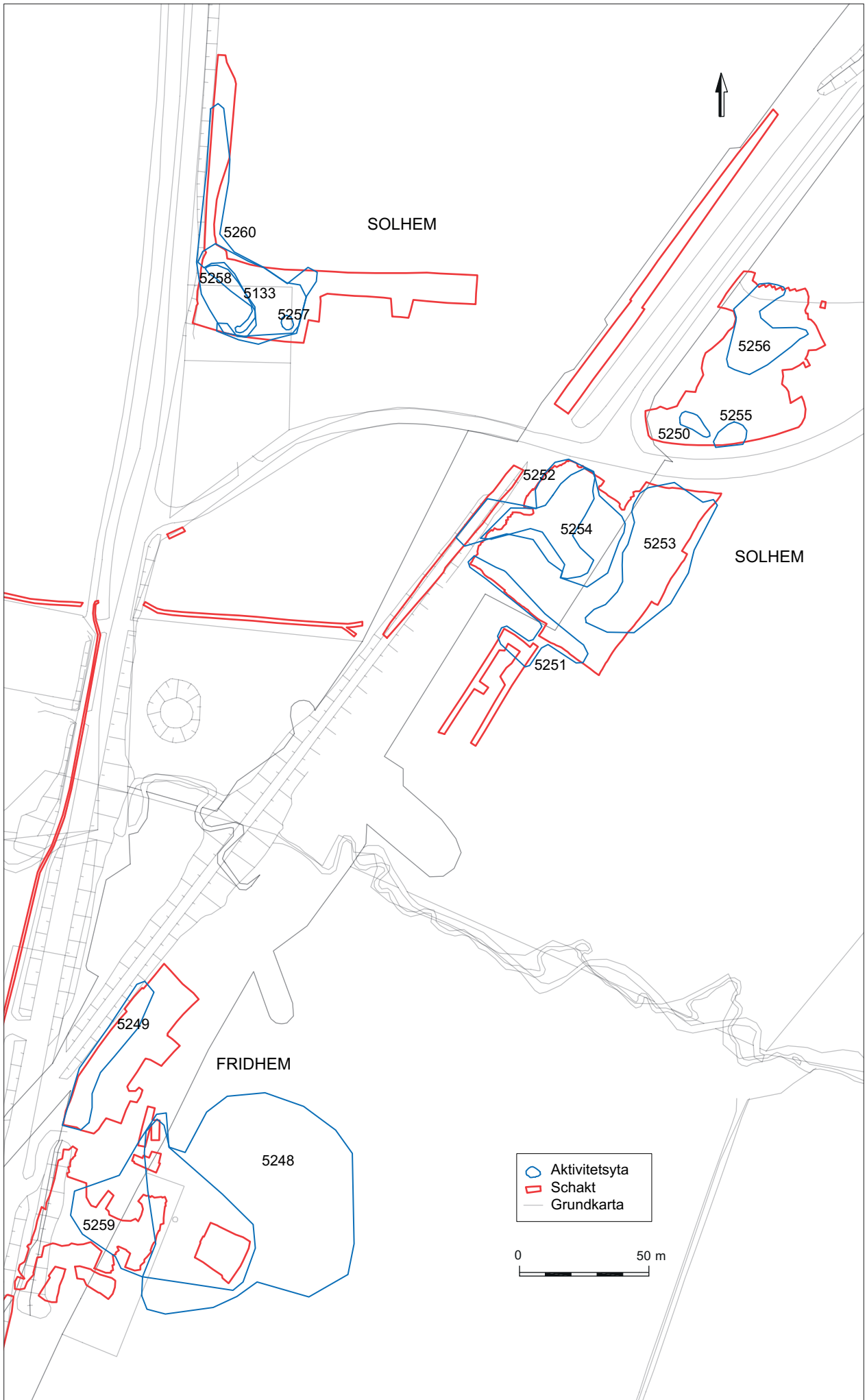
0 20 m

⬡ Aktivetsyta
⬡ Schakt
— Grundkarta

Aktivitetsyta 508

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	24,8 – 25,3 m ö.h. (högst i söder)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade, även om de ställvis var genomgrävda av yngre nedgrävningar
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 30 meter Bredd: 13 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära och långvarig **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande bebyggelsen från yngre järnålder - högmedeltid. Förmodligen har avfallsdeponeringen först skett i naturliga sänkor och sedan på höjden i form av avfallshögar. Dessa kan sedermera jämnats ut för att möjliggöra andra aktiviteter på platsen.

DATERING

Dateringsspann: 500 – 1650 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Vissa inslag i fyndmaterialet såsom keramiken, smyckena, dräktdetaljerna och pilspetsarna indikerar att aktivitetsytan varit i bruk från 500-talet till mitten av 1600-talet. Stratigrafiska relationer till ett flertal byggnader såsom grophus 670 och stolphus 750 indikerar också att aktivitetsytan olika delar kan ha bildats vid olika tidsskeden, med den mest intensiva användningstiden under vikingatid – hög medeltid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till större del med handredskap. Undersökningen påbörjades med handgrävda grävenheter och avslutades med skiktvis maskinell avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom under främst sentida utfyllnadsmassor. Den kunde lokaliseras utifrån ett ytmässigt stort, gråbrunt och fyndförande avfallslager (300123, 300153; Inmätt med 2 idnr av grävtekniska skäl). Lagret var homogeniserat, hade ställvis en trampad karaktär och innehöll tegelkross i de översta 5 centimetrarna. Det var som tjockast, upptill 0,6 meter, i schaktets västra del. Förmodligen har lagret där avsatts i en naturlig sänka och av denna anledning blivit tjockare. Det är även troligt att ett flertal gropar grävts i höjd med denna sänka. Dessa var dock i princip omöjliga att urskilja i plan då deras fyllning hade samma karaktär och färg som det omgivande lagret. Däremot blev åtminstone en nedgrävningskant synlig i schaktkanten. Lagret var ljusare mot botten och övergången mot det orörda underlaget var ställvis mycket infiltrerat.

Aktivitetsyta 508 sammanföll delvis med andra lagerytor hörande till bl.a. aktivitetsyta 873, syllhus 683 och gårdsplan 874. Det är troligt att mindre delar av aktivitetsytan, med tillhörande fyndmaterial, egentligen hör till andra övergripande objekt. Övergången mellan dessa har dock inte alltid gått att fastställa på grund av lagren likvärdiga karaktärer.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion eller destruktion. Det är oklart om en påträffad amulettring (FV412) deponerats i lagret avsiktligt eller om den ursprungligen hört till en annan, omrört kontext.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetstypen är mångfacetterat och stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en gårdsnära aktivitetstyp avsedd för avfallsdeponering, där vissa delar dessutom periodvis fungerat som trampytor och där vissa andra delar egentligen kan hör till intelligenta byggnader eller gårdsp lan. Daterande inslag utgör av bl.a. ett spänne från 500-tal (FV88), en kam från 1000-talet (FV4) samt keramik av stengods från 1600-talets första hälft (FV3398-3400). Dessutom fanns ett omfattande benmaterial (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
432	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
276	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
516	Avfall	Järn	6	Hantverk och produktion
1162	Bearbetat	Sandsten	3	Hantverk och produktion
93	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
77	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
84	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
76	Beslag	Tenn	1	Obestämt
140	Beslag	Järn	1	Obestämt
399	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
545	Beslag	Järn	2	Obestämt
614	Beslag	Järn	1	Obestämt
78	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
86	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
635	Bleck	Järn	1	Obestämt
1132	Bleck	Bly	1	Obestämt
148	Borr	Järn	1	Hantverk och produktion
11	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
101	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
108	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
431	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
452	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
454	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
631	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
1140	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1144	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1159	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1160	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1161	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1163	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1171	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1188	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
1189	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
1193	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1194	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1196	Bränd lera	Bränd lera	4	Obestämt
1201	Bränd lera	Bränd lera	17	Obestämt
1207	Bränd lera	Bränd lera	8	Obestämt
1209	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
1210	Bränd lera	Bränd lera	4	Obestämt
1212	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1216	Bränd lera	Bränd lera	3	Obestämt

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1217	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1218	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1220	Bränd lera	Bränd lera	9	Obestämt
1223	Bränd lera	Bränd lera	9	Obestämt
1231	Bränd lera	Bränd lera	27	Obestämt
1270	Bränd lera	Bränd lera	32	Obestämt
1274	Bränd lera	Bränd lera	4	Obestämt
1276	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
1279	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1283	Bränd lera	Bränd lera	18	Obestämt
1298	Bränd lera	Bränd lera	10	Obestämt
1301	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
422	Butelj	Glas	1	Husgeråd och livsmedel
1148	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
1152	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
1158	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
88	Fibula	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
89	Flaska	Glas	1	Husgeråd och livsmedel
38	Fönsterglas	Glas	1	Byggnadsdetaljer och monument
91	Fönsterglas	Glas	1	Byggnadsdetaljer och monument
425	Fönsterglas	Glas	1	Byggnadsdetaljer och monument
1180	Glättsten	Granit	1	Hantverk och produktion
162	Hake	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
659	Handtag	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
489	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärd
28	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
97	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
104	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
111	Hästkosöm	Järn	3	Transport och samfärd
112	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
118	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
122	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
126	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
129	Hästkosöm	Järn	3	Transport och samfärd
142	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
143	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
150	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärd
152	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
593	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärd
290	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
510	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
414	Islägg	Ben	1	Transport och samfärd
4	Kam	Ben	1	Dräkt och personlig utrustning
415	Kam	Ben	1	Dräkt och personlig utrustning
87	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
264	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1131	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
660	Klump	Järn	2	Obestämt
1208	Klump	Järn	1	Obestämt
12	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
37	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
95	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
103	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
106	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
131	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
160	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
628	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
637	Kniv	Jäm	1	Hantverk och produktion
662	Kniv	Jäm	2	Hantverk och produktion
2	Knivskidesbeslag	CU-leg	1	Hantverk och produktion
81	Knivskidesbeslag	CU-leg	1	Hantverk och produktion
116	Krampa	Jäm	1	Byggnadsdetaljer och monument
1190	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3390	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3398	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3399	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3400	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3418	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3419	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3420	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3421	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3422	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3423	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3424	Kärl	Keramik	3	Keramik Bäck
3425	Kärl	Keramik	3	Keramik Bäck
3426	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3428	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3430	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3431	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3432	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3433	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3434	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3435	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3437	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3438	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3439	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3440	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3441	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3442	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3443	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3444	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3445	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3447	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3450	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3451	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3452	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3477	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3479	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3480	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3491	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1199	Lerklining	Bränd lera	0	Byggnadsdetaljer och monument
1200	Lerklining	Bränd lera	19	Byggnadsdetaljer och monument

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1213	Lerklining	Bränd lera	2	Byggnadsdetaljer och monument
1228	Lerklining	Bränd lera	4	Byggnadsdetaljer och monument
1232	Lerklining	Bränd lera	3	Byggnadsdetaljer och monument
1271	Lerklining	Bränd lera	0	Byggnadsdetaljer och monument
1277	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1285	Lerklining	Bränd lera	0	Byggnadsdetaljer och monument
1290	Lerklining	Bränd lera	6	Byggnadsdetaljer och monument
1293	Lerklining	Bränd lera	7	Byggnadsdetaljer och monument
1304	Lerklining	Bränd lera	20	Byggnadsdetaljer och monument
1308	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1317	Lerklining	Bränd lera	13	Byggnadsdetaljer och monument
1320	Lerklining	Bränd lera	13	Byggnadsdetaljer och monument
96	Lie	Järm	1	Hantverk och produktion
114	Lås	Järm	1	Husgeråd och livsmedel
430	Lås	Järm	1	Husgeråd och livsmedel
138	Mejsel	Järm	1	Hantverk och produktion
616	Mejsel	Järm	1	Hantverk och produktion
617	Mejsel	Järm	1	Hantverk och produktion
18	Nit	Järm	1	Byggnadsdetaljer och monument
30	Nit	Järm	1	Byggnadsdetaljer och monument
139	Nit	Järm	1	Byggnadsdetaljer och monument
515	Nit	Järm	6	Byggnadsdetaljer och monument
154	Nit	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
137	Nubb	Järm	1	Husgeråd och livsmedel
105	Nyckel	Järm	1	Husgeråd och livsmedel
1	Pilspets	Järm	1	Vapen och rustningar
429	Pilspets	Järm	1	Vapen och rustningar
17	Platta	Järm	1	Obestämt
19	Platta	Järm	1	Obestämt
21	Platta	Järm	1	Obestämt
151	Platta	Järm	1	Obestämt
85	Projektil	Bly	1	Vapen och rustningar
638	Puns	Järm	1	Hantverk och produktion
90	Pärta	Glas	1	Dräkt och personlig utrustning
33	Ringbrynja	Järm	1	Vapen och rustningar
7	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
110	Skära	Järm	1	Hantverk och produktion
263	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
270	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
287	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
289	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
273	Smält bergart	Bergart	1	Hantverk och produktion
265	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
267	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
272	Smält lera	Smält lera	5	Hantverk och produktion
274	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
275	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
282	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
283	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
285	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
286	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
288	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
291	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
155	Smälta	Guld	1	Hantverk och produktion
268	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
10	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
29	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
36	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
120	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
130	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
132	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
555	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
556	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
646	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
667	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
115	Sporre	Järn	1	Transport och samfärdsl
427	Stekspett	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
121	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1135	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
147	Sölja	Järn	1	Transport och samfärdsl
1222	Tegelkross	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
1288	Tegelkross	Tegel	10	Byggnadsdetaljer och monument
1302	Tegelkross	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
1318	Tegelkross	Tegel	2	Byggnadsdetaljer och monument
144	Ten	Järn	1	Obestämt
625	Ten	Järn	1	Obestämt
666	Ten	Järn	1	Obestämt
418	Vinare	Ben	1	Nöjen
1167	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
1168	Vridkvarn	Glimmerskiffer	2	Husgeråd och livsmedel
1169	Vridkvarn	Glimmerskiffer	2	Husgeråd och livsmedel
1172	Vridkvarn	Glimmerskiffer	2	Husgeråd och livsmedel
1173	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
441	Årderbill	Järn	1	Hantverk och produktion
639	Årderbill	Järn	1	Hantverk och produktion
109	Ögla	CU-leg	1	Obestämt
640	Ögla	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Ett omfattande benmaterial på 14,4 kg samlades in från aktivitetsytan och marklagret (100123), eftersom lagret var omrört och har lång användning från 500- till 1650-tal har inga ben valts ut för analys. Däremot finns uppgifter från basregistreringen i fält. Minst 14 olika djurarter förekommer i benmaterialet och får är den mest förekommande arten följt av nötkreatur och tamsvin. Benen är överlag välbevarade med låg vittringsgrad, vilket tyder på att merparten av benen inte utgörs av omlagrade ben från yngre järnålder utan snarare kommer från medeltid. Artfördelningen med förekomst av ben från katt och tamhöns, djurarter som först blir mer vanliga under sen vikingatid, samt ben från råtta indikerar även en huvudsaklig medeltida datering av benen. Utöver matrester finns i benmaterialet andra typer av avfall som hornkvick av get och islägg som tyder inslag av olika typer av hantverksavfall. Ben med spår av etsningar av matsyror förekommer också liksom ben från ett kadaver av ett fullvuxet får äldre än 3,5 år.

647410

647430

6642960

6642960

Aktivitetsyta 508

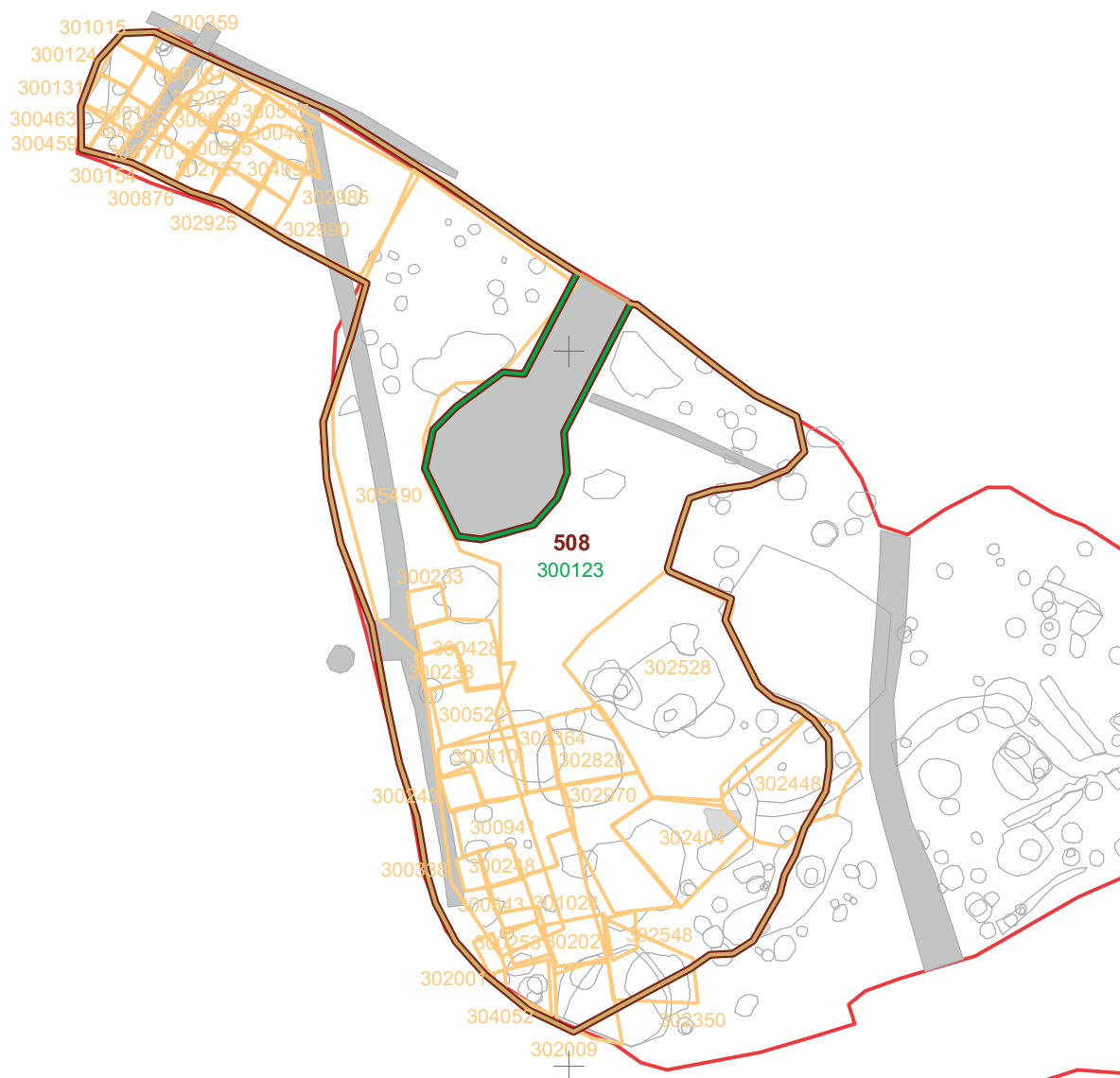

6642940

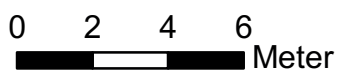
6642940

6642920

6642920

1:200

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Sten
- Störning
- Schakt

647410

647430

Aktivitetsyta 606

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	24,7 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade.
YTTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 5,2 m Bredd: 1,6 m

FUNKTION

Aktivitetsytan angränsar till den vendeltida bebyggelsen i form av hus 1958 och tolkas som en bevarad del av en **gårdsplan**. Tolkningen stryks av lagrens kompakta karaktär.

DATERING

Dateringsspann: 700 – 800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De Läget i anslutning till hus 1958 från yngre vendeltid antyder att aktivitetsytan varit i bruk under 700-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet och framkom vid handgrävning. Den framkom under aktivitetsyta 873. Den kunde lokaliseras utifrån ett par gråbruna, kompakta och upp till 0,25 meter tjocka lager närmast det orörda naturliga underlaget (309400, 309529). Dessa lager var i princip fyndtomma och anslöt till stolphus 1958. Mitt i lagret låg ett skallfragment av människa (FV9376).

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion eller destruktion. Det är oklart om skallfragmentet av människa utgör en rituell deposition eller om benen ursprungligen härrör från en omrörd, äldre kontext i närheten, t.ex. en grav. Läget i närheten av ett hus, och möjligen en ingång till detta hus, talar dock för att benet verkligen deponerats i rituellt syfte.

FYND

Det enda fyndet förutom skallfragmentet utgjordes av en järnnit (FV442).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I marklager 606 påträffades ett pannben (*os frontale*) från människa. Ögonbrynbågen uppvisar vissa maskulina drag, men könet är högst osäkert. Benet är välbevarat och uppvisar ingen vittring, vilket tyder på att benet har överlagrats omgående snabbt och inte legat framme en längre tid.

Idnr	Vikt (g)	människa
606	6,0	4

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
309400	Marklager	606
309529	Marklager	606

64730

64740

Aktivitetsyta 606

6642940

6642940

6642930

6642930

6642920

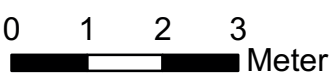
6642920

309400

606
309529

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Sten
- Störning
- Schakt

1:100

64730

64740

Aktivitetsyta 873

Anton Seiler

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,1 – 24,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. I nordväst var aktivitetsytan kapad av en sentida kulvert
YTTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 18 m Bredd: 7,6 m

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande vikingatida bebyggelsen i form av hus 2056 och grophus 657. Förmodligen har avfallsdeponeringen först skett i groparna och i form av avfallshögar, vilka sedermera jämnats ut för att möjliggöra andra aktiviteter på platsen. Man kan inte utesluta att åtminstone några av groparna ursprungligen haft en koppling till täktverksamhet.

DATERING

Dateringsspann: 900 – 1000 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 720 – 950 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-29857).

Destruktion: -

Sammantagen datering: De erhållna ¹⁴C-dateringarna hamnar inom ett brett tidsspann som rimligen inte avspeglar aktivitetsytan riktiga användningstid. Dateringen till förromersk järnålder på ett sädeskorn från avfallsgrop 689 vittnar troligen om att äldre kontexter omrörts på platsen eller i närheten. Sädeskornet som blev daterat till högmedeltid härrör från toppen av aktivitetsytan och dateringen avspeglar snarare ålder på överlagrande lämningar. Däremot verkar dateringen på träkol från avfallsgrop 689 överensstämma med fynddateringarna och indikera en användningstid under yngre vendeltid – vikingatid. Detta tidsspann kan justeras ytterligare utifrån de stratigrafiska förhållandena under syllhus 683 samt över stolphus 627 och 1958. Aktivitetsytan verkar således ha varit i bruk främst under 900-talet. Dateringen motsägs inte av den totala avsaknaden av tegel.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Lagerytan undersöktes med grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet och framkom vid kombinerad schaktning och handgrävning. Den framkom under byggnad 507, syllhus 683 och recenta utfyllnadsmassor. Den kunde först lokaliseras utifrån ett gråbrunt, kolbemängt och fyndförande lagerstråk (605) bestående av tre olika avfallslager (305650, 305665, 308540). Under och i anslutning till detta påträffades sammanlagt 12 avfallsgropar, upp till 2,8 meter stora och 0,6 meter djupa (631, 632, 654, 673, 680, 681, 682, 689, 701, 826, 882, 884). De flesta var oregelbundna både i plan och i profil, med fyndförande fyllningar. Strax söder om avfallsgrop 681 fanns en 0,6 meter stor och 0,3 meter hög markfast sten med plan översida som kan ha fungerat som malsten (308883).

Aktivitetsytan överlagrade de vendeltida stolphusen 627 och 1958. Aktivitetsytan fortsatte i norr utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen. Det är möjligt att de ursprungligen varit relaterade till täktverksamhet. Lager och fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetssytan är mångfacetterat och relativt stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en aktivitetssyta avsedd för avfallsdeponering. Daterande inslag utgörs av en kam från tidig - högmedeltid eller möjligen tidigare period (FV370), ett ringsspänne (FV386), ett par pilspetsar (FV157, FV433) och keramik från 900-tal (FV3519). I aktivitetssytan fanns drygt 4 kilon djurben.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
645	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
445	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
11626	Bearbetat	Ben	1	Hantverk och produktion
458	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
517	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
633	Bleck	Järn	1	Obestämt
1130	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
376	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
652	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
1136	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1141	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1307	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1311	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
2676	Bränd lera	Bränd lera	4	Obestämt
451	Eldstål	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
444	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
370	Kam	Ben	1	Dräkt och personlig utrustning
411	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
624	Klump	Järn	1	Obestämt
595	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
611	Krampa	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
3446	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3448	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3472	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3473	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3476	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3482	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3486	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3503	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3504	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3509	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3511	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3512	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3513	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3514	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3515	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3516	Kärl	Keramik	3	Keramik Bäck
3518	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3519	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3520	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
491	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
605	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
630	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
642	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
446	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
450	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
629	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
654	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
554	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
157	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
433	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
472	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
473	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
1151	Slipsten	Sandsten	1	Hantverk och produktion
540	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
543	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
664	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
386	Spänne	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
643	Spänne	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
459	Syl	Järn	1	Hantverk och produktion
1414	Ten	Järn	1	Obestämt
1174	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
412	Vävtyngd	Bränd lera	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	¹⁴ C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29857	1187±30	780AD-890AD	720AD-950AD	1003700	Träkol/Gran	308228	Fyllning
Ua-29866	2321±30	405BC-380BC	490BC-230BC	1003702	Bränt sädeskorn/Skalkorn	308228	Fyllning
Ua-29867	573±30	1315AD-1410AD	1300AD-1420AD	1003704	Bränt sädeskorn/Skalkorn	305665	Avfallslager

Osteologi:

Benmaterialet från aktivitetsytan kommer från sju gropar och utgörs av 4,3 kg var av 1,7 kg har analyserats. Artfördelningen är relativt jämn med en viss övervikt av nötkreatur (36 %) och där svin är näst vanligaste art (27 %). Den anatomiska fördelningen har en relativt frekvent förekomst (31 %) av köttrika ben från övre extremitet. Både art- och anatomisk fördelning uppvisar likheter med benmaterialen påträffade i grophusen från Storgården (DY12N och Dy1). Alltså tycks det som benmaterialet från groparna är detsamma som från grophusen, vilket utgörs av olika typer av avfall, men främst matrester. Ett bearbetat hästben (*metacarpale III*), som troligen är ett förarbete till en islägg, samt hornkvick från får visar på viss förekomst av avfall från ben- och hornhantverk. Gnagmärke är relativt frekvent (26 %) förekommande liksom för benen från grophusen.

ldnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund	större skogsmus
632	259,5	4	3	1	3	2		1
654	267,8	3	1			2	1	
689	97,0	4	4		1			
701	51,2	2		1				
826	657,8	15	8		6	5		
680	335,5	2	5		5	3		
682	16,4		2					
Analyserat	1685,2							
Totalt	4342,5	30	23	2	16	12	1	1

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
1003700	Tråkol	Tall	Kärved	308228	Lager fyllning
1003700	Tråkol	Gran		308228	Lager fyllning

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
873	Aktivitetsyta	309068	Bakgrundsbrus/matlagning
873	Aktivitetsyta	309069	
873	Aktivitetsyta	309049	
873	Aktivitetsyta	309103	
873	Aktivitetsyta	309170	Avbränd markyta?

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
605	Avfallslager	873
631	Avfallsgrop	873
632	Avfallsgrop	873
654	Avfallsgrop	873
673	Avfallsgrop	873
680	Avfallsgrop	873
681	Avfallsgrop	873
682	Avfallsgrop	873
689	Avfallsgrop	873
701	Avfallsgrop	873
826	Avfallsgrop	873
882	Avfallsgrop	873
884	Avfallsgrop	873
305155	Fyllning	654
305600	Nedgrävning	673
305650	Avfallslager	605
305665	Avfallslager	605
305801	Nedgrävning	884
306771	Nedgrävning	654
307695	Fyllning	673
308145	Nedgrävning	701
308153	Fyllning	701
308211	Nedgrävning	689
308228	Fyllning	689
308540	Avfallslager	605
308800	Fyllning	701
308813	Fyllning	826
308830	Fyllning	632
308883	Sten	873
308907	Nedgrävning	680
308927	Fyllning	680
308946	Fyllning	826
308957	Fyllning	826
309050	Fyllning	632

Idnr	Typ	Kontextgrupp
309116	Fyllning	680
309160	Fyllning	826
309182	Fyllning	826
309209	Fyllning	680
309229	Nedgrävning	826
309252	Nedgrävning	632
309327	Nedgrävning	682
309339	Fyllning	682
309414	Nedgrävning	681
309426	Fyllning	681
309464	Nedgrävning	631
309474	Fyllning	631
309501	Fyllning	680
309546	Fyllning	680
309566	Nedgrävning	882
309581	Fyllning	882
1000885	Fyllning	884

647430

647440

Aktivitetsyta 873

6642940

6642940

6642930

6642930

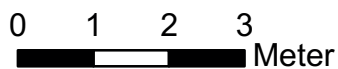
6642920

6642920

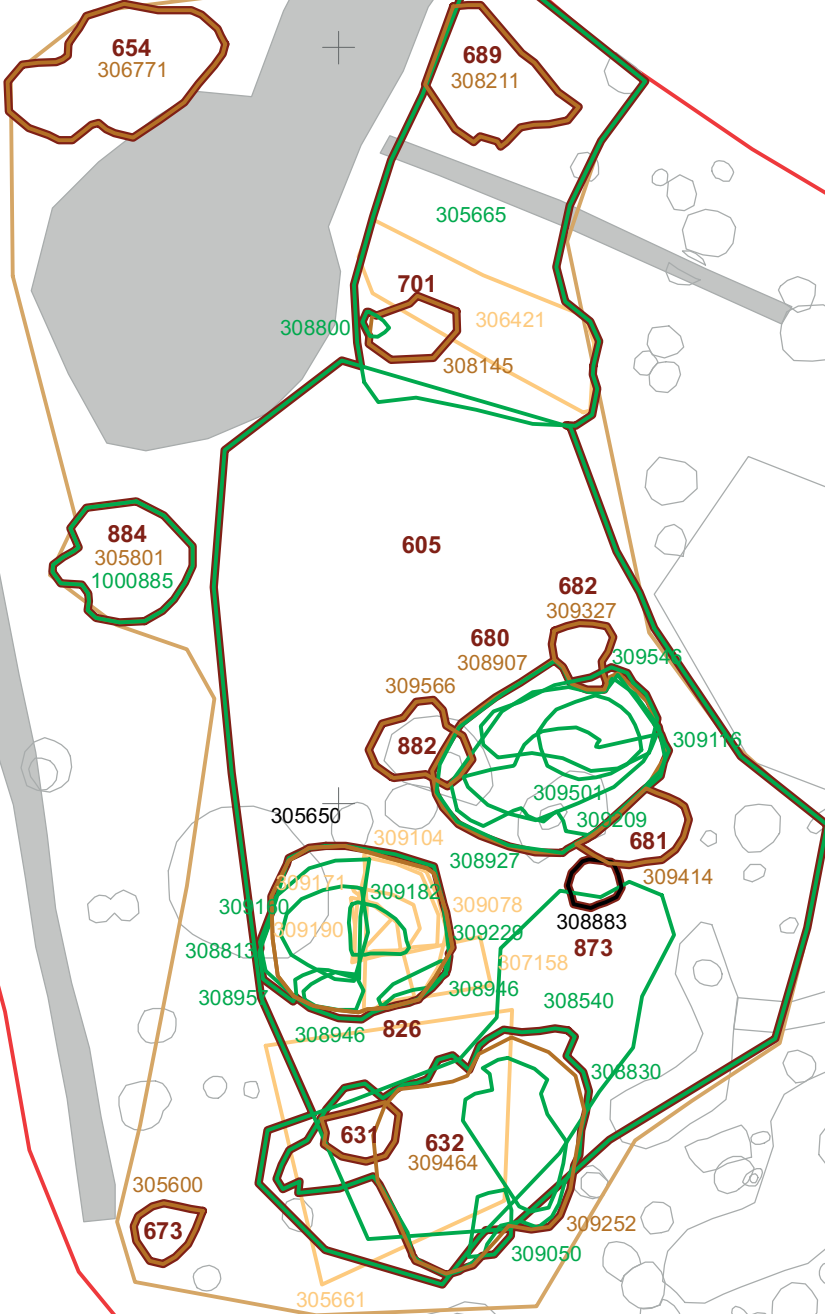
647430

647440

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 874

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP

Aktivitetsyta

BELÄGENHET

Storgården

NIVÅ

24,9 m ö.h.

UNDERLAG

Siltig sand

BEVARINGSGRAD

Lämningarna var skurna av ett par sentida diken, i övrigt var de välbevarade.

MÅTTUPPGIFTER

Längd: 8,9 meter

Bredd: 3,4 meter

FUNKTION

Ytan har en koppling till en **obestämd aktivitet**. Det kan röra sig om en tramphorisont som hör till gårdslämningar utanför undersökningsområdet. Sporadiska lämningar från yngre romersk järnålder är kända i närområdet, i form av t.ex. en vägglämning (2838) och en härdrad (2969) drygt 70 meter åt sydost. Möjligen kan aktivitetsytans övre delar egentligen höra till det överlagrande hus 2314, t.ex. som delar av en golvyta.

DATERING

Dateringsspann: 200 – 430 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De stratigrafiska förhållandena under grophus 670 och 686 från 430 – 610 e.Kr. antyder att lämningarna härrör från yngre romersk järnålder eller äldsta folkvandringstid, 200 – 430 e.Kr. Brodden och hästskosömmar hör troligen till aktivitetsytans yngsta skede, eller utgör de nedtryckta inslag från överliggande kontexter.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Lagren undersöktes med grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under aktivitetsyta 508 och hus 2314. Den kunde lokaliseras utifrån ett par gråbruna, decimetertjocka marklager närmast det orörda naturliga underlaget (302674, 302375). I nordväst var dessa lager skurna av grophus 670 och 686, de överlagrades även delvis av aktivitetsyta 2762. Aktivitetsytan fortsatte i norr och söder utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet bestod av en brodd (FV661), bränd lera (FV1227), ett par hästskosömmar (FV125, FV428) och ett fragment av kritpipa (FV1127). Det sistnämnda fyndet är uppenbarligen nedtryckt från en yngre kontext. Dessutom fanns djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Benen från aktivitetstyper kommer främst från svin och nötkreatur, men även häst och får/get förekommer.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
874	435,6	svin, nöt, får/get, häst

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
874	Aktivitetstyp	303018	
874	Aktivitetstyp	302515	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
302375	Marklager	874
302674	Marklager	874

647420

647430

Aktivitetsyta 874

6642950

6642950

6642940

6642940

1:100

0 1 2 3 Meter

647420

647430

Aktivitetsyta 875

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,1 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande medeltida bebyggelsen i form av bl.a. hus 626 och hus 2324. Förmodligen har avfallsdeponeringen först skett i groparna och i form av avfallshögar, vilka sedermera jämnats ut för att möjliggöra andra aktiviteter på platsen. Man kan inte utesluta att åtminstone några av groparna ursprungligen haft en koppling till täktverksamhet.

DATERING

Dateringsspann: 1150 – 1500 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De daterande inslagen i fyndmaterialet antyder att aktivitetsytan varit i bruk under en längre tid under tidig och högmedeltid, från senare delen av 1100-talet till slutet av 1400-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Lagerytan undersöktes med grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 509, byggnad 545 och de recenta utfyllnadsmassorna 510. Den kunde först lokaliseras utifrån ett gråbrunt, kolbemängt och fyndförande lager med inslag av tegel (302955). Lagret var upp till 0,6 meter tjockt och avsatt i en svacka som sluttade mot öster. Under detta påträffades fyra gropar, upp till 2,5 meter stora och 0,6 meter djupa. Tre av dessa gropar var avfallsgropar, med varierande former i plan, oregelbundna i profil och med fyndförande fyllningar (704, 810, 878). Den fjärde gropen var en kadavergrop (811) med hela skelett av en ko och en spädkalv.

Aktivitetsytan fortsatte i norr, öster och söder utanför undersökningsområdet. Det vilade på det orörda naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen. Lager och fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktion. Det är oklart om en eldstålförmad amulettring (FV156) deponerats avsiktligt på plats eller om den ursprungligen härrör från en annan, omörd kontext.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en gårdsnära aktivitetsyta avsedd för avfallsdeponering.

De daterbara inslaget i fyndmaterialet har ett spannvid från 1100- till 1400-tal. Det rör sig om en dubbelkam från 1260 – 1450 e.Kr. (FV256), Siegburgkeramik från 1300-talets andra hälft

(FV3396, FV3415) och en keramikskärva av möjligen Brühl-Pingsdorftyp från övergången 1100 – 1200-tal (FV3401).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
538	Beslag	Järn	3	Byggnadsdetaljer och monument
164	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
165	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
400	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1146	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1147	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1153	Bryne	Sandsten	1	Hantverk och produktion
1154	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1155	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1267	Bränd lera	Bränd lera	5	Obestämt
1313	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
1315	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
421	Bägare	Glas	1	Husgeråd och livsmedel
372	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
374	Eldslagningsflinta	Flinta	2	Husgeråd och livsmedel
424	Fönsterglas	Glas	1	Byggnadsdetaljer och monument
156	Föremål	CU-leg	1	Obestämt
416	Föremål	Ben	1	Obestämt
449	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärd
648	Hästkosöm	Järn	4	Transport och samfärd
665	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
280	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
256	Kam	Ben	1	Dräkt och personlig utrustning
1133	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
669	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
3396	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3401	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3415	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3483	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3484	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3521	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1183	Lerklining	Bränd lera	0	Byggnadsdetaljer och monument
1185	Lerklining	Bränd lera	0	Byggnadsdetaljer och monument
1266	Lerklining	Bränd lera	10	Byggnadsdetaljer och monument
158	Lås	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
163	Nit	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
634	Platta	Järn	1	Obestämt
1415	Platta	Järn	1	Obestämt
279	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
292	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
470	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1974	Slipsten	Sandsten	1	Hantverk och produktion
281	Smält lera	Smält lera	3	Hantverk och produktion
293	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
153	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
448	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
457	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
537	Spik	Järn	8	Byggnadsdetaljer och monument
596	Spik	Järn	3	Byggnadsdetaljer och monument

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
598	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
599	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
649	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1186	Tegelkross	Tegel	8	Byggnadsdetaljer och monument
1178	Tegelsten	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
541	Ten	Järn	1	Obestämt
434	Tråd	CU-leg	1	Obestämt
1175	Vridkvarn	Sandsten	1	Husgeråd och livsmedel
1176	Vridkvarn	Bergart	1	Husgeråd och livsmedel

ANALYSER

¹⁴C: -

Osteologi:

I avfallsgrop 810 hittades ett artrikt och relativt omfattande benmaterial. Artfördelningen är jämnt fördelade mellan den vanligaste boskapen; nötkreatur (31 %), svin (34 %) och får (32 %). Endast ett ben förekommer från häst och är lågt i förhållande till flertalet andra lämningar från Gamla Uppsala. Förekomst av ben från skogshare tyder på viss konsumtion av vilt. Ett ben förekommer från en mindre hund som skiljer sig i storlek från merparten av hundarna från Gamla Uppsala. I storlek kan hunden jämföras med en Cocker-spaniel eller strävhärig terrier. Det förekommer även flera fågelben i gropen, främst rör det sig om ben från tamhöns och gås, som sannolikt är tamgås. Även ben från kråka eller möjligen råka samt stare påträffades också. Då stare är en flyttfågel som först anländer i maj, så tycks deponeringen ha skett under sommarhalvåret. Fiskben kommer från strömming och större lax eller havsöring. Den anatomiska fördelningen märker ut sig genom en låg andel tänder (5 %) och hög andel (24 %) ben från bålen. Detta beror troligen på goda bevaringsförhållanden, vilket förekomsten av fågel och fisk även tyder på. Förekomsten av gnagmärken är också relativt låg (5 %) och tyder på en stor del av benen kan vara primärdeponerade i gropen. I fyllningen påträffades även tre ben från svinfoster och tio ben från en nyfödd kuling samt 17 ben från spädkalv. Styckningsmärken på ben från kulingen och spädkalven tyder på att det inte rör sig om kadaver utan snarast matrester från måltider av späddjur. Det rör sig om ett varierat benmaterial, men den breda variationen av arter med förekomst av vilt, gås, lax, köttrika ben från bålen samt konsumtion av späddjur kan tolkas som benmaterialet inte representerar vardagskosten utan kommer från antingen ett festligare tillfälle eller kanske ett högre samhällskick.

I kadavergrop 811 hittades ett helt skelett från en ko med ett fullgånget kalvfoster. Främre delen av kalven låg utanför kon, nedan för bäckenet, medan den bakre delen fortfarande låg kvar innan för kon vid bäckenet. Högst sannolikt är det kalvning som har misslyckats och har orsakat de båda djurens död. Kon var 6-9 år gammal när den dog. Huggmärken visar att hornen har styckats från kon, men märkligast är de tre hugg som finns igenom vänster skulderblad. Exakt varför dessa hugg genom bogen har gjort är något oklart. Kanske har de varit i ett avlivningsförsök? De sitter visserligen något ovanför hjärtrakten, fast de som avlivat kon behöver inte ha haft full koll på nötkreaturens anatomi och sannolikt har situationen varit högst akut. Det rör sig alltså om en kadavergrop.

ldnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund	skogshare
875	32,5	1	1	1	4			
810	3125,2	76	84	17	61	1	2	4
811	6076,0	1						
analyserat	9233,7							
totalt	11603,5	78	85	18	65	1	2	4

ldnr	tamhöns	hönsfågel	gås	kråkfågel	stare	strömming	stäm	laxfisk
302955							1	
810	9	8	3	1	1	1		3
totalt	9	8	3	1	1	1	1	3

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
875	Aktivitetsyta	303377	
875	Aktivitetsyta	302984	bakgrundsbrus/matlagning
875	Aktivitetsyta	303003	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
704	Avfallsgrop	875
810	Avfallsgrop	875
811	Kadavergrop	875
878	Avfallsgrop	875
302955	Avfallslager	875
303739	Nedgrävning	810
304526	Fyllning	878
307034	Nedgrävning	704
307513	Fyllning	810
307642	Nedgrävning	811
307652	Fyllning	811
307981	Fyllning	704
1009514	Nedgrävning	878

647440

647450

Aktivitetsyta 875

6642940

6642940

6642930

6642930

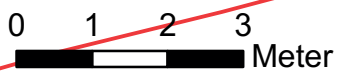
6642920

6642920

647440

647450

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävnheter
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 1172

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,6 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. I nordväst var aktivitetsytan ytligt kapad av en sentida kulvert
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 14,7 meter Bredd: 6,1 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande högmedeltida bebyggelsen i form av hus 2347 och 2888. Förmodligen har avfallsdeponeringen först skett i groparna och i form av en avfallshög, vilken sedermera jämnats ut för att möjliggöra andra aktiviteter på platsen.

Aktivitetsytan innehöll ett delvis kronologiskt varierat fyndmaterial, med äldre inslag i form av bl.a. keramik och torshammare. Detta beror sannolikt på att äldre kontexter rörts om under den aktuella perioden, samt att vissa fynd egentligen hör till underliggande huslämningar.

DATERING

Dateringsspann: 1320 – 1350 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Daterande inslag utgörs av två kammar från 1250 – 1350 e.Kr. och Rhenländsk keramik från 1250 – 1300 e.Kr.

Destruktion: -

Sammantagen datering: De stratigrafiska förhållandena under gårdsplan 1269 från 1600-tal och över hus 2677 från 1200-tal, närheten till hus 2347 och 2888 från 1300-tal samt fyndmaterialet i form av kammarna FV1062 och FV1234 och den rhenländska keramiken FV1099 daterar aktivitetsytan till 1300-talets början. Ett obränt lårben av människa (FV10017) har ¹⁴C-daterats till 3710 – 3530 BC (Ua-51802). Denna datering anses vara osannolikt gammal och representerar knappast användningstiden för aktivitetsytan. Förmodligen är de erhållna ¹⁴C-värdena felaktiga.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Lagerytan undersöktes med grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning under gårdsplan 1269. Den kunde lokaliseras utifrån ett fyndrikt avfallslager (331682) med två angränsande avfallsgropar (2733, 4192). Lagret var upp till 0,15 meter tjockt medan groparna var drygt 0,4 meter djupa med skålformade profiler. Tegelkross fanns främst i avfallsgrop 4192. Aktivitetsytan överlgrade syllhus 2677 och tangerade hus 2347 och 2888.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, lager och fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen. Det är oklart om lårbenet från människa utgör en rituell deposition, gnagmärkena indikerar åtminstone att benet påverkats av hundar.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är stort och mångfacetterat, inklusive en stor mängd benavfall på 7,1 kilon. Karaktär, sammansättning och fragmenteringsgrad på fyndmaterialet motsvarar väl det som kan förväntas från en aktivitetsyta avsedd för gårdsnära avfallsdeponering. Äldre inslag härrör troligen från omrörda, underliggande eller närliggande kontexter.

Till dräkt, smycken och personlig utrustning hör bl.a. en fingerring av guld från vikingatid – tidig medeltid (FV819), ett medeltida prydnadsbeslag (FV832, FV1380) och tre högmedeltida kammar (FV1062, FV1234, FV1382).

Till olika typer av produktion hör bl.a. flera brynen och järnknivar, små redskap, smidesslagg och bitar av ugnsinfodring. Delar av hästutrustning och skodon utgörs av bl.a. en medeltida sporre (FV841), en islägg och ett tiotal hästskosömmar. Husgeråd är representerade i form av bl.a. fragment av kvarnstenar av glimmerskiffer och keramik, både äldre svartgods Östersjökeramik (FV3528) och Rhenländsk keramik (FV1099). I aktivitetsytan fanns också en torshammare av silver (FV834).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1345	Beslag	Jäm	1	Byggnadsdetaljer och monument
832	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
939	Beslag	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
934	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
940	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
1337	Beslag	Jäm	1	Obestämt
830	Bitsilver	Silver	1	Handel och värdemätare
938	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
941	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1324	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1325	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1380	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1335	Brodd	Jäm	1	Transport och samfärdsel
1055	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1392	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1393	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1092	Bränd lera	Bränd lera	9	Obestämt
1402	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1412	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
2774	Bränd lera	Bränd lera	18	Obestämt
1394	Eldslagningsflinta	Flinta	3	Husgeråd och livsmedel
819	Fingerring	Guld	1	Dräkt och personlig utrustning
1017	Föremål	Jäm	1	Obestämt
1406	Glättsten	Bergart	1	Hantverk och produktion
1407	Glättsten	Bergart	1	Hantverk och produktion
1025	Gryta	Jäm	1	Husgeråd och livsmedel
1010	Hästsco	Jäm	1	Transport och samfärdsel
1329	Hästskosöm	Jäm	1	Transport och samfärdsel
1346	Hästskosöm	Jäm	1	Transport och samfärdsel
1350	Hästskosöm	Jäm	1	Transport och samfärdsel
1358	Hästskosöm	Jäm	5	Transport och samfärdsel
1433	Hästskosöm	Jäm	1	Transport och samfärdsel
1861	Hästskosöm	Jäm	1	Transport och samfärdsel
11649	Hästskosöm	Jäm	1	Transport och samfärdsel
2238	Infodring	Smält lera	2	Teknisk keramik
1585	Islägg	Ben	1	Transport och samfärdsel
1343	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2299	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1062	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
1234	Kam	Ben	1	Dräkt och personlig utrustning
1381	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
1382	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
983	Klump	Järn	1	Obestämt
982	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1023	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1099	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3528	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3577	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3600	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3619	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3624	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
2741	Lerklining	Bränd lera	3	Byggnadsdetaljer och monument
1360	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
993	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
942	Nit	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
1340	Platta	Järn	1	Obestämt
1379	Pärta	Glas	1	Dräkt och personlig utrustning
1364	Raka	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
1361	Skära	Järn	1	Hantverk och produktion
1344	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2235	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2275	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1395	Slipsten	Sandsten	1	Hantverk och produktion
1405	Slipsten	Bergart	1	Hantverk och produktion
2236	Smält bergart	Bergart	1	Hantverk och produktion
2237	Smält lera	Smält lera	23	Hantverk och produktion
2281	Smält lera	Smält lera	8	Hantverk och produktion
1342	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
1352	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1359	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1568	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
841	Sporre	Järn	1	Transport och samfärd
1341	Syl	Järn	1	Hantverk och produktion
1349	Synål	Järn	1	Hantverk och produktion
1014	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1348	Ten	Järn	1	Obestämt
1351	Ten	Järn	1	Obestämt
834	Torshammaramulett	Silver	1	Religion och kult
1059	Vridkvarn	Granit	1	Husgeråd och livsmedel
1164	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
1384	Vridkvarn	Glimmerskiffer	4	Husgeråd och livsmedel
1400	Vävtyngd	Bränd lera	11	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	¹⁴ C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext
Ua-51802	4874±33	3695BC-3635BC	3710BC-3530BC	FV10017	Obränt ben/Människa	331682

Osteologi

Ifrån aktivitetsytan kommer ett omfattande benmaterial från ett utfyllnadslager och en grop. I gropan (2733) hittades nästan uteslutande ben från huvud och övre extremitet från nötkreatur. Enstaka ben finns från får och svin samt andra kroppsregioner. Gnagmärken förekommer på flera ben. Benen från utfyllnadslagret (1172) utgörs främst av ben från nötkreatur (49 %) och där ben från svin (21 %) och får/get (19 %) är i stort likvärdigt förekommande. Merparten av benen från småbovider kommer från får och enstaka från get. Utöver de mer vanligt förekommande arterna häst och hund finns även ben från älg, gås, gråsparv, strömning och människa. Fyndet av från älg är ett av få belägg från Gamla Uppsala som visar på jakt, men då det rör sig om ett tåben (*phalanx 2*) behöver det inte betyda konsumtion av högvilt utan kan tänkas komma från ett älgskinn. Ben från gås och strömning visar även på viss konsumtion av fisk och fågel. Den jämna anatomiska fördelningen mellan ben från huvud, övre och undre extremitet tyder inte på att benmaterialet kommer från någon specifik aktivitet utan utgör snarast av avfall från slakt så väl som matrester. Fynd av avhuggna hornkvick från nötkreatur tyder även på att det även finns spill från hornhantverk. En relativt frekvent förekomst (24 %) av gnagmärken tyder på att hundar har haft god tillgång att rota bland benen. Gråsparven representerar sannolikt den lokala faunan kring aktivitetsytan. Människobenet utgörs av ett fragment av ett lårben med gnagmärken. Liknande fynd förekommer i en brunn (5024) och ett annat utjämningslager (601820). Exakt vad människobenet representerar för aktivitet är oklart, men då människokroppar sannolikt inte legat hur som helst på gårdarna bör benet komma från någon annan plats. Kanske har lösspringande hundar haft med sig benet?

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	get	får/get	häst	hund	älg	människa	gås	grå-sparv	strömning
1172	7134,6	223	101	11	2	80	48	2	1	1	1	1	1
2733	767,6	14	1	1									
totalt	7902,2	237	102	12	2	80	48	2	1	1	1	1	1

Vedart

-

Makrofossil

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
1172	Aktivitetsyta	303684	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2733	Avfallsgrop	1172
4192	Avfallsgrop	1172
326325	Nedgrävning	2733
326342	Fyllning	2733
331682	Avfallslager	1172
332525	Nedgrävning	4192
332541	Fyllning	4192

647460

647470

Aktivitetsyta 1172

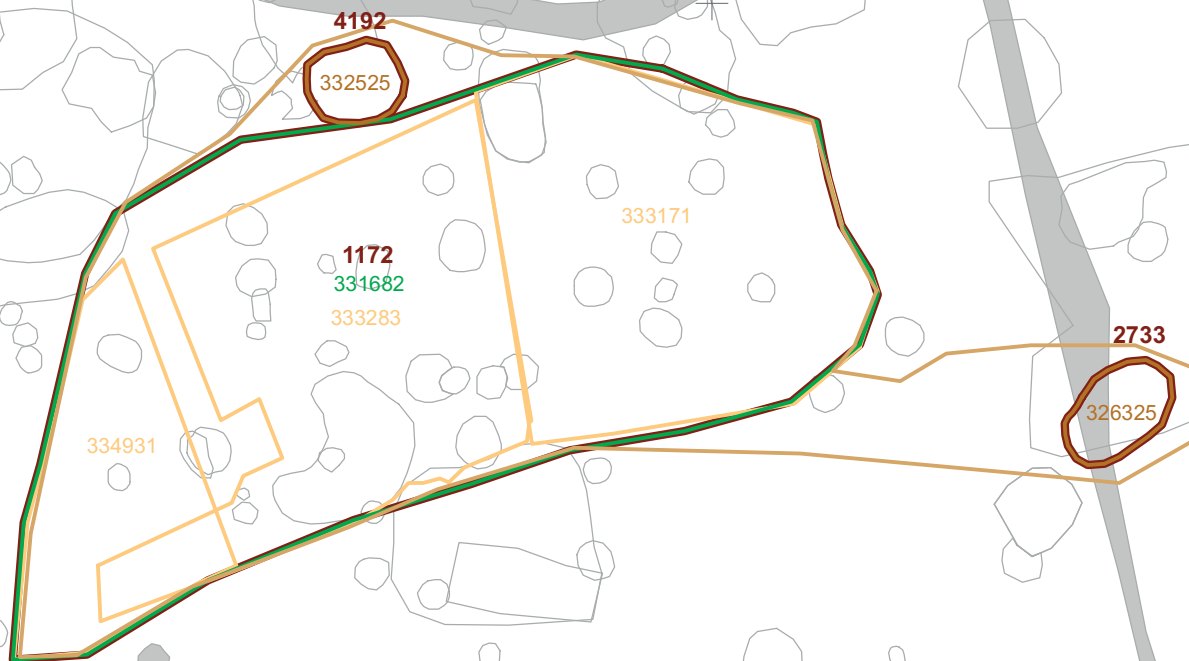

6642820

6642820

6642810

6642810

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

1:100

0 1 2 3
Meter

647460

647470

Aktivitetsyta 1174

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,3 – 26,7 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var kraftigt omrörda av sentida aktiviteter på platsen i form av bl.a. markberedning inför anläggande av parkområde.
YTTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 37 meter Bredd: 33 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar flera generationer av markanvändning och olika företeelser under 1600-/1800-tal, förmodligen främst olika lager kopplade till **gårdsplaner** men även golv-, avfalls- och raseringslager samt gårdsnära småskalig odling. Bevaringsförhållandena medför dock att dessa inte kan skiljas åt.

DATERING

Dateringsspann: 1590 – 1900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den sammanlagda fyndbilden, kopplingen till företeelser kända från det äldre kartmaterialet samt läget ovanför gårdslämningar från yngre järnålder och medeltid antyder att aktivitetsytan främst består av lämningar från efterreformatorisk tid, 1600-/1800-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %, inledningsvis med en mindre handgrävd grävenhet i norr, därefter med skiktvis maskinell avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom vid avbaning under sentida utfyllnadsmassor. Den kunde lokaliseras utifrån ett ytmässigt stort, fyndförande och homogent lager (323477). Lagret var upp till 0,15 meter tjockt och bestod av ställvis kompakt siltig lera med grusinslag. I de södra delarna luktade lagret gödsel. Aktivitetsytan överlagrade en stor mängd andra lämningar från olika tidsperioder.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

På grund av lämningarna bevaringsförhållanden kan inga handlingar urskiljas.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är relativt stort och mångfacetterat. Det har koppling till olika gårdsnära företeelser från efterreformatorisk tid men vissa äldre inslag vittnar även om att äldre, underliggande hus och aktivitetsytor skadats av de sentida aktiviteterna. Metallfynd dominerar eftersom aktivitetsytan nästan uteslutande undersöks med maskin med kontinuerlig metalldetektering. En stor del av det efterreformatoriska fyndmaterialet i form av järnskrot, yngre rödgods och kritpipor har inte sparats. Daterande inslag utgörs av flera mynt från 1590-/1800-tal. Dessutom fanns djurben (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
407	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
903	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
856	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
858	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
916	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
920	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
586	Beslag	CU-leg	1	Utgår
890	Bjällra	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
861	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
863	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
885	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
913	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
915	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
944	Bleck	Tenn	1	Obestämt
1085	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1044	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
682	Eldstål	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
1742	Eldstål	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
905	Fingerborg	CU-leg	1	Hantverk och produktion
842	Fingerring	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
403	Föremål	Bly	1	Obestämt
900	Föremål	CU-leg	1	Obestämt
901	Föremål	CU-leg	1	Obestämt
930	Föremål	CU-leg	1	Obestämt
876	Gångjärn	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
729	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
730	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
732	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1262	Klump	Järn	1	Obestämt
847	Knapp	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
893	Knapp	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
1071	Knapp	Glas	1	Dräkt och personlig utrustning
675	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
687	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1253	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
3663	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1057	Löpare	Granit	1	Husgeråd och livsmedel
405	Mynt	CU-leg	1	Handel och värdemätare
923	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
924	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
925	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
926	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
929	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
943	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
948	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
951	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
952	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
954	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
955	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
956	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
959	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
960	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
961	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
966	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
995	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
996	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
1079	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2826	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2840	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
1575	Nålhus	Ben	1	Hantverk och produktion
1239	Platta	Järn	1	Obestämt
932	Pollett	Koppar	1	Handel och värdemätare
957	Pollett	Koppar	1	Handel och värdemätare
958	Pollett	Koppar	1	Handel och värdemätare
689	Puns	Järn	1	Hantverk och produktion
882	Ring	CU-leg	1	Obestämt
1730	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1732	Skrotmetall	CU-leg	4	Hantverk och produktion
706	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
438	Spänne	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
406	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
857	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
880	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
881	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
891	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
1237	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1245	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
855	Varuplomb	Bly	1	Handel och värdemätare

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Från gårdsplanen finns ben från de vanliga boskapsdjuren och häst.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
1174	1126,1	nöt, svin, får/get, får, häst

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
323477	aktivitetslager	1174

647430

647470

Aktivitetssyta 1174

6642860

6642860

6642820

6642820

6642780

6642780

1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävnhhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647430

647470

Aktivitetsyta 1185

Anton Seiler & Tomas Westberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,8 – 26,6 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 18 meter Bredd: 13 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar troligen är gårdsnära, ytmässigt begränsad **odling**.

DATERING

Dateringsspann: 1400 – 1600 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Stratigrafisk relation till underliggande bebyggelse visar att aktivitetsytan varit i bruk tidigast under 1400-tal, samtidigt som läget under gårdsplan 1269 från 1600-/1700-tal ger en yngre tidsgräns. Aktivitetsyta 1185 dateras till 1400-1500-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %. Lager 336440 undersöktes med handredskap och grävnheter, lager 327379 undersöktes maskinellt.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom vid schaktning under gårdsplan 1269 och kunde lokaliseras utifrån två sammanhängande, ytmässigt större lager (327379, 336440). Lagren, som bestod av löst packad sandig silt med inblandning av organiskt material, hade en matjordsaktig karaktär och var upp till 0,3 meter tjocka. Enstaka fynd förekom, liksom tegelkross, träkol och djurben.

Aktivitetsytan överlagrade helt eller delvis bl.a. stolphus 893, 2247 och 2784 från 900 – 1300-tal, i övrigt vilade lagren på orört underlag.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager och plogspår hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är begränsat och har en disparat karaktär. Huvuddelen härrör troligen från underliggande bebyggelselämningar från vikingatid – medeltid som skadats av odlingen, en del av fyndmaterialet kan även ha påförts på platsen genom gödsling.

Det enda daterbara inslaget är Östersjökeramik (FV3531). Sammanlagt fanns 930 gram djurben (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1613	Bearbetat	Skiffer	1	Hantverk och produktion
845	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
1385	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1754	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1741	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärd
1526	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
3531	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1621	Löpare	Granit	1	Husgeråd och livsmedel
1523	Märla	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1535	Nit	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
1331	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I ett odlingslager förekommer enstaka ben från nötkreatur och häst, vilka kommer från olika kroppsregioner. Endast en mindre del av benmaterialet har analyserats.

Idnr	Vikt (g)	nöt	häst
1185	136,0		
totalt	930,2	6	1

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
327379	Odlingslager	1185
336440	Odlingslager	1185

647460

647470

Aktivitetsyta 1185

6642840

6642840

6642830

6642830

6642820

6642820

1185
327379

338889

336570

336445

338147

337134

336440

337648

337898

337888

1:100

647460

647470

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 1200

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var kraftigt omrörda av sentida aktiviteter på platsen i form av bl.a. markberedning inför anläggande av parkområdet.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 29 meter Bredd: 20 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar olika företeelser från olika tidsskeden, förmodligen främst olika lager kopplade till **boende**, men även gårdsplaner, golv- och avfallslager. Bevaringsförhållandena medför dock att dessa inte kan skiljas åt.

DATERING

Dateringsspann: 430 – 1700 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den sammanlagda fyndbilden och läget ovanför gårdslämningar från olika tidsskeden antyder att aktivitetsytan främst består av lämningar från folkvandringstid – efterreformatorisk tid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med skiktvis maskinell avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under torven. Den kunde lokaliseras utifrån ett ytmässigt stort, fyndförande och homogent lager (321092). Aktivitetsytan överlagrade gårdslämningar från mellersta – yngre järnålder samt medeltid.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

På grund av lämningarna bevaringsförhållanden kan inga handlingar urskiljas.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och avspeglar olika gårdsnära företeelser från olika tider, med inslag av bl.a. smycken, dräkt- och byggnadsdetaljer, småredskap och mynt. Daterande inslag är broddar och mynt från 1700-/1800-tal. Metallfynd dominerar eftersom aktivitetsytan undersöktes med maskin med kontinuerlig metalldetektering.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
971	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
867	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
852	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
917	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
677	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsl
678	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsl
1024	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsl
1624	Bryne	Sandsten	1	Hantverk och produktion

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1121	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
904	Föremål	CU-leg	1	Obestämt
695	Handtag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
902	Hänge	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
693	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärdsl
731	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
984	Klump	Järn	1	Obestämt
973	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1975	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1123	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
945	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
968	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
969	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
1854	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
974	Märla	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1021	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
975	Nål	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1260	Platta	Järn	1	Obestämt
727	Råämne	CU-leg	1	Hantverk och produktion
877	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1752	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
888	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
972	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
892	Varuplomb	Bly	1	Handel och värdemätare
1058	Vridkvarn	Granit	1	Husgeråd och livsmedel

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

I det omrörda kulturlagret från aktivitetsytan förekommer kotor, nedre främre och bakre extremitet från ett nergrävt spädgriskadaver.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
1200	1282,0	svin, get, häst, nöt

Vedart: -

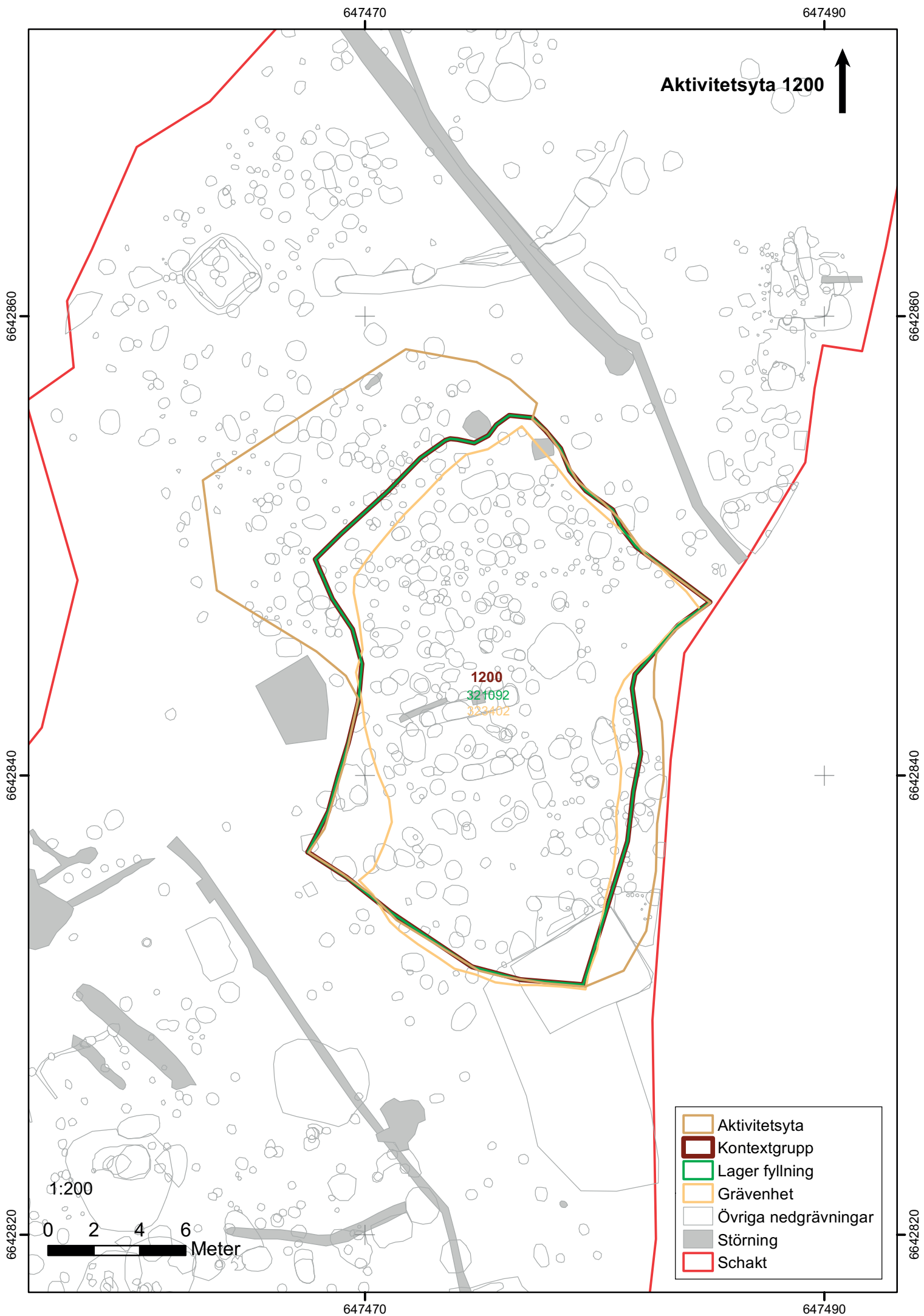
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
321092	Aktivitetslager	1200

Aktivitetsyta 1207

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,7 - 26 m ö.h. (högst i öster)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade, även om deras övre delar var påverkade av yngre aktiviteter
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 21 meter Bredd: 17 meter
FUNKTION	
Aktivitetsytan avspeglar troligen är gårdsnära, ytmässigt begränsad odling .	

DATERING

Dateringsspann: 1750 – 1800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan sammanfaller med en inhägnad del av bytomten såsom denna återges på en karta från tidigt 1700-talet. Denna iakttagelse, tillsammans med lagrets karaktär och de stratigrafiska förhållandena på platsen, tyder på att aktivitetsytan varit i bruk under 1700-talets andra hälft.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med skiktvis maskinell avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under gårdsplan 1174 och kunde lokaliseras utifrån ett ytmässigt stort lager (324265). Lagret var mörkbrunt, luckert och innehöll tegelkross, småsten och träkol. Aktivitetsytan överlagrade ett flertal äldre hus och aktivitetsytor, bl.a. byggnad 2668 från tidigt 1700-tal.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan innehåller ett flertal inslag som troligen härrör från underliggande hus och aktivitetsytor från vikingatid – medeltid som skadats av odlingen. En del av fyndmaterialet kan även ha påförts på platsen genom gödsling. Bland de daterande inslagen finns förhistorisk keramik (FV3570), ett vikingatida likarmat spänne (FV439), ett medeltida ändbeslag till knivskaft (FV894) och en vikt från järnålder eller medeltid (FV899).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
849	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
886	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
897	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
910	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
883	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2331	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1046	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1052	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1075	Bränd lera	Bränd lera	7	Obestämt
896	Fingerring	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
3570	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
979	Lie	Järn	1	Hantverk och produktion
848	Nit	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
909	Runbleck	CU-leg	1	Religion och kult
894	Skaftbeslag	CU-leg	1	Hantverk och produktion
889	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
708	Slagg	Slagg	3	Slagg GAL
710	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
439	Spännbuckla	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
679	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
899	Viktlod	CU-leg	1	Handel och värdemätare

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

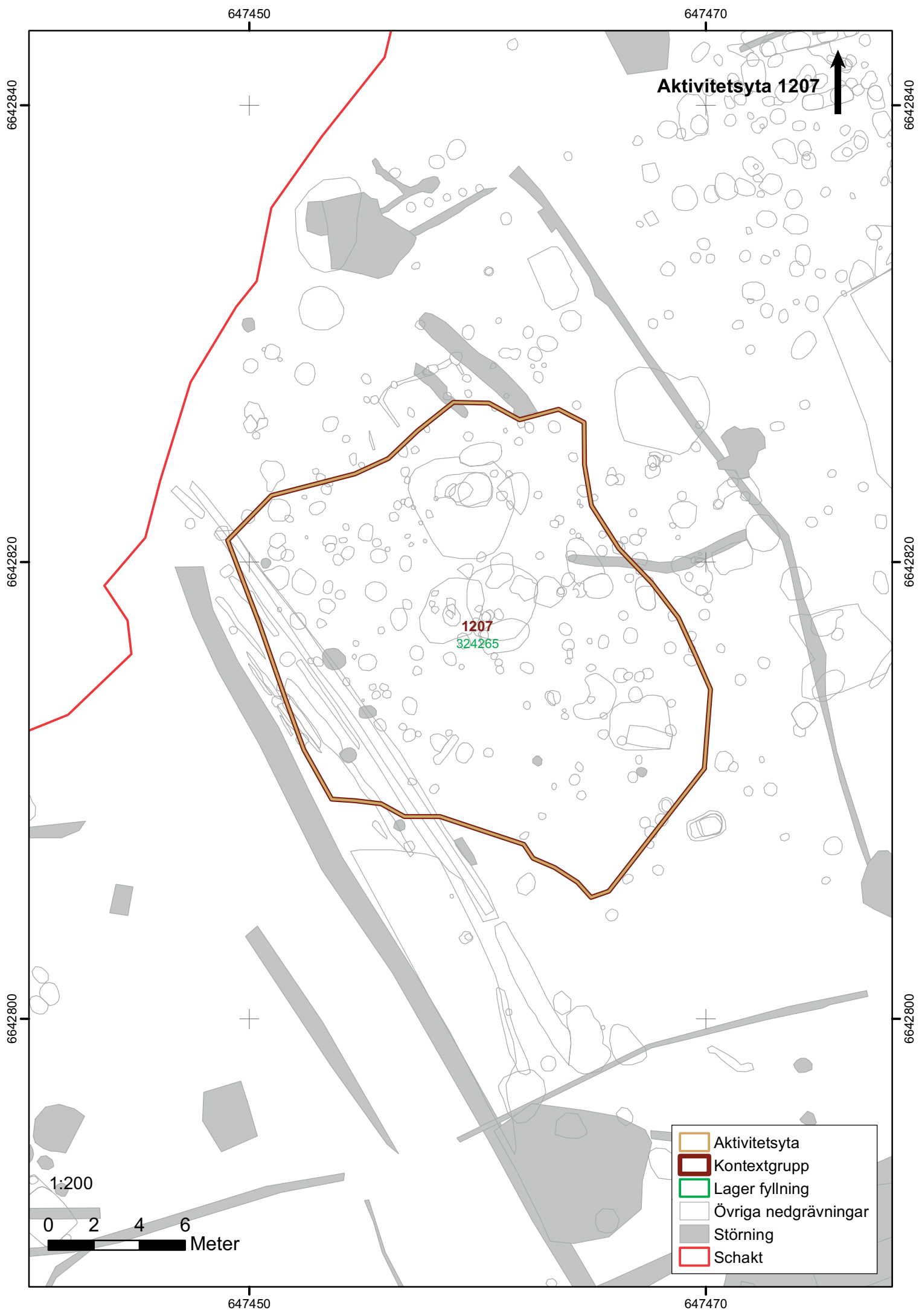
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
324265	Odlingslager	1207

647450

647470

6642840

6642840

Aktivitetsyta 1207

6642820

6642820

1207
324265

6642800

6642800

1:200

0 2 4 6
Meter

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647450

647470

Aktivitetsyta 1215*Anton Seiler*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 2,3 meter Bredd: 2 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan anslöt till bebyggelsen från 1000-/1100-talen i form av hus 1937 och 2101. Den avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**.

DATERING

Dateringsspann: 1030 – 1210 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 1030 – 1210 AD, ¹⁴C-analys av djurben (Ua-52364)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen visar att aktivitetsytan varit i bruk under tidig medeltid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under aktivitetsyta 1200. Den kunde lokaliseras utifrån en avfallsgrop (906), drygt 2 meter i diameter och 0,8 meter djup. Nedgrävningen hade rundade kanter. I fyllningarna fanns inslag av skärvig sten, två stycken 1,2 x 0,6 meter stora stenar och en bit av en bränd trästolpe.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningen hör till konstruktionen, fyllningen hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions eller rituella deponeringar.

FYND

Förutom drygt 3,5 kilon djurben (se osteologi nedan) bestod det tämligen begränsade fyndmaterialet av några små redskap och byggnadsdetaljer.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
918	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1045	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1264	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1244	Mejsel	Järn	2	Hantverk och produktion
1243	Redskap	Järn	1	Hantverk och produktion
1242	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1061	Synål	Ben	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	¹⁴ C- ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov- fyndnr	Material/ Art	Kontext	Typ
Ua- 52364	910±29	1040AD- 1170AD	1030AD- 1210AD	FV5873	Obränt ben/Häst	322117	Fyllning

Osteologi:

Benmaterialet från en grop (906) kommer till stor del från nötkreatur (58 %) och ben från svin (19 %) och häst (17 %) förekommer mer frekvent än får/get (6 %). Den anatomiska fördelningen med en viss övervikt (37 %) av ben från övre extremitet liknar avfallet från en grop (2751) och tycks främst representera matrester. Ett hornkvick från nötkreatur indikerar dock att det finns andra typer av avfall i gropen. Gnagmärken förekommer på benen (13 %), men lägre frekvent än flertalet utjämningslager och gropar.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get	häst
906	3311,7	55	18	8	16

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provrnr	Makroskopisk tolkningskommentar
1215	Aktivitetstyp	332398	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
906	Avfallsgrop	1215
322098	Nedgrävning	906
322117	Fyllning	906
332235	Stolpe	906
332352	Sten	906
332369	Sten	906

647470

647480

Aktivitetsyta 1215

6642850

6642850

332235
332369 332352
322098
906

6642840

6642840

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Träkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647470

647480

Aktivitetsyta 1218

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,5 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. I söder överlagrades dock lämningarna av en fjärrvärmesledning som inte kunde tas bort i samband med undersökningen
YTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 7,6 meter Bredd: 4,1 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande bebyggelsen från yngre järnålder i form av bl.a. stolphus 1944 och 2177. Man kan inte utesluta att gropen ursprungligen haft en koppling till täktverksamhet. Avfallslagren kan också avspegla avfallshögar som sedermera jämnats ut för att möjliggöra andra aktiviteter på platsen.

DATERING

Dateringsspann: 400 – 800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Bågfibulan tyder på att aktivitetsytan härrör från folkvandringstid - vendeltid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Lagren undersöktes med grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under gårdsplan 1890. Den kunde lokaliseras utifrån ett par mindre avfallslager (362856, 366587) som överlagrade en 5 x 2,3 meter stor och 0,4 meter djup avfallsgrop (2751) innehållande två fyllningar och en mindre stenpackning. Gropen var grävd i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningen hör till konstruktionen. Lager och fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions- eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och relativt stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en aktivitetsyta avsedd för avfallsdeponering. Ett daterande fynd är en bågfibula från folkvandringstid - vendeltid (FV2536). I övrigt dominerar fyndmaterialet av inslag med koppling till byggnader, hästuprustning och husgeråd, vilket också stärker tolkningen om att det rör sig om en gårdsnära aktivitet.

Tegelkross från lagrens översta delar tolkas som inslag som trycks ner senare från yngre överliggande kontexter.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
2537	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
2540	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
2541	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
2753	Bränd lera	Bränd lera	8	Obestämt
2759	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
2761	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
2536	Bågfibula	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
2544	Föremål	Järn	1	Obestämt
2350	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
2542	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
9557	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
6792	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
6793	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
6803	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
6817	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
6818	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
2668	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
2538	Miniatyrspjutspets	Järn	1	Religion och kult
2529	Nit	Bly	1	Husgeråd och livsmedel
2615	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
2539	Nitbricka	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2867	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
2543	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
2613	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2617	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2683	Tegelkross	Tegel	7	Byggnadsdetaljer och monument
2684	Tegelkross	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I avfallsgrop 2751 påträffades ben från främst nötkreatur och svin, men även ben av häst och får eller get. Att nötkreatur och svin är de vanligaste arterna tycks vara typiskt för flera av avfallsgropar i Gamla Uppsala. Ben förekommer från alla gropsregioner, men en hög andel (37 %) från övre extremitet tyder på att benmaterial främst kan klassificeras som matavfall. Flera av benen (25 %) uppvisar gnagmärken, något som tyder på att ben har först legat på gårdsplaner eller liknande innan de slängts i avfallsgropen.

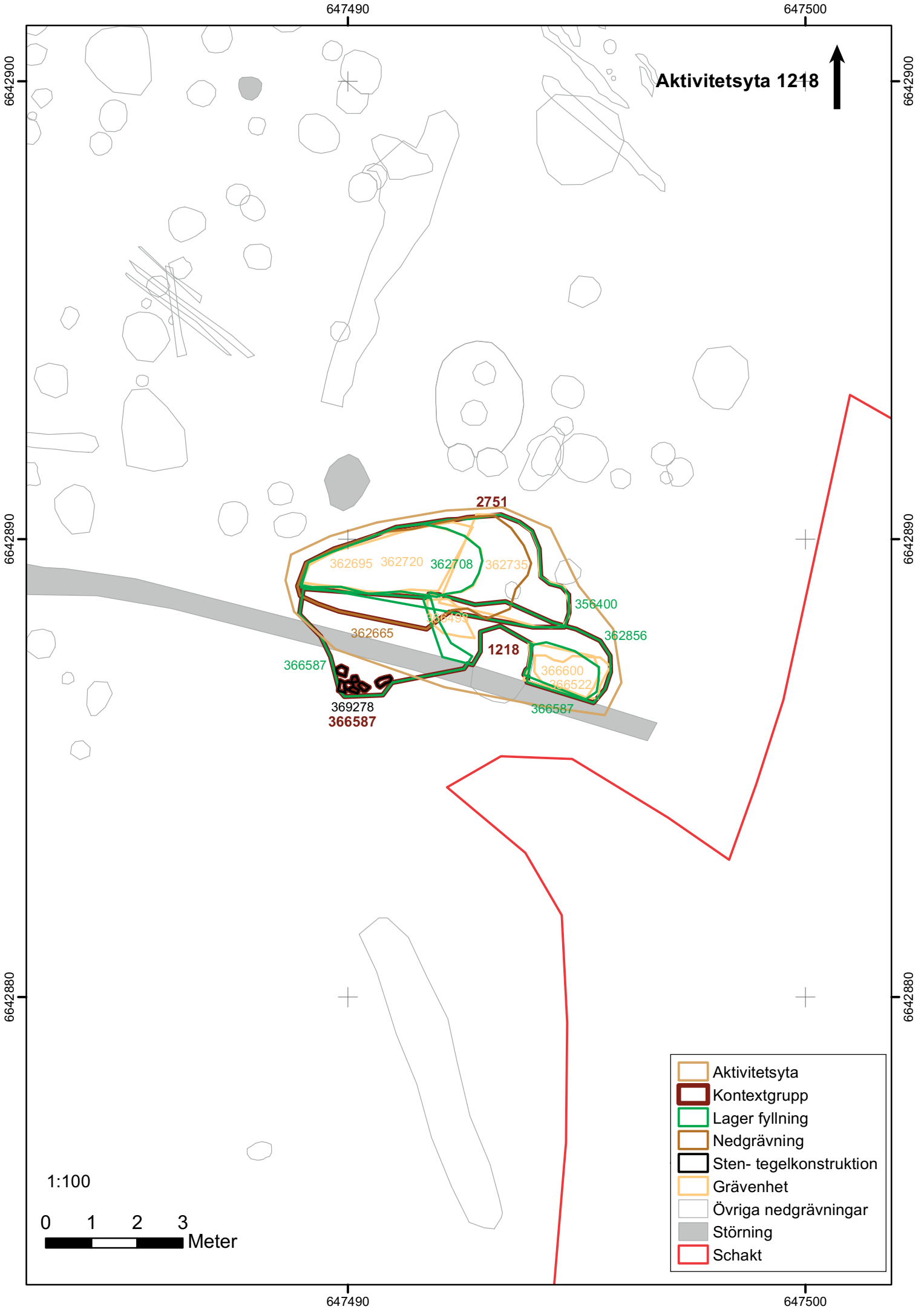
Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get	häst
2751	1528,9	22	18	12	10
totalt	2464,6				

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2751	Avfallsgrop	1218
362665	Nedgrävning	2751
356400	Fyllning	2751
362708	Fyllning	2751
362856	Avfallslager	1218
366587	Avfallslager	1218
369278	Stenpackning	1218

Aktivetsyta 1218

2751

1218

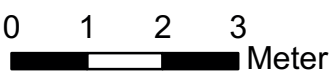
362695 362720 362708 362735

366587

369278
366587

366587

1:100

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647490

647500

6642890

6642890

6642880

6642880

6642900

6642900

Aktivitetsyta 1225

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,4 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 10,8 meter Bredd: 4 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan angränsar till den högmedeltida bebyggelsen i form av hus 2677, den avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**.

DATERING

Dateringsspann: 1280 – 1300 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De stratigrafiska relationerna i förhållande till brunn 2000 och hus 2347 daterar aktivitetsytan till slutet av 1200-talet. Tegelförekomsterna motsäger inte denna datering.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under hus 2347. Den kunde lokaliseras utifrån sammanlagt sex avfallsgropar, upp till 2 meter stora och 0,3 meter djupa (1248, 2002, 2735, 2738, 4282, 4283). De flesta var oregelbundna både i plan och i profil, med fyndförande fyllningar. Groparna innehöll även tegelkross och stenansamlingar av varierande storlek. Dessa kan ha haft ett dränerande syfte. Flera avfallsgropar var grävda i den översta fyllningen av brunn 2000.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen eller rituella depositioner.

FYND

Förutom två fragment av kvarnstenar av glimmerskiffer (FV1993, FV2006) och en spik (FV1515) tillvaratogs drygt 2,5 kilon djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I gropar förekom främst ben från större djur som nötkreatur och häst, men även ben från svin och get. En liknande fördelning tycks vara typiskt för flera brunnar och vattenhål. Merparten av benen kommer från extremitetsben och med en viss övervikt (41 %) av köttrika ben från övre extremitet. På benen är gnagmärken frekvent (23 %) förekommande liksom för fler andra gropar och vattenhål.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	get	får/get	häst
1281	632,1	7	1		1	4
2002	152,7	2				2
2735	338,0	4	2		1	5
2738	276,0	6	1	1		
totalt	1398,8	19	4	1	2	11

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
1248	Avfallsgrop	1225
2002	Avfallsgrop	1225
2735	Avfallsgrop	1225
2738	Avfallsgrop	1225
4282	Avfallsgrop	1225
4283	Avfallsgrop	1225
332036	Nedgrävning	1248
332050	Fyllning	1248
339471	Nedgrävning	2738
339483	Fyllning	2738
348444	Nedgrävning	4282
348456	Fyllning	4282
348457	Nedgrävning	4283
348466	Fyllning	4283
348547	Stenansamling	4282
348548	Stenansamling	4283
349340	Nedgrävning	2002
349471	Fyllning	2002
349726	Nedgrävning	2735
349737	Sten	2735
349746	Fyllning	2735
349749	Fyllning	2002

647450

647460

Aktivitetsyta 1225

6642830

6642830

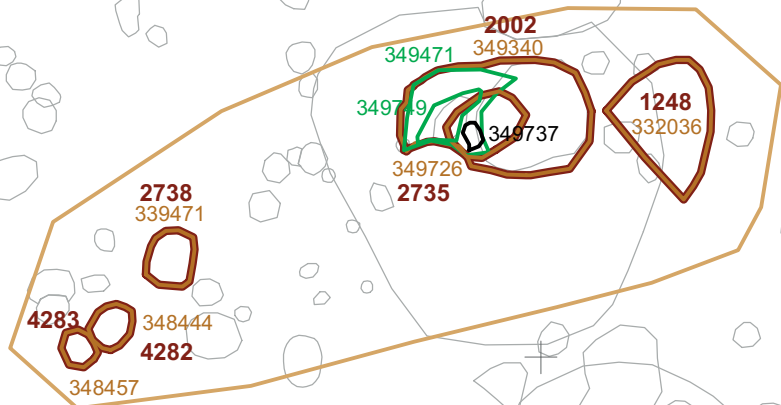
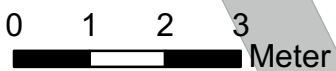
6642820

6642820

6642810

6642810

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647450

647460

Aktivitetsyta 1228

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,6 – 26 m ö.h. (högst i öster)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 14 meter Bredd: 5,4 meter

FUNKTION

Det kontextuella läget i förhållande till hus 2668 samt lagrens karaktär och utbredning antyder att aktivitetsytan är en del av en **gårdsplan**.

DATERING

Dateringsspann: 1700 – 1750 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De stratigrafiska förhållanden samt den rumsliga kopplingen till hus 2668 antyder att aktivitetsytan varit i bruk under 1700-talets första hälft.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handgrävda grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom vid schaktning under odlingsyta 1207 från 1700-talets andra hälft. Den kunde lokaliseras utifrån ett par sammanhängande, ytmässigt relativt stora och fyndförande lager (327644, 327652). Lagren täckte en långsmal yta, var kompakta, upp till 0,2 meter tjocka och innehöll tegelkross, småsten, träkol och djurben. Till aktivitetsytan hör även ett 0,3 meter stort och 0,15 meter djupt stolphål (1217). Aktivitetsytan överlagrade bl.a. den högmedeltida avfallsyta 1172.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren har troligen främst skapats genom avsiktlig deposition av material, d.v.s. en konstruktion där sten, tegel, ben och slagg använts för att skapa en hårdare och väl-dränerad markyta. En del av lagren har troligen också skapats genom brukning på platsen, främst trampverksamhet. Inga lämningar har relaterats till rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är relativt stort och mångfacetterat. Vissa inslag hör troligen till aktivitetsytans användningstid men större delen av fyndmaterialet verkar härröra från äldre kontexter. Fynden härrör således antingen från underliggande hus och aktivitetsytor som skadats av de sentida aktiviteterna, eller från jord som hämtats från närområdet. Fynd med koppling till metallhantverk har troligen sitt ursprung i den medeltida smedjan 2198 strax söder om aktivitetsytan. Bland de daterande inslagen finns ett vendeltida remändesbeslag (FV829), ett fragment av en medeltida kam (FV1080), keramik från 1300-/1400-tal (FV3406) samt glas från 1750-/1850-tal (FV1065, FV1066). Dessutom påträffades djurben (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1250	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
812	Betsel	Horn	1	Transport och samfärdsel
846	Bleck	Cu-leg	1	Obestämt
869	Bleck	Järn	1	Obestämt
3380	Blästermunstycke	Bränd lera	6	Teknisk keramik
978	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
1026	Bryne	Sandsten	1	Hantverk och produktion
1027	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1029	Bryne	Sandsten	1	Hantverk och produktion
1030	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1049	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1053	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1387	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1391	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1111	Bränd lera	Bränd lera	5	Obestämt
1031	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
1389	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
1362	Fiskekrok	Järn	1	Hantverk och produktion
1065	Flaska	Glas	1	Husgeråd och livsmedel
1066	Flaska	Glas	1	Husgeråd och livsmedel
870	Föremål	Järn	1	Obestämt
2285	Infodring	Smält lera	2	Teknisk keramik
2322	Infodring	Smält lera	2	Teknisk keramik
1073	Islägg	Ben	4	Transport och samfärdsel
2259	Järnhaltig slagg	Slagg	4	Slagg GAL
2265	Järnhaltig slagg	Slagg	15	Slagg GAL
2268	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2363	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1080	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
1375	Klump	Järn	1	Obestämt
981	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
991	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
997	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1238	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1241	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
3406	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3542	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3552	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1096	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1120	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1629	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
3379	Lerklining	Bränd lera	3	Byggnadsdetaljer och monument
1368	Lås	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
868	Platta	Järn	1	Obestämt
1113	Platta	Järn	2	Obestämt
1369	Platta	Järn	1	Obestämt
829	Remåndbeslag	Silver	1	Dräkt och personlig utrustning
2284	Slagg	Slagg	5	Slagg GAL
2337	Slagg	Slagg	15	Slagg GAL
2352	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1028	Slipsten	Sandsten	1	Hantverk och produktion
2395	Smält bergart	Bergart	1	Hantverk och produktion
2250	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
2260	Smält lera	Smält lera	3	Hantverk och produktion
2266	Smält lera	Smält lera	56	Hantverk och produktion
2267	Smält lera	Smält lera	3	Hantverk och produktion
2274	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
2276	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
2278	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
2280	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
2283	Smält lera	Smält lera	21	Hantverk och produktion
2286	Smält lera	Smält lera	10	Hantverk och produktion
2292	Smält lera	Smält lera	4	Hantverk och produktion
2369	Smält lera	Smält lera	45	Hantverk och produktion
884	Smälta	Cu-leg	1	Hantverk och produktion
1247	Spik	Järn	4	Byggnadsdetaljer och monument
1248	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1251	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1252	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1366	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1367	Spänne	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1000	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1255	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1374	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1246	Ten	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Benmaterialet från gårdsplanen kommer till största del från nötkreatur. Får/get är näst vanligaste djurart, men även ben från svin, häst, hund, katt och stare förekommer.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
1228	8896,1	nöt, får/get, svin, häst, hund, katt, stare

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
1228	Aktivitetsyta	363623	bakgrundsbrus/matlagning

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
1217	Stolphål	1228
327644	Utjämningslager	1228
327652	Utjämningslager	1228
330563	Nedgrävning	1217
330574	Fyllning	1217

647460

647470

Aktivitetsyta 1228

6642820

6642820

6642810

6642810

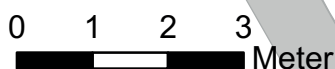
6642800

6642800

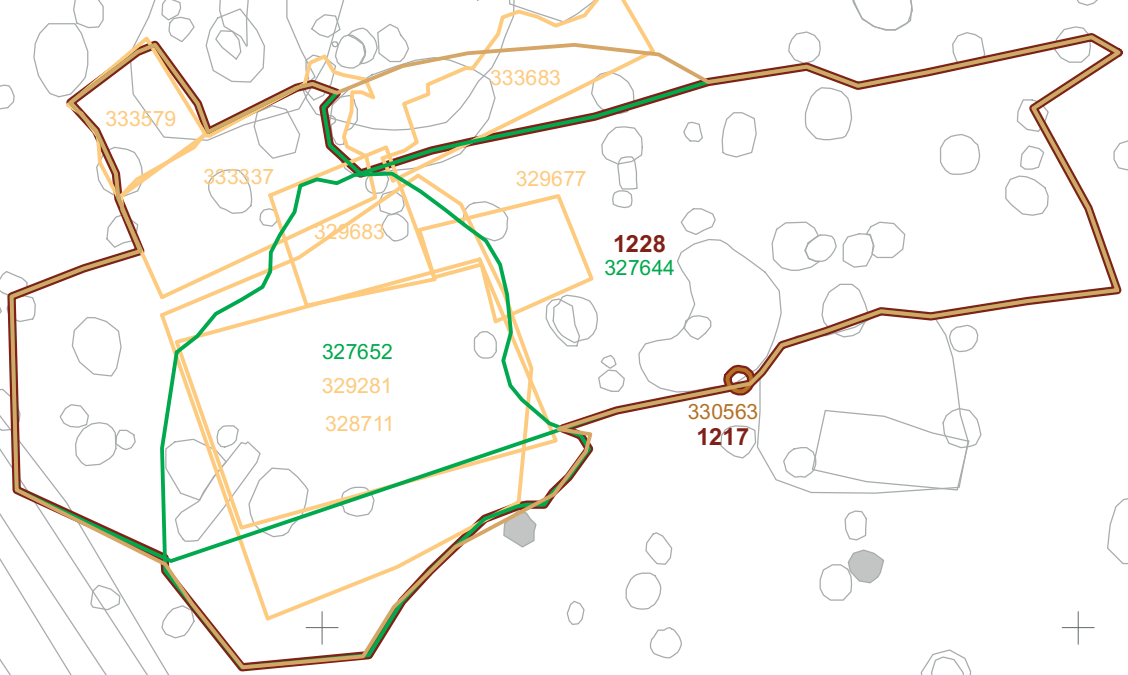
647460

647470

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 1258

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,9 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 8,8 meter Bredd: 4,6 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den närliggande vikingatida bebyggelsen.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1050 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Keramikmaterialet daterar aktivitetsytan till vikingatid. Dateringen motsägs inte av närheten till bebyggelse från denna tid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap, med undantag för en avfallsgrop som endast karterades i plan.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under gårdsplan 1174. Den kunde lokaliseras utifrån tre avfallsgropar. Avfallsgrop 2736 var 2 meter i diameter och 0,8 meter djup, den innehöll flera fyndförande fyllningar. Avfallsgrop 2748 bestod av flera sammangrävda gropar, upp till 1 meter stora och 0,2 meter djupa. En tredje förmodad avfallsgrop blev inte undersökt, i ytan liknade den de övriga (SN326088).

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen eller rituella depositioner.

FYND

I avfallsgrop 2736 påträffades relativt stora mängder vikingatida keramik, drygt ett kilo. I övrigt fanns blandade inslag med koppling till olika verksamheter samt nästan ett kilo djurben (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
2208	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
2384	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
1891	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
2383	Hästskosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
1737	Kam	Horn	1	Dräkt, smycken och personlig utrustning
3550	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3565	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3571	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3609	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3610	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3611	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3701	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
720	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1863	Sländtrissa	Ben	1	Hantverk och produktion
1867	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Ben från främst svin (34 %) påträffades i en grop, men även ben får, nötkreatur och häst förekommer relativt frekvent. Enstaka ben från hund och gås hittades också. Benen kommer främst från huvud och nedre extremitet (39 %), vilket betyder att kroppsdelar med mindre kött har hamnat i gropen. Flera ben från nedre extremitet är dock märkeklivna och visar att benen kommer från grovslakt där delar som hjärna, tunga och benmärg har tillvaratagits och i mindre utsträckning rör det sig om matrester. Gnammärken är relativt frekvent (22 %) förekommande och tyder på att benen inte har primärdeponerats i gropen.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund	gås
2736	892,5	9	16	1	10	8	1	2

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
1258	Aktivitetstyp	330606	
1258	Aktivitetstyp	344371	bakgrundsbrus/matlagning

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2736	Avfallsgrop	1258
2748	Avfallsgrop	1258
326048	Nedgrävning	2736
326088	Grop	1258
326480	Fyllning	2736
344654	Fyllning	2736
344655	Fyllning	2736
344656	Fyllning	2736
344657	Fyllning	2736
362401	Nedgrävning	2748
362419	Fyllning	2748
362420	Nedgrävning	2748
362440	Fyllning	2748
362916	Nedgrävning	2748
362927	Fyllning	2748

647450

647460

Aktivitetsyta 1258

6642840

6642840

6642830

6642830

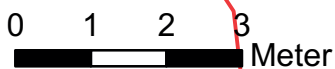
6642820

6642820

647450

647460

1:100

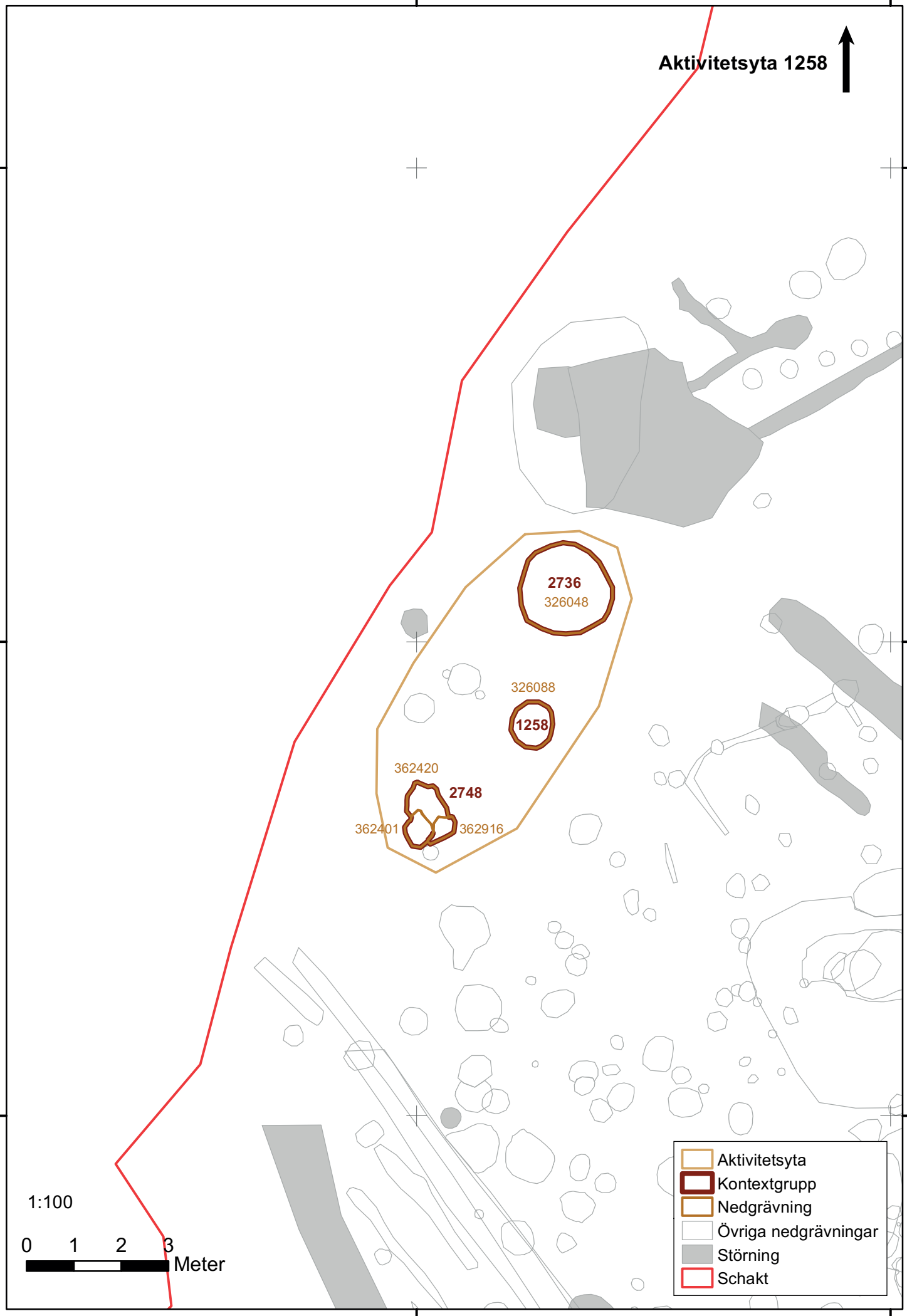

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

2736
326048

326088
1258

362420
2748
362401
362916

Aktivitetsyta 1265

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25 – 26,5 m ö.h. (högst i nordost)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 18,9 meter Bredd: 18,9 meter

FUNKTION

Lagrets karaktär med nedtrampade antropogena inslag samt det rumsliga förhållandet till den närliggande vikingatida bebyggelsen antyder att aktivitetsytan avspeglar en gårdsnära **djurhållning**, förmodligen i form av inhägnad hagmark i direkt anslutning till husen.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1050 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De stratigrafiska relationerna i förhållande till den vikingatida bebyggelsen antyder att aktivitetsytan varit i bruk främst under denna tid. Den bakre gränsen för användningen går inte att fastställa exakt.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %, inledningsvid med handredskap och grävnheter, därefter genom skiktvis avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Dess södra del framkom vid schaktning under sentida utfyllnadsmassor, dess norra del vid handgrävning under bl.a. hus 1933. Den utgjordes av en kulturpåverkad övre del av undergrunden, i form postglacial lera med inslag av bl.a. skärvsten, träkol, ben och fynd. Sammanlagt kunde fem lager urskiljas (327061, 328362, 331718, 337646, 341122). Tillsammans utgjorde de ett sammanhängande lager som dock fick olika id-nummer eftersom de blev undersökta i olika omgångar. Aktivitetsytan var som tydligast i dess södra delar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

De antropogena inslagen i det naturliga underlaget hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är relativt stort och består av inslag som kan betraktas som nedtrampat varierat avfall. Förutom djurben (se osteologi nedan) fanns bl.a. mindre redskap och förhistorisk keramik. Glödskal, smidesslagg och smält lera hör troligen till den medeltida smedjan 2198 snarare än till aktivitetsytan brukningstid. På samma sätt bör man betrakta ett par mynt från 1800-tal, en knapp och en fingerborg som senare inslag.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1949	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
1991	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1992	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
2007	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
2000	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
1728	Fingerborg	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2032	Fiskesticka	Ben	1	Hantverk och produktion
1939	Föremål	Järn	1	Obestämt
1726	Föremål	CU-leg	1	Utgår
1904	Hank	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
1739	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
1740	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
1747	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
1938	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
2207	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
1604	Klump	Järn	1	Obestämt
933	Knapp	Bly	1	Dräkt och personlig utrustning
1540	Krok	Järn	1	Obestämt
1603	Krok	Järn	1	Obestämt
3572	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
3617	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3627	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3722	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1734	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
1842	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
1601	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1746	Nubb	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
1593	Platta	Järn	1	Obestämt
1735	Puns	Järn	1	Hantverk och produktion
2375	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2376	Slagg	Slagg	4	Slagg GAL
2416	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2417	Slagg	Slagg	4	Slagg GAL
2434	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2243	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
1755	Spelpjäs	Ben	1	Nöjen
1334	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1597	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1743	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1744	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1745	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1950	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1600	Synål	Järn	1	Hantverk och produktion
1594	Ten	Järn	1	Obestämt
1605	Ten	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Tamsvin är mest frekvent förekommande, men även ben från nötkreatur, får/get och häst förekommer i aktivitetstytan.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
1265	3014,6	svin, nöt, får/get, häst

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
327061	Marklager	1265
328362	Marklager	1265
331718	Marklager	1265
337646	Marklager	1265
341122	Marklager	1265

647450

647470

Aktivitetsyta 1265

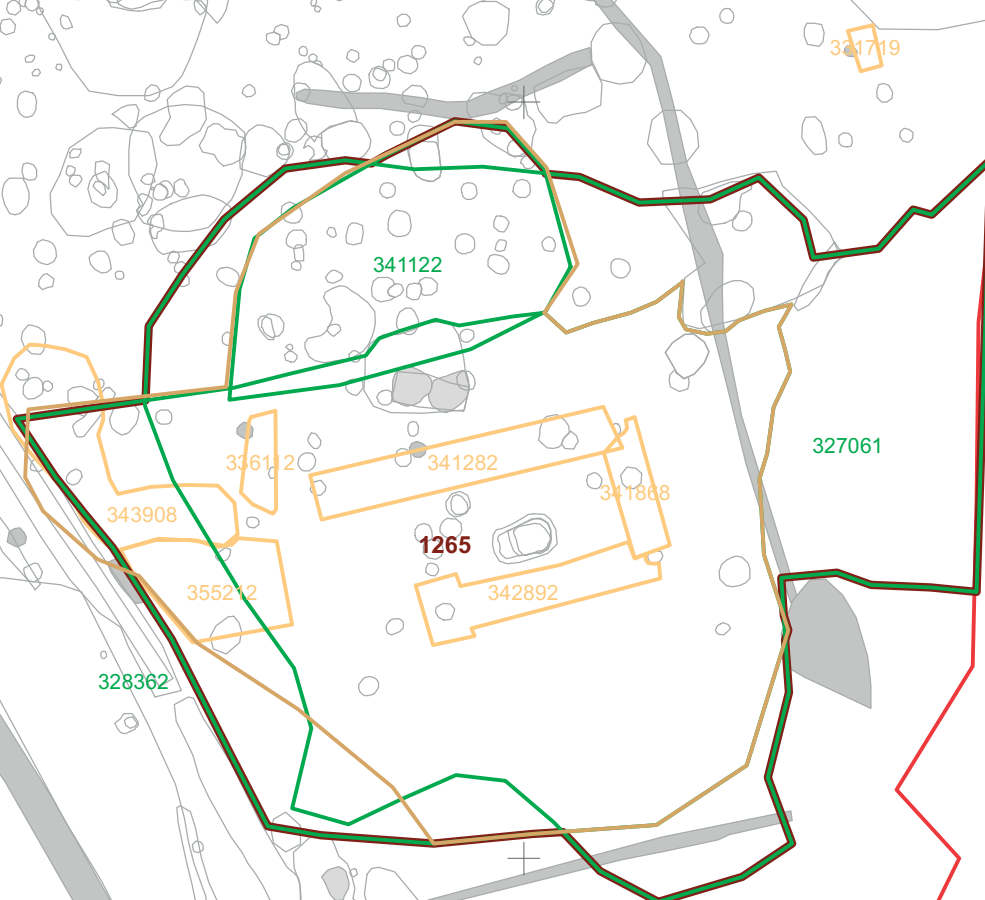

6642820

6642820

6642800

6642800

1:200

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647450

647470

Aktivitetsyta 1267

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården, detaljyta 12N
NIVÅ	25,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 4,7 meter Bredd: 4 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande vikingatida bebyggelsen.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1050 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Keramikmaterialet och närheten till bebyggelse från vikingatid daterar aktivitetsytan till just vikingatid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap, med undantag för en avfallsgrop som endast karterades i plan.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under recenta utfyllnadsmassor. Den kunde lokaliseras utifrån tre närliggande avfallsgropar. De två som blev undersökta (2743, 2782) var upp till tre meter stora och 0,6 meter djupa. Nedgrävningarna var rundade eller oregelbundna samt grävda i det naturliga underlaget. Avfallsgropen som inte blev undersökt liknade de övriga i ytan (347835).

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet bestod av ett bryne (FV2710), keramik av äldre svartgods (FV3630) och bränd lera (FV2785). Från aktivitetsytan härrör dessutom drygt 250 gram djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I gropar hittades förutom några ben från nötkreatur och svin, ett kranium från hund, som var kraftigt fragmenterat. Endast tänder har kunnat mätas från hunden och dessa är relativt små, vilka är mer jämförbara med de generellt mindre medeltida hundarna än hundar från järnåldern. Gnagmärken på flera ben inklusive hundkraniet visar att benen har legat framme en tid innan de har hamnat i groparna.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	hund
2743	80,1	2	1	1
2782	119,0	1		
totalt	199,1	3	1	1

Vedart: -

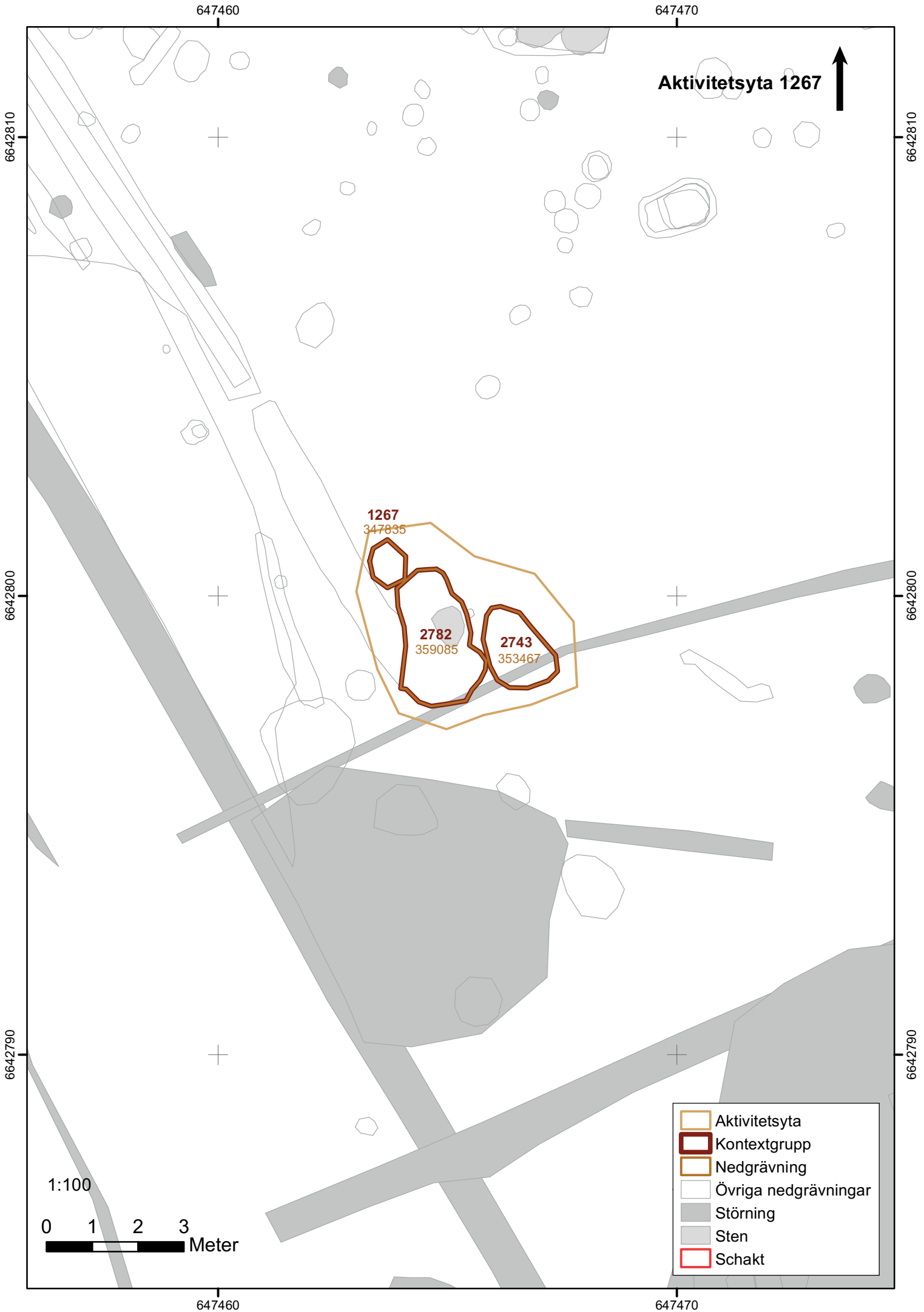
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2743	Avfallsgrop	1267
2782	Avfallsgrop	1267
347835	Grop	1267
353467	Nedgrävning	2743
359085	Nedgrävning	2782
359110	Fyllning	2782
362889	Fyllning	2743

647460

647470

6642810

6642810

Aktivitetsyta 1267

6642800

6642800

1267
347835

2782
359085

2743
353467

6642790

6642790

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647460

647470

Aktivitetsyta 1269

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,8 – 26,5 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade, även om man kan anta att lagrens ursprungliga övre delar skadats/förstörts av senare bebyggelse på platsen
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 33 meter Bredd: 20 meter

FUNKTION

Det kontextuella läget i förhållande till byggnad 2668 samt lagrens karaktär antyder att aktivitetsytan är en del av en **gårdsplan**.

DATERING

Dateringsspann: 1650 – 1800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan dateras till 1650-1700-tal utifrån mynten.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes inledningsvis med en mindre handgrävd grävenhet, därefter maskinellt i kombination med handgrävning medels hacka. Lämningarna undersöktes till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under gårdsplan 1174. Den kunde lokaliseras utifrån fyra närliggande, ytmässigt stora lager med liknande karaktär (323616, 323932, 324520, 331644) och en avfallsgrop (1214). I väster fanns även ett par mindre, sandigare lager med större inslag av träkol, möjligen spår efter eldning på markytan (324562, 330669). Lagren var upp till 0,25 meter tjocka och tämligen kompakta. De bestod av lerig silt och innehöll tegelkross, småsten djurben och fynd. Lagren var påförda, antagligen i syfte att skapa ett planare och hårdare parti i höjd med en naturlig sluttning. Avfallsgropen var 1,6 x 0,95 meter stor, 0,25 meter djup och skålformad.

Lagren överlagrade flera medeltida hus och aktivitetsytor, avfallsgropen var grävd genom avfallsyta 2254.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren har troligen främst skapats genom avsiktlig deposition av material, d.v.s. en konstruktion där sten, tegel och ben använts för att skapa en hårdare och väl-dränerad markyta. En del av lagren har troligen också skapats genom brukning på platsen, främst trampverksamhet. Inga lämningar har relaterats till rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet var relativt stort och mångfacetterat, inklusive djurben (se osteologi nedan). Fynden uppvisar en stor kronologisk vidd, troligen beroende på att påfyllnadslagren delvis bestod av äldre, omrörda boplatlager. Vissa fynd kan även härröra från äldre, underliggande hus och aktivitetsytor. Bland de daterande inslagen finns mynt från 1650-/1700-tal (FV404, FV931, FV964), medeltida dräktbeslag och knivbeslag (FV581, FV818, FV831), högmedeltida keramik (FV3402, FV3403) och en vikingatida pilspets (FV985).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1007	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
2273	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
581	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
831	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
871	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
692	Beslag	Järn	1	Obestämt
860	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
906	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
818	Beslag	Tenn	1	Religion och kult
921	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
976	Borr	Järn	1	Hantverk och produktion
1005	Borr	Järn	1	Hantverk och produktion
1032	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1033	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1054	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1126	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
1070	Föremål	Glas	2	Obestämt
1034	Glättsten	Granit	1	Hantverk och produktion
1003	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärdsel
908	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
946	Knapp	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
833	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
990	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1069	Kula	Bränd lera	1	Obestämt
3402	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3403	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3582	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1106	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1006	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
404	Mynt	CU-leg	1	Handel och värdemätare
964	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
985	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
1263	Platta	Järn	1	Obestämt
927	Pollett	Koppar	1	Handel och värdemätare
931	Pollett	Koppar	1	Handel och värdemätare
1004	Pryl	Järn	1	Hantverk och produktion
836	Remåndbeslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
1018	Ring	Järn	1	Obestämt
935	Råämne	CU-leg	1	Hantverk och produktion
919	Skafthbeslag	CU-leg	1	Hantverk och produktion
733	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
907	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1015	Skära	Järn	1	Hantverk och produktion
2255	Slagg	Slagg	4	Slagg GAL
2262	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2254	Smält lera	Smält lera	3	Hantverk och produktion
2282	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
2290	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
862	Smälta	Bly	1	Hantverk och produktion
1008	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
839	Sporre	Järn	1	Transport och samfärdsel
1020	Sporre	Järn	1	Transport och samfärdsel
1598	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1091	Tegelkross	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
2295	Ämnesjärn	Järn	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Ett relativt omfattande benmaterial har samlats in från gårdsplanen. Nötkreatur dominerar kraftigt i benmaterialet följt av häst, men även ben från får, svin, hund förekommer. Benen utgörs till stor andel av käkar, tänder och mellanhands-/fotsben. Det tycks alltså som att slaktavfall och ben från större djur som nötkreatur och häst som använts som utfyllnadsmaterial till gårdsplanen.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
1269	13087,8	nöt, häst, får/get, får, svin, hund

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
1269	Aktivitetsyta	345427	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
1214	Avfallsgrop	1269
323616	Marklager	1269
323932	Utfyllnadslager	1269
324520	Utfyllnadslager	1269
324562	Aktivitetlager	1269
325677	Nedgrävning	1214
325692	Fyllning	1214
330669	Aktivitetlager	1269
331644	Utfyllnadslager	1269

647470

647490

Aktivitetsyta 1269

6642840

6642840

6642820

6642820

6642800

6642800

647470

647490

1:200

0 2 4 6 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävnheter
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

324520

1269

324562

330742

323932

331644

330669

325677

1214

1269

323616

Aktivitetsyta 1275*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,1 m ö h
Morän
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Avfallsdeponering, lager med skärvsten vilken utgör avfall från härdar.

DATERING

*Dateringsspann: 900 – 670 f Kr**Konstruktion: –**Brukning: 900-670 BC, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31699)träkol i härd (1347).**Destruktion: –*

Sammantagen datering: 900-600 BC. Bedöms tillhöra perioden 900 – 670 f Kr utifrån en ¹⁴C-datering från härd 1347, vilken låg i skärvstenslagret. Äldre än grav 6049 med en datering till 800 – 850 e Kr. Keramik har en väsentligt yngre datering än härd 1347 och kan ses som spår av yngre verksamheter inom ytan.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter framrensning grävdes två schakt med handredskap. Återstoden avbanades i kombination med metalldetektor-avsökning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan identifierades under fältarbetet och bestod av ett sotigt skärvstenslager, i vilket två härdar låg.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret och härdarna tillhör brukningen.

FYND

Kärl av keramik (FÖ1859) i form av yngre svartgods påträffades i lager 1348.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31699	2622±36	820BC-785BC	900BC-670BC	134061	Träkol/Björk	1002157-1347	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
134061	Träkol	Al	Rötad före förbränning	1002157	1347
134061	Träkol	Björk		1002157	1347

Makrofossil: Ett makrofossilprov analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1346	Härd
1347	Härd
1348	Lager

647600

647610

Aktivitetsyta 1275

6642990

6642990

6642980

6642980

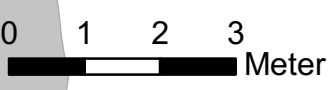
6642970

6642970

647600

647610

1:100

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 1890

Anton Seiler & Tomas Westberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,2 – 26,4 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var ställvis kraftigt omrörda av sentida aktiviteter i form av bl.a. markberedning inför byggnationer av Storgården och lekparken.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 36 meter Bredd: 23 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar flera generationer av markanvändning och olika företeelser under 1600-/1800-tal, förmodligen främst olika lager kopplade till **gårdsplaner** men även golv-, avfalls- och raseringslager samt gårdsnära småskalig odling. Bevaringsförhållandena medför dock att dessa inte kan skiljas åt.

DATERING

Dateringsspann: 1600 – 1900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den sammanlagda fyndbilden med framförallt mynten, kopplingen till företeelser kända från det äldre kartmaterialet samt läget ovanför gårdslämningar från yngre järnålder och medeltid antyder att aktivitetsytan främst består av lämningar från efterreformatorisk tid, 1600-/1800-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes med skiktvis maskinell avbaning och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom under recenta utfyllnadsmassor. Den kunde lokaliseras utifrån tre ytmässigt stora, fyndförande och homogena lager (357568, 358398, 360260). De humösa lagren var upp till 0,4 meter tjocka och innehöll tegelkross och småsten. Aktivitetsytan överlagrade ett flertal hus och aktivitetsytor från järnålder och medeltid. Den fortsatte i väster utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

På grund av lämningarna bevaringsförhållanden kan inga handlingar urskiljas.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan har främst koppling till olika gårdsnära företeelser från efterreformatorisk tid men vissa äldre inslag vittnar även om att äldre, underliggande hus och aktivitetsytor skadats av de sentida aktiviteterna. Metallfynd dominerar eftersom aktivitetsytan nästan uteslutande undersöks med maskin med kontinuerlig metalldetektering. En stor del av det efterreformatoriska fyndmaterialet i form av järnskrot, yngre rödgods, kritpipor och djurben har inte sparats. Bland de daterande inslagen finns ett fragment av vikingatida spännbuckla (FV2505), ett medeltida knivbeslag (FV2056) samt 14 mynt från 1600-/1800-tal.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
2510	Beslag	Silver	1	Obestämt
2488	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2492	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2508	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2521	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2586	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2734	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
2588	Fingerborg	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2663	Harts	Harts	1	Obestämt
2506	Hänge	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
2817	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2554	Knapp	Koppar	1	Dräkt och personlig utrustning
2518	Krok	CU-leg	1	Obestämt
3410	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
2731	Löpare	Granit	1	Husgeråd och livsmedel
2059	Mynt	Silver	1	Handel och värdemätare
2499	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2503	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2504	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2507	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2512	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2526	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2557	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2559	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2563	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2566	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2819	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2822	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2824	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
2528	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
2055	Runbleck	CU-leg	1	Religion och kult
2486	Råämne	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2056	Skaftbeslag	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2869	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2567	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2861	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2863	Smälta	Bly	1	Hantverk och produktion
2505	Spännbuckla	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
2497	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
2498	Sölja	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
2500	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
2546	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
2809	Vridkvam	Kalksten	1	Husgeråd och livsmedel

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
357568	Marklager	1890
358398	Marklager	1890
360260	Marklager	1890

647470

647490

6642920

6642920

Aktivitetsyta 1890

6642900

6642900

360260

1890

358398

357568

6642880

6642880

1890

357568

1:200

0 2 4 6 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647470

647490

Aktivitetsyta 1892

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	27 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade, även om man kan anta att lagrens ursprungliga övre delar skadats/förstörts av senare bebyggelse på platsen
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 9,3 meter Bredd: 8,3 meter
FUNKTION	Det kontextuella läget i förhållande till hus 2671 och hus 2878 samt lagrens karaktär antyder att aktivitetssytan är en del av en gårdsplan .

DATERING

Dateringsspann: 1440 – 1640 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetssytan antas vara samtida med hus 2671 och hus 2878, detta på grund av den rumsliga kopplingen. Detta ger en datering till sent 1400-tal – tidigt 1600-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes med handredskap och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under gårdsplan 1890. Den kunde lokaliseras utifrån fem stycken ytmässigt mindre, ställvis kompakta lager av liknande karaktär inom en begränsad yta. Lagren var sandiga, mörka och upp till 0,2 meter tjocka. De innehöll mindre inslag av träkol, tegelkross, småsten och skärvig sten.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren har troligen främst skapats genom avsiktlig deposition av material, d.v.s. en konstruktion där sten, tegel, ben och slagg använts för att skapa en hårdare och väl-dränerad markyta. En del av lagren har troligen också skapats genom brukning på platsen, främst trampverksamhet. Inga lämningar har relaterats till rituella depositioner.

FYND

I lagren fanns ett relativt stort fyndmaterial. Vissa fynd såsom hästkosömmar, en hästsko, dräkt detaljer och små redskap har troligen en koppling till aktivitetssytans användningstid, medan andra kan ursprungligen härröra från äldre, omrörda lager i närområdet. Dessutom fanns djurben (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
2591	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
2487	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2489	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
2624	Föremål	Järn	1	Obestämt
2630	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärdsel
2621	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärdsel
2628	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
2860	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2623	Krampa	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2626	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
2627	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
2057	Mynt	Silver	1	Handel och värdemätare
2622	Märla	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2865	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2228	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
2432	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
2619	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2620	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
2629	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
2606	Ten	Järn	1	Obestämt
2618	Ten	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Benen från gårdsplanen kommer främst från nötkreatur och häst, men även från svin, får/get och hund.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
1892	533,9	nöt, häst, svin, får/get, hund

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
358400	Marklager	1892
358643	Utjämningslager	1892
363890	Marklager	1892
367122	Marklager	1892
369537	Marklager	1892

647490

647500

6642910

6642910

Aktivitetsyta 1892

6642900

6642900

363890

358400

1892

358643

1892

367122

369537

6642890

6642890

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647490

647500

Aktivitetsyta 1895

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	25,8 – 26,2 m ö.h. (högst i söder)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var genomskurna av två recenta ledningsschakt men i övrigt väl bevarade, även om deras övre delar var påverkade av yngre aktiviteter
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 12,8 meter Bredd: 7,3 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan sammanfaller med en odlingsyta som återges på kartmaterialet från 1600-/1800-tal. Den avspeglar gårdsnära **odling**.

DATERING

Dateringsspann: 1800 – 1900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan sammanfaller med en odlad yta synlig på kartmaterialet från 1800-talet. Den dateras till detta århundrade. Dateringen motsägs inte av den påträffade medaljen eller av förekomsten av tegelkross.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med skiktvis avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under recenta utfyllnadsmassor och kunde lokaliseras utifrån ett upp till 0,8 meter tjockt lager med inslag av tegelkross, träkol, småsten och enstaka djurben (357741). Lagret var mörkbrunt och luckert. Aktivitetsytan överlagrade aktivitetsyta 2943 och fortsatte i väster utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan var litet. Det bestod av en medalj från 1800-talet (FV2480) och en platta av bly (F2482). Djurbenen tillvaratogs inte.

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

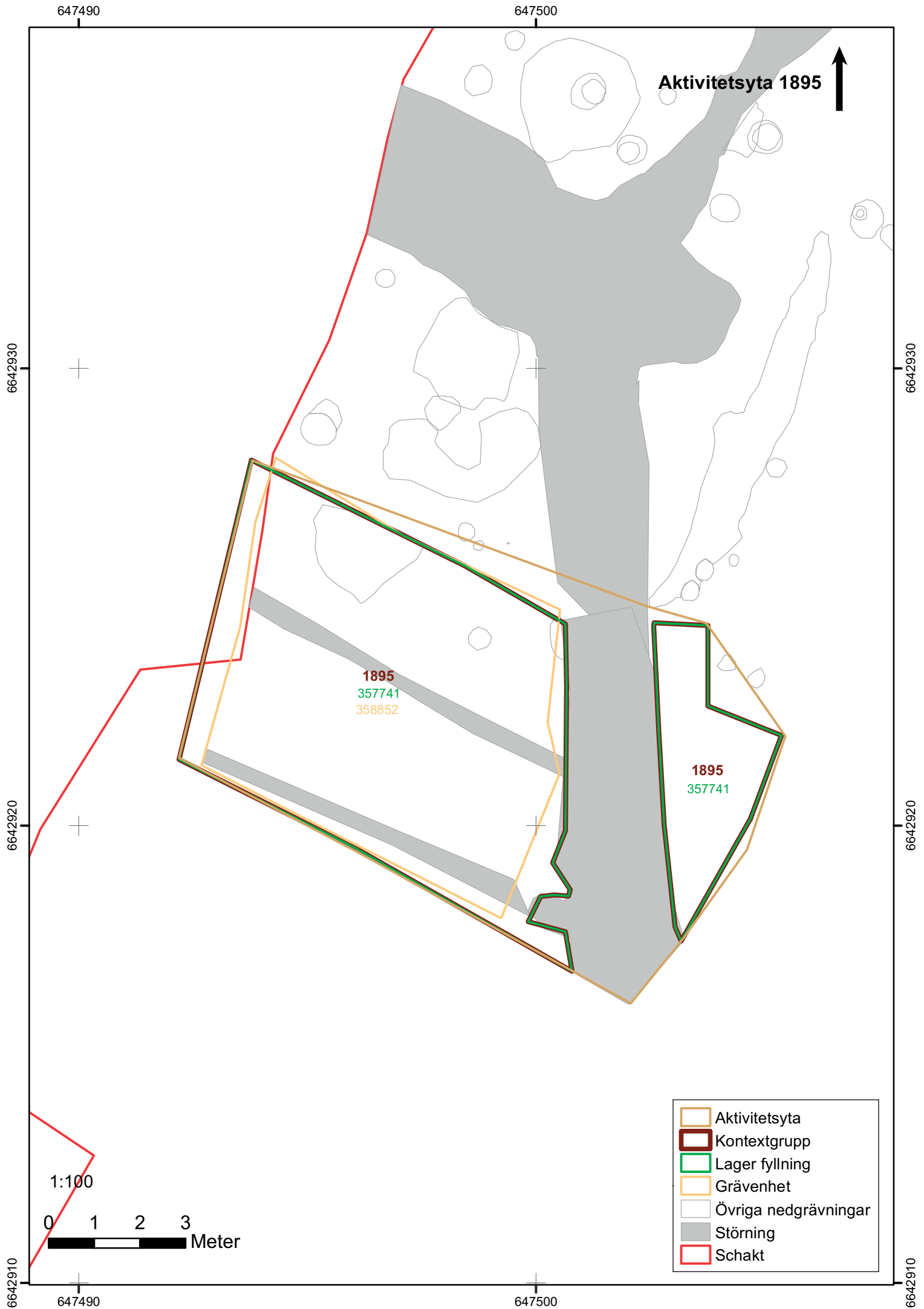
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
357741	Odlingslager	1895

Aktivitetsyta 2013

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,7 – 27,2 m ö.h. (högst i öster)
UNDERLAG	Grusig morän
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade, även om ett par härdar var ytligt skadade av en recent grop.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 11,4 meter Bredd: 4,3 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgör ett **härdområde**. Den kan avspegla gårdsnära matlagning utomhus. Den rumsliga kopplingen till gravfältet samt det kronologiska sambandet med gravfältets övergivande tyder dock att aktivitetsytan kan ha haft en annan funktion, t.ex. med rituell anknytning.

DATERING

Dateringsspann: 1020 – 1160 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 1020 – 1160 AD, ¹⁴C-analys av träkol i härd3650 (Ua-31436)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen från härd 3650 antyder att aktivitetsytan varit i bruk under 1000-talet – mitten av 1100-talet, under förutsättning att samtliga härdar är samtida.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes med handredskap, till 50 % med bevarad sektion.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under matjorden. Den kunde lokaliseras utifrån fyra härdar samlade inom en begränsad yta. I plan var dessa 0,8 – 1,5 meter stora och rundade, tre härdar låg också delvis utanför undersökningsområdet. Nedgrävningarna hade sluttande eller rundade kanter samt platta eller oregelbundna bottnar. Djupet varierade mellan 0,08 och 0,2 meter. I samtliga fall var fyllningarna svarta och mycket sotiga. Härd 3643 hade två fyllningar varav den övre var en sekundär återfyllning. Härdarna 3652 och 3653 var ytligt störda av en sentida grop. Härdarna var grävda i det naturliga underlaget. Aktivitetsytan har möjligen fortsatt i söder och i norr utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen, med undantag för den övre fyllningen i härd 3643 som hör till destruktionsen. Inga lämningar har kopplats till rituella depositioner.

FYND

Det enda fyndet består av 0,7 gram brända djurben från härd 3650 (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31436	939±30	1030AD-1160AD	1020AD-1160AD	686668	Träkol/Tall	686666	Eldningslager

Osteologi:

Benet har inte kunnat identifieras mer än till däggdjur.

Vedart:

Provrnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
686668	Träkol	-		686666	Eldningslager

Makrofossil: -

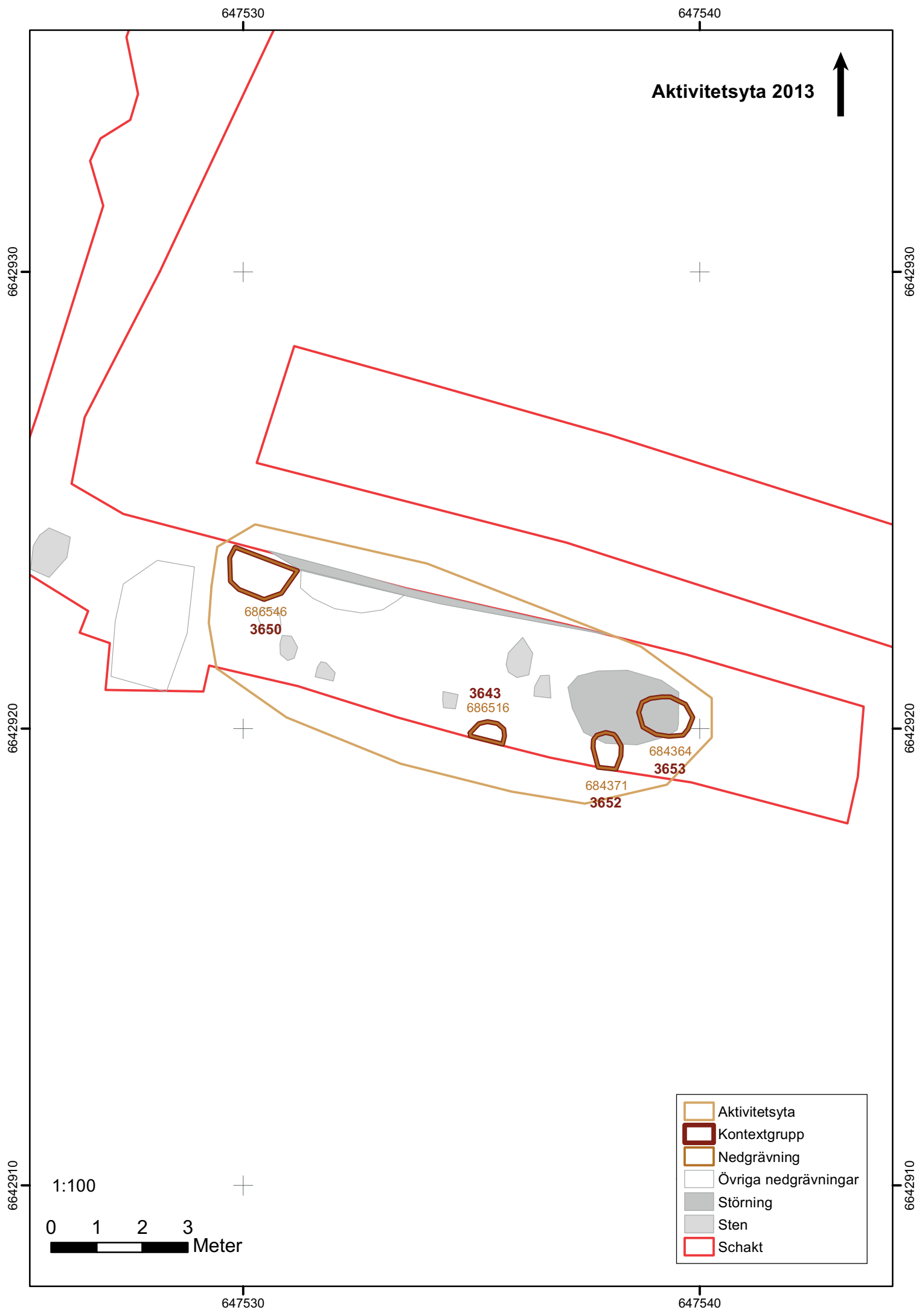
ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
3643	Härd	2013
3650	Härd	2013
3652	Härd	2013
3653	Härd	2013
684364	Nedgrävning	3653
684371	Nedgrävning	3652
686456	Fyllning	3653
686460	Fyllning	3652
686516	Nedgrävning	3643
686518	Fyllning	3643
686519	Fyllning	3643
686546	Nedgrävning	3650
686666	Fyllning	3650

Aktivitetssyta 2013

Aktivitetsyta 2038

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,2 – 25,4 m ö.h., högst i öster
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. I nordost var aktivitetsytan skuren av en sentida vattenledning, i sydväst var den genomgrävd av Den sentida brunn 2876
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 21 meter Bredd: 19 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära, tämligen omfattande **avfallsdeponering**, med koppling till den närliggande högmedeltida bebyggelsen i form av bl.a. hus 2677 och 2799. Avfallsdeponeringen har uppenbarligen skett på en plats som varit sank, av den tidigare användningen för vattenförsörjning att döma.

DATERING

Dateringsspann: 1180 – 1400 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 1180 – 1280 AD, ¹⁴C-analys av djurben (Ua-31740).

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen, vissa inslag i fyndmaterialet såsom dräktbeslaget (FV1123), hänget (FV199) och kastbenet (FV292) samt läget ovanför vikingatida – tidigt medeltida kontexter visar att aktivitetsyta 2038 varit i bruk under 1200-/1300-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %. Inledningsvis skede undersökningen med grävnheter och handredskap, därefter med skiktvis maskinavbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Dess nordöstra och västligare delar framkom år 2012 under Sivs väg respektive väster om den sentida brunnen 2876. Dess sydvästra del framkom år 2013 under remsan som sparats tidigare på grund av befintliga kablar. I sydväst framkom den vid avbaning under odlingsyta 2834, i övrigt under sentida utfyllnadsmassor. Aktivitetsytan och kunde lokaliseras utifrån gråbruna lager med ställvis mycket obrända djurben i ytan.

Lagren var deponerade i en större, skålformad svacka, drygt 20 meter i diameter och upp till 0,65 meter djup (356850). Sammanlagt har fem olika lager dokumenterats (214892, 346913, 353923, 680574, 680718). Uppdelningen avspeglar snarare det faktum att aktivitetsytan blev undersökt i olika delar och omgångar, än faktiska skillnader mellan lagren. Noterbart är ändå att fyndfrekvensen, särskilt vad gäller benmaterialet, var högre inom de centrala och djupare delarna. Allmänt var lagren luckra, med stort inslag av organiskt material och större inslag av siltig lera mot de nedre partierna. Tegelkross, träkol, bränd lera, träfibrer, småsten och skärvig sten förekom i varierande mängd.

Två packningar av tätt placerade stenar (350269, 360810) vid svackan östra kant avspeglar troligen ett försök att stabilisera marken i ett sankare parti. Stenkonstruktionerna var anlagda på opåverkad lera (361545) och delvis på synlig morän. På dess yta och några meter norr därom fanns ett par tramplager (360008, 360820). Ett småstenigt och grusigt lager i avfallsytans övre del (680169) kan vittna om ytterligare en åtgärd för att stabilisera marken i slutet av aktivitetsytan användningstid.

Aktivitetsytan överlagrade aktivitetsyta 2954 samt brunnarna 2378 och 2382 från vendeltid – tidig medeltid.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Swackan föreföll vara naturlig men vissa delar kan ha varit förbättrade och därmed höra till konstruktionen. Till konstruktionen hör även stenpackningen. Lagren hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionen eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetssytan är mångfacetterat och relativt stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en aktivitetssyta avsedd för avfallsdeponering. Förutom 19,2 kilon djurben (se osteologi nedan) kan man notera daterande inslag i form av en dräktnål, ett likarmat spänne och en bjällra från vikingatid (FC196, FC209, FC464), ett dräktbeslag, ett hänge och ett kastben från medeltid (FC198, FC199; FC292))

Några skärvor av yngre rödgods är nedtryckta inslag från ovanliggande yngre kontexter. Det är också troligt att vissa äldre inslag såsom en amuletring, dräktnålen och det likarmade spännet egentligen härrör från underliggande kontexter, eller från omrörda äldre lämningarna i de omedelbara omgivningarna.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1987	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
209	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
204	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
464	Bjällra	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
203	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
721	Bleck	Järn	1	Obestämt
767	Bleck	Järn	1	Obestämt
1981	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
719	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
731	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
747	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
1228	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1234	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1240	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
2779	Bränd lera	Bränd lera	5	Obestämt
196	Dräktnål	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
1239	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
198	Hänge	Bly	1	Dräkt och personlig utrustning
199	Hänge	Bly	1	Dräkt och personlig utrustning
723	Hästske	Järn	2	Transport och samfärd
749	Hästske	Järn	1	Transport och samfärd
730	Hästkosöm	Järn	3	Transport och samfärd
745	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
746	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
756	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
761	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärd
1014	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
2650	Islägg	Ben	1	Transport och samfärd
998	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1017	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
292	Kastben	Ben	1	Nöjen
764	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
3112	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1037	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
722	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
2366	Krok	Järn	1	Obestämt

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1294	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1295	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1296	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
2777	Lerklining	Bränd lera	5	Byggnadsdetaljer och monument
1122	Lerklining	Bränd lera	9	Byggnadsdetaljer och monument
1123	Lerklining	Bränd lera	3	Byggnadsdetaljer och monument
757	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
750	Märla	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
748	Nubb	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
2390	Nyckel	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
725	Platta	Järn	1	Obestämt
727	Platta	Järn	1	Obestämt
760	Platta	Järn	1	Obestämt
764	Platta	Järn	1	Obestämt
1220	Platta	Järn	1	Obestämt
1221	Platta	Järn	1	Obestämt
539	Pärla	Glas	1	Dräkt och personlig utrustning
3110	Remändbeslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
1954	Ring	Järn	1	Obestämt
208	Runbleck	CU-leg	1	Religion och kult
996	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1020	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1229	Slipsten	Sandsten	1	Hantverk och produktion
994	Smält lera	Smält lera	8	Hantverk och produktion
995	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
1001	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
1011	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
729	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
738	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
762	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
763	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
3114	Sölja	Vitmetall	1	Dräkt och personlig utrustning
1124	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
1983	Ten	Järn	1	Obestämt
1227	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
1238	Vridkvarn	Glimmerskiffer	3	Husgeråd och livsmedel
1241	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
1225	Vävt yngd	Bränd lera	3	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-datering:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31740	790±32	1220AD-1265AD	1180AD-1280AD	FC1418	Obränt ben/Häst	680574	Avfallslager

Osteologi:

Ett omfattande benmaterial med mest ben från nötkreatur och häst, men även ben från svin, får/get, hund och katt. En stor andel av benen utgörs av fragment av käkar, tänder och mellanhands-/fotsben, vilket utgör avfall från slakt. Även en deposition av en hals- och bröstkotor av häst förekommer liksom i närliggande och samtida brunn 2375, som även uppvisar en liknande art och anatomisk fördelning. Ett brukslager till vattensållades och resulterade i att abborre, karpfisk och strömming kunde tillvaratas och identifieras. Fisken utgör

snarast hushållsavfall, i form av matrester och kommer från de fiskar som vanligen konsumerats i Gamla Uppsala.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2038	19205,0	nöt, häst, svin, får/get, hund, katt, strömming, abborre, karpfisk

Vedart: -

Makrofossil:

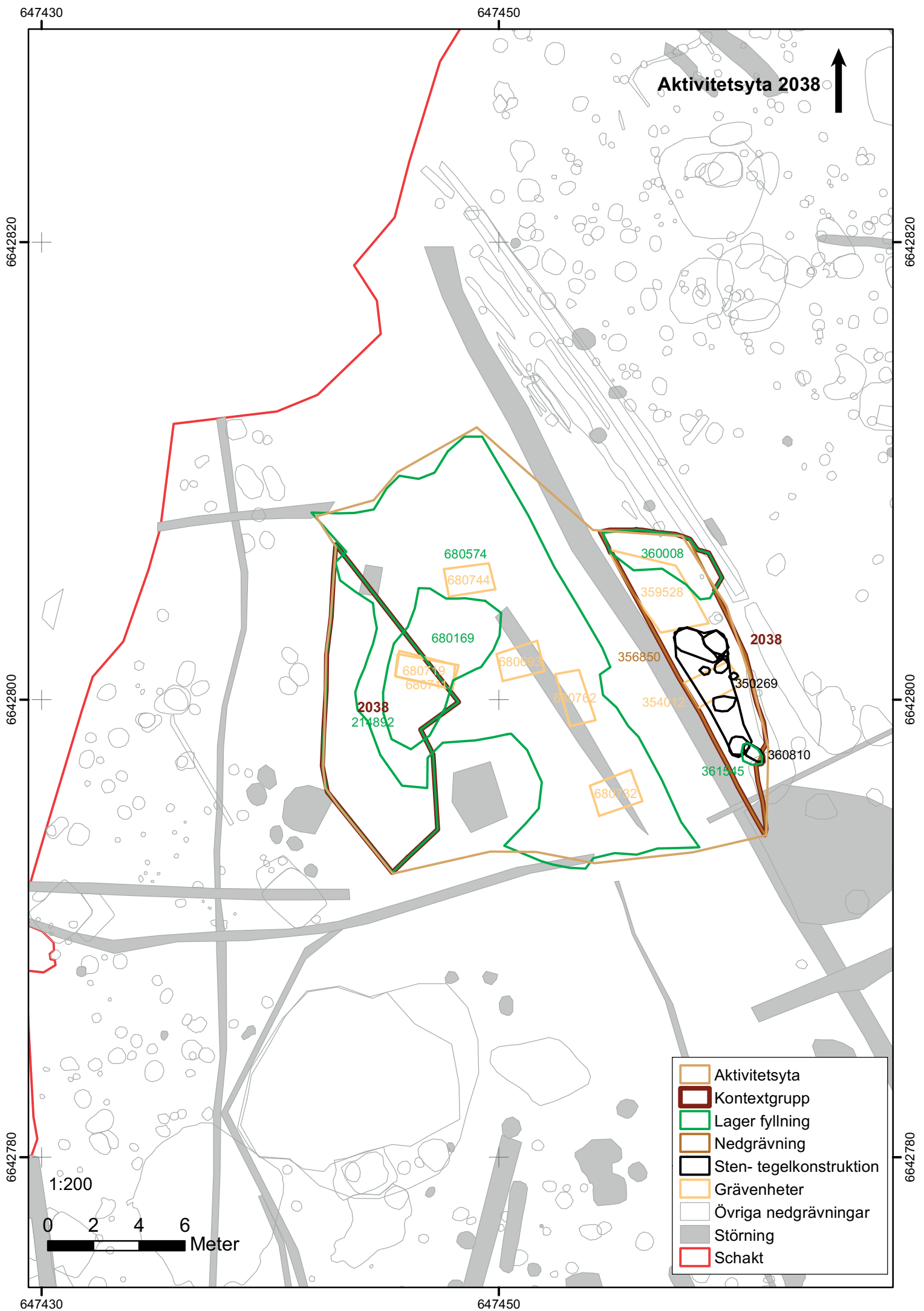
Idnr	Typ	Provrnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2038	Aktivitetsyta	686667	
2038	Aktivitetsyta	680731	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
214892	Avfallslager	2038
346913	Avfallslager	2038
350269	Sten	2038
352923	Avfallslager	2038
356850	Nedgrävning	2038
360008	Lager fyllning	2038
360810	Stenpackning	2038
360820	Tramplager	2038
361545	Utfyllnadslager	2038
680169	Stabiliseringslager	2038
680574	Avfallslager	2038
680718	Avfallslager	2038

Aktivitetsyta 2049

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	storby backe
NIVÅ	27 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig morän
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 7,2 meter Bredd: 4,5 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar **täktverksamhet**, med trolig koppling till byggnation av gravöverbyggnader i närområdet.

DATERING

Dateringsspann: 700 – 800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: På botten av täktgropen fanns tre gravar från 800-/900-tal. Eftersom det inte fanns någon fyllning mellan gravarna och gropens botten är det sannolikt att täktverksamheten bedrivits strax före 800-talet, d.v.s. 700-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %, och till större del med maskin i kombination med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, dess övre delar framkom vid schaktning under aktivitetsyta 2840. Den kunde lokaliseras utifrån en större grop (684389) som mot botten innehöll tre gravar. Gropen fortsatte utanför undersökningsområdet i väster.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropen hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till någon konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

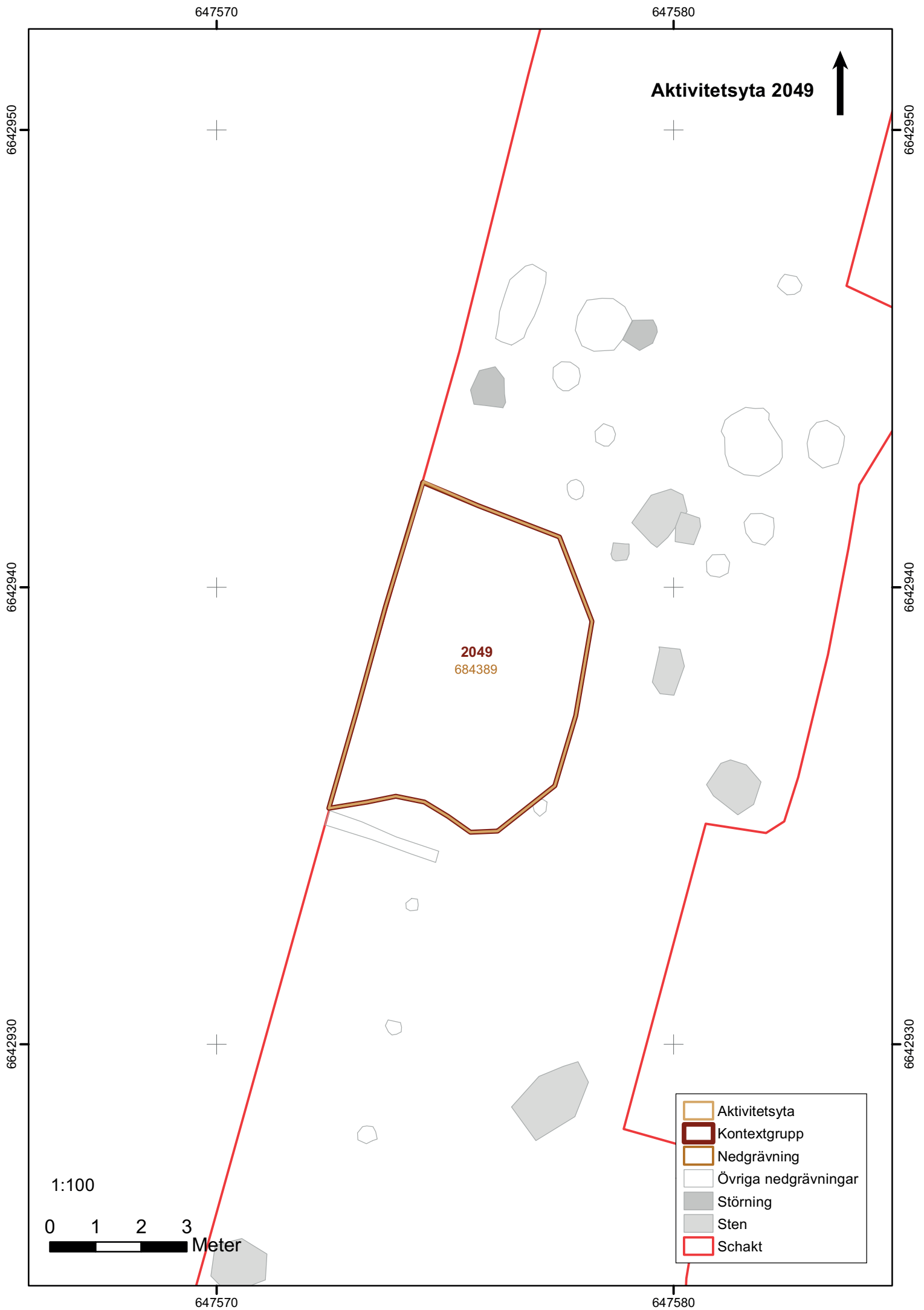
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
684389	Täktgrop	626

Aktivitetsyta 2189

Anton Seiler

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	27,7 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade, även om man får anta att deras övre delar förstörts av odling
YTTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 7,2 meter Bredd: 2,7 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgör ett **härdområde**. Avsaknaden av någon direkt koppling till samtida bebyggelse, samt fyndet av keramik antyder att aktivitetsytan använts för matlagning utomhus.

DATERING

Dateringsspann: 770 – 410 f.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 770 – 410 f.Kr., ¹⁴C-analys av träkol från härd 3645 (Ua-31457)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Träkol från härd 3645 har ¹⁴C-daterats till yngre bronsålder – äldre förromersk järnålder, 700 -/400-tal f.Kr. Hela aktivitetsytan bedöms härröra från denna tid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Dess västra del framkom vid maskinavbaning under matjorden, dess östra del framkom vid handgrävning under grav 6102. Den kunde lokaliseras utifrån tre härdar samlade inom en begränsad yta (3644-46). I plan var dessa rundade och 1 – 1,6 meter stora. Nedgrävningarna var 0,22 – 0,25 meter djupa, skålformade eller med snedda kanter och plan botten. Fyllningarna innehöll stora inslag av träkol, sot och eldpåverkad sten. Härdarna 3645 och 3646 innehöll två fyllningar vardera, en nedre med koppling till eldning och en övre som var omörd. Härdarna var grävda i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionsen. Inga lämningar har kopplats till rituella depositioner.

FYND

I den nedre fyllningen i härd 3646 fanns en skärva av förhistorisk keramik (FC1180).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31457	2474±31	760BC-520BC	770BC-410BC	685725	Träkol/Tall	685724	Eldningslager

Osteologi: -

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
685725	Träkol	Tall		685724	Eldningslager

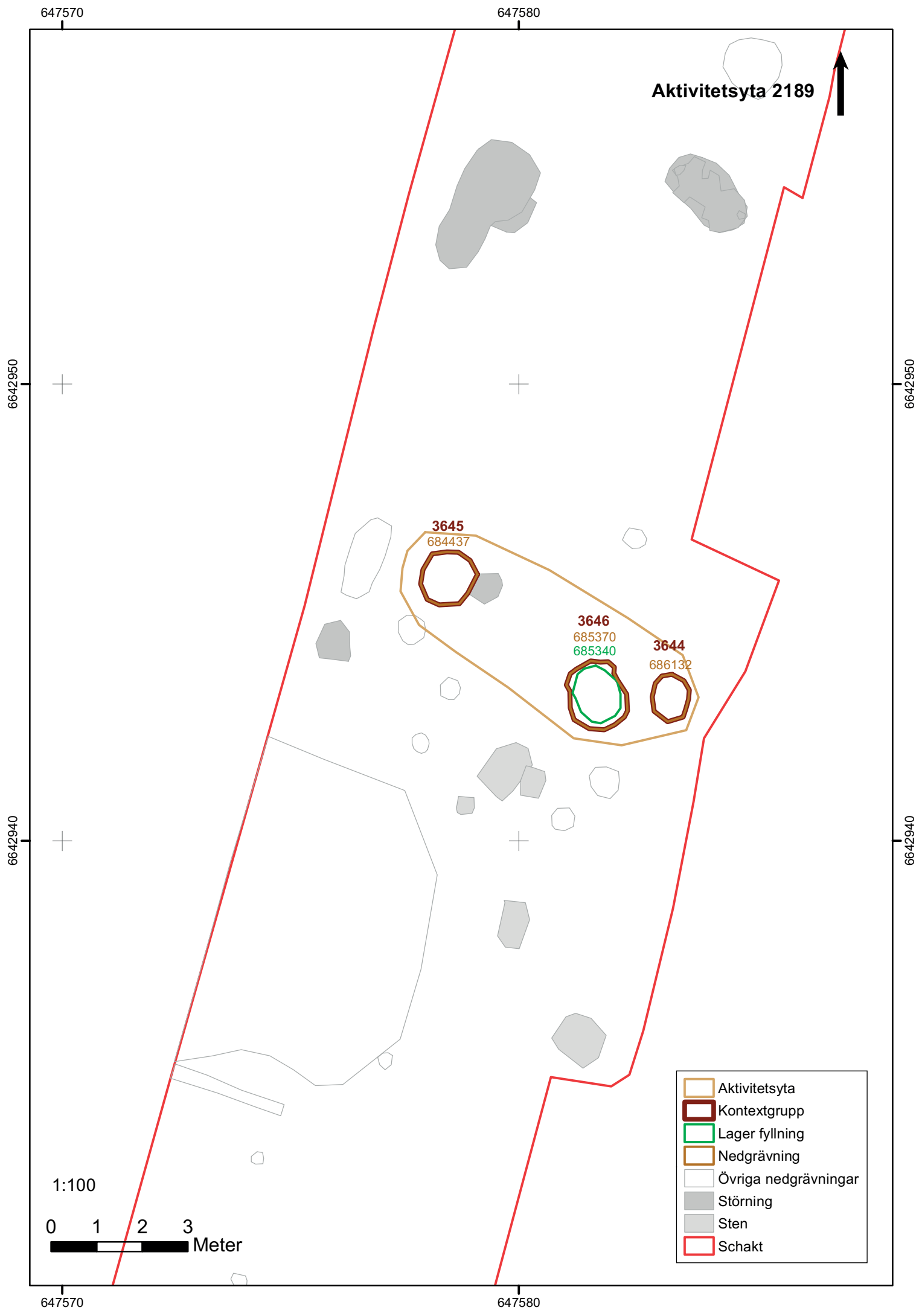
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
3644	Härd	2189
3645	Härd	2189
3646	Härd	2189
684437	Nedgrävning	3645
685339	Fyllning	3646
685340	Fyllning	3646
685370	Nedgrävning	3646
685723	Fyllning	3645
685724	Fyllning	3645
686132	Nedgrävning	3644
686146	Fyllning	3644

Aktivitetsyta 2189

3645
684437

3646
685370
685340

3644
686132

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3 Meter

647570

647580

6642950

6642950

6642940

6642940

647570

647580

Aktivitetsyta 2253

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 5,7 meter Bredd: 3 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den angränsande högmedeltida bebyggelsen i form av bl.a. hus 2799 och smedja 2198.

DATERING

Dateringsspann: 1300 – 1400 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Det påträffade dräktbeslaget kan inte dateras närmare än till medeltid. På grund av närheten till den högmedeltida bebyggelsen placeras aktivitetsytan i 1300-tal, även om en något äldre eller yngre datering inte kan uteslutas.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 2793. Den kunde lokaliseras utifrån två närliggande avfallsgropar, upp till 1,5 meter stora och 0,55 meter djupa (2734, 2783). Nedgrävningarna var rundade eller oregelbundna samt grävda i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen eller rituella depositioner

FYND

Fyndmaterialet var relativt begränsat. Det enda daterande inslag utgjordes av ett medeltida dräktbeslag (FV1882). Utöver denna fanns en järnten (FV1948), två spikar (FV1947, FV2321) och drygt 200 gram djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I avfallsgrop 2783 har ett mellanfotsben från nötkreatur och en bette från en galt hamnat. Vid basregistreringen kunde det även konstateras ben från häst och får/get från aktivitetsytan.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin
2783	54,9		
totalt	200,1	1	1

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2734	Avfallsgrop	2253
2783	Avfallsgrop	2253
346430	Nedgrävning	2734
346441	Fyllning	2734
347807	Nedgrävning	2783
347816	Fyllning	2783

647460

647470

Aktivitetsyta 2253

6642800

6642800

6642790

6642790

6642780

6642780

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

2783
347807

346430
2734

Aktivitetsyta 2254

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,6 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 14,5 meter Bredd: 9 meter

FUNKTION

Fyndsammanställning, groparnas utformning samt läget vittnar om att aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Det stratigrafiska läget under hus 1933 från 900 – 1050 e.Kr. samt fyndmaterialet antyder att aktivitetsytan härrör från äldre vikingatid, 800-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under hus 2124 i väster, smedja 2198 i söder och gårdsplan 1269 i öster. Den kunde lokaliseras utifrån fyra närliggande avfallsgropar, upp till 4,5 meter stora och 0,4 meter djupa (661, 1251, 2737, 2760). Nedgrävningarna var rundade eller oregelbundna. I fyllningarna fanns inslag av småsten och skärvig sten. Enstaka tegelbitar låg överst i ett par fyllningar, de tros härröra från yngre, överlagrande kontexter. Avfallsgroparna var grävda i det naturliga underlaget, avfallsgrop 2760 var skuren av två stolphål hörande till hus 1933.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen eller rituella depositioner.

FYND

Förutom drygt 1350 gram djurben (se osteologi nedan) fanns några enstaka små redskap med koppling till hantverk och husgeråd, byggnadsdetaljer och en keramikskärva av äldre svartgods. Ett glödskal får betraktas som kontamination från den överlagrande smedjan.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1074	Bränd lera	Bränd lera	4	Obestämt
1633	Bränd lera	Bränd lera	8	Obestämt
1847	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
936	Nit	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
1988	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
1254	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1372	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1373	Hästsosöm	Järn	1	Transport och samfärdsl
3538	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1035	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
2435	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2247	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I gropar från aktivitetstytan hittades främst ben från nötkreatur (46 %) och med en jämn fördelning av ben från svin, får och häst. Ben finns även från gås samt hund. Tänder från två hundar är medelstora i jämförelse med järnåldershundar. En framtand (I¹) från människa hittades i en grop (661). Tandens uppvisar visst slitage, så att dentin har blottats och visar att tanden kommer från en vuxen individ. På tanden finns inga spår efter karies, men flera emaljhypoplasier som visar på att personen har drabbats av sjukdom eller svält vid 2-4 års ålder. Det finns inget som tyder på att tanden har dragits ut, men kan inte uteslutas. Möjligen har tanden samma ursprung som de delar av kranier och lårben som finns spridda i brunnar och utjämningslager från Gamla Uppsala. Den anatomiska fördelningen är jämn mellan huvud, övre och nedre extremitet, vilket inte tyder på något speciell typ av avfall. Ett fynd av hornkvick från nötkreatur kan tyda på ett mindre inslag av rester efter hornhantverk. Liksom fallet för flera andra gropar är gnagmärken är frekvent (29 %) förekommande.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund	människa	gås
661	103,1	6	2		2	1		1	
1251	340,8	10	2	2	1	2	3		
2760	363,4	6	2		4	3			1
analyserat totalt	807,3 1352,2	22	6	2	7	6	3	1	1

Vedart: -

Makrofossil:

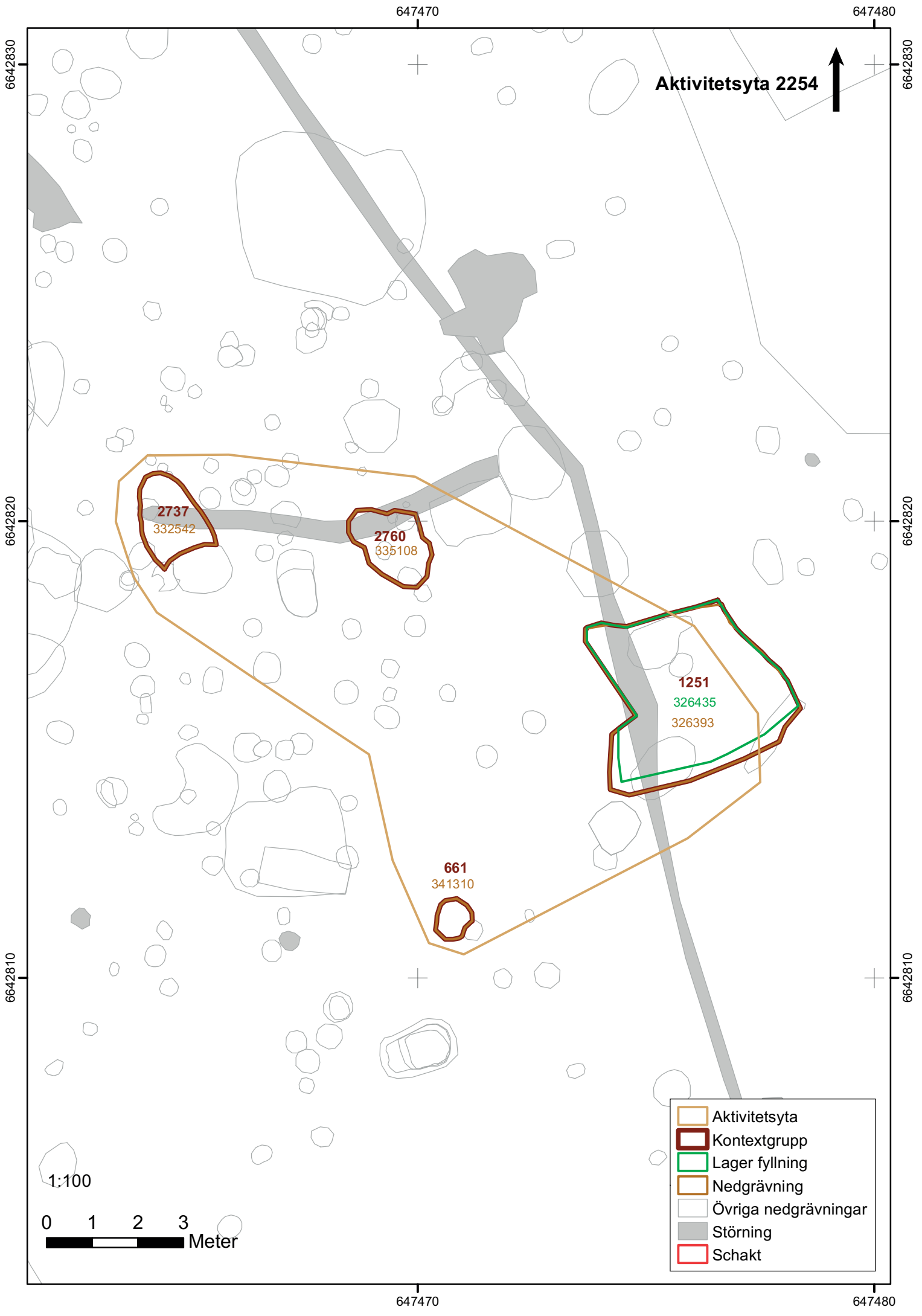
Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2254	Aktivitetstypa	680768	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
661	Avfallsgrop	2254
1251	Avfallsgrop	2254
2737	Avfallsgrop	2254
2760	Avfallsgrop	2254
326393	Nedgrävning	1251
326414	Fyllning	1251
326435	Fyllning	1251
332542	Nedgrävning	2737
332561	Fyllning	2737
335108	Nedgrävning	2760
337780	Fyllning	2760
341310	Nedgrävning	661
342004	Fyllning	661

647470

647480

6642830

6642830

Aktivitetsyta 2254

6642820

6642820

2737
332542

2760
335108

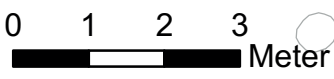
1251
326435
326393

661
341310

6642810

6642810

1:100

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647470

647480

Aktivitetsyta 2318

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,7 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade
YTTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 10,8 meter Bredd: 2,5 meter

FUNKTION

Förekomsten av kokgropar antyder att aktivitetsytan använts för **matberedning/matlagning** utomhus.

DATERING

Dateringsspann: 1200 – 850 f.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen visar att aktivitetsytan varit i bruk runt övergången äldre - yngre bronsålder.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Kokgrop 4428 undersöktes till 100 % med handredskap, kokgrop 5603 var undersökt sedan tidigare och karterades därför enbart i plan.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under gårdsplan 1890. Den kunde lokaliseras utifrån ett par närbelägna kokgropar (4428, 5603) varav den ena blev undersökt vid förundersökningarna år 1996. Kokgroparna var 1,15 respektive 0,65 meter stora och upp till 0,2 meter djupa, både hade fyllningar med kraftig inblandning av eldpåverkad sten, sot och träkol. Nedgrävningarna var skålformade och grävda i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-8435	2855±50	1120BC-920BC	1200BC-850BC	1004278	Träkol/-	368031	Fyllning

Osteologi: -

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
4428	Kokgrop	2318
5603	Kokgrop	2318
359996	Nedgrävning	4428
363587	Fyllning	4428
368031	Nedgrävning	5603

647490

647500

Aktivitetsyta 2318

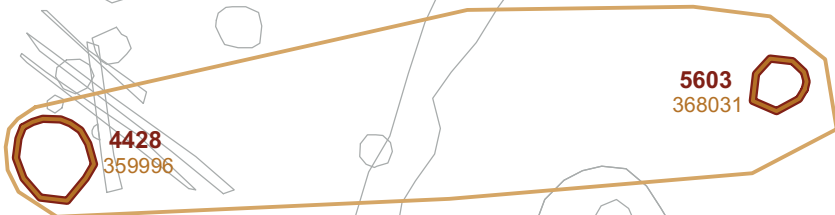

6642900

6642900

6642890

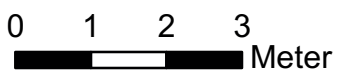
6642890

4428
359996

5603
368031

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647490

647500

Aktivitetsyta 2666

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,3 – 25,7 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 9 meter Bredd: 7 meter

FUNKTION

Lagrens karaktär samt det kontextuella läget i förhållande till hus 2347 och hus 2888 antyder att aktivitetsytan är en del av en **gårdsplan**.

DATERING

Dateringsspann: 1300 – 1320 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan antas vara samtida med hus 2347 och hus 2888 från 1300-tal, detta på grund av den rumsliga kopplingen och förekomsten av tegel. Den överlagras dock av avfallsyta 1172 som innehåller fynd från 1300-tal. Aktivitetsytan dateras till 1300-talets första årtionden.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes med handredskap och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under gårdsplan 1269. Den kunde lokaliseras utifrån sammanhängande, ytmässigt mindre lager av liknande karaktär inom en begränsad yta (331845, 334117, 334129, 335141). Lagren var mycket kompakta och innehöll tegelkross, djurben och mindre mängder slagg. Aktivitetsytan överlagrade hus 2677.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren har troligen främst skapats genom avsiktlig deposition av material, d.v.s. en konstruktion där sten, tegel, ben och slagg använts för att skapa en hårdare och väl-dränerad markyta. En del av lagren har troligen också skapats genom brukning på platsen, främst trampverksamhet. Inga lämningar har relaterats till rituella depositioner.

FYND

Förutom djurben (se osteologi nedan) påträffades enstaka fynd i form av bl.a. små redskap.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1326	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
1388	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1410	Bränd lera	Bränd lera	14	Obestämt
1333	Krok	Järn	1	Obestämt
1336	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
1365	Platta	Järn	1	Obestämt
2261	Slagg	Slagg	3	Slagg GAL

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Benmaterialet från gårdsplanen kommer främst från nötkreatur, men även svin, häst, får och get. Ett hornkvick från get återspeglar kanske avfall från hornhantverk, men i övrigt utgörs benen av i huvudsak matrester.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	get	häst
2666	414,0	10	1	1	1	3
totalt	1675,6					

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2666	Aktivitetssyta	338636	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
331845	Tramplager	2666
334117	Tramplager	2666
334129	Tramplager	2666
335141	Tramplager	2666

647460

647470

Aktivitetsyta 2666

6642830

6642830

6642820

6642820

6642810

6642810

647460

647470

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 2670

Anton Seiler & Tomas Westberg

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,1 – 26,6 m ö.h. (högst i sydost)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade, även om aktivitetsytan skars i mitten av ett kabelstråk
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 17,5 meter Bredd: 10 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar en **markberedning** inför en husbyggnation, detta genom skapande av en terrassering med plan överyta. Materialet för byggnationen har troligen både legat på platsen från början och fraktats dit från närområdet. Fynd med koppling till metallhantverk i form av bl.a. smidesslagg och skrotmetall är relativt många, trots att ingen smedja eller metallverkstad identifierats på platsen. Detta tyder på att lager från närområdet med koppling till metallhantverk använts i terrasseringen.

DATERING

Dateringsspann: 1400 – 1500 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Det kontextuella sambandet med hus 2671 samt de stratigrafiska relationerna till underliggande huslämningar och aktivitetsytor från 1200-/1300-tal, bl.a. hus 2216, hus 2224 och odlingsyta 2676, visar att aktivitetsytan 2670 varit i bruk under 1400-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %, mestadels med handgrävda grävenheter, i nordväst genom maskinell skiktvis avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom vid schaktning under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån ett ytmässigt stort och fyndförande lager som av logistiska skäl fick undersökas i olika omgångar och därför har erhållit flera idnr (601261, 686915). Lagret innehöll tegelkross, träkol, småsten, fynd och djurben. Det var upp till 0,15 meter tjockt. Aktivitetsytans nedre delar vilade på ojämnt underlag medan dess övre yta var plan.

Aktivitetsytan överlagrade bl.a. odlingsyta 2676 och hus 2224, den fortsatte i väster utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till konstruktionen. Inga lämningar har kopplats till brukning, destruktion eller rituella depositioner. Ett antal fynd kan egentligen höra till den överliggande hus 2671, medan de två påträffade amuletringarna ursprungligen antas härröra från den underliggande aktivitetsyta 2944.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en gårdsnära aktivitetsyta avsedd för markberedning, där materialet för byggnationen är hämtat från underliggande eller närliggande

boplatslager, och där några fyndinslag kan härröra från ovanliggande hus och aktivitetsytor. De påträffade djurbenen (se osteologi nedan) får betraktas som byggnadsmaterial.

De daterbara inslaget i fyndmaterialet härrör huvudsakligen från vikingatid – tidig medeltid, vilket egentligen vittnar om när tidigast aktivitetssytan kan ha skapats. Bland dessa kan nämnas ett likarmat spänne(FC1363), två pilspetsar ((FC52, FC550), en nyckel och ett bultlås (FC40, FC509) samt en vikt (FC32). En skärva från en glasbutelj från 1650 – 1850 e.Kr. samt ett par keramikskåror av yngre rödgods är förmodligen nedtryckta inslag från överlagrande kontexter (FC840, FC1298, FC1299).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
508	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
551	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
30	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
93	Beslag	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
90	Betsel	Järn	1	Transport och samfärd
92	Betsel	Järn	1	Transport och samfärd
513	Betsel	Järn	1	Transport och samfärd
13	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1099	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
34	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
71	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
77	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
85	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
183	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
505	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
556	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
566	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
835	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
836	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
840	Butelj	Glas	1	Husgeråd och livsmedel
506	Dörrklinka	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
42	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
562	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
571	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
41	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
43	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
49	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
51	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
54	Hästska	Järn	2	Transport och samfärd
81	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
82	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
83	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
86	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
87	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
89	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
152	Hästska	Järn	4	Transport och samfärd
172	Hästska	Järn	2	Transport och samfärd
181	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
182	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
185	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
500	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
510	Hästska	Järn	1	Transport och samfärd
514	Hästska	Järn	2	Transport och samfärd
517	Hästska	Järn	5	Transport och samfärd

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
565	Hästsosöm	Järn	2	Transport och samfärdsel
1379	Hästsosöm	Järn	12	Transport och samfärdsel
1386	Hästsosöm	Järn	8	Transport och samfärdsel
1396	Hästsosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
941	Infodring	Smält lera	3	Teknisk keramik
1401	Infodring	Smält lera	2	Teknisk keramik
876	Järnhaltig slagg	Slagg	2	Slagg GAL
885	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
893	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
903	Järnhaltig slagg	Slagg	6	Slagg GAL
909	Järnhaltig slagg	Slagg	4	Slagg GAL
940	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
35	Klump	Järn	1	Obestämt
88	Klump	Järn	1	Obestämt
153	Klump	Järn	1	Obestämt
563	Klump	Järn	1	Obestämt
927	Klump	Järn	1	Obestämt
1088	Klump	Järn	1	Obestämt
1381	Klump	Järn	4	Obestämt
53	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
72	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
476	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1391	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1298	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1299	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1309	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1310	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1311	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1340	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1341	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1342	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1343	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1347	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1348	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1349	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1351	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1353	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
845	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1363	Likarmat spänne	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
509	Lås	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
31	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
45	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
511	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
553	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1389	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
1405	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
516	Nubb	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
552	Nubb	Järn	2	Husgeråd och livsmedel
40	Nyckel	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
180	Oxsko	Järn	1	Transport och samfärdsel

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
52	Platta	Järn	1	Obestämt
171	Platta	Järn	1	Obestämt
504	Platta	Järn	1	Obestämt
512	Platta	Järn	1	Obestämt
1383	Platta	Järn	1	Obestämt
550	Pryl	Järn	1	Hantverk och produktion
1093	Skrotmetall	CU-leg	2	Hantverk och produktion
1094	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
875	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
890	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
900	Slagg	Slagg	4	Slagg GAL
904	Slagg	Slagg	5	Slagg GAL
912	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
936	Slagg	Slagg	3	Slagg GAL
937	Slagg	Slagg	4	Slagg GAL
942	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
947	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
988	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
989	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
992	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
1399	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1400	Slagg	Slagg	20	Slagg GAL
1403	Slagg	Slagg	24	Slagg GAL
848	Sländtrissa	Ben	1	Hantverk och produktion
873	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
878	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
882	Smält lera	Smält lera	3	Hantverk och produktion
883	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
889	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
901	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
906	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
44	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
50	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
55	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
499	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
515	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
1387	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
2931	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
518	Spänne	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
853	Sten	Sten	1	Utgår
1382	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
808	Tegelsten	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
812	Tegelsten	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
84	Ten	Järn	1	Obestämt
91	Ten	Järn	1	Obestämt
519	Ten	Järn	1	Obestämt
520	Ten	Järn	1	Obestämt
1388	Ten	Järn	1	Obestämt
32	Viktlod	Järn	1	Handel och värdemätare
837	Vridkvarn	Glimmerskiffer	2	Husgeråd och livsmedel
36	Yxa	Järn	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

Ifrån markberedningslagret kommer ett relativt omfattande benmaterial där nötkreatur är vanligast djurart följt av får/get. Ben förekommer även från svin, häst, hund och hönsfågel.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2670	6517,9	nöt, får/get, får, svin, häst, hund, hönsfågel

Vedart: -*Makrofossil:*

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2670	Aktivitetssyta	331880	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
601261	Utjämningslager	2670
686915	Utjämningslager	2670

647490

647500

Aktivitetsyta 2670

6642920

6642920

2670
601261

602786

602792

602852

601296

601107

600632

601273

601308

600088

601236

601102

601102

6642910

6642910

2670
686915

686915

686915

686946

686105

686956

686930

686111

687086

686980

687001

686915

2670

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

6642900

6642900

647490

647500

Aktivitetsyta 2676

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,3 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. I nordväst var aktivitetsytan skuren av en sentida kulvert
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 15 meter Bredd: 13 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar troligen är gårdsnära, ytmässigt begränsad **odling**.

DATERING

Dateringsspann: 1200 – 1250 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Läget under hus 2216 och 2671 från 1250-/1400-tal samt över grophus 2675 och stolphus 2271 från 900-/1100-tal visar att aktivitetsytan kan dateras till 1200-talets första hälft. Dateringen motsägs inte av den totala avsaknaden av tegel.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Lagren undersöktes med grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Dess södra del undersöktes 2012, dess norra del 2013. Aktivitetsytan framkom vid handgrävning under hus 2216, hus 2671 och gårdsplan 1890, och kunde lokaliseras i söder utifrån flera närmast parallella plogspår i det orörda naturliga underlaget. Plogspåren var upp till 3,5 meter långa och 0,12 meter djupa. I norr kunde aktivitetsytan först lokaliseras utifrån ett upp till 0,25 meter tjockt, för det mesta brunt lager. Lagret var också väldigt humöst och luckert. Lagret blev av logistiska skäl undersökt i tre olika omgångar och har därför erhållit tre olika id-nummer (602235, 687071, 690198). Ställvis framkom flera parallella, upp till 1,5 meter långa plogspår under lagret.

Aktivitetsytan överlgrade bl.a. grophus 2675 och stolphus 2271, i väster och söder vilade det på det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager och plogspår hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är stort och mångfacetterat. Huvuddelen härrör troligen från underliggande bebyggelselämningar från vikingatid – tidig medeltid som skadats av odlingen, såsom grophus 2675 och stolphus 2271. En del av fyndmaterialet kan även ha påförts på platsen genom gödsling. Daterande inslag utgörs bl.a. av ett kamfragment och en vikt från vikingatid (FC7, FC1054) samt vikingatida – tidigmedeltida keramik. Dessutom fanns djurben (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1101	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
155	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
159	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
162	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
192	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
813	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
832	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
33	Föremål	Järn	1	Obestämt
1368	Glättsten	Bergart	1	Hantverk och produktion
1121	Harts	Harts	1	Obestämt
7	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
1374	Klump	Järn	1	Obestämt
1267	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1268	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1269	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1275	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1276	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1277	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1279	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1284	Kärl	Keramik	3	Keramik Bäck
1286	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1289	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1326	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1327	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1334	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1344	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1356	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1357	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1358	Kärl	Keramik	3	Keramik Bäck
1359	Kärl	Keramik	3	Keramik Bäck
68	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
186	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
143	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
490	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
481	Platta	Järn	1	Obestämt
1373	Platta	Järn	1	Obestämt
10	Pärla	Glasfluss	1	Dräkt och personlig utrustning
29	Redskap	Järn	1	Hantverk och produktion
879	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
991	Smälta	Vitmetall	1	Hantverk och produktion
1390	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
164	Ten	Järn	1	Obestämt
193	Ten	Järn	1	Obestämt
491	Ten	Järn	1	Obestämt
1051	Tråd	Silver	1	Dräkt och personlig utrustning
1054	Viktlod	CU-leg	1	Handel och värdemätare
833	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
1119	Vävtyngd	Bränd lera	1	Hantverk och produktion
1404	Vävtyngd	Bränd lera	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

Totalt insamlades 6,8 kg ben var av 2,0 kg har analyserats. I odlingslager 602235 påträffades ett relativt stort benmaterial där nötkreatur (39 %) är vanligast förekommande art och svin är näst vanligast (23 %) art följd av får och häst. Artfördelningen uppvisar likheter med samtida och närliggande utjämningslager (601820). Enstaka ben förekommer även från tamhöns, andfågel och karpfisk. Den anatomiska fördelningen uppvisar en relativt hög andel ben från huvud (39 %) och övre extremitet (34 %), vilket påminner i stora drag om benmaterialen från flera brunnar. Benmaterialet utgörs troligen i hög grad av matrester från hushållen i anslutning till aktivitetsytan. Enstaka ben från spädkalv kan tänkas utgöra ben från självdöda djur som lagts i gödselstackar för att senare hamna i odling i samband med gödsling. En hög förekomst av gnagmärken (37 %) visar att hundar och andra djur har haft god tillgång på att gnaga på benen.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	tamhöns	andfågel	karpfisk
2676	2038,4	32	19	1	14	14	1	1	1
totalt	6838,0								

*Vedart: -**Makrofossil:*

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2676	Aktivitetsyta	600095	

ANMÄRKNING-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
362815	Plogspår	2676
362823	Plogspår	2676
362831	Plogspår	2676
363597	Plogspår	2676
363945	Plogspår	2676
363958	Fyllning	363945
363959	Plogspår	2676
363972	Fyllning	363959
365755	Plogspår	2676
365775	Fyllning	365755
365777	Plogspår	2676
365799	Fyllning	365777
365802	Plogspår	2676
365835	Fyllning	365802
365868	Plogspår	2676
365892	Fyllning	365868
602235	Odlingslager	2676
603411	Odlingslager	2676
687071	Odlingslager	2676
687367	Plogspår	2676
690198	Odlingslager	2676
690310	Plogspår	2676
690502	Plogspår	2676
690505	Plogspår	2676
690510	Plogspår	2676
690514	Plogspår	2676

647490

647500

Aktivitetsyta 2676

6642910

6642910

6642900

6642900

	Kontextgrupp
	Lager fyllning
	Nedgrävning
	Grävenhet
	Övriga nedgrävningar
	Störning
	Schakt

1:100

647490

647500

Aktivitetsyta 2746

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	29,1 m ö.h.
UNDERLAG	Grusig morän
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt välbevarade.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 0,8 meter Bredd: 0,8 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan har lokaliserats utifrån en enda härd, det är oklart om denna hör till ett större **härdområde**. Aktivitetens närhet till samtida gårdsbebyggelse på Storby backe och keramikfyndet antyder att den använts för gårdsnära matlagning utomhus. Den rumsliga kopplingen till gravfältet samt det kronologiska sambandet med gravfältets etablering tyder dock att aktivitetsytan kan ha haft en annan funktion, t.ex. med rituellt anknytning.

DATERING

Dateringsspann: 340 – 540 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 340 – 540 AD, ¹⁴C-analys av träkol från härd 2053 (Ua-31458)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen samt läget under grav 6100 från 600-talet antyder att aktivitetsytan varit i bruk någon gång mellan mitten av 300-talet och mitten av 500-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härden undersöktes med handredskap, till 50 % med bevarad sektion.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning under grav 6100. Den kunde lokaliseras utifrån en härd (2053), 0,7 meter i diameter och 0,19 meter djup. Nedgrävningen hade sluttande och plan botten. Fyllningen var sotig och innehöll träkol och skörbränd sten. Härden var grävd i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdens nedgrävning hör till konstruktionen, fyllningen till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions eller rituella depositioner.

FYND

De enda fynden var några små keramikskärvor av förhistorisk karaktär som låg i härdens fyllning (FC1211).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	¹⁴ C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31458	1635±30	380AD-530AD	340AD-540AD	688222	Träkol/Björk	688218	Fyllning

Osteologi: -

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
688222	Träkol	Björk		688218	Lager fyllning

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2053	Härd	2746
688206	Nedgrävning	2053
688218	Fyllning	2053

647570

647580

Aktivitetssyta 2746

6642920

6642920

2053
688206

6642910

6642910

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3 Meter

647570

647580

Aktivitetsyta 2762*Anton Seiler*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	24,9 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var skurna av yngre grophus och stolphål samt av ett sentida dike, i övrigt var de väl bevarade.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 3,3 meter Bredd: 2,3 meter

FUNKTION

förekomsten av benmaterial, eldpåverkad sten och makrofossiler antyder att det rör sig om en mindre, gårdsnära yta för **avfallsdeponering**, med koppling till bebyggelse utanför det undersökta området. Lagrets sotiga karaktär och förekomsten av eldpåverkade stenar beror troligen på att även material från härdar deponerats på platsen. Man kan inte utesluta att deponering skett även när grophusen varit i bruk. Avsaknaden av underliggande anläggningar såsom stolphål med brända fyllningar tyder på att lämningarna inte utgör raseringsmassor efter en bränd byggnad. Lagrets tjocklek och sammansättningen tyder inte heller på att det rör sig om en markyta som varit svedd genom t.ex. markbrand.

DATERING

Dateringsspann: 430 – 600 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 430 – 630 AD, ¹⁴C-analys av hundben (Ua-52361).

Destruktion: Aktivitetsytan var skuren av grophus 670 och 686 som varit i bruk senast i början av 500-talet.

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen och relationen till grophusen antyder att aktivitetsytan bildats under folkvandringstid eller tidig vendeltid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under avfallsyta 508. Den kunde lokaliseras utifrån ett sotigt, 0,07 meter tjockt lager med inslag av djurben, eldpåverkad sten och träkol (302646). Lagret var tydligt skuret av grophus 670 och 686. Lagret fortsatte i söder, väster och norr utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

I lagret fanns 230 gram djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52361	1512±30	535AD-605AD	430AD-630AD	FV11637	Obränt ben/Hund	302646	Brandlager

Osteologi:

Ben förekommer från de vanliga husdjuren, inklusive en underkäke från en storvuxen hund.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2762	230,3	svin, nöt, häst, får/get, hund

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2762	Aktivitetstyp	602004	bakgrundsbrus/matlagning
2762	Aktivitetstyp	304631	brandpåverkad mark? Linutsäde (linmära)?

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
302646	Avfallslager	2762

647410

647420

6642960

6642960

Aktivitetsyta 2762

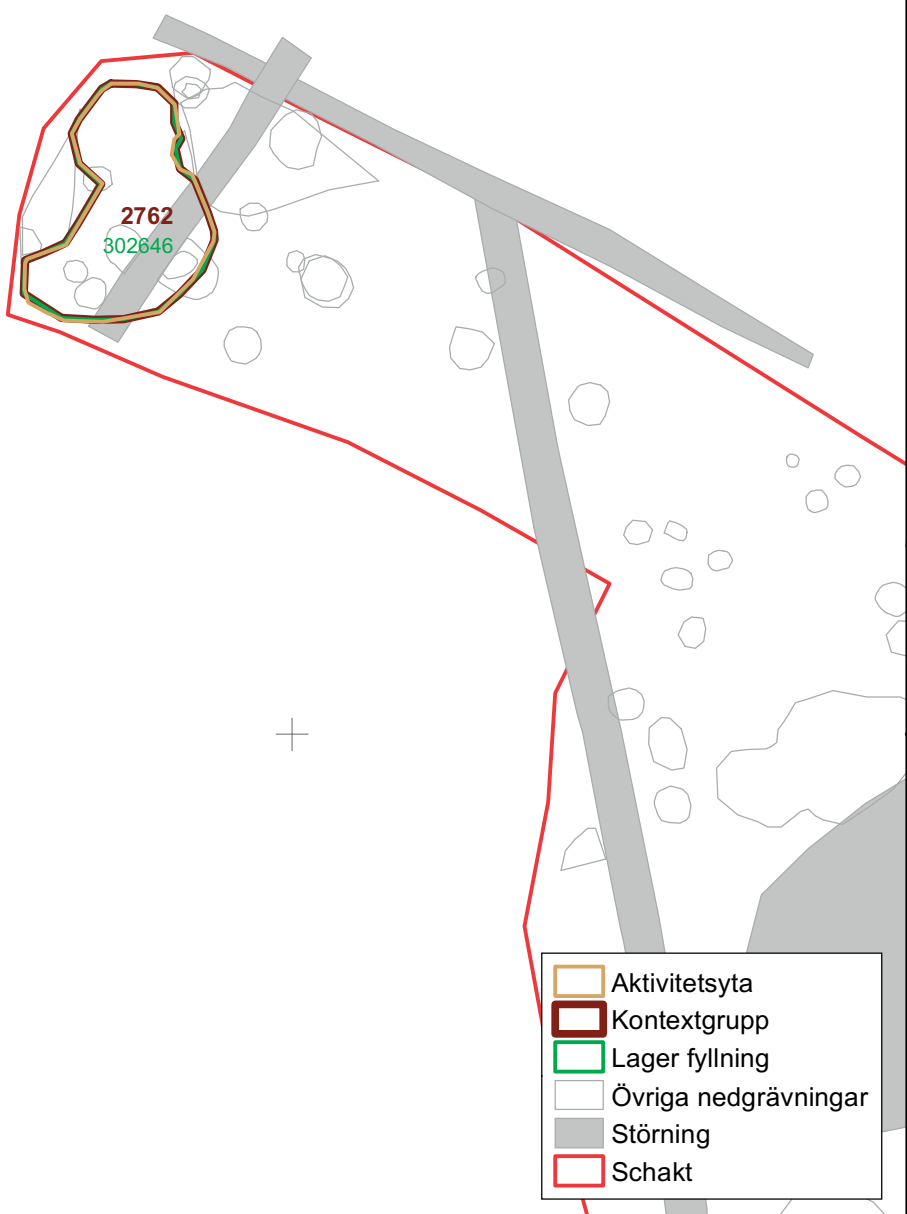

6642950

6642950

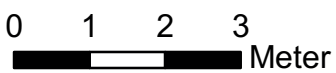
6642940

6642940

2762
302646

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647410

647420

Aktivitetsyta 2834

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade, även om deras övre delar var påverkade av yngre aktiviteter
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 36 meter Bredd: 15 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar en gårdsnära, ytmässigt begränsad **odling**, troligen kombinerad med plats för gödselstack.

DATERING

Dateringsspann: 1600 – 1900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan sammanfaller med en delvis inhägnad del av bytomten invid Sivs väg, enligt kartmaterialet från 1600-/1800-tal. Aktivitetsytan dateras till dessa århundraden, en datering som stöds av de påträffade mynten.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med skiktvis maskinell avbaning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under recenta utfyllnadsmassor och kunde lokaliseras utifrån ett ytmässigt stort lager (680000). Lagret var mörkbrunt, luckert och innehöll tegelkross, småsten och enstaka djurben. Lagret hade en påtaglig lukt av dynga. Aktivitetsytan överlagrade bl.a. avfallsyta 2038. Den fortsatte i nordväst utanför undersökningsområdet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan innehåller ett flertal inslag som troligen härrör från underliggande hus och aktivitetsytor från vikingatid – medeltid som skadats av odlingen. En del av fyndmaterialet kan även ha påförts på platsen genom gödsling. Daterande inslag är en bågfibula av järn från yngre järnålder (FV724) samt mynt från 1600-tal – sent 1700-tal (FV200, FV202, FV211, FV212).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
201	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
214	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
718	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärdsel
720	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärdsel
724	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
207	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1040	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1041	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
215	Knapp	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
200	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
202	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
211	Mynt	CU-leg	1	Handel och värdemätare
212	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
735	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1048	Platta	CU-leg	1	Obestämt
1038	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1039	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analyser: -

Osteologi: -

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
680000	Odlingslager	2834

647450

647470

Aktivitetsyta 2834

335352
342159
339360

6642820

6642820

6642800

6642800

2834

680000

6642780

6642780

1:200

0 2 4 6 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647450

647470

Aktivitetsyta 2837

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	25,6 – 25,9 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 7 meter Bredd: 4 meter

FUNKTION

Lagren tros ha skapats genom trampning på platsen, snarare än genom en medveten konstruktion. Vilka aktiviteter de avspeglar är **obestämt**. Möjligen har aktivitetsytan ett samband med det närbelägna grophus 2935

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1000 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan är äldre än tidig medeltid eftersom den delvis överlagrades av hus 2271 från denna tid. Kokgrop 4461 vars uppkastlager överlagrade lager 602591 är fynddaterad till yngre järnålder. Aktivitetsytan kan egentligen inte dateras närmare än till yngre järnålder, dateringen justeras dock till vikingatid på grund av den omedelbara närheten av lämningar från just denna tid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes med handgrävda grävenheter och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning under markberedningsyta 2943. Den kunde lokaliseras utifrån ett par sammanhängande, snarlika lager strax ovanför det orörda underlaget (602082, 602591). Lagren var upp till 0,1 meter tjocka och innehöll småsten, skärvsten och träkol. Lager 602591 överlagrades delvis av ett uppkastlager från kokgrop 4461. Lagren verkade inte vara påförda utan snarare skapade genom trampning på ytan.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren hör till brukningsskedet. Inga lämningar har relaterats till konstruktion, destruktion eller ritualer.

FYND

Från lagren härrör drygt 40 gram djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Endast enstaka ben från får samt fågel påträffades på trampytan.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2837	41,4	får, får/get, fågel

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2837	Aktivitetssyta	304901	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
602082	Marklager	2837
602591	Marklager	2837

647490

647500

Aktivitetssyta 2837

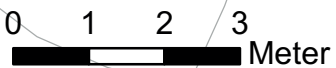
6642920

6642920

6642910

6642910

1:100

647490

647500

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 2839

Anton Seiler

ONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	25,5 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 5,2 meter Bredd: 4,2 meter

FUNKTION

Lagret tros ha skapats genom trampning på platsen men vilka aktiviteter som bedrivit är **obestämt**.

DATERING

Dateringsspann: 1200 – 850 f.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan är äldre än folkvandringstid eftersom den var skuren av stolpfundament 2523. Läget under väglämning 2838 visar också att aktivitetsytan bör vara äldre än yngre romersk järnålder. Lämningen placeras i övergången mellan äldre och yngre bronsålder, detta på grund av närheten till aktivitetsyta 2318 samt läget närmast det naturliga underlaget. Dateringen är mycket osäker.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes med handredskap och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning under väglämning 2838 från yngre romersk järnålder. Den kunde lokaliseras utifrån ett lager strax ovanför det orörda underlaget (688066). Lagret var upp till 0,2 meter tjockt och sotigt. Lagret skars av stolpfundament 2523 från mellersta järnålder – äldre vendeltid och grophus 2675 från 900-talet. Lagret verkade inte vara påfört utan snarare skapat genom trampning på ytan.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren hör till brukningen. Inga lämningar har relaterats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Makrofossil:

Osteologi: -

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2839	Aktivitetsyta	602183	bakgrundsbrus/mattlagning, Möjlig inblandning av recent material

Vedart: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
688066	Marklager	2839

647490

647500

Aktivitetsyta 2839

6642910

6642910

2839

688066

688066

6642900

6642900

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647490

647500

Aktivitetsyta 2840

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	27 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig morän
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 7,2 meter Bredd: 4,5 meter

FUNKTION

Fyllningarnas karaktär tyder på att aktivitetsytan främst bildats genom naturliga processer såsom jorderosion, snarare än genom aktiv igenfyllning av den tidigare täktgropen. Fyndsammanställningen tyder på att ingen avfallsdeponering skett på platsen, utan en **rituell verksamhet** kan inte uteslutas, på samma sätt som i övriga täktgropar inom gravfältet.

DATERING

Dateringsspann: 950 – 1050 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: De stratigrafiska förhållandena över gravarna från 800 – 950 e.Kr. samt fyndmaterialet visar att fyllningarna troligen avsatts tidigast under sen vikingatid. Dateringen motsägs inte av avsaknaden av tegel.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 %, och till större del med maskin i kombination med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, dess övre delar framkom vid schaktning under matjorden. Den kunde lokaliseras utifrån två fyllningar (684261, 685741) i en större grop hörande till tidigare täktverksamhet (2049). Fyllningarna var homogena, bestod av lerig silt och var kolluviumliknande. Enstaka tegelbitar förekom i fyllningarnas absolut översta delar, men inte i övrigt. Fyllningarna överlagrade gravarna 6104, 6110 och 6112 från 800 – 950 e.Kr.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Fyllningarna hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till någon konstruktion eller destruktion. Vissa fynd kan ha varit rituellt deponerade.

FYND

Fyndmaterialet har en förhistorisk karaktär, med inslag av nitar, keramik och broddar. Det är möjligt att vissa av dessa fynd ursprungligen härrör från underliggande gravar eller gravar i närheten. Enstaka brända människoben med en vikt på drygt 45 gram kan i alla fall tillskrivas ett gravursprung (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
448	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
1023	Föremål	CU-leg	1	Dräkt, smycken och personlig utrustning
458	Hästsosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
1056	Klipp	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1144	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1145	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
342	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
393	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
425	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
433	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
436	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
437	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
442	Nit	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
447	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
451	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
456	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
461	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
462	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
443	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
302	Ring	Järn	1	Obestämt
305	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
330	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
445	Ten	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

Förutom obrända hästtänder fanns brända ben av människa och oidentifierat däggdjur.

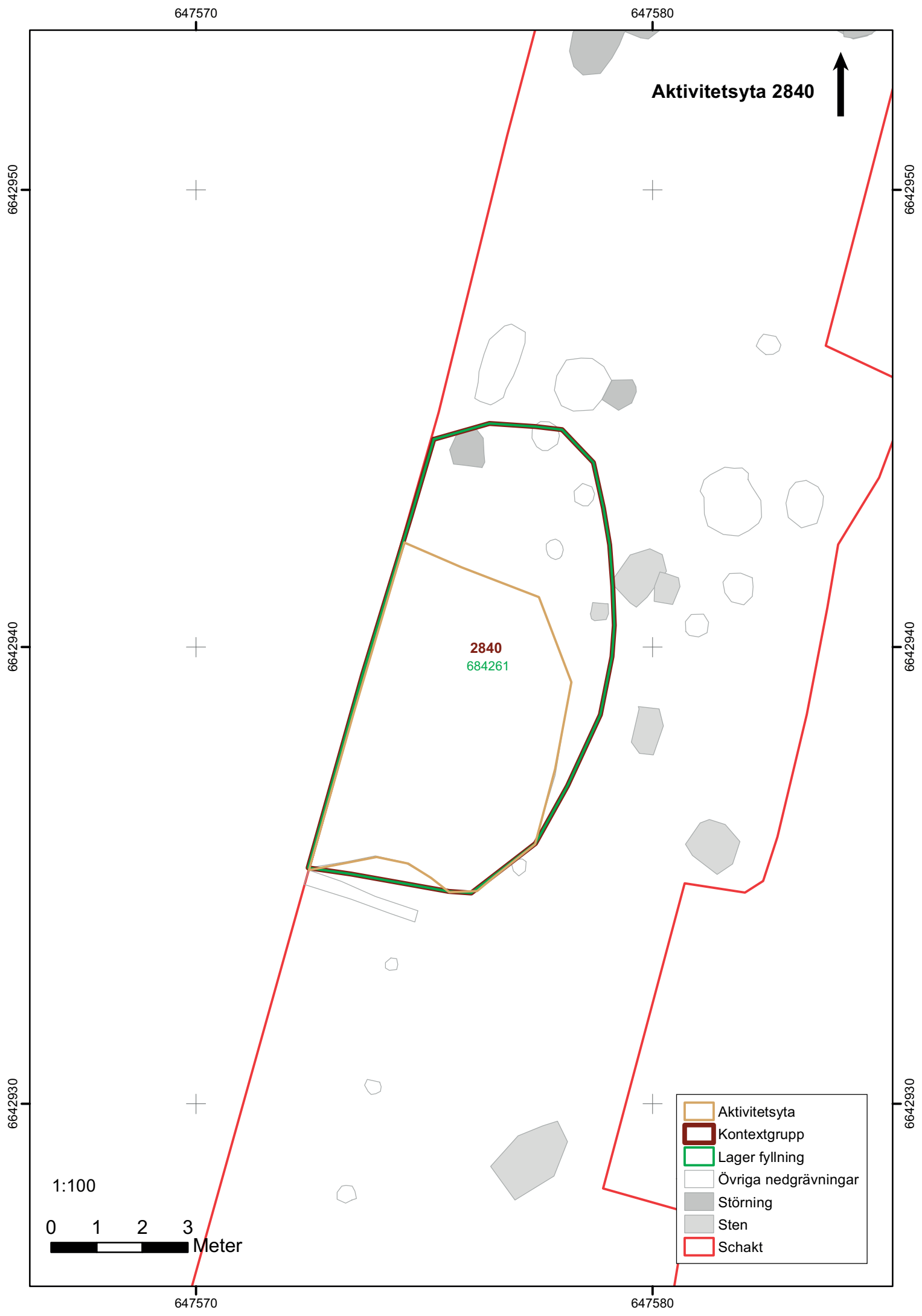
Vedart: -*Makrofossil:* -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
684261	Fyllning	2840
685741	Fyllning	2840

647570

647580

Aktivitetsyta 2840

6642950

6642950

6642940

6642940

6642930

6642930

2840
684261

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3 Meter

647570

647580

Aktivitetsyta 2842

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,5 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 4,5 meter Bredd: 3,3 meter

FUNKTION

Lagrens karaktär samt det kontextuella läget i förhållande till hus 1986, hus 2124 och hus 2677 antyder att aktivitetsytan är en del av en **gårdsplan**.

DATERING

Dateringsspann: 1000 – 1200 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan antas vara samtida med hus 1986, 2124 och 2677, detta på grund av den rumsliga kopplingen. Aktivitetsytan dateras till 1000-/1100-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes med handredskap och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under gårdsplan 1228. Den kunde lokaliseras utifrån ett par sammanhängande, ytmässigt mindre lager av liknande karaktär inom en begränsad yta (338383, 335015). Lagren var mycket kompakta och innehöll skärvig sten och djurben. En koncentration av stenar blev inmätta som en separat stensamling (338398). Aktivitetsytan vilade på det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren har troligen främst skapats genom avsiktlig deposition av material, d.v.s. en konstruktion där sten och ben använts för att skapa en hårdare och väl-dränerad markyta. En del av lagren har troligen också skapats genom brukning på platsen, främst trampverksamhet. Inga lämningar har relaterats till rituella depositioner.

FYND

I lagren påträffades en spik (FV2413), keramik av äldre svartgods (FV3562) och djurben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Benen från gårdsplanen kommer från nötkreatur, svin, får/get, häst och katt.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2842	973,9	nöt, svin, får/get, häst, katt

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
338383	Tramplager	2842
335015	Tramplager	2842
338398	Stensamling	2842

647460

Aktivitetsyta 2842

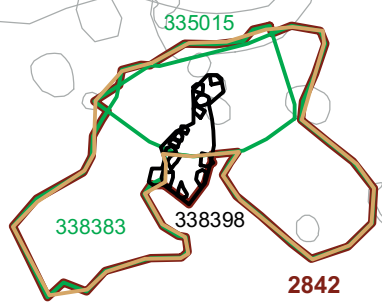
6642820

6642820

6642810

6642810

647460

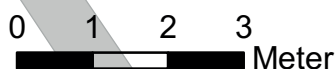
335015

338383

338398

2842

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 2938*Anton Seiler*

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Vattholmavägen södra
NIVÅ	24,4 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade, även om man får anta att deras övre delar förstörts av odling
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 0,7 meter Bredd: 0,7 meter

FUNKTION

Tjärframställningsgropen begränsade storlek samt avsaknaden av fler liknande anläggningar i de direkta omgivningarna antyder att aktivitetsytan använts för småskalig, gårdsnära **tjärframställning**.

DATERING

Dateringsspann: 220 – 390 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 220 – 390 e.Kr., ¹⁴C-analys av träkol från fodringen 653974 (Ua-31483)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen visar att aktivitetsytan varit i bruk någon gång under yngre romersk järnålder.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Tjärframställningsgropen undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån en 0,65 meter stor och 0,5 meter djup tjärframställningsgrop (2398). Nedgrävningen innehöll fyra olika fyllningar. En lerbodring fanns bevarad i nedgrävningens övre delar (653975) och resterande, kollapsade delar av fodringen fanns i nedgrävningens botten (653974). Övriga fyllningar (653973, 653761) bestod av sekundärt deponerat material. Tjärframställningsgropen var grävd i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningen hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen respektive destruktionsen. Inga lämningar har kopplats till rituella depositioner.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31483	1746±30	240AD-335AD	220AD-390AD	653993	Träkol/Tall	653974	Fyllning

Osteologi: -

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
653993	Träkol	Tall		653974	Lager fyllning

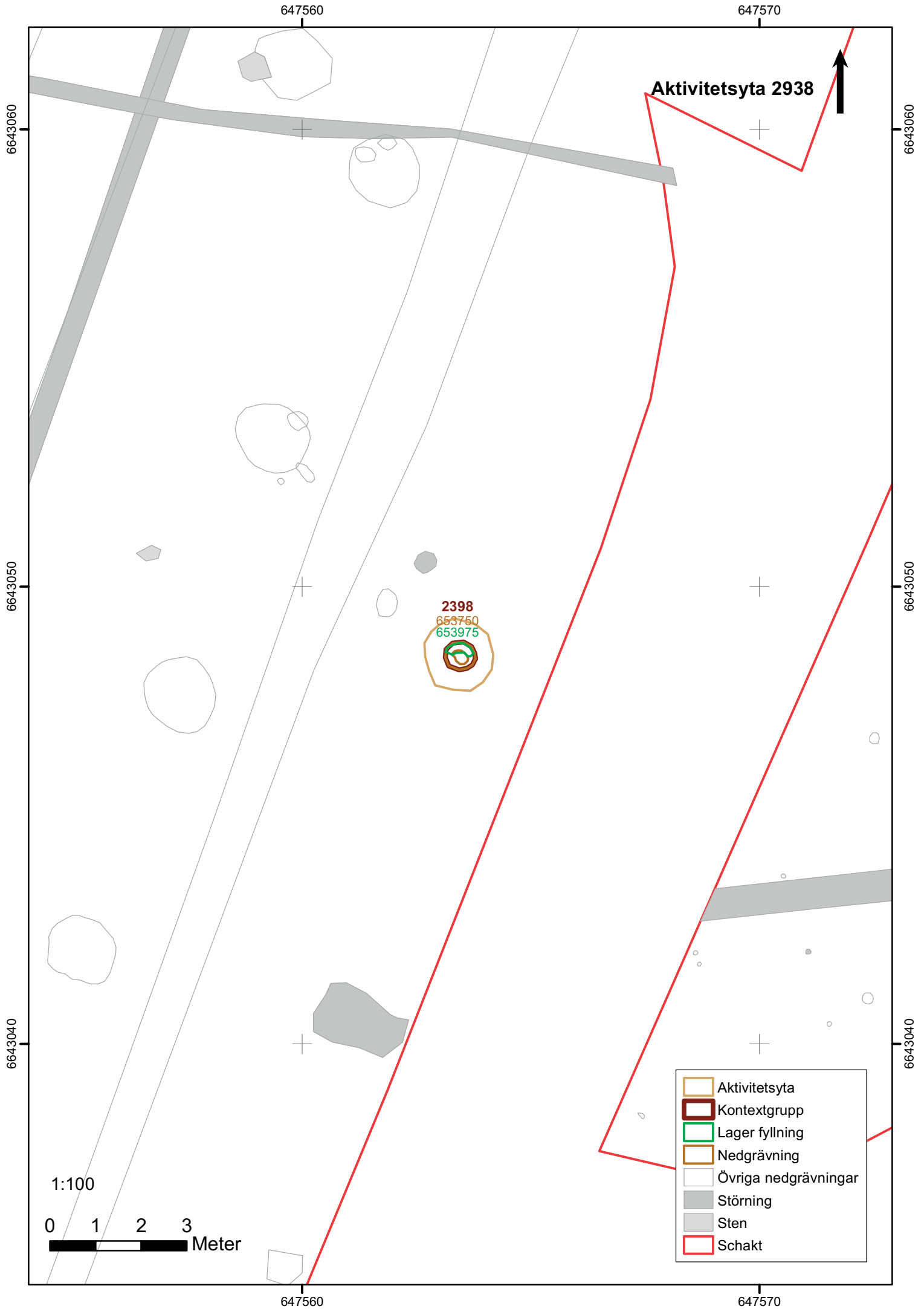
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2398	Tjärframställningsgrop	2938
653750	Nedgrävning	2398
653761	Fyllning	2398
653973	Fyllning	2398
653974	Fyllning	2398
653975	Fyllning	2398

Aktivitetsyta 2940

Anton Seiler

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Vattholmavägen södra
NIVÅ	25 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl synliga i plan, men väldigt grunda. Detta visar att deras övre delar skadats av tidigare markanvändning på platsen.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 15,3 meter Bredd: 2,9 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgör ett **härdområde**. Den har förmodligen använts för gårdsnära matlagning utomhus, av förekomsten av makrofossiler att döma. Den rumsliga kopplingen till stolpmonumentet samt det kronologiska sambandet med monumentets övergivande tyder dock att aktivitetsytan kan ha haft en annan funktion, t.ex. med rituell anknytning.

DATERING

Dateringsspann: 600 – 685 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 600 – 685 f.Kr., ¹⁴C-analys av träkol från härd 2413 (Ua-31786)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen från härd 2413 antyder att aktivitetsytan varit i bruk under 600-tal, under förutsättning att samtliga härdar är samtida.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån nio härdar samlade inom en begränsad yta. I plan var dessa 0,4 – 1,4 meter stora och rundade, i ett par fall rektangulära med rundade hörn. Nedgrävningarna var flacka, upp till 0,09 meter djupa och grävda i det naturliga underlaget. Härdfyllningarna var allmänt väldigt mörka och innehöll varierande inslag av träkol, sot och eldpåverkad sten. Ett par härdar (2413, 2417) hade också en bädd av träkol i de nedre delarna.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Förutom 63 gram djurben (se osteologi nedan) påträffades en skärva yngre rödgods (FC1292) som uppenbarligen härrör från en yngre kontext.

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	¹⁴ C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31786	1381±32	630AD-670AD	600AD-685AD	650099	Träkol/Tall	650097	Eldnings-lager

Osteologi:

En mindre mängd ben från nötkreatur och får/get påträffades i aktivitetytan.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2940	63,3	nöt, får/get

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
650099	Träkol	Tall	Kraftig gren	650097	Lager fyllning

Makrofossil:

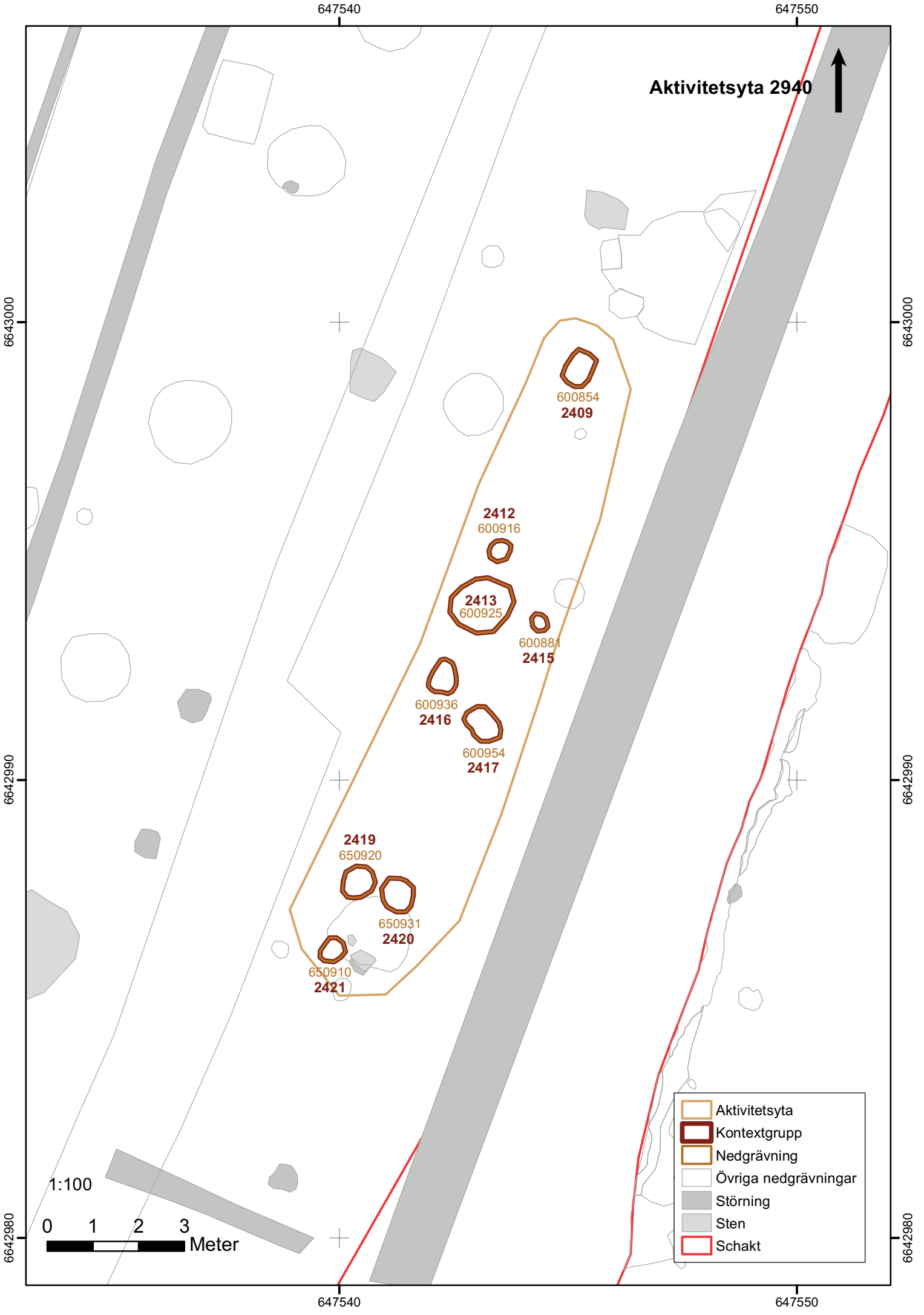
Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2940	Aktivitetsyta	688139	
2940	Aktivitetsyta	651341	matlagningsrester, Möjlig inblandning av recent material
2940	Aktivitetsyta	650151	limkokning??
2940	Aktivitetsyta	650100	bakgrundsbrus/matlagning
2940	Aktivitetsyta	650035	bakgrundsbrus/matlagning
2940	Aktivitetsyta	650033	bakgrundsbrus/matlagning
2940	Aktivitetsyta	651340	matlagningsrester/rågodling

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2409	Härd	2940
2412	Härd	2940
2413	Härd	2940
2415	Härd	2940
2416	Härd	2940
2417	Härd	2940
2419	Härd	2940
2420	Härd	2940
2421	Härd	2940
600854	Nedgrävning	2409
600881	Nedgrävning	2415
600916	Nedgrävning	2412
600925	Nedgrävning	2413
600936	Nedgrävning	2416
600954	Nedgrävning	2417
650028	Fyllning	2417
650029	Fyllning	2417
650034	Fyllning	2416
650069	Fyllning	2415
650097	Fyllning	2413
650098	Fyllning	2413
650148	Fyllning	2409
650174	Fyllning	2412
650910	Nedgrävning	2421
650920	Nedgrävning	2419
650931	Nedgrävning	2420
651336	Fyllning	2421
651338	Fyllning	2419
651804	Fyllning	2420

Aktivitetsyta 2942

Anton Seiler

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Vattholmavägen södra
NIVÅ	24,5 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl synliga i plan, men relativt grunda. Detta visar att deras övre delar skadats av tidigare markanvändning på platsen.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 16 meter Bredd: 2,5 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av ett mindre **härdområde**. Den kan ha använts för gårdsnära matlagning utomhus, men den rumsliga kopplingen till stolpmonumentet samt det kronologiska sambandet med monumentets användningstid tyder snarare på att aktivitetsytan ha haft en annan funktion, möjligen med rituell anknytning.

DATERING

Dateringsspann: 420 – 580 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 420 – 580 e.Kr., ¹⁴C-analys av träkol från härd 2408 (Ua-31787)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen från härd 2408 antyder att aktivitetsytan varit i bruk under 400 - 500-talen, under förutsättning att samtliga härdar är samtida.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under odlingsyta 5589. Den kunde lokaliseras utifrån tre härdar samlade inom en begränsad yta och belägna mellan närliggande stolpfundament. I plan var två härdar 1,1 – 1,3 meter stora och rundade (2402, 2435), den tredje var 1,5 x 1,15 meter stor och rektangulär (2408). Nedgrävningarna var flacka, upp till 0,26 meter djupa och grävda i det naturliga underlaget. Härdfyllningarna var allmänt mörka och innehöll varierande inslag av träkol, sot och eldpåverkad sten. Ett par härdar (2402, 2408) hade också en mörkare fyllning med större inslag av träkol i de nedre delarna. I härd 2435 fanns en rektangulär packning av mindre stenar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions eller rituella depositioner.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31787	1554±32	430AD-550AD	420AD-580AD	650386	Träkol/Gran	650385	Fyllning

Osteologi: -

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
650386	Träkol	Gran	Stam och innesluten kvist	650385	Lager fyllning

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2402	Härd	2942
2408	Härd	2942
2435	Härd	2942
600710	Nedgrävning	2402
600761	Nedgrävning	2435
600826	Nedgrävning	2408
650384	Fyllning	2408
650385	Fyllning	2408
653098	Fyllning	2435
653099	Stenpackning	2435
653150	Fyllning	2402
653151	Fyllning	2402

647540

647550

Aktivitetsyta 2942

6643020

6643020

6643010

6643010

6643000

6643000

1:100

2408
600826

653099
600761
2435

600710
2402

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647540

647550

Aktivitetsyta 2943

Anton Seiler & Tomas Westberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,9 – 26,2 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 14,5 meter Bredd: 10,7 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar en **markberedning** inför husbyggnationer, detta genom skapande av en terrassering med plan överyta. Materialet för byggnationen har möjligen legat på platsen från början och jämnats ut, eller/och fraktats dit från närområdet. Avfallsgrop 4475 talar om för att åtminstone en del avfall legat på platsen från början.

DATERING

Dateringsspann: 1030 – 1210 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Det stratigrafiska läget under hus 2271 från tidig medeltid samt fyndsammansättningen visar att aktivitetsytan skapats tidigast under vikingatid och senast runt år 1050. Eftersom aktivitetsytan antas ha skapats inför byggnationen av hus 2271 dateras den till 1030 e.Kr. Dateringen motsägs av den totala avsaknaden av tegel.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Undersökningen utfördes med handgrävda grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning, i väster under markberedningsyta 2670, i öster under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån två ytmässigt stora och fyndförande lager med plan övre yta. Det ena lagret (600021) kunde undersökas sammanhängande medan det andra fick av logistiska skäl undersökas i olika omgångar och har därför erhållit flera idnr (601637, 601820, 603703, 690280). Lagren hade en lucker karaktär och innehöll sot, träkol, småsten, eldpåverkad sten, fynd och djurben. De var upp till 0,5 meter tjocka, med de tjockare delarna i nordväst. Till aktivitetsytan hör även en 3 x 2 meter stor och 0,2 meter djup avfallsgrop (4475) vars fyllning och fyndinnehåll liknade mycket det som konstaterats i lagren.

I väster överlagrade aktivitetsytan den rituella yta 2944, i övrigt vilade den på det naturliga underlaget. Aktivitetsytan fortsatte utanför undersökningsområdet i väster.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren och avfallsgropens nedgrävning hör till konstruktionen, avfallsgropens fyllning till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktion eller ritualer. De tre påträffade amuletringarna och torshammaringen antas ursprungligen härröra från den underliggande aktivitetsytan 2944.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en gårdsnära aktivitetsyta avsedd för markberedning, där materialet för byggnationen är hämtat från underliggande eller närliggande

boplatslager, och där några fyndinslag kan härröra från ovanliggande hus och aktivitetsytor. Djurbenen (se osteologi nedan) får betraktas som byggnadsmaterial.

De daterbara inslaget i fyndmaterialet härrör främst från vikingatid. Bland dessa kan nämnas fem kammar, ett likarmat spänne (FC2), en ringnål (FC17), ett svärdsminiatyr (FC107) och två pilspetsar (FC46, FC140).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
25	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
37	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
142	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
144	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
145	Amuletring	Järn	1	Religion och kult
163	Beslag	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
23	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
167	Beslag	Järn	1	Obestämt
47	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
63	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
96	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
103	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
170	Brodd	Järn	1	Transport och samfärd
815	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
827	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
838	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
2677	Bränd lera	Bränd lera	1	Obestämt
28	Eldstål	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
48	Föremål	Järn	1	Obestämt
188	Föremål	Järn	1	Obestämt
79	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
80	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
100	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
104	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
105	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
156	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärd
930	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
897	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
3	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
4	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
6	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
8	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
9	Kam	Horn	1	Dräkt och personlig utrustning
58	Klump	Järn	1	Obestämt
62	Klump	Järn	1	Obestämt
64	Klump	Järn	1	Obestämt
65	Klump	Järn	1	Obestämt
66	Klump	Järn	1	Obestämt
99	Klump	Järn	1	Obestämt
161	Klump	Järn	1	Obestämt
174	Klump	Järn	1	Obestämt
184	Klump	Järn	1	Obestämt
2330	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
78	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
106	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
151	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion

178	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
6824	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1301	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1304	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1305	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1306	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1307	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1308	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1312	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1313	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1314	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1315	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1316	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1317	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1318	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1319	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1320	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1321	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1322	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1323	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1324	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1325	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1329	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1330	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1332	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1333	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1335	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1336	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1337	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1338	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1339	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1345	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1346	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1350	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
109	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
926	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
2	Likarmat spänne	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
73	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
146	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
190	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
107	Miniatyrsvärd	Järn	1	Religion och kult
165	Märta	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
27	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
160	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
177	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
150	Nit	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
2062	Nyckel	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
26	Nyckel	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
46	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
140	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
175	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar

94	Pincett	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
158	Platta	Järn	1	Obestämt
Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
166	Platta	Järn	1	Obestämt
173	Platta	Järn	1	Obestämt
929	Platta	Järn	1	Obestämt
1087	Platta	Järn	1	Obestämt
147	Ring	Järn	1	Obestämt
17	Ringnål	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
877	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
888	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
892	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
894	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
899	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
902	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
910	Slagg	Slagg	2	Slagg GAL
911	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
880	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
884	Smält lera	Smält lera	2	Hantverk och produktion
891	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
895	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
896	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
57	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
67	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
69	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
75	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
76	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
101	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
148	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
157	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
179	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
189	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
191	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
38	Synål	Järn	1	Hantverk och produktion
141	Sölja	Järn	1	Dräkt och personlig utrustning
74	Ten	Järn	1	Obestämt
95	Ten	Järn	1	Obestämt
97	Ten	Järn	1	Obestämt
102	Ten	Järn	1	Obestämt
176	Ten	Järn	1	Obestämt
187	Ten	Järn	1	Obestämt
39	Torshammarring	Järn	1	Religion och kult
824	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
830	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
831	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
846	Vridkvarn	Glimmerskiffer	2	Husgeråd och livsmedel
839	Vävtyngd	Bränd lera	1	Hantverk och produktion
98	Åderlåtningsjärn	Järn	1	Vetenskap och rättsväsende
61	Årderbill	Järn	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

Sammanlagt 10,5 kg ben tillhör aktivitetsytan varav 2,0 kg har analyserats. Benmaterialet från utjämningslager 601820 kommer främst från nötkreatur (45 %), med svin som näst (23 %) vanligaste art, följd av får och get samt häst. Den anatomiska fördelningen uppvisar en jämn anatomisk fördelning mellan huvud, övre och nedre extremitet, vilket i stort liknar fördelningen från grophus och brunnar. Merparten av benmaterialet representerar troligen mat- och till viss del slaktavfall. Enstaka ben från hund, katt och människa visar dock på andra inslag i benmaterialet, som inte utgjort föda. Hornkvick från get och nötkreatur tyder även på rester från hornhantverk. Ben från spädkalv betyder troligen att nötkreatur har hållits i anslutning till aktivitetsytan. Gnagmärken är frekvent (43 %) förekommande, vilket tyder att benen har legat åtkomligt för hundar, kanske utspridda på gårdsplaner och som samlats in för att fungera som utfyllnadsmaterial. Mest anmärkningsvärt är ett fragment av ett lårbenskaft från människa. Benet uppvisar gnagmärken och framför allt rispor samt spår efter nötning som visar att benet en tid har legat på en hård markyta och har trampats på. Det kan noteras att lårbena från människa även förekommer i en brunn (5024) och ett annat utfyllnadslager (1172). När benet väl samlats in för att hamna i utfyllnadslaget så har nog ingen tänkt på att det var ett människoben.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	get	får/get	häst	hund	katt	människa
2943	2038,4	41	21	1	1	14	10	1	1	1

Vedart: -*Makrofossil:*

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2943	Aktivitetsyta	?	bakgrundsbrus/matlagning
2943	Aktivitetsyta	601259	bakgrundsbrus/matlagning
2943	Aktivitetsyta	601842	bakgrundsbrus/matlagning

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
4475	Avfallsgrop	2943
600021	Utjämningslager	2943
601637	Utjämningslager	2943
601820	Utjämningslager	2943
602154	Nedgrävning	2943, 4475
602178	Fyllning	4475
603703	Utjämningslager	2943
690280	Utjämningslager	2943

647490

647500

Aktivitetsyta 2943

6642920

6642920

6642910

6642910

6642900

6642900

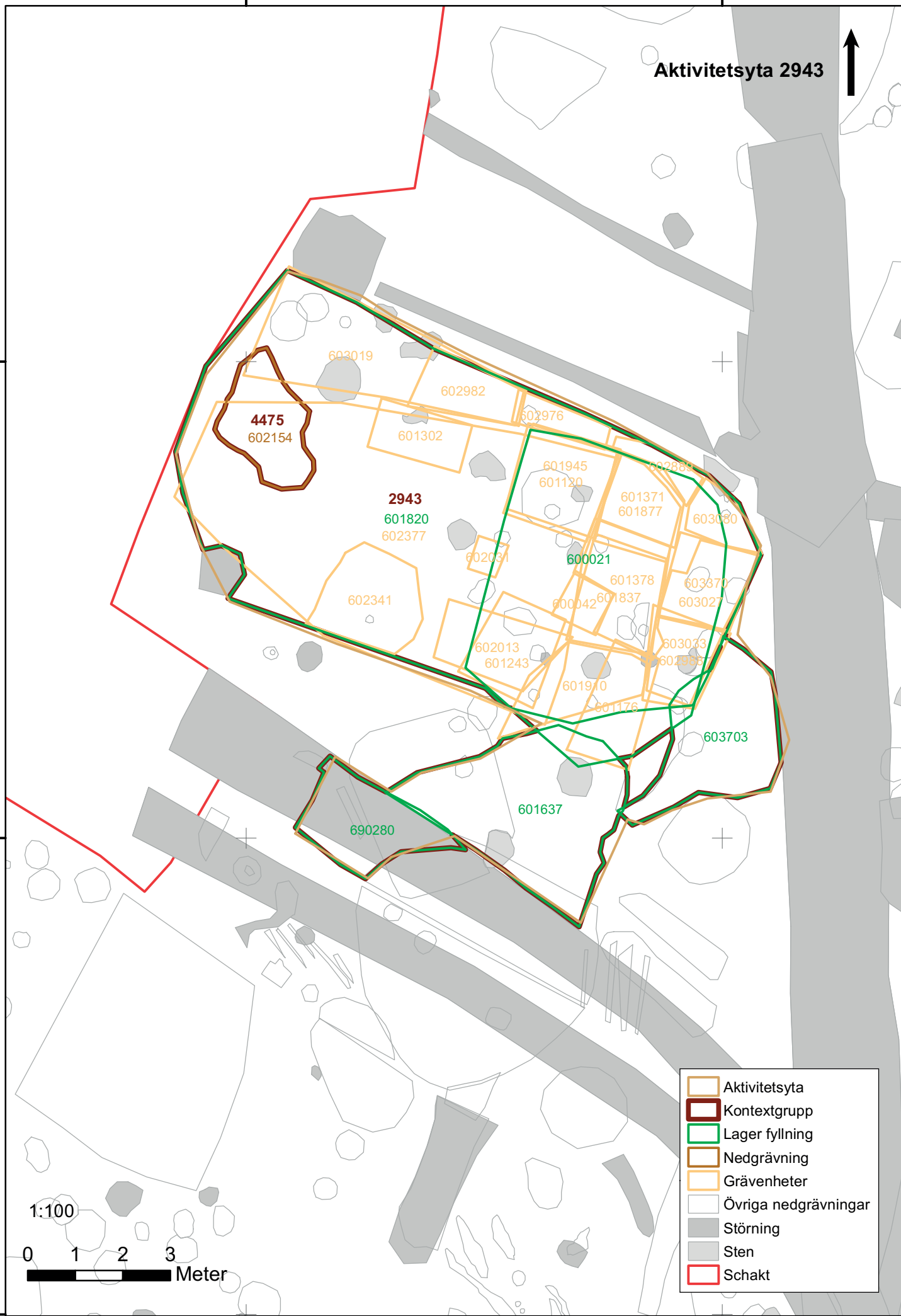
647490

647500

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävnheter
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 2944

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	25,6 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var uppenbarligen omrörda av bl.a. markberedning under vikingatid (aktivitetsyta 2943)
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 17,8 meter Bredd: 10,7 meter

FUNKTION

Härden med det brända, hela lammet samt koncentrationen av föremål med rituell anknytning ger starka skäl att tro att aktivitetsyta 2944 används för **rituell verksamhet**.

DATERING

Dateringsspann: 990 – 1030 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 990 – 1160 AD, ¹⁴C-analys av bränt djurben från härd 2945 (Ua-51804)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen visar att aktivitetsytan varit i bruk någon gång mellan slutet av 900-talet och mitten av 1100-talet. Aktivitetsytan överlagrades av hus 2271 från tidig medeltid. Av denna anledning dateras aktivitetsytan till 990 – 1050 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härden undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan kunde anas under fältarbetet, dess slutgiltiga utsträckning fastställdes under rapportarbetet. Den framkom vid handgrävning under markberedningsyta 2943. Den lokaliserades först utifrån förekomsten av en härd (2945) med brända ben från ett helt lamm, sedan med hjälp av en koncentration av sju stycken amuletringar, ett svärdsminiatyr och ett fragment av torshammarring inom ett 10 meter stort område. Till aktivitetsytan har även en stor ornerad nyckel av mycket ovanlig typ och ett hästformat hänge (FC289) kopplats. Härden var rundad och svagt nedgrävd i det naturliga underlaget, den hade en välanlagd stenpackning som täcktes av en sot- och kolbemängd fyllning.

Amuletringarna framkom i yngre, överlagrande kontexter, såsom markberedningsyta 2943 (FC25, FC37, FC145), markberedningsyta 2670 (FC508, FC551) och syllhus 2671 (FC495, FC560). Torshammarringen, miniatyrsvärdet och nyckeln påträffades i aktivitetsyta 2943 (FC39, FC107, FV2062), det hästformade hänget låg i väglämning 5599 (FC289).

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdens nedgrävning och stenpackning hör till konstruktionen, dess fyllning till brukningen. Samtliga dessa lämningar har förstås även en koppling till ritualer, liksom de relevanta fynden från överliggande kontexter. Inga lämningar har kopplats till destruktionsytan.

FYND

I härden påträffades inga fynd förutom brända ben från ett helt lamm (227 gram). Dessutom antas sju amuletringar (FC25, FC37, FC145, FC508, FC551, FC495, FC560), ett fragment av torshammarring (FC39), en stor nyckel av mycket ovanlig modell (FV2062) och ett hästformat hänge (FC289), påträffade i överliggande kontexter, ursprungligen härröra från aktivitetsytan.

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-51804	981±38	1010AD-1160AD	990AD-1160AD	FC2422	Bränt ben/Lamm	603459	Eldningslager

Osteologi:

I fyllningen till härd 2944 hittades en stor mängd brända ben från får. Benen är välbrända och är vita till blå och grå i färgen. Ben förekommer i princip från alla benslag i kroppen, även ifall ben från nedre extremitet är något överrepresenterade. Detta beror på att dessa ben generellt fragmenteras mindre vid bränning och är lättare att identifiera som brända. Det finns inga ben från samma sida som överlappar eller från djur i olika åldrar, vilket visar att benen sannolikt kommer från ett djur. Epifyssammanväxning visar att lammet varit under 10 månader när det slaktades. Skårspår förekommer på ett överarmsben och tyder på att kött har tillvaratagits från lammet innan det bränts. Eftersom inga andra ben än de från lammet förekommer i härden representerar troligen bränningen av lammet det sista som gjorts innan härden övergavs. Möjligen utgör det en rituell deponering. Skulle det varit bränning av ett kadaver från ett sjukt djur bör det inte funnits slaktsspår på benen.

Idnr	Vikt (g)	får	får/get
2944	227,3	8	122

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2945	Härd	2944
603459	Fyllning	2945
603301	Nedgrävning	2945
603460	Stenpackning	2945

647490

647500

Aktivitetsyta 2944

6642920

6642920

603301
2945

6642910

6642910

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647490

647500

Aktivitetsyta 2953

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Vattholmavägen södra
NIVÅ	25,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var välbevarade.
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 9,5 meter Bredd: 3,5 meter

FUNKTION

Det kontextuella läget i förhållande till hus 2224 samt ingående objekt antyder att aktivitetsytan är en del av en **gårdsplan**. Den tätlagda stenpackningen med inslag av järnslag visar att man uppenbarligen haft som mål att skapa en hård och stabil yta. Möjligen kan denna aspekt tillsammans med stolphål och fynd i form av hästskosömmar och en hästsko visa att man fjättrat hästar på platsen. Byggnadsmaterialet kan avspegla en närliggande smedja, utanför undersökningsområdet.

DATERING

Dateringsspann: 1300 – 1400 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan antas vara samtida med hus 2224 strax söder därom, detta på grund av stora likheter mellan stenpackningarna som ingick i dessa konstruktioner. Det innebär att aktivitetsyta 2953 dateras till 1300-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lämningarna undersöktes med handredskap och till 100 %. Stenpackningen och dess fyllning undersöktes medels grävnheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån framförallt en avlång, 5,2×2 meter stor stenpackning med siltig fyllning (4485). Stenpackningen var enskiktad och bestod av tätpackat stenmaterial, järnslag och mindre inslag av tegelkross. Längs med stenpackningens västra kant fanns tre stolphål och ett störhål med varierande diameter. Ett stolphål (2950) var stenskott. Vid stenpackningens södra del fanns ett tramplager (683599) och vid den norra delen fanns även ett mindre utjämningslager (682841). Strax öster om stenpackningen framkom en hård med tegelinslag i fyllningen (4470). Lämningarna antingen vilade på eller var nedgrävda i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stenpackningens olika beståndsdelar, stolphålens nedgrävningar och stenskoningar, utjämningslagret samt hårdens nedgrävning hör till konstruktionen. Hårdens fyllning hör till brukningen, övriga fyllningar till destruktions. Inga lämningar har relaterats till rituella depositioner.

FYND

Som konstruktionsmaterial i stenpackningen ingick närmast 5 kg järnslag. Järnslag förekom även i fyllningarna till stolphål 2949 och 2950 samt i tramplagret. I stenpackningens fyllning påträffades även järnavfall, smält och bränd lera, en hästsko och en hästskosöm. Ytterligare tre hästskosömmar förekom i utjämnings- och tramplagren. Framförallt från stenpackningen har även drygt 700 gram djurben tillvaratagits (se osteologi nedan).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
861	Avfall	Järn	4	Hantverk och produktion
868	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
870	Avfall	Järn	2	Hantverk och produktion
1104	Avfall	Järn	4	Hantverk och produktion
661	Bleck	Järn	1	Obestämt
655	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärd
656	Hästkosöm	Järn	3	Transport och samfärd
671	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
678	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärd
708	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärd
807	Järnhaltig slagg	Slagg	3	Slagg GAL
825	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
854	Järnhaltig slagg	Slagg	19	Slagg GAL
1102	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
605	Krampa	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
858	Lerblock	Bränd lera	7	Teknisk keramik
780	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
803	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
872	Slagg	Slagg	37	Slagg GAL
871	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
658	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
660	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
866	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
606	Ten	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

Tänder från nötkreatur och tänder förekommer på gårdsplanen.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
2953	718,6	nöt, häst

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2949	Stolphål	2953
2950	Stolphål	2953
2951	Stolphål	2953
4470	Härd	2953
4485	Stenpackning	2953
604011	Stenpackning	4485
681397	Nedgrävning	4470
681411	Fyllning	4470
682841	Utjämningslager	2953
683228	Fyllning	4485
683588	Nedgrävning	2950
683597	Fyllning	2950
683598	Stenskoning	2950
683599	Marklager	2953
683930	Nedgrävning	2951
683938	Fyllning	2951
683940	Nedgrävning	2949
683947	Fyllning	2949
683948	Störhål	2953

647500

647510

Aktivitetsyta 2953

6642930

6642930

6642920

6642920

6642910

6642910

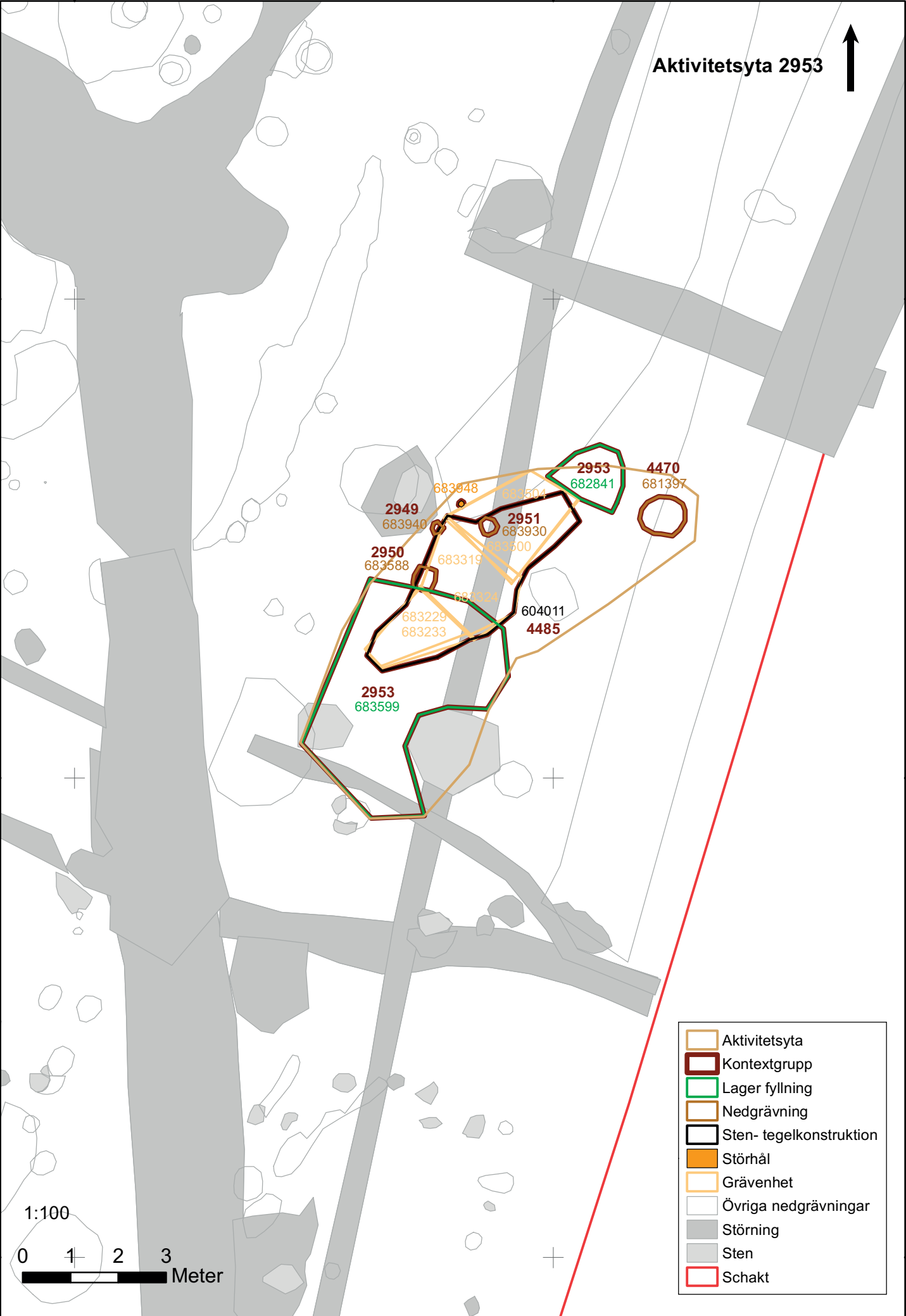
647500

647510

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Störhål
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 2954

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården, detaljyta Sivs väg
NIVÅ	24,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. Den sydligaste delen var kapad av sen sentida brunnen 2876
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 10 meter Bredd: 7 meter

FUNKTION

Fyndsamansättning, lagrens karaktär och läget i förhållande till den samtida bebyggelsen vittnar om att aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**.

DATERING

Dateringsspann: 900 – 1180 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den stratigrafiska relationen under avfallsyta 2038 från högmedeltid, avsaknaden av tegel, fyndet av ett fragment av spännbuckla samt närheten till den vikingatida – tidigt medeltida bebyggelsen antyder att aktivitetsytan varit i bruk från åtminstone 900-talet till slutet av 1100-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % genom skiktvis maskinell avbaning kombinerad med handgrävning i de mest fyndförande delarna.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaning under avfallsyta 2038. Den kunde först lokaliseras utifrån en cirka 10 x 7 meter stor och 0,3 meter djup, oregelbunden nedgrävning med mörk, fyndförande fyllning av lucker, mörk sandig silt (2386). Under denna fyllning framkom ytterligare sex stycken gropar, 0,8 – 3,5 meter stora och upp till 0,55 meter djupa (2386-92). I profil var dessa oregelbundna eller skålformade och deras fyllningar var fyndförande. Samtliga gropar var grävda i det orörda naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen. Det är möjligt att de ursprungligen varit relaterade till tåktverksamhet. Lager och fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och relativt stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en aktivitetsyta avsedd för avfallsdeponering.

Det enda daterande fyndet är ett fragment av spännbuckla från 900-talet (FC210). Utöver detta fanns inslag med koppling till olika typer av hantverk, husgeråd och byggnadsdetaljer samt nästan 7,4 kilon djurben (se osteologi nedan). Enstaka bitar tegelkross fanns överst i fyllningen till avfallsgrop 2386, dessa är nedtryckta inslag från ovanliggande yngre kontexter.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1092	Avfall	Järn	1	Hantverk och produktion
2154	Bearbetat	Ben	1	Hantverk och produktion
2162	Bearbetat	Ben	1	Hantverk och produktion
1226	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
753	Hästskosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
971	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1236	Lerblock	Bränd lera	1	Husgeråd och livsmedel
1237	Lerblock	Bränd lera	1	Husgeråd och livsmedel
752	Nit	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
759	Platta	Järn	1	Obestämt
754	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
210	Spännbuckla	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
751	Synål	Järn	1	Hantverk och produktion
1091	Ämnesjärn	Järn	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Ett stort benmaterial påträffades i en avfallsgrop (2954). Den stora mängden (44 %) ben från häst är anmärkningsvärd, men även ben från nötkreatur är frekvent förekommande (44 %). En liknande hög andel ben från häst och nötkreatur förekommer i en närliggande brunn (2356), vilket kan tyda på liknande typ av avfall har hamnat i dessa objekt. Den anatomiska fördelningen är relativt jämn för benen från avfallsgropen, men ben från nedre extremitet (27 %) de som är mest frekvent förekommande. Detta kan tyda på att det i avfallsgropen har hamnat en viss övervikt av slaktavfall, men inte i samma utsträckning som exempelvis från brunn 2356. Dock förekommer en del ben från köttrika delar som bål (21 %) och övre extremitet (23 %). Minst fyra olika kroppsdelar av häst uppvisar anatomisk passning som tyder på att de deponerats med mjukvävnad som höll ihop benen. Detta tyder på att benen inte har legat en längre tid på marken innan de har deponerats i gropen. Förekomst av gnagmärken (19 %) visar dock att hundar har fått gnaga på benen innan de har slängts i gropen.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get	häst	hund
2954	7389,8	77	11	7	77	4

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
2954	Aktivitetstyta	681123	
2954	Aktivitetstyta	681120	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2386	Avfallsgrop	2954
2387	Avfallsgrop	2954
2388	Avfallsgrop	2954
2389	Avfallsgrop	2954
2390	Avfallsgrop	2954
2391	Avfallsgrop	2954
2392	Avfallsgrop	2954
680884	Nedgrävning	2386
680927	Fyllning	2386
680932	Nedgrävning	2391
680953	Nedgrävning	2389
680965	Nedgrävning	2387
680981	Nedgrävning	2392
680993	Fyllning	2392
680994	Fyllning	2389
681023	Nedgrävning	2390
681033	Fyllning	2390
681094	Nedgrävning	2388
681117	Fyllning	2388
681124	Fyllning	2391
681126	Fyllning	2387

647440

647450

Aktivitetsyta 2954

6642810

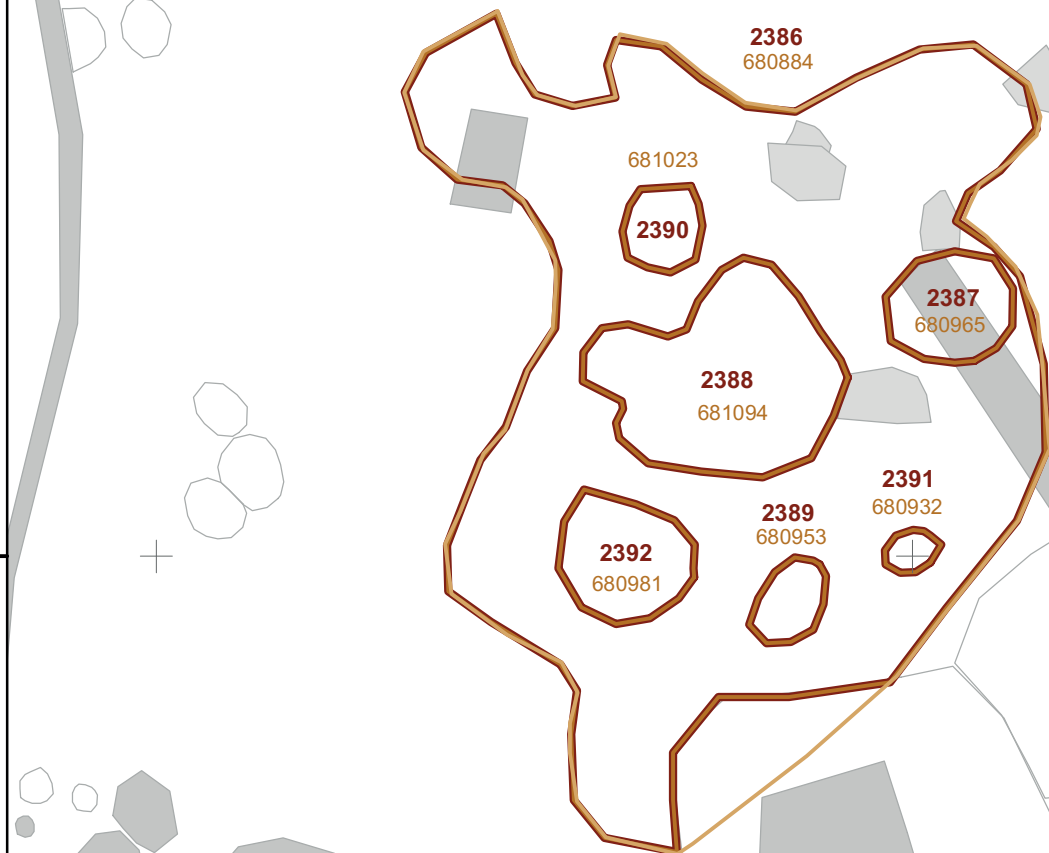
6642810

6642800

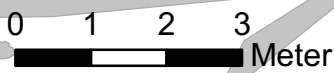
6642800

6642790

6642790

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647440

647450

Aktivitetsyta 2968

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,6 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl synliga i plan, men väldigt grunda. Detta visar att deras övre delar skadats av tidigare markanvändning på platsen.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 14,5 meter Bredd: 5,3 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgör ett **härdområde**. Det kontextuella läget i förhållande till den samtida bebyggelsen både nordost och sydost därom samt fynden av keramik antyder att aktivitetsytan använts för matlagning utomhus.

DATERING

Dateringsspann: 770 – 890 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen visar att åtminstone en av härdarna använts under sen vendeltid – äldre vikingatid. Detta motsägs inte av att tre av härdarna överlagrade grophus 2859 från mellersta – sen vendeltid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 100 % med handredskap, tre av dem karterades enbart i plan.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom under byggnad 1266. Den kunde lokaliseras utifrån åtta härdar samlade inom en begränsad yta. I plan var dessa rundade, i ett fall avlång. Nedgrävningarna var skålformade och grävda i det naturliga underlaget, förutom två härdar som var grävda i den översta fyllningen i grophus 2859. Härdfyllningarna innehöll varierande inslag av träkol, sot och eldpåverkad sten.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna med träkol till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Djurben påträffades i härd 2967 (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-53147	1215±27	760AD-870AD	690AD-890AD	346910	Träkol/Ek	346725	Fyllning

Osteologi:

I en härd påträffades några ben från svin och får eller get. Då ben är obrända utgör benen troligen avfall som hamnat i härdan efter den har övergivits. Vid basregistreringen noterades även förekomst av ben från nötkreatur, häst och katt från härdområdet.

Idnr	Vikt (g)	svin	får/get
2967	23,0	2	3
totalt	134,7		

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
346910	Träkol	Ek	Kvist	346725	Fyllning

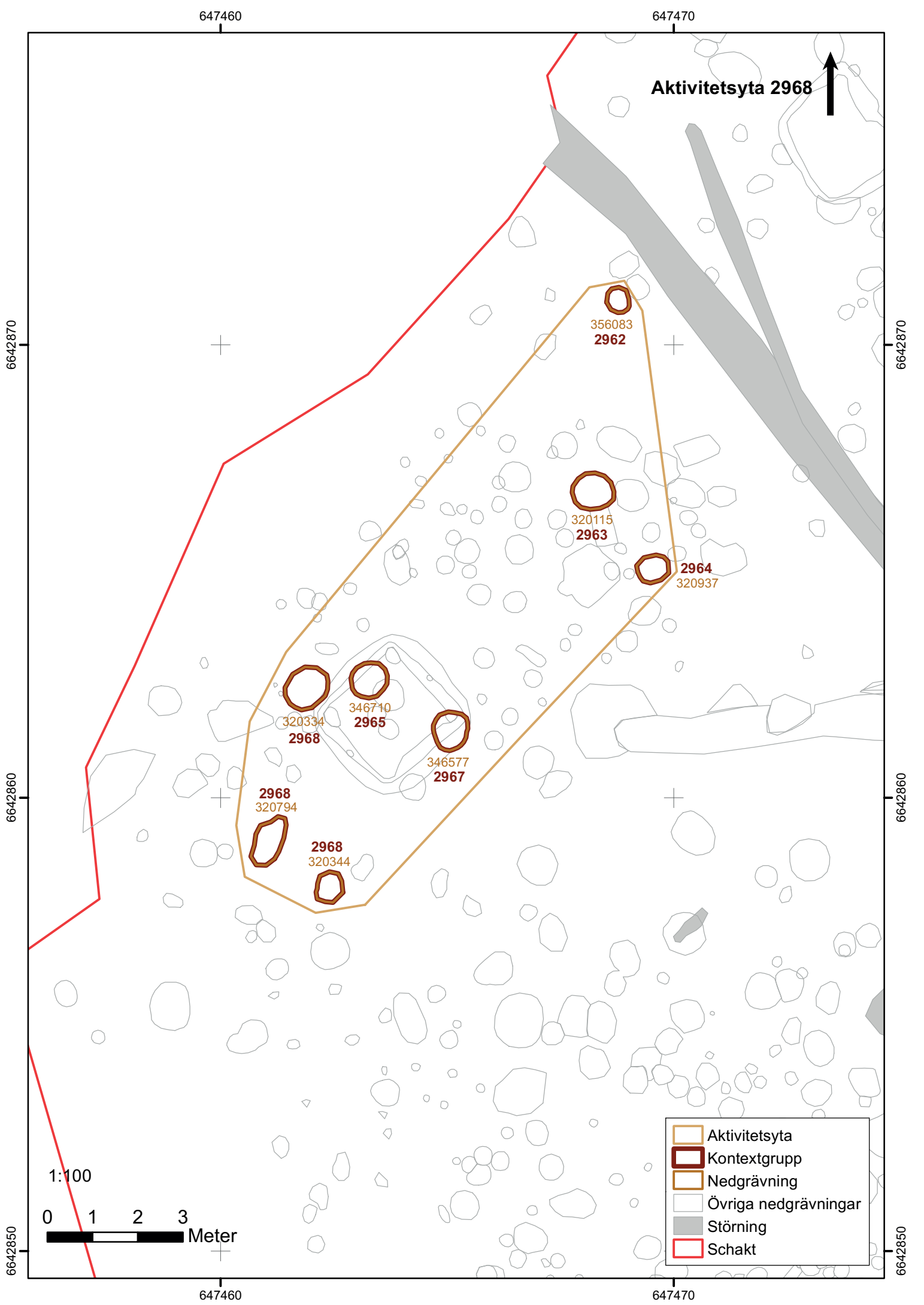
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2962	Härd	2968
2963	Härd	2968
2964	Härd	2968
2965	Härd	2968
2967	Härd	2968
320115	Nedgrävning	2963
320334	Nedgrävning	2968
320344	Nedgrävning	2968
320794	Nedgrävning	2968
320937	Nedgrävning	2964
346577	Nedgrävning	2967
346589	Fyllning	2967
346710	Nedgrävning	2965
346725	Fyllning	2965
346726	Fyllning	2968
354821	Fyllning	2964
355816	Fyllning	2963
356083	Nedgrävning	2962
356389	Fyllning	2962

647460

647470

Aktivetsyta 2968

6642870

6642870

6642860

6642860

6642850

6642850

647460

647470

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 2969

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,5 – 26,7 m ö.h., högsta nivåerna i söder
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl synliga i plan, men grunda. Detta visar att deras övre delar skadats av tidigare markanvändning på platsen. Aktivitetsytan kan ursprungligen ha fortsatt norrut men den norra delen var i så fall förstört av yngre lämningar i form av bl.a. grophus 2675.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 14,8 meter Bredd: 1,5 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av en **härdrad**. Den linjära strukturen som härdrarna bildar samt närheten till och en likartad riktning som det något yngre stolpmonumentet antyder att aktivitetsytan haft en rituell funktion.

DATERING

Dateringsspann: 210 – 400 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 210 – 400 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31750).

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen tyder på att härdraden varit i bruk under yngre romersk järnålder. Eftersom det daterade provet utgjordes av kärnved av ek kan man inte utesluta att härdraden egentligen varit i bruk senare, d.v.s. under folkvandringstid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Två härdrar undersöktes till 100 % med handredskap, resterande tre karterades enbart i plan. Träkol provtogs på ytan av två av de karterade härdrarna.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under gårdsplan 1890. Den kunde lokaliseras utifrån fem härdrar anlagda på rad i sydvästlig – nordöstlig riktning (2750, 2752, 2755-57). I plan var härdrarna runda, i ett fall avlång. Nedgrävningarna hade lutande kanter och plan botten, härdrarna var grävda i det naturliga underlaget. Härdfyllningarna innehöll träkol, sot och eldpåverkad sten.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna med träkol till brukningen. En stor spik med eldpåverkad yta kan möjligen vara en rituell deposition. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen.

FYND

I härd 2757 fanns ett fragment av en mycket stor spik eller ankarjärn (FV2547).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31750	1749±32	240AD-335AD	210AD-400AD	364947	Träkol/Ek	364946	Fyllning

Osteologi: -

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
364947	Träkol	Ek	Kärnved	364946	Fyllning

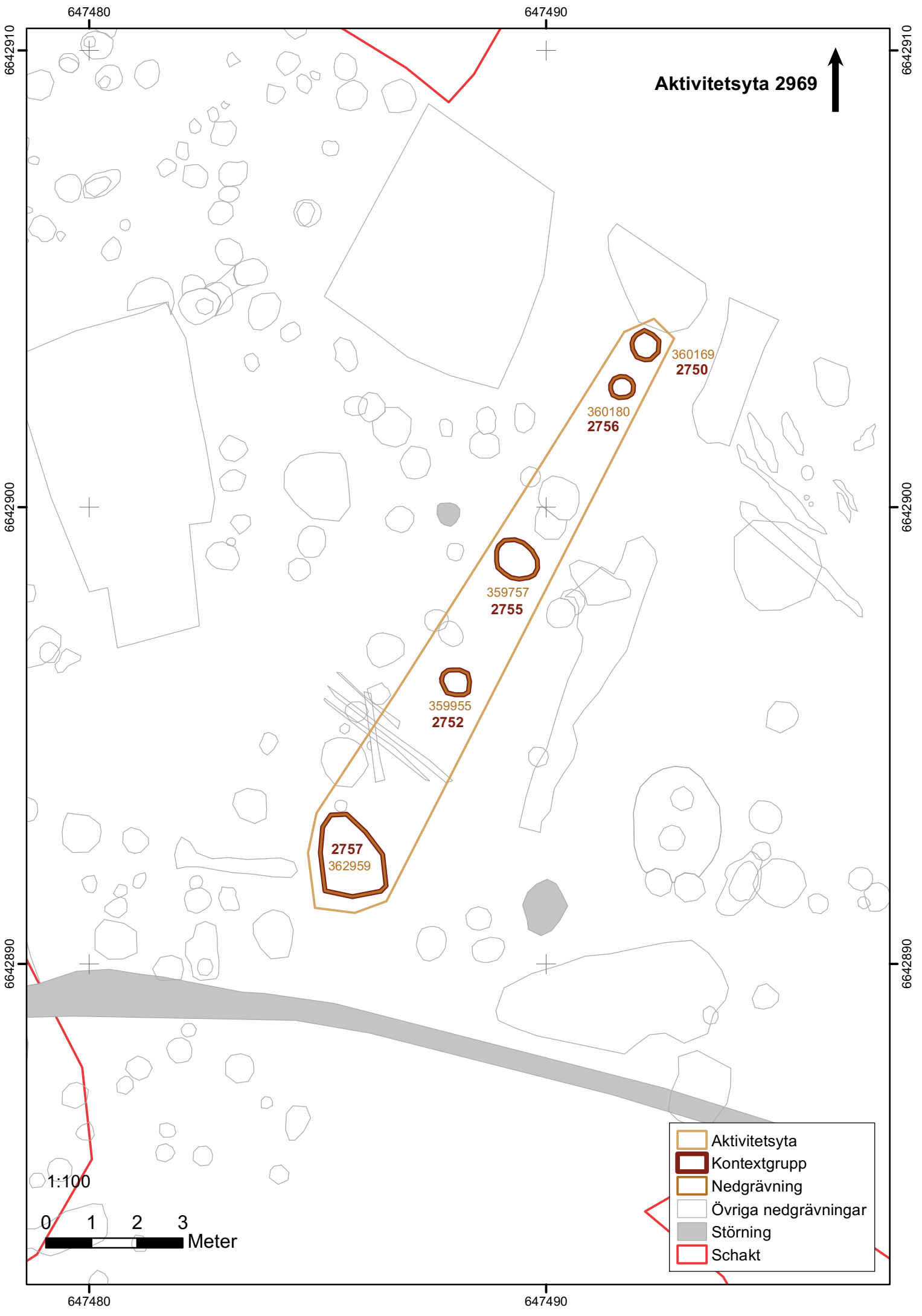
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2750	Härd	2969
2752	Härd	2969
2755	Härd	2969
2756	Härd	2969
2757	Härd	2969
359757	Nedgrävning	2755
359955	Nedgrävning	2752
360169	Nedgrävning	2750
360180	Nedgrävning	2756
362551	Fyllning	2757
362959	Nedgrävning	2757
364906	Fyllning	2755
364946	Fyllning	2752
369595	Fyllning	2750
369597	Fyllning	2756

Aktivitetsyta 3026

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,3 m ö h
UNDERLAG	Silt
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager
FUNKTION	Kult/ritual, p g a amulettringar i lager.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 900 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: Amulettringar kan dateras till 800-tal e Kr.

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 800 – 900 e Kr utifrån att amulettringarna kan dateras till 800-tal e Kr, samt att de överlagrande gravarna 6087 och 6082 dateras till 900 – 950 e Kr respektive 1000 – 1050 e Kr. En ¹⁴C-analys av järn i en amulettring (FO1141) i lager 3039 har gett dateringen 250 – 400 e. Kr., vilket är väsentligt äldre än vad föremålstypen brukar dateras till och därför inte heller kan bidra till dateringen av aktivitetsytan.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning följde fortsatt avbaning av lager i kombination med metalldetektering.

BESKRIVNING

Lämningen låg nedanför den västra kanten av den moränklädda höjdryggen. Den uppfattades under fältarbetet som ett lager (3039). I detta fanns flera amulettringar. Därunder följde lager 3089 som hade väsentligt mindre utbredning och hade inslag av kol, bränd lera och ben. Inom lagrets östra del fanns resterna av ett sprängt markfast block. Amulettringarna hade lagts invid detta block. Det undre lagret kan tolkas som ett möjligt avfallslager, medan föremålen i det övre lagret ger det en rituell karaktär.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager 3089 tillhör brukningen. Lager 3039 har rituella depositioner.

FYND

Intrasisld	Subclass	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1001262	Religion och kult	3039	FÖ1141	Järn	Amuletring	
1001445	Religion och kult	3039	FÖ1323	Järn	Amuletring	
1001458	Religion och kult	3039	FÖ1336	Järn	Amuletring	
1001451	Religion och kult	3039	FÖ1329	Järn	Amuletringshänge	miniatyrskära
1001452	Religion och kult	3039	FÖ1330	Järn	Amuletringshänge	miniatyrskära
1001588	Obestämt	3039	FÖ1466	Järn	Bleck	
1001500	Transport och samfärdsel	3039	FÖ1378	Järn	Brodd	
1001456	Hantverk och produktion	3039	FÖ1334	Järn	Sisare?	

Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-54256	1713±31	250AD-390AD	250AD-400AD	1001262	Järn	120882-3039	Lager

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

En kindtand från underkäke av häst är det enda osteologiska fyndet från den rituella ytan. Då det endast rör sig om en isolerad tand är det svårt att dra några direkta slutsatser om aktiviteter och depositioner på platsen utifrån benmaterialet. Huvuddelar av häst kan dock något som ofta påträffas i olika rituella sammanhang från järnålder.

Idnr	Vikt (g)	häst
3039	24,1	1

ANMÄRKNING

Lagren inom ytan överlagrade tåkten 3063.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3089	Lager
3039	Lager

647580

647590

Aktivitetsyta 3026

6642980

6642980

3039

3089

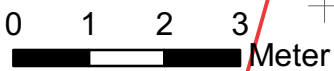
6642970

6642970

6642960

6642960

1:100

647580

647590

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 3030*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	25,9 möh
UNDERLAG	Silt, morän, stenar
BEVARINGSGRAD	Framkom under lager inom aktivitetsyta 3087 och har inte påverkats av sentida plöjning.
FUNKTION	Täkt, då den består av en stor grävd grop i silt- och sandavlagringar.

DATERING*Dateringsspann: 700–800 e.Kr.**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 700 – 800 e Kr då den överlagras av grav 6091 med datering till 770–870 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning handgrävdes en grävenhet (124294) i lager, varefter övriga delar av lagret avbanades i kombination med metalldetektering.

BESKRIVNING

Lämningen identifierades under fältarbetet och låg invid undersökningsytans sydvästra kant. Den uppträdde under lager i aktivitetsyta 3087 och grav 6091. Under dessa fanns lager (3062) i botten av en grävd grop (3086). Den sistnämnda var primärt spår av täkt. Lagret (3062) i gropen var 0,2 m tjockt och bestod av silt med påtaglig inblandning av kol och sot. Lagrets sammansättning samt förekomst av ben och bryne gör att det kan tolkas som ett avfallslager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropen 3086 tillhör konstruktionen, medan lager 3062 tillhörde destruktionsen.

FYND

Bryne (FÖ1798) påträffades.

Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Osteologi:

Vedart: –

Ben av nötboskap.

Idnr	Vikt (g)	nöt
3062	29,8	1

Makrofossil:

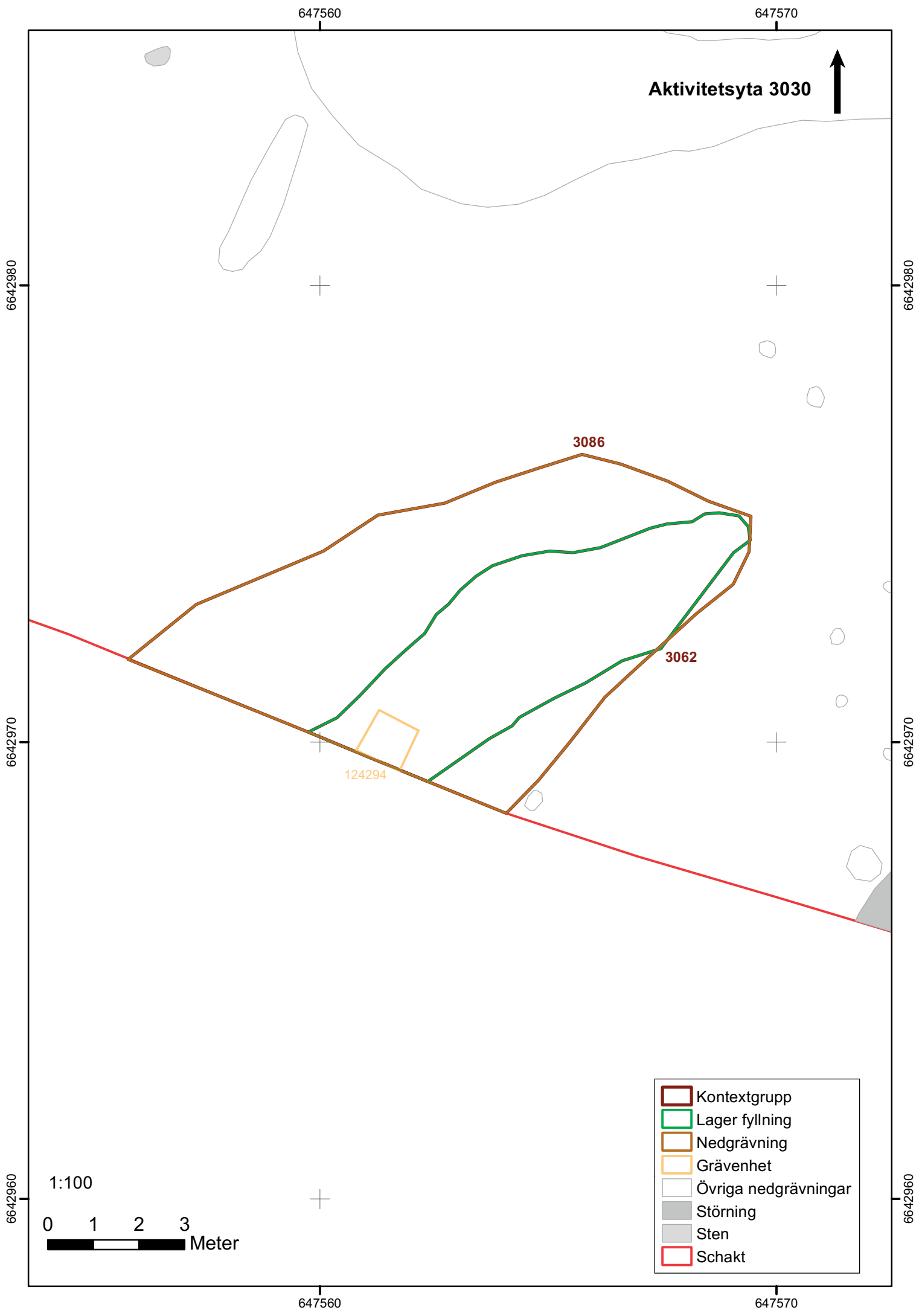
Ett makrofossilprov analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

ANMÄRKNING

Fortsätter utanför schaktkanten i sydväst.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3086	Grop
3062	Lager

Aktivitetsyta 3030

3086

3062

124294

1:100

0 1 2 3
Meter

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 3034

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,2 m ö h
UNDERLAG	Silt, sand, lera, stenar och block
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager
FUNKTION	Kult/ritual, p g a amulettringar i lager.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1000 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: Föremål som silvermynt har datering till 739-802 e Kr, amulettringar till 800-talet e Kr och betselhänge till 900-talet e Kr.

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 800 – 1000 e Kr utifrån dateringar av silvermynt, betselhänge och amulettringar. Därtill överlagrar lagren inom aktivitetsytan graven 6090 med ¹⁴C-datering till 720 – 880 e Kr. En ¹⁴C-analys av järn i en amulettring (FO998) i lager 3099 har gett dateringen 140 – 420 e. Kr., vilket är väsentligt äldre än vad föremålstypen brukar dateras till samt motsägs av dateringen från graven 6090. Dateringen från amulettringen kan därför inte bidra till dateringen av aktivitetsytan.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter maskinavbaning och rensning i lager 3099 handgrävdes i det övre lagret (3099) inledningsvis en serie med provgropar om 1x1 m (grävenheter 118160, 119034, 123889, 123893, 123897, 123901). Tillsammans med metalldetektering av ytorna mellan grävenheterna visade de att lagren innehöll ett relativt stort antal fynd. Därefter handgrävdes större sammanhängande ytor av lagret (grävenheter 125846, 126227, 126271). Den återstående delen av lagret maskinbanades i kombination med metalldetektering. I det underliggande lager (4901) handgrävdes tre mindre ytor och schakt (grävenheterna 132102, 133255, 133270), medan resten av lagret maskinbanades i kombination med metalldetektering. De understa lagren (3098, 3097) maskinbanades i kombination med metalldetektering.

BESKRIVNING

Ytan låg i den flacka sluttningen i väster. Den bestod av flerskiktade lager (3099, 4901, 3098, 3097).

Lager 3099 bestod av silt, med inslag av kol och sot, vilket gav lagret en påtagligt mörk färg. I lager 4901 var inslaget av kol och sot större, likaså fanns ett större inslag av småsten. Där fanns även sandskikt i det mörka lagret. Det innebär att svackan fyllts igen stegvis och att den under en tid stod öppen så att sedimentation från svackans sidor hann ske. I utkanten av lagret noterades också årderspår.

Lagret 3098 var tunt och sotblandat. Det hade en betydligt mindre omfattning än de förra lagren och kunde identifieras på två platser. Det överlagrade 3097 samt lager i yta 3034 och grav 6090. Lagret 3097 bestod av sandig lera och i dess ytterkanter fanns enstaka årderspår. Lagret 3097 representerar en igenfyllning, och dess belägenhet i botten av en grop med relativt branta sidor kan innebära att årderspårerna kanske snarare hade en symbolisk eller rituell innebörd. Det däröver följande sotblandade lager 3098 bestod av avfall från omgivningen. Slutligen kan också lager 3099 ses som ett lager med rituella deponeringar att döma av amulettringar, silvermynt mm.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Till brukningen hör lager 3097, 3098, 4901 och 3099. Rituella deponeringar finns i lager 3099 genom amulettringar mm.

FYND

Talrika föremål, främst av metall, men även keramik och ben – se tabell. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-54255	1725±51	250AD-390AD	140AD-420AD	1001110	Järn	120737-3099	Lager

Vedart: –

Makrofossil:

Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
127631	
125072	
125072	
125072	Bakgrundsbrus/matlagning/metallhantverk
125329	Bakgrundsbrus/matlagning
125413	
125413	
125527	Bakgrundsbrus/matlagning
132135	Bakgrundsbrus/matlagning
132172	Bakgrundsbrus/matlagning
132175	Bakgrundsbrus/matlagning
133122	Bakgrundsbrus/matlagning
135200	Bakgrundsbrus/matlagning

Osteologi:

Utöver ett bränt mellanhandsben av svin och ett obränt mellanfotsben av häst utgörs benfynden från svackan av tänder från kranier av häst och nötkreatur. De ogynnsamma bevaringsförhållanden för ben innebär att det är problematiskt att tolka det som att det främst varit djursskallar av nötkreatur och häst som deponerats inom den rituella ytan. Detta är dock ett tänkbart scenario, eftersom just delar från huvudet är något som typiskt för harg och andra rituella miljöer från yngre järnålder.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	häst
3097	2,4			
3098	0,2		1	
3099	167,3	16		3
totalt	169,9	16	1	3

ANMÄRKNING

Huvudsaklig utfyllnad i täkten 3038.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Intrasis-Id	Subclass
3099	Lager
4901	Lager
3098	Lager
3097	Lager

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1001069	Religion och kult	125526	957	Järn	Amuletring	Eldstålsformad
1001089	Religion och kult	124526	977	Järn	Amuletring	Eldstålsformad
1001109	Religion och kult	120737	997	Järn	Amuletringshänge	yxformat?
1001110	Religion och kult	120737	998	Järn	Amuletringshänge	
1001119	Religion och kult	120737	1007	Järn	Amuletringshänge	yxformat
1000956	Transport och samfärd	117841	861	CU-leg	Beslag	Betselhänge
1001092	Obestämt	120737	980	CU-leg	Beslag	
1001107	Obestämt	120737	995	Järn	Beslag	Ringformat
1001533	Obestämt	120737	1411	Järn	Beslag	
1001865	Obestämt	120737	1733	CU-leg	Bleck	
1001878	Obestämt	131629	1745	CU-leg	Bleck	
1001067	Transport och samfärd	123758	955	Järn	Brodd	
1001077	Transport och samfärd	123759	965	Järn	Brodd	
1001078	Transport och samfärd	123760	966	Järn	Brodd	
1001090	Transport och samfärd	120737	978	Järn	Brodd	
1001101	Transport och samfärd	120737	989	Järn	Brodd	
1001104	Transport och samfärd	120737	992	Järn	Brodd	
1001105	Transport och samfärd	120737	993	Järn	Brodd	
1001112	Transport och samfärd	120737	1000	Järn	Brodd	
1001499	Transport och samfärd	131630	1377	Järn	Brodd	
1001501	Transport och samfärd	131947	1379	Järn	Brodd	
1001502	Transport och samfärd	131948	1380	Järn	Brodd	
1001783	Hantverk och produktion	124526	1655	Skiffer	Bryne	
1001784	Hantverk och produktion	120737	1656	Skiffer	Bryne	Hängbryne
1002483	Obestämt	124526	2144	Bränd lera	Bränd lera	
1002485	Obestämt	120737	2146	Bränd lera	Bränd lera	
1002487	Obestämt	120737	2148	Bränd lera	Bränd lera	
1001068	Dräkt, smycken och personlig utrustning	123882	956	Järn	Dräktnål	
1001073	Dräkt, smycken och personlig utrustning	124905	961	Järn	Dräktnål	
1001568	Dräkt, smycken och personlig utrustning	131950	1446	Järn	Dräktnål	
1001771	Husgeråd och livsmedel	133346	1643	Flinta	Eldslagningsflinta	
1001508	Husgeråd och livsmedel	131684	1386	Järn	Grytgaffel	
1001180	Slagg GAL	120737	1059	Slagg	Järnhaltig slagg	
1001039	Hantverk och produktion	117842	930	Järn	Kniv	

1001072	Hantverk och produktion	123883	960	Järn	Kniv	
1001076	Hantverk och produktion	123756	964	Järn	Kniv	
1001085	Hantverk och produktion	120737	973	Järn	Kniv	
1001103	Hantverk och produktion	120737	991	Järn	Kniv	
1001111	Hantverk och produktion	120737	999	Järn	Kniv	
1001539	Hantverk och produktion	120737	1417	Järn	Kniv	
1001012	Obestämt	117845	903	Järn	Krok	
1001726	Keramik Bäck	131941	1598	Keramik	Kärl	
1001731	Keramik Bäck	133346	1603	Keramik	Kärl	
ldnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1001732	Keramik Bäck	131943	1604	Keramik	Kärl	
1001736	Keramik Bäck	132171	1608	Keramik	Kärl	
1001740	Keramik Bäck	131632	1612	Keramik	Kärl	
1001741	Keramik Bäck	131631	1613	Keramik	Kärl	
1001764	Keramik Bäck	135210	1636	Keramik	Kärl	
1001855	Keramik Stilborg	118160	1723	Keramik	Kärl	
1001969	Keramik Bäck	124526	1815	Keramik	Kärl	
1001970	Keramik Bäck	120737	1816	Keramik	Kärl	
1001973	Keramik Bäck	124526	1819	Keramik	Kärl	
1001974	Keramik Bäck	124526	1820	Keramik	Kärl	
1001977	Keramik Stilborg	124526	1823	Keramik	Kärl	
1001978	Keramik Bäck	120737	1824	Keramik	Kärl	
1001979	Keramik Bäck	124526	1825	Keramik	Kärl	
1001980	Keramik Bäck	124526	1826	Keramik	Kärl	
1002000	Keramik Bäck	124526	1845	Keramik	Kärl	
1002001	Keramik Bäck	120737	1846	Keramik	Kärl	
1002010	Keramik Bäck	124526	1854	Keramik	Kärl	
1002012	Keramik Bäck	124526	1856	Keramik	Kärl	
1002023	Keramik Bäck	124526	1865	Keramik	Kärl	
1002024	Keramik Bäck	124526	1866	Keramik	Kärl	
1002068	Keramik Stilborg	125277	1908	Keramik	Kärl	
1002475	Byggnadsdetaljer och monument	124526	2136	Bränd lera	Lerklining	
1001038	Hantverk och produktion	117843	929	Järn	Lie	
1001793	Husgeråd och livsmedel	133345	1665	Granit	Löpare	
1001071	Handel och värdemätare	123870	959	Silver	Mynt	Arabiskt
1001202	Handel och värdemätare	135106	1081	Silver	Mynt	Arabiskt
1001651	Husgeråd och livsmedel	131949	1527	Järn	Märla	
1001035	Husgeråd och livsmedel	117603	926	Järn	Nit	Rombisk
1001525	Byggnadsdetaljer och monument	120737	1403	Järn	Nit	
1001566	Byggnadsdetaljer och monument	135107	1444	Järn	Nit	
1000978	Husgeråd och livsmedel	117840	869	Järn	Nyckel	Vridlåsnyckel
1001094	Vapen och rustningar	120737	982	Järn	Pilspets	
1001120	Obestämt	124526	1008	Järn	Platta	
1001524	Obestämt	124526	1402	Järn	Platta	
1001622	Husgeråd och livsmedel	131691	1498	Järn	Raka	
1001575	Dräkt, smycken och personlig utrustning	131946	1453	Järn	Remåndbeslag	
1001639	Obestämt	120737	1515	Järn	Ring	
1001189	Slagg GAL	124526	1068	Slagg	Slagg	
1002352	Slagg GAL	131951	2044	Slagg	Slagg	
1002353	Slagg GAL	135210	2045	Slagg	Slagg	
1001005	Byggnadsdetaljer och monument	117844	896	Järn	Spik	
1001075	Byggnadsdetaljer och monument	123867	963	Järn	Spik	

1001560	Byggnadsdetaljer och monument	135198	1438	Järn	Spik	
1001563	Byggnadsdetaljer och monument	132173	1441	Järn	Spik	
1001567	Byggnadsdetaljer och monument	135109	1445	Järn	Spik	
1001603	Byggnadsdetaljer och monument	131685	1479	Järn	Spik	
1001205	Dräkt, smycken och personlig utrustning	131686	1084	CU-leg	Spänne	Genombrutet
1001070	Hantverk och produktion	125411	958	Järn	Syl	
1001108	Hantverk och produktion	124526	996	Järn	Synål	
1001074	Handel och värdemätare	123755	962	CU-leg	Våg	Balansvåg
1002079	Hantverk och produktion	133346	1918	Bränd lera	Vävtyngd	
1001087	Hantverk och produktion	120737	975	Järn	Yxa	

647570

647590

• Aktivitetsyta 3034

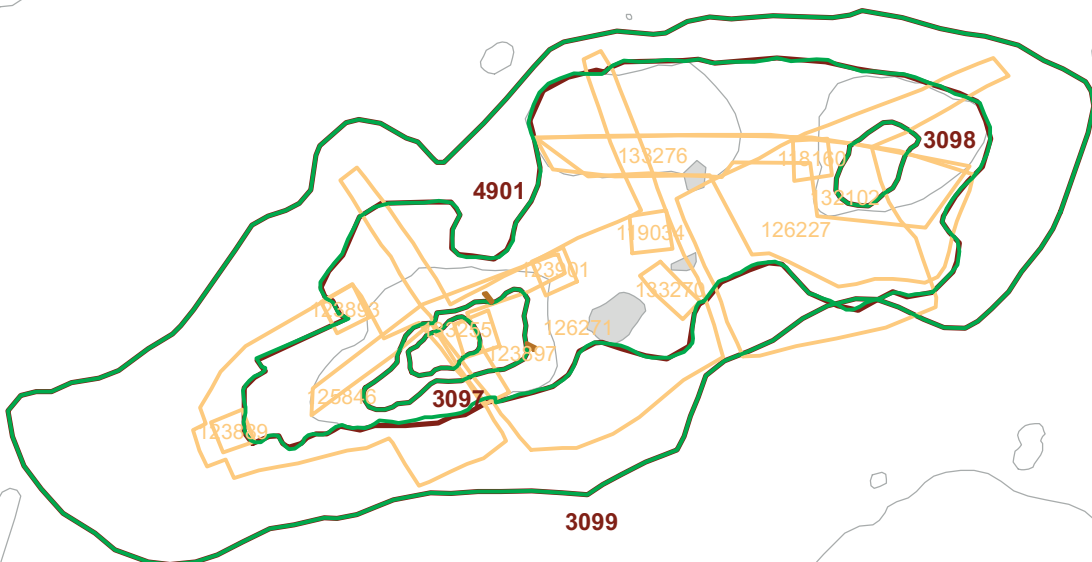

6643000

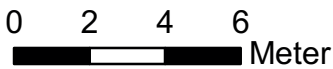
6643000

6642980

6642980

1:200

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647570

647590

Aktivitetsyta 3038*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,2 m ö h
 UNDERLAG Silt, sand, lera, spridda stenar
 BEVARINGSGRAD Framkom under lager inom aktivitetsyta 3034.

FUNKTION Täkt, då den består av en stor grävd grop i silt- och sandavlagringar.

DATERING*Dateringsspann: 650 – 800 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 650 – 800 e Kr då den överlagras av graven 6090 med datering 720 – 880 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning följde handgrävning av mindre delar av lagren medan övriga delar avbanades i kombination med metalldetektering ned till naturligt avsatta avlagringar. Delar av de två groparna i botten av svackan handgrävdes (grävenhet 133276).

BESKRIVNING

Lämningen låg i den flacka sluttningen i väster. Den påträffades redan vid förundersökningen 1997 (Anund m fl 1998:90). Vid undersökningen uppfattades den som ett markant mörkt lager med stor utbredning. Vid undersökning framgick att ytan bestod av flerskiktade lager som tillhörde aktivitetsytan 3034, vilka fyllde en stor grävd grop (3094). I svackans botten framträdde tre separata lämningar, groparna 3095, 3096 samt graven 6090.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Groparna tillhörde konstruktionen.

ANMÄRKNING –**FYND**

Inget fyndmaterial påträffades.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3094	Grop
3095	Grop
3096	Grop

ANALYSER¹⁴C: –*Vedart: –***Makrofossil:**

Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
135267	Bakgrundsbrus/matlagning

Osteologi: –

647570

647590

• Aktivitetsyta 3038

6643000

6643000

6642980

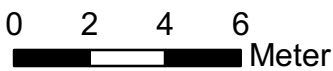
6642980

3096
3029

3095
3028

3094

1:200

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647570

647590

Aktivitetsyta 3040*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,5 m ö h
UNDERLAG	Silt
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager
FUNKTION	Obestämnd aktivitet, då den består av en stor grävd grop i silt- och sandavlagringar, enstaka stolphål och lager.

DATERING*Dateringsspann:* 900 – 700 f Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* –*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 900 – 700 f Kr eftersom den överlagrades av härden 1858 i aktivitetsytan 5124 har en datering till 760 – 400 f Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning handgrävdes en grävenhet (123885) till lagrets botten, på ett djup av 0,4 meter. I övrigt maskinavbaning i kombination med metalldetektering av lagret.

BESKRIVNING

Lämningen låg nedanför den nordvästra kanten av moränavlagringarna på höjdryggen. Den uppträdde som ett påtagligt mörkt lager (3091). Lagret låg i botten av en grävd grop (3090), som tolkas som spår av täkt. Lagret bestod av silt med inslag av kol, småfragment av bränd lera, brända och obrända ben. Det var omrört och tolkas som ett igenfyllningslager som sekundärt odlats. Det är noterbart att lagret även fanns på den naturliga terrassen som begränsades av den stenskodda terrasskanten 3041 och att lagret delvis därmed hade större utbredning än svackan.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Grop och stolphål tillhör konstruktionen, medan lagret tillhörde brukningen.

FYND

Bleck av Cu-legering påträffades (FÖ1739).

ANALYSER¹⁴C: –*Vedart:* –*Makrofossil:* –*Osteologi:* –**ANMÄRKNING** –**INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
1842	Stolphål
1843	Stolphål
3090	Grop
3091	Lager

647590

647600

6643000

6643000

Aktivitetsyta 3040

6642990

6642990

120575

3091
3090

1843

1842

123885

6642980

6642980

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3
Meter

647590

647600

Aktivitetsyta 3043

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	27,6-28,0 m ö h
UNDERLAG	Silt, grus, stenar och block
BEVARINGSGRAD	Framkom under lager i aktivitetsyta 3085
FUNKTION	Täkt, då den består av en stor grävd grop i silt- och sandavlagringar.

DATERING

Dateringsspann: 700 – 800 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 700 – 800 e Kr då den överlagras av flera gravar, varav grav 6039 tillhör 750 – 1050 e Kr, grav 6033 tillhör 850 – 950 e Kr och grav 6035 tillhör 870 – 980 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning följde förnyad avbaning av lager ner till gravar mm. och naturligt avsatta avlagringar.

BESKRIVNING

Lämningen låg invid undersökningsytans södra kant och uppfattades som ett lager (3085) vilket överlagrade både härदार och gravar. Lagret fyllde en stor och 1,5 meter djup grävd grop (3080), vilken tolkas som spår av täkt. På gropens botten fanns stensamlingen 3084, som var 1,5 meter hög och förmodligen var en följd av stenröjning i svackan. I den norra delen av gropen fanns 6 stolphål.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropen följd av stenkonstruktionen och stolphålen tillhörde konstruktionen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

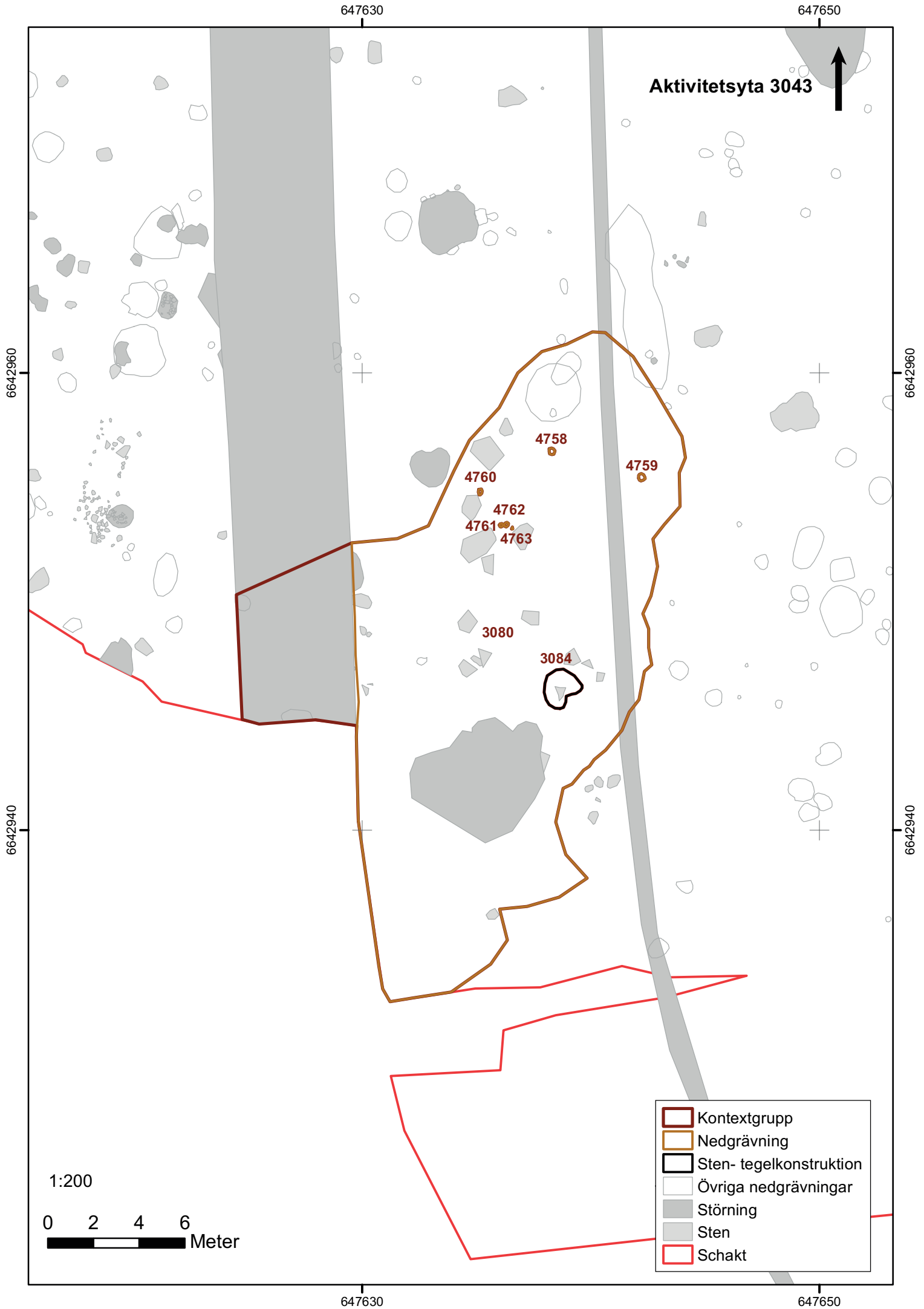
Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3080	Grop
3084	Stenkonstruktion
4758	Stolphål
4759	Stolphål
4760	Stolphål
4761	Stolphål
4762	Stolphål
4763	Stolphål

Aktivitetsyta 3044*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,9 m ö h
 UNDERLAG Sand, morän
 BEVARINGSGRAD I viss mån skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Ritual/kult, p g a att fragment av sandsten vilka tolkas som knutna till gravfältet, antingen spår av bearbetning eller förstörelse av sandstenshällar.

DATERING

*Dateringsspann: 400 – 1050 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 400 – 1050 e Kr p g a gravar från detta intervall.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning dokumenterades lämningen.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan identifierades under fältarbetet och bearbetades under efterarbetet. Dess beståndsdel är stenpackningen 1351 som bestod av glest spridda fragment av sandsten. Dessa fragment kan vara spår av bearbetning av sandstenshällar, knutna till gravfältet. Alternativt kan det vara frågan om avsiktlig förstörelse av sandstenshällar i likhet med hur sådana från folkvandringstid behandlades på gravfältet vid Tomteboda (Hamilton 2003). Emellertid finns inga andra spår av sandsten i anslutning till några av gravarna.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stenpackningen 1351 tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial tillvaratogs

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi:–*

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1351	Stenpackning

647605

647610

Aktivitetsyta 3044

6642990

6642990

6642985

6642985

1351

1351

1:50

0 0.5 1 1.5
Meter

- Kontextgrupp
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647605

647610

Aktivitetsyta 3049

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,5 m ö h
Morän, stenar, silt
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under
ploglager, samt av en sentida grop (1284).

FUNKTION

Kult/ritual, då ansamling av amulettringar
påträffades i lager

DATERING

Dateringsspann: 800–1000 e.Kr.

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra tiden 800–1000 e.Kr. utifrån datering av amulettringar inom ytan, samt att den överlagras av grav 6077 med datering till 980–1025 e.Kr. En ¹⁴C-analys av järn i en amulettring (FO990) i lager 1336 har gett dateringen 650–770 e.Kr., vilket är något äldre än vad föremålstypen brukar dateras till. Eftersom även andra dateringar av järn i amulettringar har gett äldre dateringar än förväntat bedöms inte heller denna kunna bidra till dateringen av aktivitetsytan.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Vid undersökningen 2012 grävdes efter framrensning två ytor med handredskap. Återstoden avbanades i kombination med metalldetektoravsökning. Vid undersökningen 2013 framrensades lager, varefter de grävdes uppdelat på grävnheter (684966, 684970, 664974, 664978) med handredskap i kombination med metalldetektoravsökning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan identifierades i fält och låg i den västra slutningen av höjdryggen. Den undersöktes både 2012 och 2013. Inom den del som undersöktes 2012 var lager 1336 dess grundläggande beståndsdel. På det låg stenpackningen 1337. Därtill var groparna 1338 och 1339 anlagda i lagret. Stenpackningen var överlagrad av lager 5130. I lager 1336 var även härdarna 1282 och 1867 anlagda. Inom den del som undersöktes 2013 fanns gropen 3642 som överlagrades av lager 3641. Invid dessa fanns lager 3640, som rumsligt hade den närmaste anslutningen till lager 1336 inom undersökningen 2012. Särskilt i lagren, men även i andra typer av objekt, fanns ansamlingar av amulettringar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Inom undersökningsytan 2012 var lager 1336 spår av en inledande brukning. Det följdes av stenpackning 1337, grop 1338 och 1339 som tillhör konstruktionen. Därefter följde härd 1282, 1867 samt lager 5130 som representerar ytterligare brukning. Inom undersökningsytan 2013 var gropen 3642 spår av konstruktion, vilken följdes av lager 3640 och 3641. Spår av rituella inslag fanns i lager 1336, gropen 1339, härderna 1282, respektive grop 3642 och lager 3640 och 3641.

FYND

I lager, härd och gropar fanns ett stort antal amulettringar. I mindre utsträckning fanns även andra inslag som keramik, se tabell. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-54254	1318±37	650AD-770AD	650AD-770AD	1001102	Järn	113445-1336	Lager

Vedart: –

Makrofossil:

Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
130270	
130270	Bakgrundsbrus/matlagning
131135	
131135	
135500	

Osteologi:

Ben kommer från en härd, en grop och tre lager. Nästan alla ben är brända och har inte varit möjligt att identifiera. Undantag är obrända ben av nöt.

Idnr	Vikt (g)	nöt
1282	0,6	
1336	5,6	
3640	3,9	
3641	7,7	1
3642	1,9	
5130	1,2	
totalt	20,9	

ANMÄRKNING

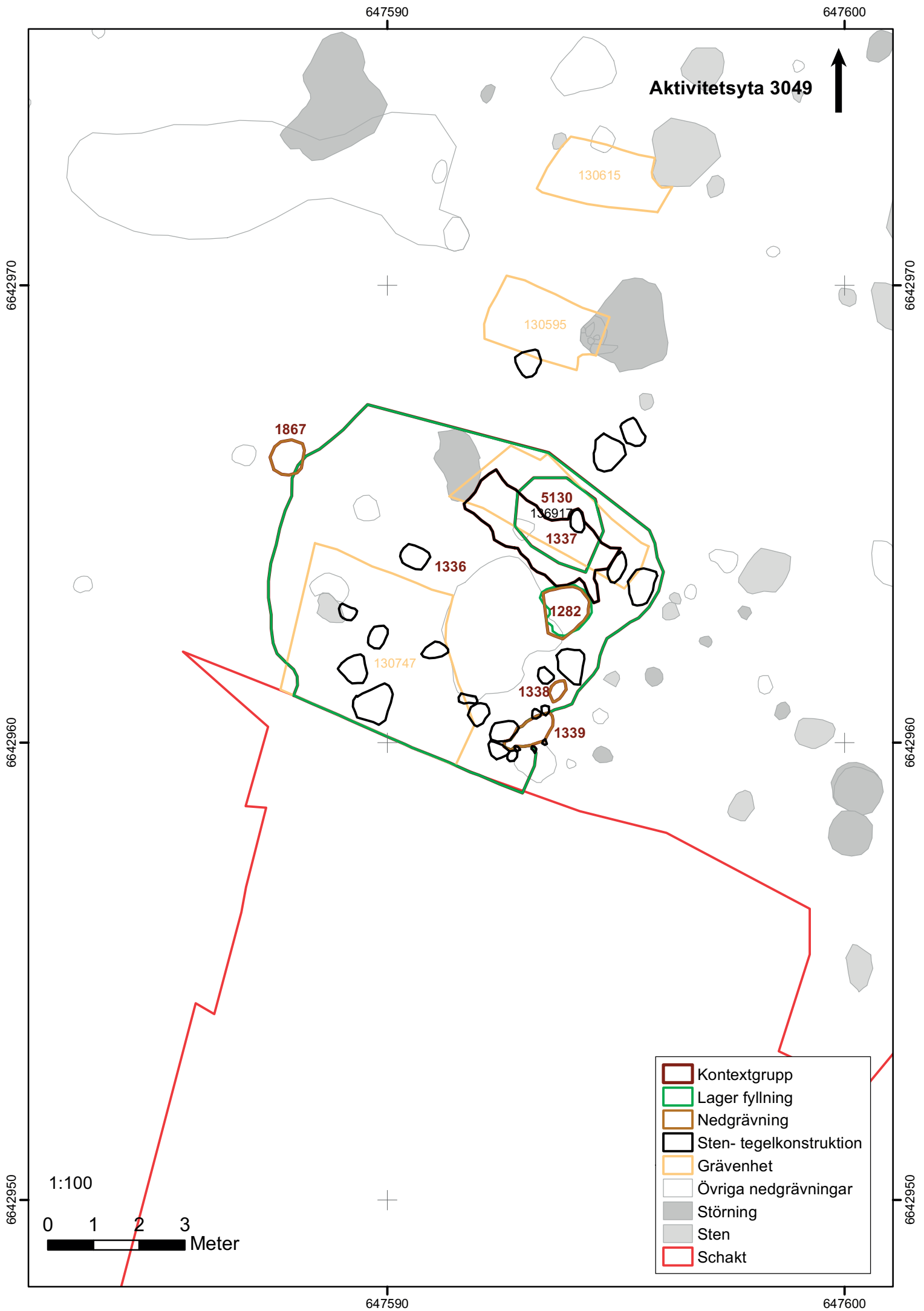
Inom aktivitetstypen fanns också hägnaden 3061, som var anlagd i stenpackningen 1337. Objekten i aktivitetstypen överlagrades av gravarna 6077, 6078, 6079 och troligen 6080. Även i matjorden över lämningen fanns talrika amulettringar.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1282	Härd
1336	Lager
1337	Stenpackning
1338	Grop
1339	Grop
1867	Härd
3640	Lager
3641	Lager
3642	Grop
5130	Lager

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1000780	Religion och kult	1339	FÖ694	Järn	Amulettring	
1000781	Religion och kult	1336	FÖ695	Järn	Amulettring	Eldstålsformad utan hängen
1000785	Religion och kult	1336	FÖ699	Järn	Amulettring	Slät ring med hänge
1000786	Religion och kult	1339	FÖ700	Järn	Amulettring	Ring med hänge
1000795	Religion och kult	1336	FÖ708	Järn	Amulettringshänge	Lieformat
1000910	Religion och kult	1336	FÖ819	Järn	Amulettring	Eldstålsformad utan hängen
1000912	Religion och kult	1336	FÖ820	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1001079	Religion och kult	1339	FÖ967	Järn	Amulettring	Eldstålsformad utan hängen
1001080	Religion och kult	1339	FÖ968	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1001081	Religion och kult	1339	FÖ969	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1001097	Religion och kult	1336	FÖ985	Järn	Amulettring	
1001102	Religion och kult	1336	FÖ990	Järn	Amulettring	
1001446	Religion och kult	1282	FÖ1324	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1001447	Religion och kult	1282	FÖ1325	Järn	Amulettring	
1001448	Religion och kult	1282	FÖ1326	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1001957	Hantverk och produktion	1339	FÖ1807	Bergart	Bryne	
1001082	Religion och kult	1339	FÖ970	Järn	Föremål	
1002382	Teknisk keramik	1336	FÖ2067	Smält lera	Förkopplingskärl	
1002224	Obestämt	1338	FÖ1989	Harts	Harts	
1001454	Dräkt, smycken och personlig utrustning	1282	FÖ1332	Järn	Kniv	
1001976	Keramik Bäck	1336	FÖ1822	Keramik	Kärl	
1000833	Byggnadsdetaljer och monument	1336	FÖ746	Järn	Nit	Nitbricka
1001086	Husgeråd och livsmedel	1282	FÖ974	Järn	Nit	Rombisk
1001546	Byggnadsdetaljer och monument	1282	FÖ1424	Järn	Nit	
1001093	Vapen och rustningar	1282	FÖ981	Järn	Pilspets	
1001455	Religion och kult	1282	FÖ1333	Järn	Pilspets	
1001381	Dräkt, smycken och personlig utrustning	1336	FÖ1259	Glas	Pärla	
1001083	Religion och kult	1339	FÖ971	Järn	Skära	Handskära
1001084	Religion och kult	1339	FÖ972	Järn	Skära	Handskära
1001118	Hantverk och produktion	1336	FÖ1006	Järn	Ten	
1000341	Religion och kult	3641	FC306	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1000345	Religion och kult	3641	FC310	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1000351	Religion och kult	3641	FC316	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1000352	Religion och kult	3641	FC317	Järn	Amulettring	
1000361	Religion och kult	3641	FC326	Järn	Amulettring	Eldstålsformad
1000401	Religion och kult	3642	FC366	Järn	Amulettring	
1000400	Religion och kult	3640	FC365	Järn	Amulettringshänge	miniaturskära
1000442	Religion och kult	3641	FC407	Järn	Amulettringshänge	miniaturskära
1000393	Religion och kult	3641	FC358	Järn	Beslag	
1000425	Transport och samfärdsel	3640	FC390	Järn	Betsel	
1000435	Transport och samfärdsel	3640	FC400	Järn	Betsel	
1000344	Transport och samfärdsel	3641	FC309	Järn	Brodd	Endubbig hästbrodd
1000394	Transport och samfärdsel	3641	FC359	Järn	Brodd	Endubbig
1000450	Hantverk och produktion	3640	FC415	Järn	Kniv	
1001219	Keramik Bäck	3640	FC1161	Keramik	Kärl	
1001220	Keramik Bäck	3640	FC1162	Keramik	Kärl	
1001221	Keramik Bäck	3641	FC1163	Keramik	Kärl	
1001222	Keramik Bäck	3641	FC1164	Keramik	Kärl	
1001223	Keramik Bäck	3641	FC1165	Keramik	Kärl	
1001224	Keramik Bäck	3641	FC1166	Keramik	Kärl	
1001226	Keramik Bäck	3640	FC1168	Keramik	Kärl	
1000349	Hantverk och produktion	3641	FC314	Järn	Skölpjärn	

Aktivitetsyta 3063*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,3 m ö h
UNDERLAG	Silt, block
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager
FUNKTION	Täkt, då den består av en stor grävd grop i silt- och sandavlagringar.

DATERING*Dateringsspann: 700 – 900 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 700 – 900 e Kr eftersom amulettringar i den överliggande aktivitetstytan 3026 tillhör 800 – 900 e Kr och att grav 6087 anlagd på den sistnämnda har dateringar till 900 – 950 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning följde fortsatt avbaning i kombination med metalldetektering av lager ner till naturligt avsatta lager.

BESKRIVNING

Lämningen låg nedanför den västra kanten av den moränklädda höjdryggen. Den uppfattades preliminärt som ett lager (3039) i och på vilket flera gravar var anlagda. Lagret låg i en grävd grop (3088), som tolkas som spår av täkt. I dess östra del fanns rester av ett sprängt markfast block.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropen tillhörde konstruktionen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades

ANALYSER*¹⁴C: –**Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi: –***ANMÄRKNING –****INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
3088	Grop

647580

647590

Aktivitetsyta 3063

6642960

6642980

6642970

6642970

6642960

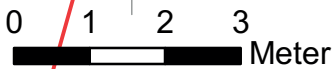
6642960

647580

647590

3088

1:100

- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 3064*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,4 m ö h
UNDERLAG	Silt
BEVARINGSGRAD	Framkom under lager inom aktivitetsyta 3093
FUNKTION	Täkt, då den består av en stor grävd grop i silt- och sandavlagringar.

DATERING

*Dateringsspann: 700 – 800 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 700 – 800 e Kr eftersom överlagrande grav 6084 har dateringen 780 – 920 e Kr och grav 6083 har dateringen 1000 – 1050 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETODIK

Efter frambaning och rensning följde avbaning i kombination med metalldetektering ned till naturligt avsatta avlagringar.

BESKRIVNING

Lämningen låg nedanför den västra kanten av den moränklädda höjdryggen. Den framkom under gravar och lager i aktivitetsyta 3093. Därunder följde lämningen som bestod av lager 3092 som låg i botten av en grävd grop 3065. Noterbart är att gropen var väsentligt grundare i den västra än i den östra delen. Lagret 3092 bestod av silt med inslag av sot och skärvsten. Det sistnämnda tillsammans med fynd av en vävtyngd tyder på att kan vara ett avfallslager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropen tillhör konstruktionen, medan lager tillhör destruktionsen.

FYND

Vävtyngd (FÖ1858) påträffades i lager 3092.

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi: –*

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3065	Grop
3092	Lager

647580

647590

Aktivitetsyta 3064

6642990

6642990

6642980

6642980

6642970

6642970

3065

3092

- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3
Meter

647580

647590

Aktivitetsyta 3085*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 27,6-28,0 m ö h
 UNDERLAG Silt, grus, stenar och block
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Markberedning, då den består av en lager som fyller stor grävd grop.

DATERING*Dateringsspänn:* 1100–1500 e.Kr.*Konstruktion:* –*Brukning:* –*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 1100–1500 e.Kr. eftersom lagret överlagrade gravar. Dessa har dateringar till 750–1050 e.Kr. (grav 6039), 850 – 950 e Kr (grav 6033), 870–980 e Kr (grav 6035), 950–1000 e.Kr. (grav 6040). Därtill kan tegelfragment i lagret tyda på att utfyllnaden kan ha pågått in i medeltid eller tidigmodern tid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning av lagret handgrävdes grävenhet 111957 till ett djup av 1,0 meter. I övrigt maskinavbanades lagret.

BESKRIVNING

Lämningen låg invid undersökningsytans södra kant. Den uppfattades som lager 4911 som hade vissa likheter med det naturliga underlaget. Lagret bestod huvudsakligen av ljus silt, med inslag av bränd lera, keramik och små fragment av tegel. Vid avbaning visade sig lagret vara 1,5 meter djupt. Tidigt framgick att lagret överlagrade både härdar och gravar.

Lagret representerar en igenfyllning av aktivitetsyta 3043 i vilken gravar och härdar hade anlagts. Eftersom fyllningen innehöll ljus silt som var snarlik de naturligt avsatta avlagringarna, kan det vara spår av återfyllning med naturliga massor eller erosion från högre liggande terräng. Då småfragment av tegel förekom på relativt stort djup kan igenfyllningen ha skett under en längre tid.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager 4911 är spår av brukning.

FYND

Keramik (FÖ1769, 1917, 1937) och tegel (FÖ1778) påträffades i lager.

Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

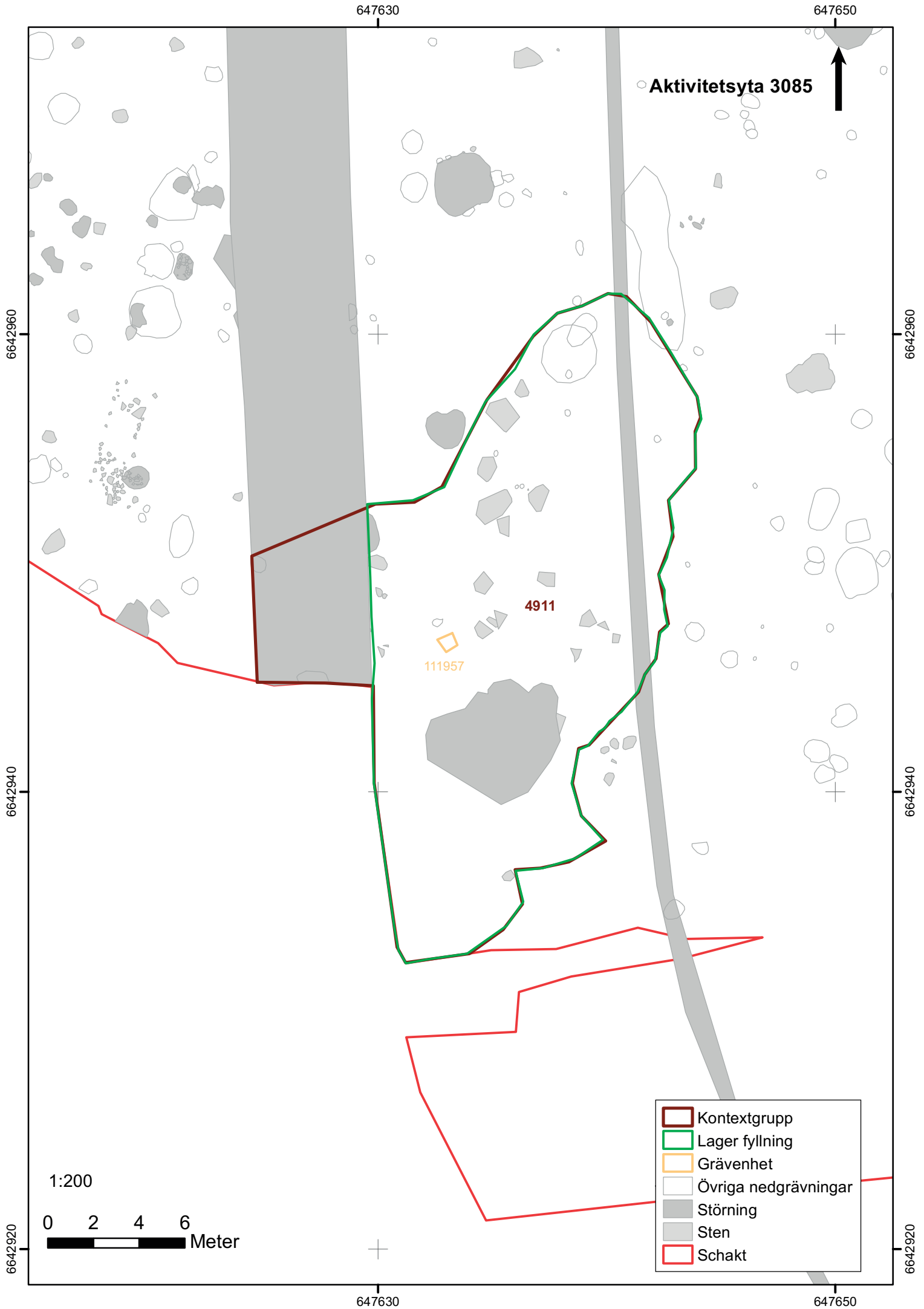
Det enda fyndet från aktivitetssytan utgörs av en kindtand från underkäke av nötkreatur.

Idnr	Vikt (g)	Nöt
3043	7,7	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
4911	Lager

Aktivitetsyta 3087*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 25,9 m ö h
 UNDERLAG Sand, silt
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Avfallsdeponering, då lagret innehåller flera föremål, däribland nitar, vilket kan visa en koppling till gravfältet där sådana var talrika i gravarna.

DATERING*Dateringsspann: 800 – 1000 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 800 – 1000 e Kr eftersom den överlagrade grav 6091 har datering till 770 – 870 e Kr

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning handgrävdes grävenhet 115293 i det 0,4 meter tjocka lager 4912. Därefter maskinavbaning av lagret i övrigt i kombination med metalldetektering.

BESKRIVNING

Lämningen låg vid undersökningsytans sydvästra kant. Den syntes som ett markant mörkt långsträckt lager. Lagret bestod huvudsakligen av silt och hade matjordskaraktär. Det var homogent och omrört samt saknade spår av sedimentation från omgivande högre belägen mark. Det överlagrade grav 6091 och aktivitetsyta 3030 för täkt.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager är spår av brukning.

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1000984	Transport och samfärdsel	3087	FÖ875	Järn	Brodd	
1001034	Dräkt, smycken och personlig utrustning	3087	FÖ925	Järn	Bågfibula	
1001052	Husgeråd och livsmedel	3087	FÖ943	Järn	Krampa	
1002013	Keramik Bäck	3087	FÖ1857	Keramik	Kärl	
1000987	Byggnadsdetaljer och monument	3087	FÖ878	Järn	Nit	
1000995	Husgeråd och livsmedel	3087	FÖ886	Järn	Nit	Rombisk
1001098	Husgeråd och livsmedel	3087	FÖ986	Järn	Nit	Rombisk
1000981	Obestämt	3087	FÖ872	Järn	Ring	
1001000	Byggnadsdetaljer och monument	3087	FÖ891	Järn	Spik	
1001054	Byggnadsdetaljer och monument	3087	FÖ945	Järn	Spik	

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

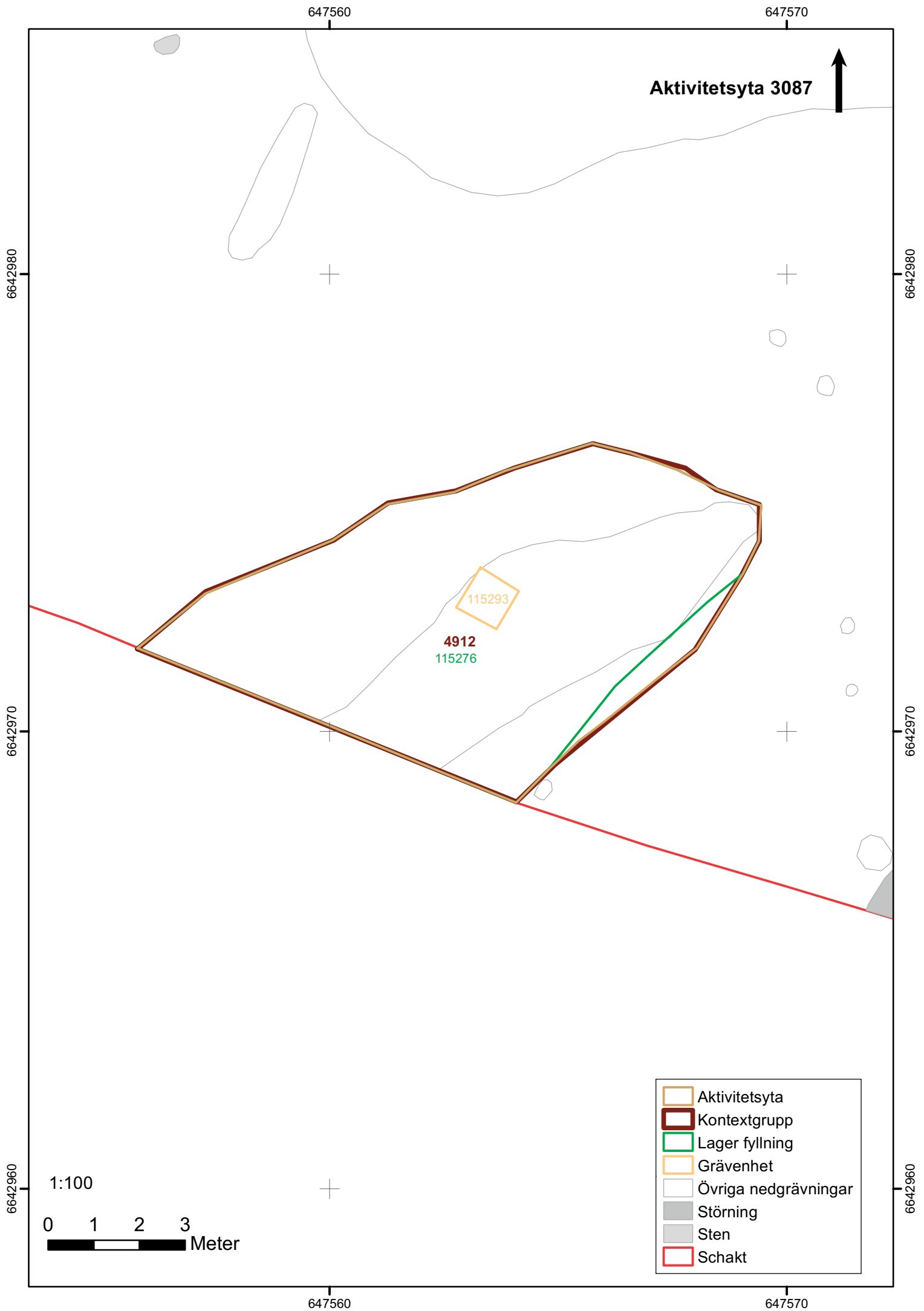
Osteologi: –

ANMÄRKNING

Kan eventuellt fortsätta i den avlånga nedgrävningen 3009 i sydväst.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
4912	Lager

Aktivitetsyta 3093

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,4 m ö h
 UNDERLAG Silt
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Avfallsdeponering, då lagret innehåller föremål, däribland nit, vilket möjligen kan visa en koppling till gravfältet där nitar var talrika i gravarna.

DATERING

Dateringsspann: 1050 – 1150 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 1050–1150 e.Kr. eftersom den överlagrade gravar, varav 6084 har dateringen 780–920 e.Kr. och grav 6083 har dateringen 1000–1050 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter frambaning och rensning handgrävdes grävenheterna 124042 och 123910 ned till botten på 0,4–0,5 meter djup. Den västra delen av lagret handgrävdes, medan lagret i övrigt avbanades i kombination med metalledetektering.

BESKRIVNING

Lämningen låg nedanför den västra kanten av den moränklädda höjdryggen. Lagret bestod av silt med inslag av aska och småfragment av bränd lera. Noterbart är att lagret var väsentligt grundare i den västra delen än i den östra delen. Lagret har utgjort fyllning över gravarna 6083, 6084, men även igenfyllning av aktivitetsyta 3064 för täkt.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager 1882 tillhörde brukningen.

FYND

I lagret fanns nit (FÖ987), brodd (FÖ1528) och kärl av keramik (FÖ1829).

ANALYSER

¹⁴C: –

Osteologi: –

Vedart: –

ANMÄRKNING –

Makrofossil:

Två makrofossilprover analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1882	Lager

647580

647590

Aktivitetsyta 3093

6642990

6642990

6642980

6642980

6642970

6642970

124042

120665

123910

1882

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävnheter
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3
Meter

647580

647590

Aktivitetsyta 3100*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,0 m ö h
Lera, silt
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under
ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen består av stolphål i
anslutning till stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 100 – 600 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100–600 e.Kr.
eftersom den anslöt till stolphus 528, 3668 och 3669 med
dateringar inom detta tidsintervall.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades
framkomna lämningar. Ett urval av stolphål och gropar
grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet.
Den bestod av 35 stolphål, 3 gropar och 1 ränna.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål, gropar och ränna tillhörde konstruktion.

FYND

Smält lera från infodring (FÖ1055) fanns i
stolphål 1444. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

Kindtand från svin förekom i ett stolphål.

Idnr	Vikt (g)	svin
1432	0,3	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1431	Stolphål
1432	Stolphål
1433	Grop
1444	Stolphål
1473	Stolphål
1474	Stolphål
1475	Stolphål
1476	Stolphål
3035	Stolphål
3637	Stolphål
3736	Stolphål
3842	Stolphål
3844	Stolphål
3857	Stolphål
3868	Grop
3915	Stolphål
4506	Stolphål
4525	Stolphål
4526	Stolphål
4527	Stolphål
4528	Stolphål
4543	Stolphål
4544	Stolphål
4545	Stolphål
4546	Stolphål
4547	Stolphål
4650	Stolphål
4651	Stolphål
4652	Stolphål
4653	Stolphål
4654	Stolphål
4655	Stolphål
4656	Stolphål
4657	Stolphål
4658	Stolphål
4659	Stolphål
4660	Stolphål
4856	Ränna
4857	Grop

647670

647710

6642980

6642980

Aktivitetsyta 3100

6642940

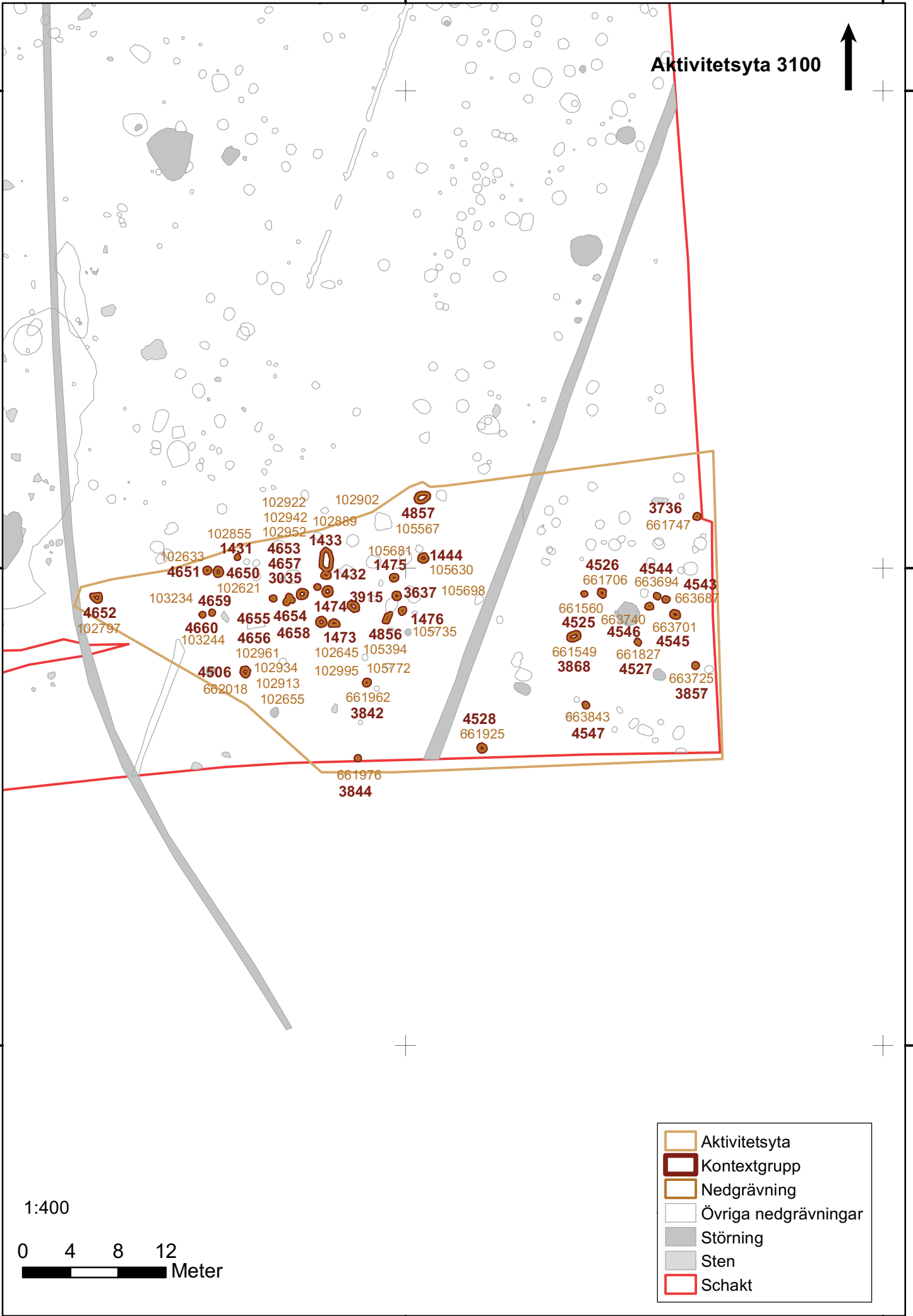
6642940

6642900

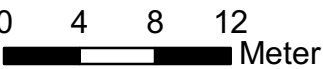
6642900

647670

647710

1:400

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 3964

Jonas Wikborg och Ann Lindkvist

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Veterinärvillan
25,0 m ö.h.
Sand
Lämningen utgörs av ett antal nedgrävningar och konstruktioner vars övre delar kan antas ha försvunnit i samband med senare tiders åkerbruk och annan markanvändning. I norr begränsades ytan av en modern jordkällare vilken, åtminstone till någon del, har skadat ingående objekt.
Längd: 6,0 meter
Bredd: 5,0 meter

MÄTTUPPGIFTER

FUNKTION

De ingående objekten, tre härdar och två större gropar ger i sig ingen tydlig indikation om ytans funktion. De båda groparna ger dock i första hand intrycket av att vara avfallsgröpar och i den ena av dem, 4027, innehöll ett större benmaterial som bör vara avfall. Ett gjutformsfragment (FV3384) samt fragment av ugnsinfodring (FV3381) skulle kunna indikera att metallhantverk bedrivits på platsen. Ett fragment av hornkvick med bearbetningsspår kan kopplas till hornhantverk. Inslaget är dock alltför ringa för att styra den övergripande tolkningen av aktivitetsytan. Kombinationen av två härdar och ett fyndmaterial som i övrigt utgörs främst av ordinärt boplatsmaterial som keramik och djurben gör att funktionen bedöms ha varit **matberedning/matlagning**.

DATERING

Dateringsspann: 700-900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Träkol från eldningslagret i härd 3973 har ¹⁴C-daterats till yngre vendeltid/äldre vikingatid (Ua-52120).

Destruktion: -

Sammantagen datering: En av härdarna (3973) har ¹⁴C-daterats till yngre järnålder vilket även överensstämmer med fyndet av en amulettring och ett amulettringshänge samt keramik av typen äldre svartgods. Dateringen av övriga lämningar i området pekar i samma riktning.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härd 3969, härd 3973, 4027 och härd 5438 är undersökta till 100 % med handredskap medan grop 3970 undersöktes till 50 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan utgörs av två större gropar samt tre härdar vilka var belägna inom en yta som var cirka 6 x 5 meter. (Inom och i anslutning till ytan fanns också några stolphål vilka inte inkluderats i objektet.) Framförallt väster om ytan är såväl en brunn, grophus och stolphus belägna vilka potentiellt skulle kunna vara samtida med ytans användning.

Härdarna var rundade eller ovala, med största diametermått varierande mellan 0,85 - 1,37 meter samt djup mellan 0,03-0,24 meter. Samtliga hade distinkta eldningslager och i två framträdde ett respektive två djupa störhål under eldningslagren. I härdarna påträffades lite obrända djurben samt i 3973 en amulettring (FV3059) i det översta lagret. Gropen 3970 var mycket flack och oregelbunden i formen, 3,22 x 3,00 meter, 0,14 meter djup. Den skulle lika väl kunna beskrivas som ett lager. Fyllningen hade inslag av en del träkol och eldpåverkade stenar. Fynden utgjordes av djurben, äldre svartgods samt en möjlig amulettring (FV533). Härd 3969 låg i lagret och det hängde också samman med gropen 4027

i norr. Den sistnämnda var närmast kvadratisk i formen, 2,80 x 2,00 meter och 0,38 meter djup. Samtliga tre av de fyra fyllningarna var tydligt eldpåverkade och sannolikt utgjorde det understa lagret en eldningshorisont. Härden 5438 låg mitt i lagersekvensen. Fynden i gropen utgjordes av en större mängd obrända djurben, tre poster äldre svartgods, ugnsinfodring (F3381), gjutformsfragment (F3384), möjligt fragment av amuletring (FV3056) samt ett fragment av ett keramikföremål (FV6749).

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Konstruktion: Nedgrävningar (239000, 213466) för 4027 och eventuellt 3970. Stenkonstruktion (239359) samt lager (238929) i 3973. Nedgrävning (238929) och störhål (240129) i 3973. Nedgrävning (238974) samt störhål (239940, 239947) i 3939. Nedgrävning (1014336) i 5438.

Brukning: Fyllning (213508) i 3970, Fyllning (240024) i 3973. Fyllning (239527) i 4027, Fyllning (239533) i 3969. Fyllning (239321) i 5438.

Destruktion: Fyllningar (239043, 239340) i 3973. Fyllning (213508) i 3970. Fyllning (233909, 239031, 239114) i 4027.

Rituell deposition: Amuletringsfynden (FV533, FV3059, F3056) visar på en eller flera rituella handlingar, sannolikt när aktiviteterna avslutats.

FYND

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
533	Amuletringshänge	Religion och kult	213510
3056	Amuletringshänge	Religion och kult	239132
3059	Amuletring	Religion och kult	239212
3381	Infodring	Teknisk keramik	239338
3384	Gjutform	Teknisk keramik	239131
3965	Kärl	Keramik Bäck	239337
3983	Kärl	Keramik Bäck	231180
4003	Kärl	Keramik Bäck	239806
6724	Kärl	Keramik Bäck	239032
6745	Kärl	Keramik Bäck	239031
6746	Kärl	Keramik Bäck	239803
6749	Föremål	Obestämt	239131

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52120	1235±29	690AD-860AD	680AD-880AD	240038	Träkol/Björk	240024	Fyllning

Osteologi:

I härdarna förekom utöver ett bränt kraniefragment från svin obrända ben från nötkreatur och får/get. Benen kommer från huvud, bål och nedre extremitet. I en grop hittades ben från främst nötkreatur (42 %) och svin var den näst (21 %) vanligaste djurarten. Alla kroppsregioner är representerade och uppvisar en jämn fördelning. Hornkvick från nötkreatur och får med bearbetningsspår tyder på hornhantverk bedrivits i närheten. I gropen hittades även delar av en kattskalle och en överkäke från en hund. Det rör sig om en liten hund i jämförelse med andra hundar från järnålder och påminner i storlek mest med en drever eller Lakeland terrier. En hög frekvens (37 %) av gnagmärken visar att hundar har haft god tillgång på att rota bland benen innan de deponerades i gropen.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund	katt
213508	146,3	1	1	-	-	-	-	-
239031	1151,0	17	7	3	6	2	1	2
239043	18,8	-	1	-	-	2	-	-
239114	173,9	2	2	1	-	1	-	1

239340	0,5	-	-	-	-	-	-	-
239533	12,1	1	-	-	1	-	-	-
240024	11,0	-	-	-	1	-	-	-
totalt	1513,6	21	11	4	8	5	1	3

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
240038	Träkol	Al, asp, björk & tall	-	240024	3973

Makrofossil:

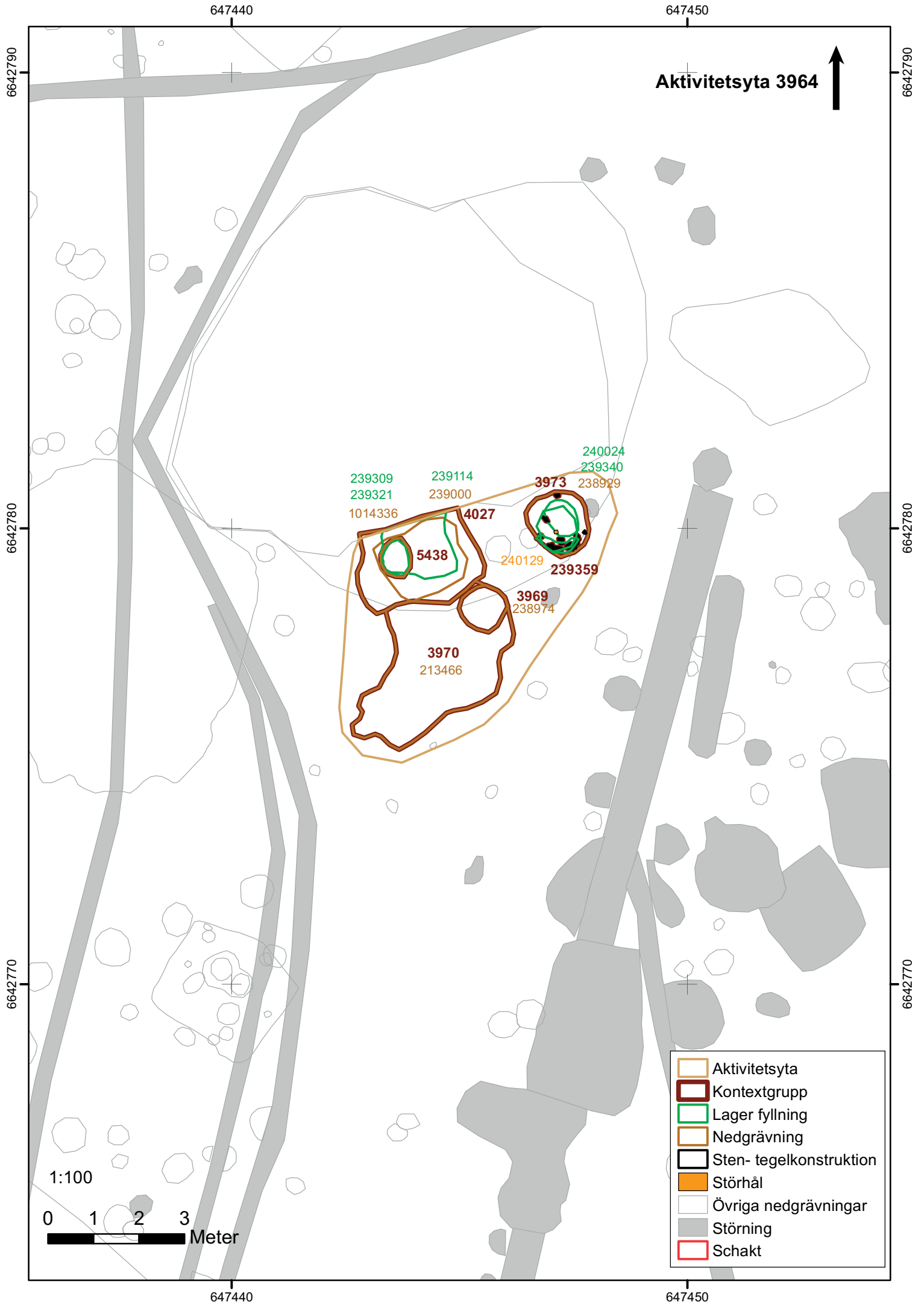
ID ÖO	Typ av ÖO	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
3964	Aktivitetsyta	684991	bakgrundsbrus/matlagning

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
3969	Härd	3964
3970	Grop	3964
3973	Härd	3964
4027	Grop	3964
5438	Härd	3964
213466	Nedgrävning	3970
213508	Lager fyllning	3970
238929	Nedgrävning	3973
238974	Nedgrävning	3969
239000	Nedgrävning	4027
239031	Lager fyllning	4027
239043	Lager fyllning	3973
239114	Lager fyllning	4027
239309	Lager fyllning	4027
239321	Lager fyllning	5438
239340	Lager fyllning	3973
239359	Sten- tegelkonstruktion	3973
239527	Lager fyllning	4027
239533	Lager fyllning	3969
239983	Lager fyllning	3973
240024	Lager fyllning	3973
240129	Störhål	3973
1014336	Nedgrävning	5438

Aktivitetsyta 4238

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storgården
26,6 m ö.h.
Siltig sand
Lämningarna var skadade av tidigare schaktning, dessutom kan vara anta att deras övre delar tidigare förstörts av tidigare markanvändning på platsen
Längd: 1,2 meter
Bredd: 1,2 meter

MÅTTUPPGIFTER

FUNKTION

Hårdens konstruktion och förekomsten av hårt brända bitar av infodring tyder på att anläggningen har en koppling till **metallhantverk**, närmare bestämt gjuteriverksamhet. Härden verkar ha en koppling till hus 1925, vilket tyder på att gjutningen skett inomhus. Gjuterihärden i verkstaden för metallhantverk vid Skeke i Rasbo socken hade en liknande placering i byggnaden (Larsson 2014:227ff), vilket ger stöd för att aktivitetsyta 4238 och hus 1925 verkligen hör ihop.

DATERING

Dateringsspann: 430 – 640 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Lämningarna är svåra att datera på grund av bristen på ¹⁴C-datering eller ledartefakter. Läget inom stolphus 1925 från folkvandringstid – äldre vendeltid antyder dock att även aktivitetsytan kan tillhöra denna period.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härden undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under recenta fyllnadsmassor. Den kunde lokaliseras utifrån en gjuterihärd (2742), belägen i höjd med de sydöstra delarna av stolphus 1925 från folkvandringstid – äldre vendeltid. Härden var 1,1 x 1 meter stor, 0,27 meter djup och hade en fördjupning i mitten efter en sten som tagits bort vid tidigare schaktning. Nedgrävningen (353344) hade lutande kanter med närmast plan botten och innehöll en gles stenkonstruktion av upp till 0,2 meter stora värmepåverkade stenar vid kanterna (363558). Stenarna var delvis omslutna av en hästskoformad fodring av gråbrun sand med inslag av bitar av infodring och träkol (363004). Längst ner i nedgrävningen fanns en tunn fyllning av gråbrun sand (362994), i övrigt var fyllningen brunare med inslag av träkol och bränd lera (362604). Härden var nedgrävd i det naturliga underlaget.

Trots att härden var svårt skadad kan man anta att den ursprungligen haft en lerbodrad stenkonstruktion med öppning mot nordost.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Hårdens nedgrävning, stenpackning och fodring hör till konstruktionen, medan fyllning 362994 kan hör till brukningen. Fyllning 362604 hör till destruktionsen. Inga lämningar har kopplats till rituella depositioner.

FYND

I fyllning 363004 tillvaratogs bitar av infodring (FV2222).

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

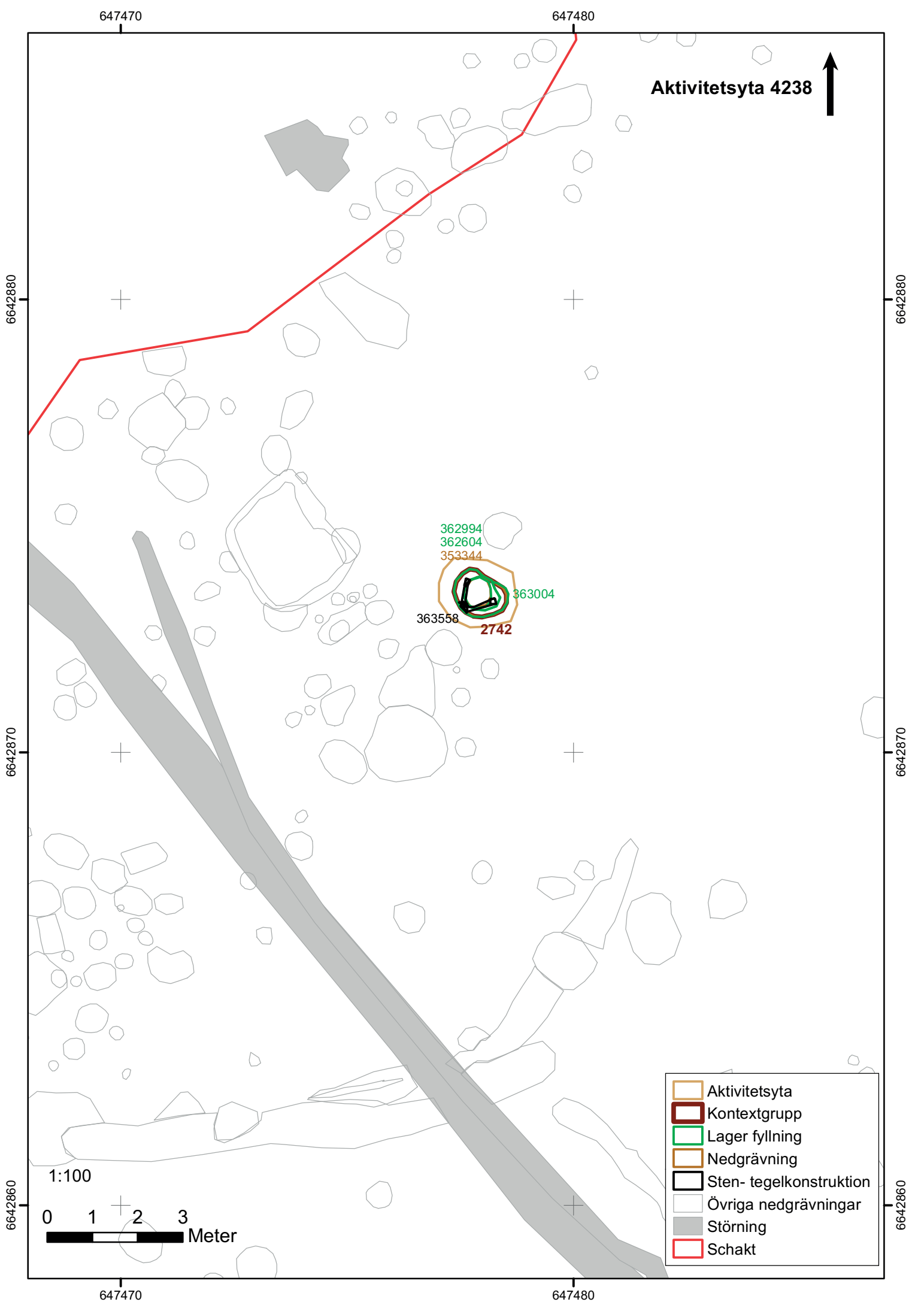
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2742	Härd	4238
353344	Nedgrävning	2742
362604	Fyllning	2742
362994	Fyllning	2742
363004	Fyllning	2742
363558	Stenskoning	2742

Aktivitetsyta 4238

362994
362604
353344
363004
363558
2742

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 4445

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Vattholmavägen södra
NIVÅ	25 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade och relativt djupa. Förmodligen har förekomsten av ett stort block hindrat att deras övre delar skadats i större omfattning av tidigare jordbruk på platsen.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 4,5 meter Bredd: 3,6 meter
FUNKTION	Groparnas oregelbundna former samt fyllningarnas sammansättning och fyndmaterial visar tydligt att det rör sig om en aktivitetsyta för avfallsdeponering . Groparna kan förstås ha en ursprunglig koppling till täktverksamhet.

DATERING

Dateringsspann: 500 – 600 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: avfallsgrop 2418 överlagrades av flera härdar som ingick i en aktivitetsyta (2940) daterad till 600-tal. Avfallsdeponeringen har således skett tidigare. Lämningarnas ringa omfattning speglar troligen en kortvarig användningstid. Av denna anledning dateras aktivitetsytan till 500-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

En avfallsgrop undersöktes till 100 %, de övrigt lämningarna undersöktes till 50 %. Undersökningen genomfördes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån ett par större avfallsgropar (2404, 2418) belägna drygt 10 meter från varandra. Avfallsgrop 2404 var grävd i anslutning till ett markfast block och genomskuren av två mindre avfallsgropar vid kanterna (2405, 2405). I närheten fanns även en mindre lagerrest (600688). Avfallsgropen fortsatte också utanför schaktet i öster. Avfallsgrop 2418 överlagrades helt eller delvis av tre härdar.

Groparna var allmänt oregelbundna i plan och profil. De hade heterogena och ofta humösa fyllningar, med varierande inslag av sten, träkol, sot och avfall. Samtliga var grävda i det naturliga materialet.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions eller rituella depositioner.

FYND

Utöver drygt 240 gram djurben (se osteologi nedan) fanns ett fåtal föremål i avfallsgrop 2418 i form av en järnklump (FV790) och en spik (FV786). Ytligt i avfallsgrop 2404 fanns ett par hästkosömmar. Dessa har troligen tryckts ner sekundärt i fyllningen, i samband med att området använts som väg.

ANALYSER

¹⁴C-analys: -*Osteologi:*

I en avfallsgrop hittades tolv ben från hund och det rör sig om ben från kranium, underkäkar, atlaskota och främre extremitet samt mellanhandsben från häst och nötkreatur. Benen kommer sannolikt från samma djur och representerar möjligen en hel hund som har begravts. Hunden har varit fullvuxen och kraftigt slitage på rovtanden i underkäken tyder på en viss ålder. Hundens storlek motsvarar medel för järnåldershundar och har kraftiga käkar som en grönländshund, men där armbågsbenet grovlek kan jämföras med en collie.

Idnr	Vikt (g)	hund	nöt	häst
4445	243,1	12	1	1

Vedart: -

Makrofossil:

Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
4445	Aktivitetsyta	650212	
4445	Aktivitetsyta	650213	
4445	Aktivitetsyta	650214	matlagningsrester

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2404	Avfallsgrop	4445
2405	Avfallsgrop	4445
2406	Avfallsgrop	4445
2418	Avfallsgrop	4445
600667	Nedgrävning	2405
600678	Nedgrävning	2406
600688	Lager	4445
600998	Fyllning	2404
650026	Fyllning	2406
650038	Nedgrävning	2404
650066	Fyllning	2405
650953	Fyllning	2418
651813	Nedgrävning	2418

647540

647550

Aktivitetsyta 4445

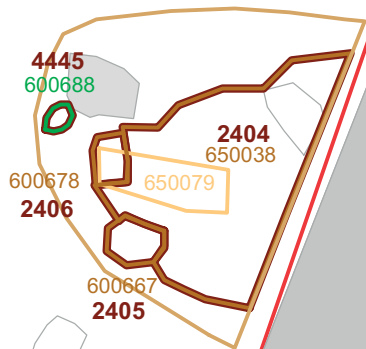

6643000

6643000

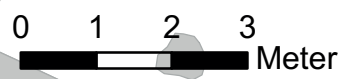
6642990

6642990

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

647540

647550

Aktivitetsyta 4446

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Vattholmavägen södra
NIVÅ	24,6 – 24,8 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl synliga i plan, men väldigt grunda. Detta visar att deras övre delar skadats av tidigare jordbruk på platsen.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 15,5 meter Bredd: 1,5 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgör ett mindre **härdområde**. Den kan avspegla gårdsnära matlagning utomhus. Den rumsliga kopplingen till stolpmonumentet kan också betyda att härdarna haft en annan funktion, t.ex. med rituell anknytning.

DATERING

Dateringsspann: 600 – 685 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Lämningarna kan varken dateras med fynd eller ¹⁴C-analys, de verkar inte heller kunna kopplas till någon aktivitetsyta från romersk järnålder eller folkvandringstid i öster vid Storby backe. Läget i förhållande till stolpmonumentet och närheten till en vendeltida aktivitetsyta med härdar (2940) antyder dock att även aktivitetsyta 4446 är vendeltida. Dateringen är mycket osäker.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Den ena härden (2400) undersöktes till 50 % med handredskap, den andra (4447) karterades enbart i plan.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet men dess slutgiltiga utsträckning fastställdes under rapportarbetet. Den framkom vid schaktning under väglämning 5599. Den kunde lokaliseras utifrån ett par härdar belägna öster om stolpmonumentet. Den undersökta härden (2400) var rektangulär med rundade hörn och mycket grund. I dess mitt bestod fyllningen av träkol, i övrigt av siltig lera med inslag av småsten. Den undersökta härden var oregelbunden till formen.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, åtminstone fyllningen med träkol till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions- eller rituella depositioner.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

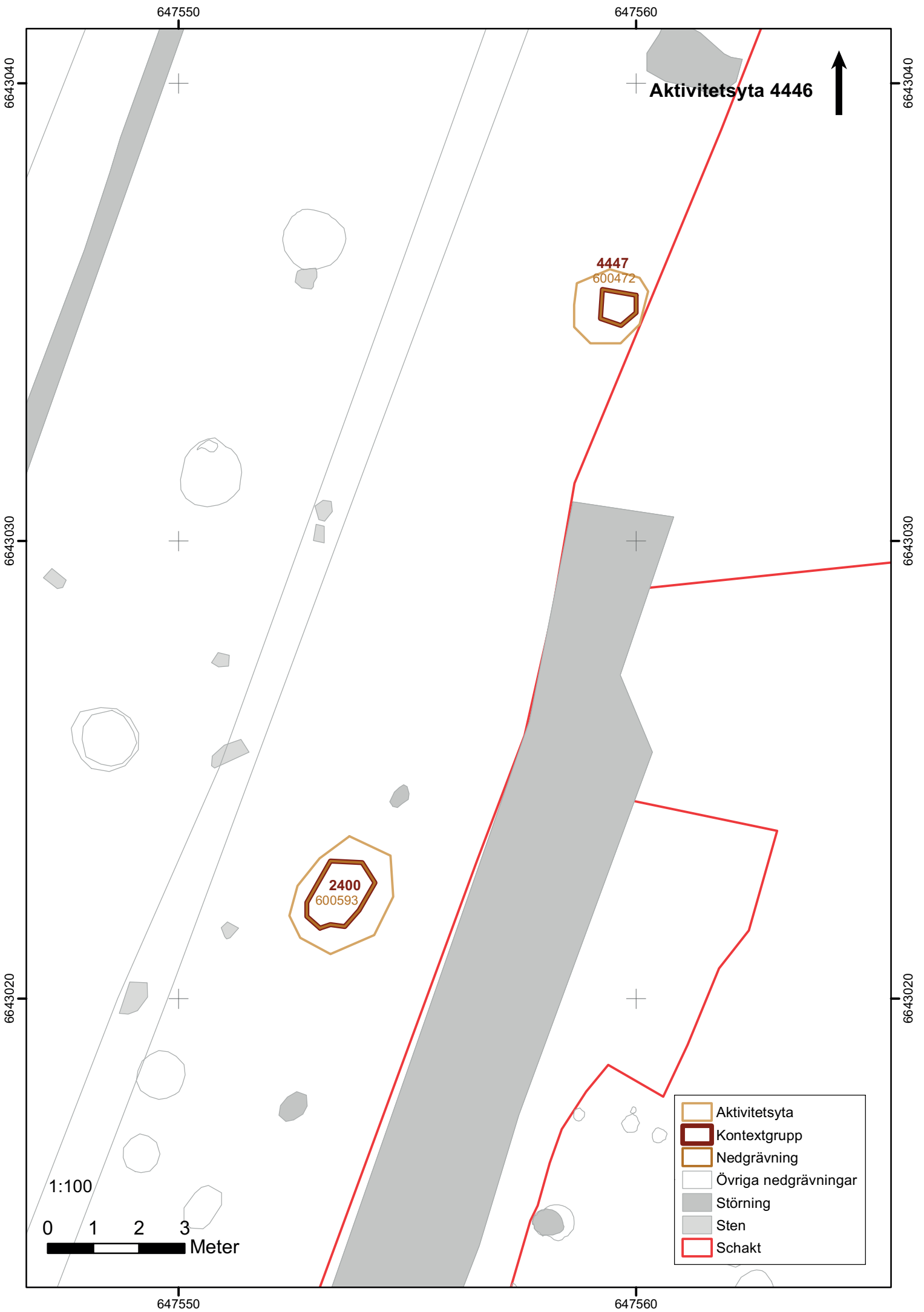
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2400	Härd	4446
4447	Härd	4446
653297	Fyllning	2400
600472	Nedgrävning	4447
600593	Nedgrävning	2400

Aktivitetsyta 4996

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,2 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Härdområde, eftersom lämningen består av en mindre ansamling av härdar.

DATERING

Dateringsspann: 200 – 350 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 200 – 350 e Kr eftersom den låg i närheten av stolphus 3671 med datering till 230 – 330 e Kr och överlagraades av stolphål i stolphus 528 med datering till 350 – 540 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 8 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarna tillhör brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING

Kan av rumsliga skäl inte ha varit samtidig med stolphus 529.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
4558	Härd
4559	Härd
4563	Härd
4564	Härd
4565	Härd
4568	Härd
4569	Härd
4571	Härd

647650

647660

Aktivitetsyta 4996

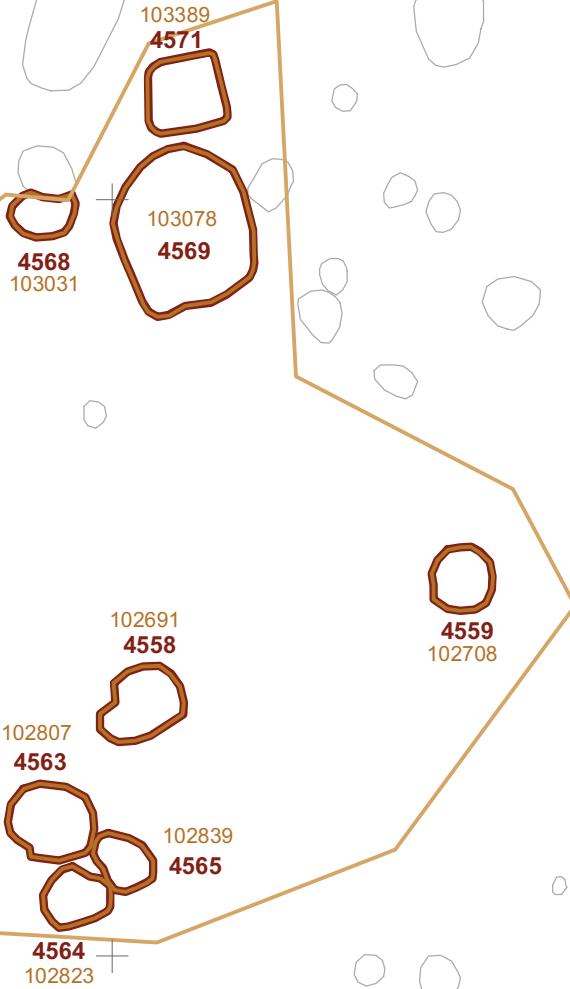

6642950

6642950

6642940

6642940

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

0 1 2 3
Meter

647650

647660

Aktivitetsyta 4997

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,0 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Djurhållning, eftersom lämningen består av en mindre ansamling av stolphål, varav många var relativt små.

DATERING

Dateringsspann: 500 – 600 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 500 – 600 e Kr eftersom den inte kan vara samtidig med stolphus 528 med datering till 350 – 540 e Kr eller stolphus 529 med trolig datering till 250 – 400 e Kr, eller aktivitetsytan 4996 med trolig datering till 100 – 350 e Kr. Däremot skulle den kunna vara samtidig med stolphus 3668 med datering till 500 – 600 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Hälften av stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 15 stolphål och 1 grop.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och grop tillhör konstruktionen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

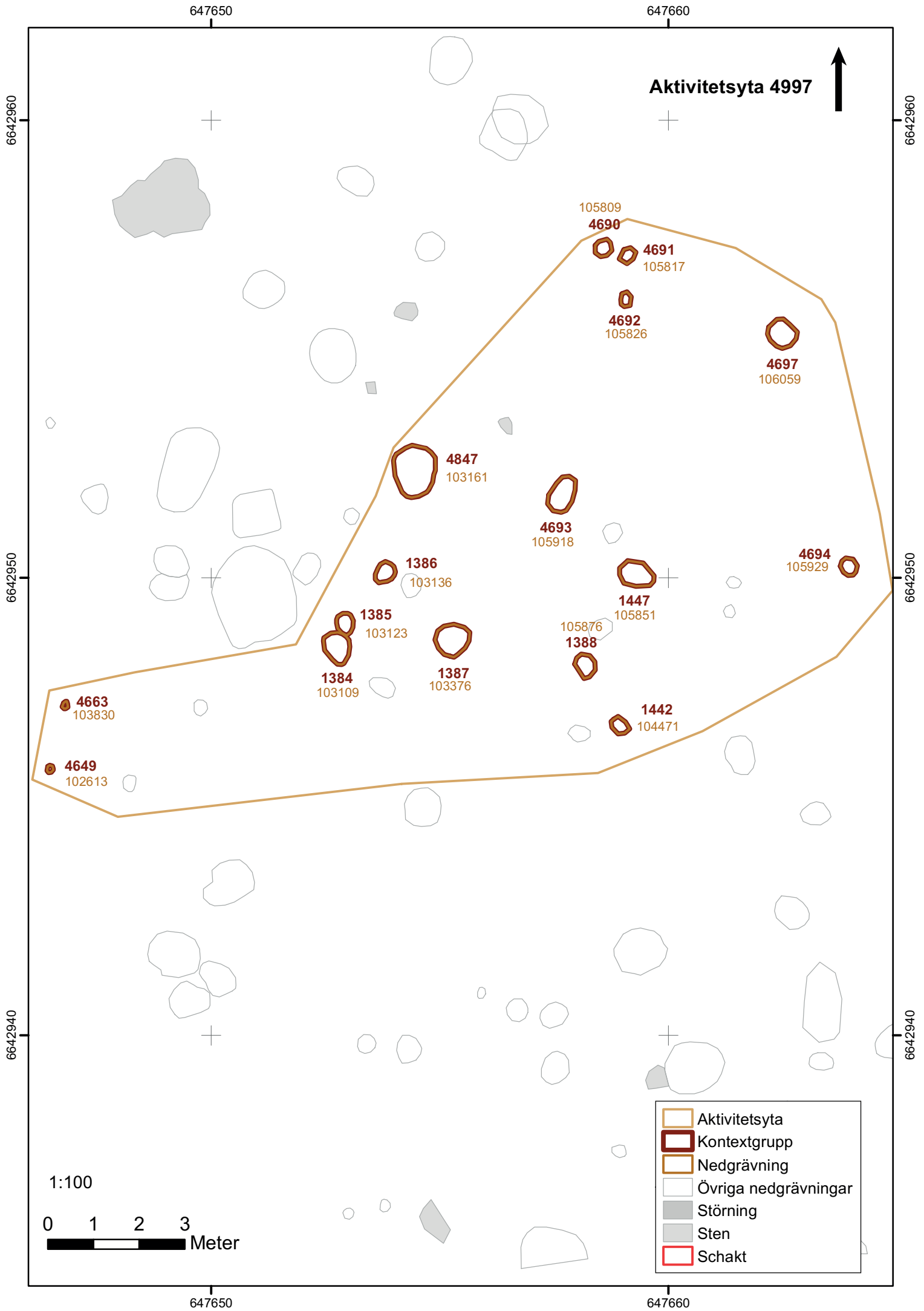
Osteologi: –

ANMÄRKNING

Kan inte ha varit samtidig med hus 528 och 529.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1384	Stolphål
1385	Stolphål
1386	Stolphål
1387	Stolphål
1388	Stolphål
1442	Stolphål
1447	Stolphål
4649	Stolphål
4663	Stolphål
4690	Stolphål
4691	Stolphål
4692	Stolphål
4693	Stolphål
4694	Stolphål
4697	Stolphål
4847	Grop

Aktivitetsyta 4998*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 27,2 m ö h
 UNDERLAG Lera, silt
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Härdområde, eftersom lämningen består av en ansamling av härdar.

DATERING*Dateringsspann:* 400 – 570 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* 420-570 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-29872), 410 – 550 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52461).*Destruktion:* –*Sammantagen datering:* Bedöms tillhöra perioden 400 – 570 e Kr utifrån ¹⁴C-analys från härdarna 1425 och 3793 till 420 – 570 e Kr respektive 410 – 550 e kr. Härdar överlagrade därtill stolphål i stolphus 528 med datering till 350 – 540 e Kr och i stolphus 3671 med datering till 230 – 330 e Kr, samt överlagras av stolphål i stolphus 3668 med datering 500 – 600 e Kr.**UNDERSÖKNINGSMETOD**

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Ett urval av härdarna grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 51 härdar och 1 kokgrop.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarna tillhörde brukningen.

FYND

Vävtyngd (FÖ843) påträffades i härd 1436, löpare (FC739, 741) i härd 3786. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29872	1565±30	430AD-540AD	420AD-570AD	1002436	Träkol/Björk	1002273–1425	Fyllning
Ua-52461	1578±31	430AD-540AD	410AD-550AD	664213	Träkol/Björk	664210–3793	Eldningslager

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
1002436	Träkol	Björk		1002273	1425
664213	Träkol	Björk		664210	3793

Makrofossil:

Ett makrofossilprov analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

Osteologi: I en härd (3791) förekom kindtand från svin. I en härd (3792) påträffades fragment av skenben från nötkreatur och i en kokgrop (3796) mellanhandsben från häst samt ett lårben från nötkreatur, på vilket gnagmärken förekommer. Benen i form av stora rörben representera troligen rester från matlagning vid kokgropen och härden där tillvaratagande av benmärg utgjort en viktig del.

Idnr	Vikt (g)	svin	nöt	häst
3791	3,4	1		
3792	37,5		1	
3796	36,1		1	1
3838	5,1			
totalt	82,1	1	2	1

ANMÄRKNING –**INGÄENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
1425	Härd
1435	Härd
1436	Härd
1437	Härd
3702	Härd
3786	Härd
3787	Härd
3788	Härd
3789	Härd
3790	Härd
3791	Härd
3792	Härd
3793	Härd
3794	Härd
3795	Härd
3796	Kokgrop
3797	Härd
3815	Härd
3821	Härd
3822	Härd
3823	Härd
3827	Härd
3838	Härd
3851	Härd
4173	Härd
4174	Härd
4175	Härd
4176	Härd
4177	Härd
4178	Härd
4180	Härd

4501	Härd
Idnr	Typ
4502	Härd
4557	Härd
4560	Härd
4561	Härd
4562	Härd
4566	Härd
4567	Härd
4570	Härd
4585	Härd
4586	Härd
4587	Härd
4588	Härd
4589	Härd
4590	Härd
4591	Härd
4592	Härd
4593	Härd
4594	Härd
4595	Härd
4596	Härd

647650

647680

Aktivitetstyta 4998

6642950

6642950

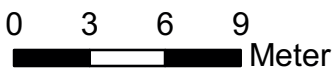
6642920

6642920

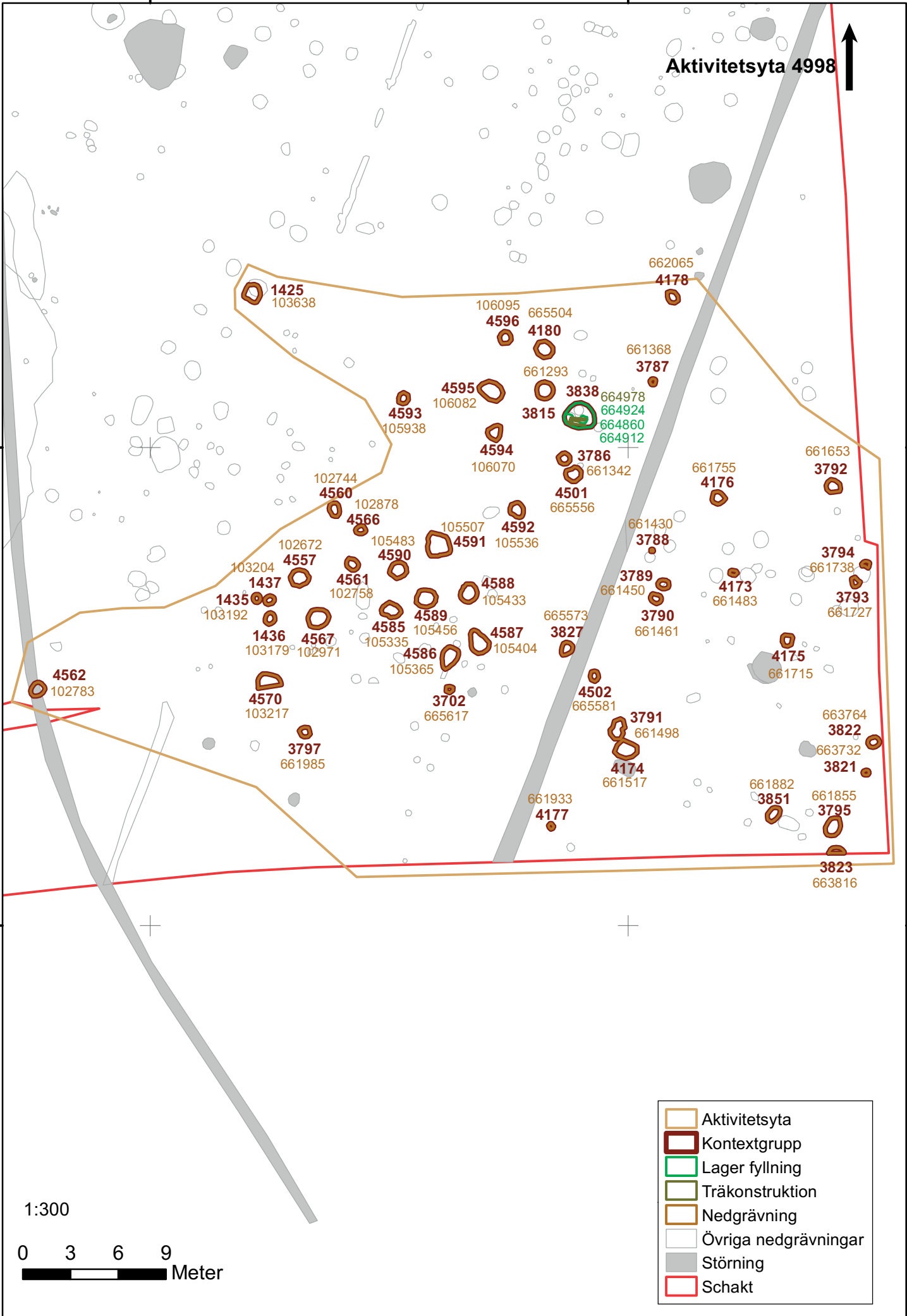
647650

647680

1:300

- Aktivitetstyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Träkonstruktion
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 4999*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,9 m ö h
 UNDERLAG Lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom en lämning låg under ploglager, delvis välbevarad då en lämning låg under en stensättning.

FUNKTION Avfallsdeponering, eftersom lämningen bestod av avfallsgropar och gropar.

DATERING

*Dateringsspann: 400 – 600 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 400 – 600 e Kr eftersom den låg i anslutning till stolphus 3664 som datering 430 – 600 e Kr, överlagrade lämningar tillhörande gårdsplanen 5122 med datering 100 – 400 e Kr, samt låg under gravar, däribland grav 6022 med datering till 620 – 700 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Avfallsgroparna grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 2 avfallsgropar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Avfallsgropar tillhör brukningen.

FYND

Kärl av keramik (FÖ827) och löpare till malsten (FÖ1781) fanns i avfallsgrop 1458. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart: –**Makrofossil:*

Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
114493	Bakgrundsbrus/deponi?

Osteologi:

En relativt stor mängd ben påträffades i en grop (1458). Det är avfall i form av ben från huvud och köttrika delar från övre extremitet från häst och nötkreatur. Från häst finns kindtand från överkäke samt stora delar av en underkäke från en häst som dött vid 8-12 års ålder samt delar av ett skulderblad. Utöver en kindtand från nötkreatur förekommer delar av ett skenben från en spädkalv, vilket tyder på uppfödning av kreatur i anslutning till aktivitetssytan.

Idnr	Vikt (g)	nöt	häst
1458	341,0	2	3

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1458	Avfallsgrop
1465	Avfallsgrop

647630

647650

Aktivitetssyta 4999

6643020

6643020

6643000

6643000

6642980

6642980

1:200

0 2 4 6 Meter

1465
114440

1458
109714

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647630

647650

Aktivitetsyta 5000

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
26,5-26,9 m ö h
Silt, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna delvis låg under ploglager, delvis välbevarade då de låg under äldre odlingslager.

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål, gropar och lager som låg mellan grupper av stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 100 – 400 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 400 e Kr utifrån att aktivitetsytan 5122 på samma plats har denna datering. Lämningen låg dessutom mellan stolphus 696 och 3662 som hade dateringar i denna period.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Ett mindre urval av stolphål, gropar och lager grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 102 stolphål, 19 gropar och 2 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och gropar tillhörde konstruktion, medan lager tillhör brukning.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1464	Grop
1470	Stolphål
1606	Stolphål
1792	Stolphål
1794	Stolphål
1795	Stolphål
1796	Stolphål
1797	Stolphål
1798	Stolphål
1799	Stolphål
3024	Grop
3068	Stolphål
3082	Stolphål
3083	Stolphål
4641	Stolphål
4643	Stolphål
4644	Stolphål
4648	Stolphål
4661	Stolphål
4664	Stolphål
4665	Stolphål
4666	Stolphål
4667	Stolphål
4669	Stolphål
4670	Stolphål
4672	Stolphål
4673	Stolphål
4676	Stolphål
4682	Stolphål
4683	Stolphål
4684	Stolphål
4685	Stolphål
4686	Stolphål
4687	Stolphål
4688	Stolphål
4689	Stolphål
4700	Stolphål
4703	Stolphål
4707	Stolphål
4709	Stolphål
4717	Stolphål
4718	Stolphål
4719	Stolphål
4720	Stolphål
4724	Stolphål
4725	Stolphål
4726	Stolphål
4727	Stolphål
4728	Stolphål
4729	Stolphål

Idnr	Typ
4730	Stolphål
4731	Stolphål
4732	Stolphål
4733	Stolphål
4735	Stolphål
4736	Stolphål
4737	Stolphål
4738	Stolphål
4739	Stolphål
4740	Stolphål
4741	Stolphål
4742	Stolphål
4743	Stolphål
4744	Stolphål
4745	Stolphål
4746	Stolphål
4747	Stolphål
4749	Stolphål
4750	Stolphål
4752	Stolphål
4753	Stolphål
4754	Stolphål
4755	Stolphål
4756	Stolphål
4757	Stolphål
4771	Stolphål
4772	Stolphål
4773	Stolphål
4774	Stolphål
4775	Stolphål
4776	Stolphål
4777	Stolphål
4779	Stolphål
4780	Stolphål
4781	Stolphål
4782	Stolphål
4783	Stolphål
4784	Stolphål
4785	Stolphål
4786	Stolphål
4787	Stolphål
4788	Stolphål
4789	Stolphål
4790	Stolphål
4791	Stolphål
4792	Stolphål
4793	Stolphål
4794	Stolphål
4795	Stolphål
4796	Stolphål
4820	Stolphål

Idnr	Typ
4821	Stolphål
4848	Grop
4849	Grop
4850	Grop
4851	Stolphål
4852	Grop
4853	Grop
4854	Grop
4855	Stolphål
4864	Grop
4865	Grop
4866	Grop
4867	Grop
4868	Grop
4869	Grop
4870	Grop
4871	Grop
4872	Grop
4873	Grop
4874	Grop
4895	Lager
4896	Lager

647630

647670

Aktivitetssyta 5000

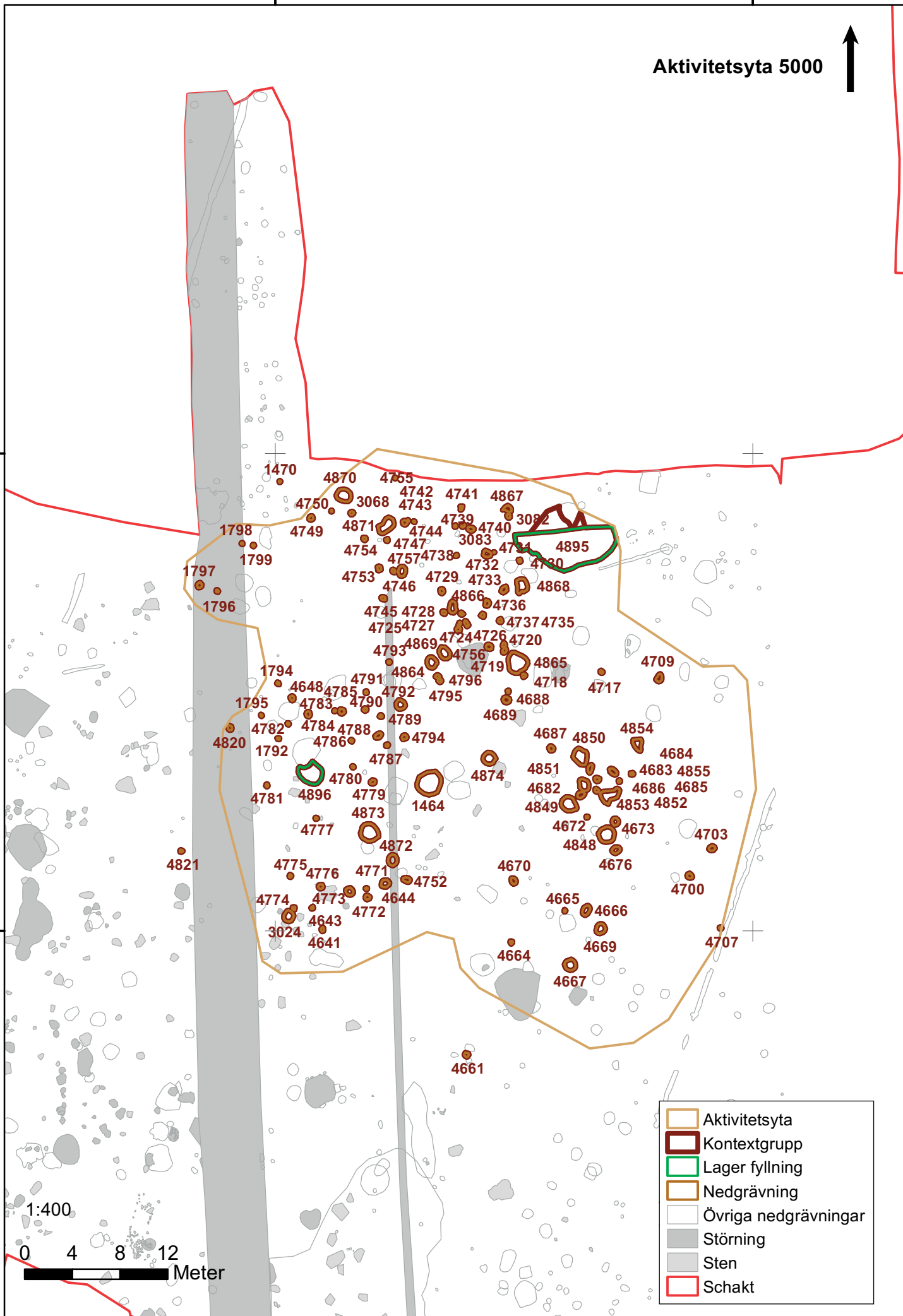

6643020

6643020

6642980

6642980

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:400

0 4 8 12 Meter

647630

647670

647630

647670

Aktivitetsyta 5000

6643020

6643020

6642980

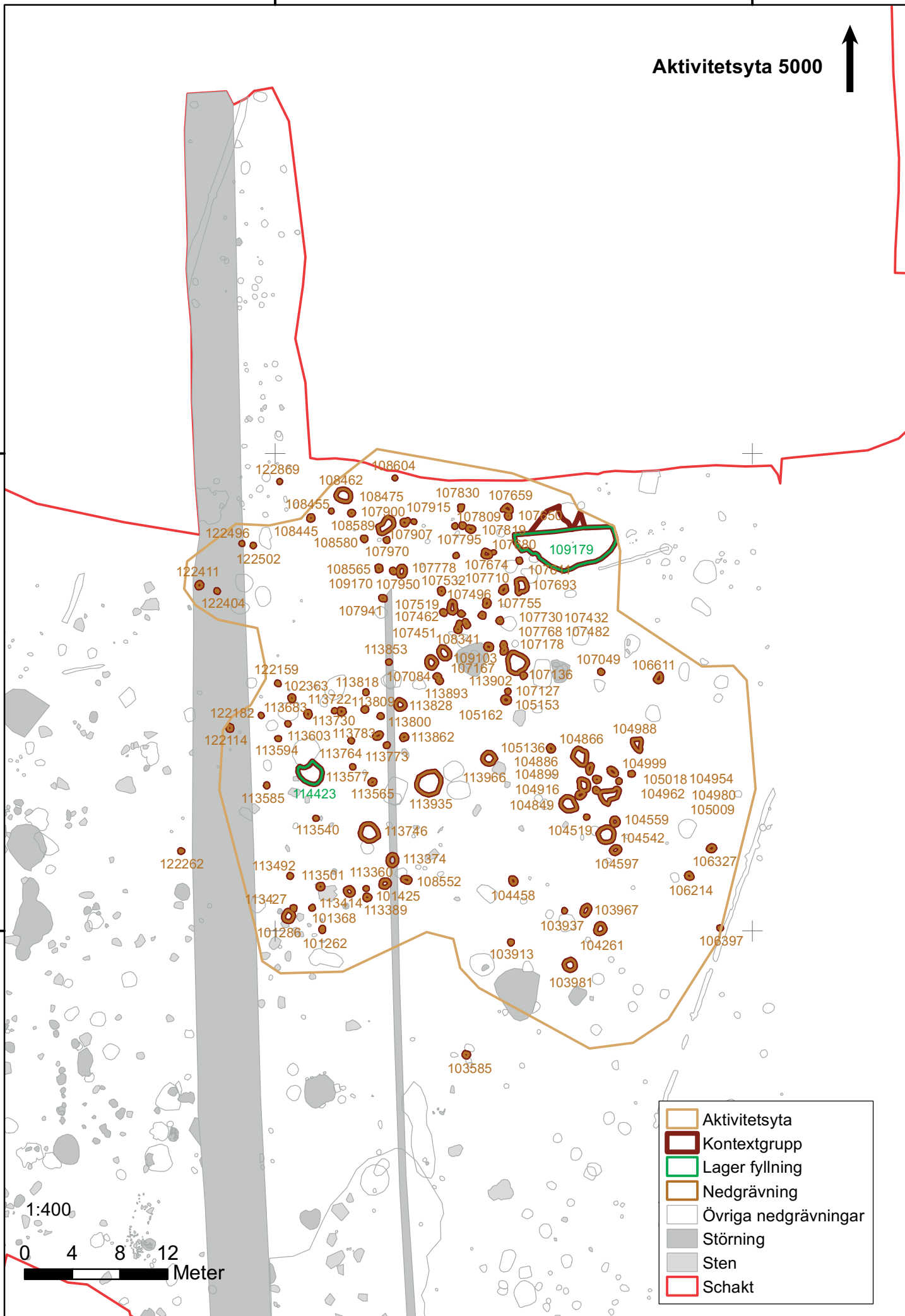
6642980

647630

647670

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5121*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,5 m ö h
 UNDERLAG Silt, lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av härdar och stolphål och anslöt till stolphus.

DATERING*Dateringsspann: 250 – 420 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: ¹⁴C: 250-420 AD, ¹⁴C-datering av träkol (UGAMS-9206).**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 250 – 420 e Kr då härden 3007 har gett denna datering, men också pågå att det anslutande stolphus 3665 har motsvarande datering. Den kan inte vara samtidig med stolphus 567 som har en datering till 350 – 540 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Ett urval av härdarna och stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 3 härdar, 15 stolphål och 3 gropar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och gropar tillhörde konstruktionen, medan härdar tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
UGAMS-9206	1690±30	260AD-410AD	250AD-420AD	1002434	Träkol/Gran	1002322-3007	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
1002434	Träkol	Gran		1002322	3007

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1452	Stolphål
1453	Stolphål
1454	Stolphål
3007	Härd
3008	Stolphål
3032	Stolphål
3081	Stolphål
4607	Härd
4608	Härd
4710	Stolphål
4711	Stolphål
4712	Stolphål
4713	Stolphål
4714	Stolphål
4715	Stolphål
4716	Stolphål
4721	Stolphål
4722	Stolphål
4860	Grop
4861	Grop
4862	Grop

647660

647670

Aktivitetsyta 5121

6643020

6643020

6643010

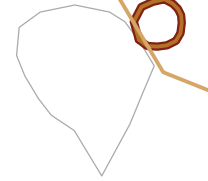
6643010

6643000

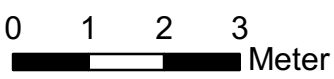
6643000

647660

647670

1:100

	Aktivitetsyta
	Kontextgrupp
	Nedgrävning
	Övriga nedgrävningar
	Störning
	Sten
	Schakt

Aktivitetsyta 5122

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,5-26,9 m ö h
 UNDERLAG Silt, lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna delvis låg under ploglager, delvis välbevarade då de låg under äldre odlingslager.

FUNKTION Härdområde, eftersom lämningen bestod av en stor ansamling av härdar.

DATERING

Dateringsspann: 100 – 400 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 130 – 340 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-30805).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 400 e Kr främst då en ¹⁴C-analys från härden 1466 gav en datering till 130 – 340 e Kr. Lämningen låg dessutom mellan stolphus 696 och 3662 som hade dateringar i denna period. Några härdar överlagrares av gravar, varav grav 6001 har en datering till 900 – 950 e Kr och grav 6003 har en datering till 900 – 1000 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Ett mindre urval av härdar grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 54 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar tillhör brukning.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-30805	1785±33	140AD-330AD	130AD-340AD	114638	Träkol/Salix	114634–1466	Stock

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
114638	Träkol	Salix sp		114634	1466
114641	Träkol	Tall		113799	1457
1004108	Träkol	Gran		113799	1457
1004108	Träkol	Barrträd		113799	1457
1004108	Träkol	Tall		113799	1457

Osteologi:

Obrända framtänder från får eller get och en kalv av nötkreatur samt en kindtand från häs tillsammans med brända oidentifierbara ben tillvaratogs från en härd (514). Ytterligar benmaterial kommer från en härd (1457) och utgörs av två kraniefragment varav ett brän samt en kindtand från underkäken. Alla ben kommer från häst.

Idnr	Vikt (g)	nöt	får/get	häst
514	6,0	1	1	1
1457	39,0			3
totalt	45,0	1	1	4

Makrofossil:

Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
109828	
109937	Avbränd markyta?
110367	
114642	
126453	

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
514	Härd
592	Härd
1457	Härd
1461	Härd
1462	Härd
1463	Härd
1466	Härd
1467	Härd
1487	Härd
1488	Härd
1489	Härd
1490	Härd
1868	Härd
1869	Härd
1870	Härd
1871	Härd
1872	Härd
1881	Härd
4555	Härd
4556	Härd
4572	Härd
4573	Härd
4574	Härd
4575	Härd
4576	Härd
4577	Härd
4578	Härd
4579	Härd
4580	Härd
4581	Härd
4582	Härd
4583	Härd
4584	Härd
4601	Härd

Idnr	Typ
4602	Härd
4603	Härd
4604	Härd
4605	Härd
4606	Härd
4610	Härd
4611	Härd
4612	Härd
4613	Härd
4614	Härd
4615	Härd
4616	Härd
4617	Härd
4618	Härd
4619	Härd
4622	Härd
4623	Härd
4624	Härd
4625	Härd
4637	Härd

647620

647650

Aktivitetsyta 5122

6643010

6643010

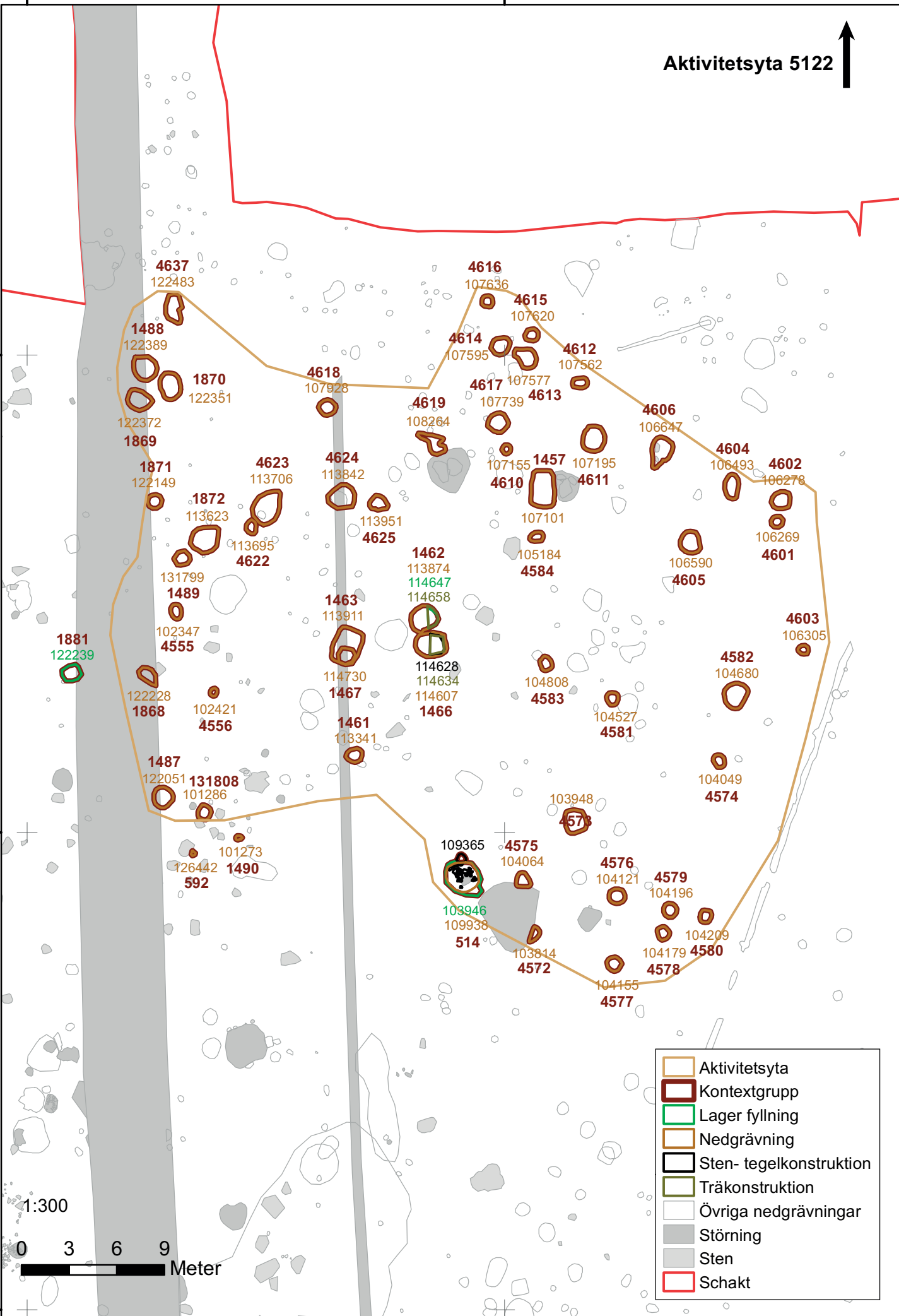
6642980

6642980

647620

647650

6642950

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Träkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:300

0 3 6 9 Meter

Aktivitetsyta 5123

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,5 m ö h
Lera, silt
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager, därtill skadad av stor grop i aktivitetsyta 3043.

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål och härdar samt anslöt till stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 350 – 550 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 350 – 550 e Kr då den har rumslig anslutning till stolphus 528 med datering till 350 – 540 e Kr, samt ligger under gravar, varav grav 6033 har datering till 850 – 950 e Kr och grav 6035 har datering till 870 – 980 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Ett urval av härdarna och stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 5 härdar, 18 stolphål, 1 avfallsgrop.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål tillhörde konstruktionen, medan härdarna tillhörde brukningen.

FYND

Kärl av keramik (FÖ828) och smidesslagg (FÖ1035) påträffades i avfallsgropen 1460. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil:

Tre makrofossilprover analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

Osteologi:

Benmaterialet från aktivitetstypen kommer från en avfallsgrop två härdar och utgörs av obrända ben av svin samt bränt ben, varav ett sesamben från häst.

Idnr	Vikt (g)	häst	svin
1374	7,5	1	
1434	0,7		
1460	4,0		1
1460	19,1		
totalt	31,3	1	1

ANMÄRKNING –**INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
1374	Härd
1430	Stolphål
1434	Härd
1438	Stolphål
1439	Stolphål
1459	Härd
1460	Avfallsgrop
4553	Härd
4554	Härd
4639	Stolphål
4640	Stolphål
4642	Stolphål
4645	Stolphål
4646	Stolphål
4647	Stolphål
4661	Stolphål
4662	Stolphål
4751	Stolphål
4816	Stolphål
4817	Stolphål
4818	Stolphål
4819	Stolphål
4845	Stolphål
4846	Stolphål

647630

647640

Aktivitetssyta 5123

6642970

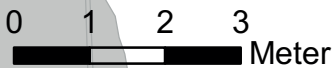
6642970

6642960

6642960

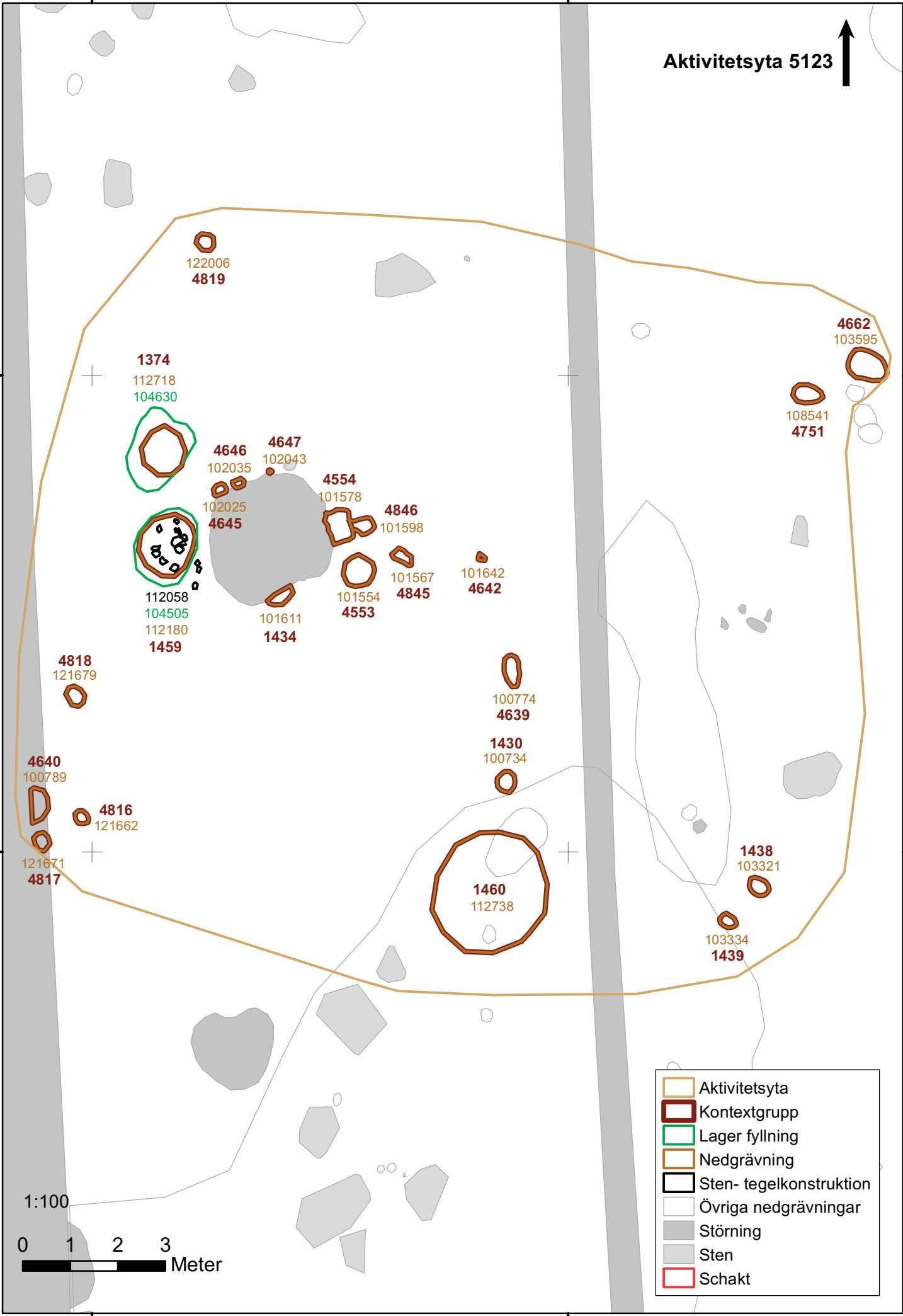
- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

647630

647640

Aktivitetsyta 5124

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
28,2 m ö h
Morän, silt, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål och härdar och låg på yta mellan stolphus

DATERING

Dateringsspann: 760 f Kr – 500 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 760 – 400 BC, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52236), 750 – 390 BC, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52233), 750 – 390 BC, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52235).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 760 f.Kr.–400 e.Kr. då härdarna 1858, 1866 och 1276 har gett ¹⁴C-dateringar inom perioden 760–390 f.Kr. Därtill låg de mellan stolphus med dateringar till perioden 100–600 e.Kr. Slutligen överlagras de av gravar, varav grav 6054 har datering till 620–710 e.Kr., grav 6057 har datering till 560–1050 e.Kr., och grav 6058 har datering till 880–975 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Flertalet härdar och lager samt ett urval av stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den låg på höjden och i den västra slutningen, samt bestod av 24 härdar, 6 stolphål, 8 gropar, 1 ränna och 9 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål, gropar och ränna tillhörde konstruktionen, medan härdar och lager tillhörde brukningen.

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord
1001013	Obestämt	4897	FÖ904	Järn	Bleck
1001488	Dräkt, smycken och personlig utrustning	1876	FÖ1366	Horn	Kam
1001739	Keramik Stilborg	4900	FÖ1611	Keramik	Kärl
1001995	Keramik Bäck	4899	FÖ1840	Keramik	Kärl
1002085	Keramik Bäck	5131	FÖ1924	Keramik	Kärl
1002086	Keramik Bäck	1354	FÖ1925	Keramik	Kärl
1002378	Keramik Bäck	4900	FÖ2063	Keramik	Kärl

Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52233	2415±31	540BC-400BC	750BC-390BC	130636	Träkol/Björk	131481-1866	Fyllning
Ua-52235	2410±33	530BC-400BC	750BC-390BC	138381	Träkol/Lind	137949-1276	Fyllning
Ua-52236	2442±32	740BC-410BC	760BC-400BC	141727	Träkol/Tall	141726-1858	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
130636	Träkol	Björk	Kvist, vald för datering	131481	1866
130636	Träkol	Tall	Välvuxen stam	131481	1866
137574	Träkol	Lind		137949	1276
141727	Träkol	Tall	Lätt rötad före förbränning	141726	1858

Makrofossil:

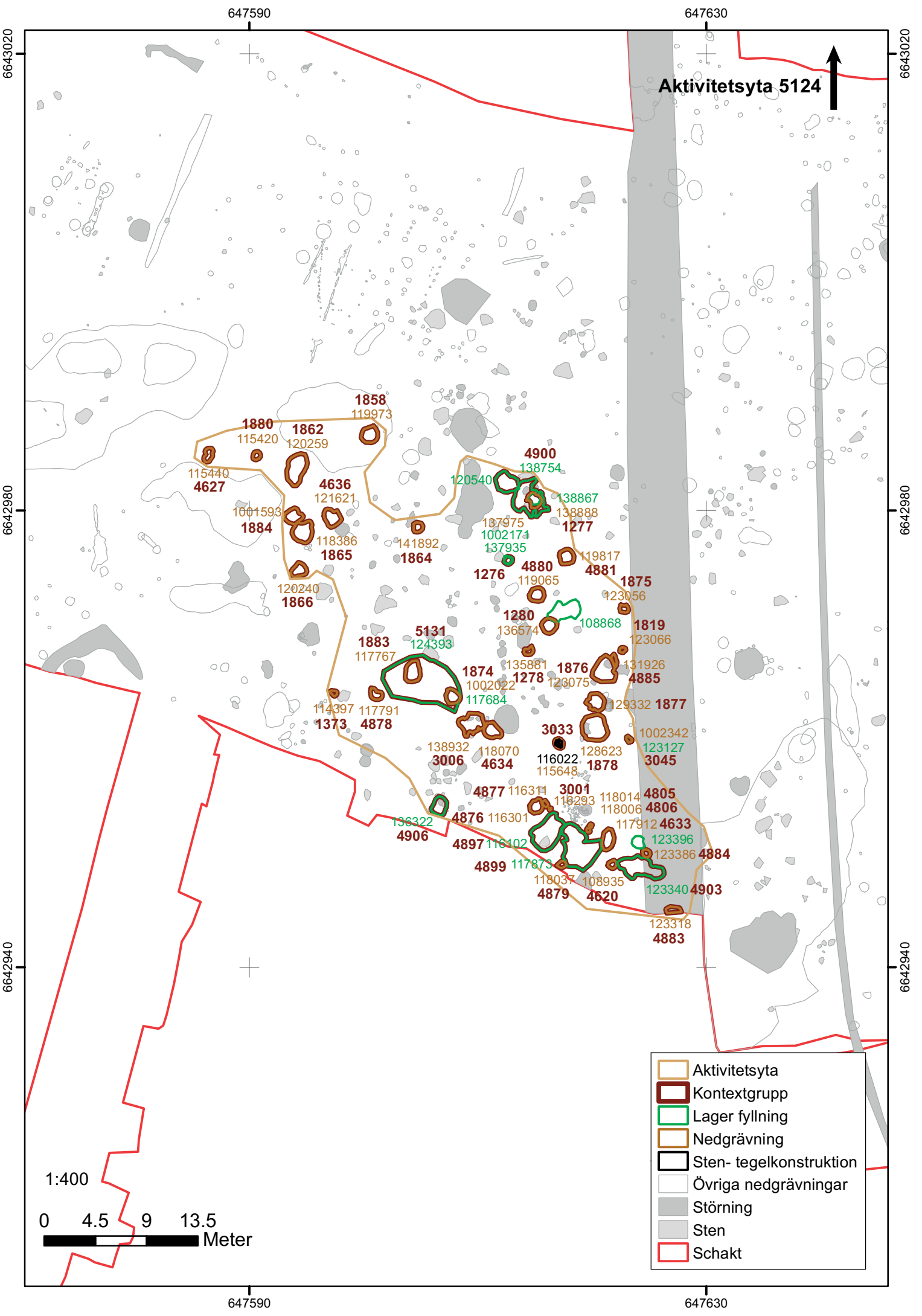
Två makrofossilprover analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen. *Osteologi:* I en härd (1276) med bränt ben påträffades rörbensfragment som kommer från människa. Det rör sig endast om ett mindre fragment och kommer troligen från en skadad brandgrav. I en annan härd (1879) hittades ben från flera arter. Ben och tänder från gädda, svin och får eller get tyder på beredning och konsumtion av fisk så väl som kött från boskap. Ett fragment av ett gethorn kan tyda på hornhantverk även skett inom aktivitetsytan. Flera ben från gnagare, från både större och mindre arter som vattensork och mus påträffades, men dessa ben kommer troligen från djur som dött i sina gångar i marken eller möjligen ett förråd av byten från iller. I två lager förekom enstaka tandfragment och ben från häst och nötkreatur.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	get	får/get	häst	hund	gnagare	gädda	människa
1276	3,7									1
1865	9,3	12								
1879	22,2		1	1	2			65	1	
4899	30,2	1								
4900	14,4	4				1				
5131	4,4						1			
totalt	84,2	17	1	1	3	1	1	65	1	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1276	Härd
1277	Härd
1278	Härd
1280	Härd
1354	Lager
1373	Grop
1819	Stolphål
1858	Härd
1862	Härd
1864	Härd
1865	Härd
1866	Härd
1874	Härd
1875	Härd
1876	Härd
1877	Härd
1878	Härd
1880	Härd
1883	Härd
1884	Härd
3001	Stolphål
3006	Härd
3033	Stolphål
3045	Härd
4620	Härd
4727	Härd
4633	Härd
4634	Härd
4636	Härd
4805	Stolphål
4806	Stolphål
4876	Grop
4877	Stolphål
4878	Grop
4879	Grop
4880	Grop
4881	Grop
4883	Grop
4884	Grop
4885	Ränna
4897	Lager
4899	Lager
4900	Lager
4903	Lager
4905	Lager
4906	Lager
4907	Lager
5131	Lager

Aktivitetsyta 5124

1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5125

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,6 m ö h
UNDERLAG	Silt
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager
FUNKTION	Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål och låg i anslutning till stolphus 698

DATERING

Dateringsspann: 400 – 600 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 400 –600 e.Kr. eftersom den nära anslöt till stolphus 698 med datering till 410–560 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Hälften av stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 16 stolphål.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål tillhörde konstruktionen.

FYND

Keramik (FÖ1563) påträffades i stolphålet 1852. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil:

Ett makrofossilprov analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

Osteologi:

I ett stolphål (1369) förekom emaljfragment från nötkreatur.

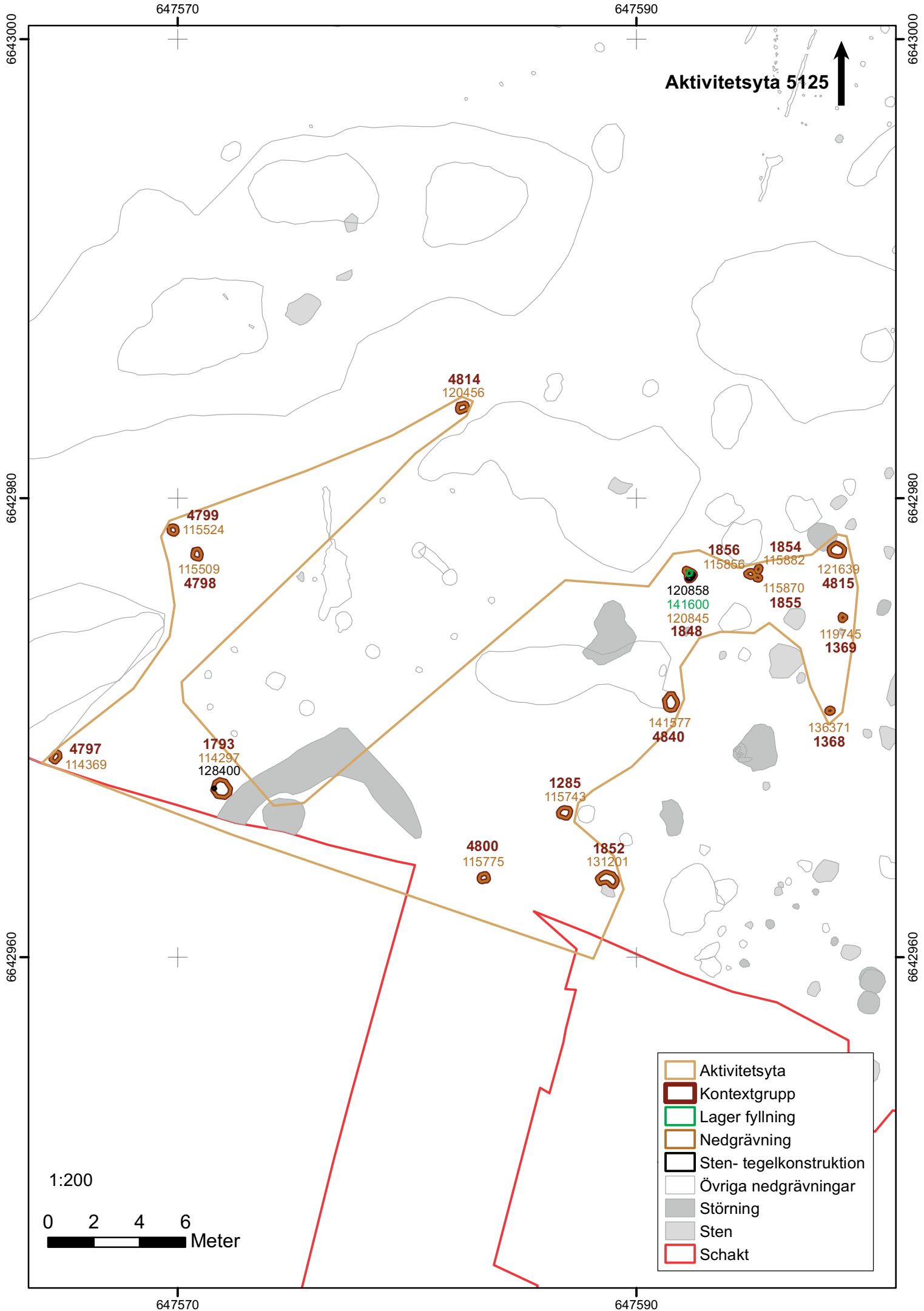
Idnr	Vikt (g)	nöt
1369	8,2	6
1793	1,1	
totalt	9,3	6

ANMÄRKNING

Samtidighet med stolphus 698 kan antydast av att det inom huset enbart fanns stolphål som hörde till dess konstruktiva element.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1285	Stolphål
1368	Stolphål
1369	Stolphål
1793	Stolphål
1848	Stolphål
1852	Stolphål
1854	Stolphål
1855	Stolphål
1856	Stolphål
4797	Stolphål
4798	Stolphål
4799	Stolphål
4800	Stolphål
4814	Stolphål
4815	Stolphål
4840	Stolphål

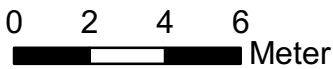

Aktivitetsyta 5125

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:200

647570

647590

6643000

6643000

6642980

6642980

6642960

6642960

647570

647590

Aktivitetsyta 5126*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storby backe
NIVÅ	26,3 m ö h
UNDERLAG	Lera, silt
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager
FUNKTION	Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål och gropar och låg i anslutning till flera stolphus
DATERING	

Dateringsspann: 100 – 700 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* –*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 700 e Kr eftersom den anslöt till stolphusen 695, 696 och 4950, vilka har dateringar inom samma period.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbanning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Hälften av stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 47 stolphål, 2 gropar och 1 ränna.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål, gropar och ränna tillhörde konstruktionen.

FYND

Bränd lera (FÖ2150) fanns i stolphål 3023. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER¹⁴C: –*Vedart:* –*Makrofossil:* –**Osteologi:**

I ett stolphål (531) påträffades ett tåben (*phalanx* 2) och en kindtand från nötkreatur.

Idnr	Vikt (g)	nöt
531	31,6	2

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
531	Stolphål
1554	Stolphål
1593	Stolphål
1594	Stolphål
1611	Stolphål
1614	Stolphål
1616	Stolphål
1618	Stolphål
1646	Stolphål
1647	Stolphål
1648	Stolphål
1776	Stolphål
1777	Stolphål
1781	Ränna
1813	Stolphål
1814	Stolphål
1816	Stolphål
1822	Stolphål
1823	Stolphål
1826	Stolphål
1828	Stolphål
1834	Stolphål
1835	Stolphål
1836	Stolphål
1838	Stolphål
1839	Stolphål
1840	Stolphål
1841	Stolphål
1845	Stolphål
1846	Stolphål
1847	Stolphål
3023	Stolphål
4801	Stolphål
4802	Stolphål
4803	Stolphål
4804	Stolphål
4807	Stolphål
4808	Stolphål
4810	Stolphål
4813	Stolphål
4829	Stolphål
4831	Stolphål
4833	Stolphål
4834	Stolphål
4835	Stolphål
4836	Stolphål
4837	Stolphål
4841	Stolphål
4882	Grop
4886	Grop

647590

647630

6643060

6643060

Aktivitetsyta 5126

6643020

6643020

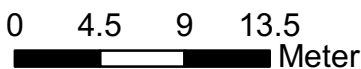
6642980

6642980

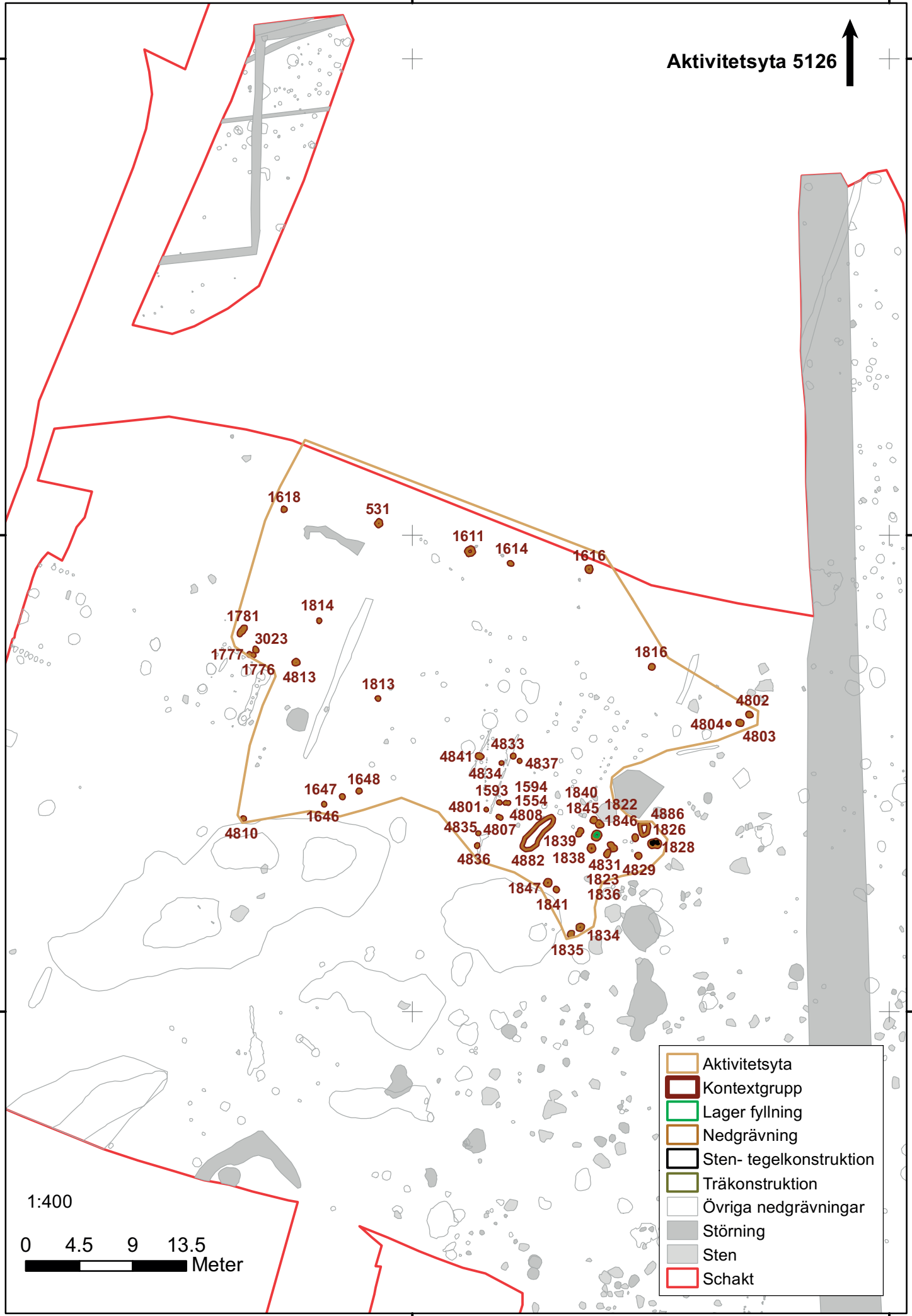
647590

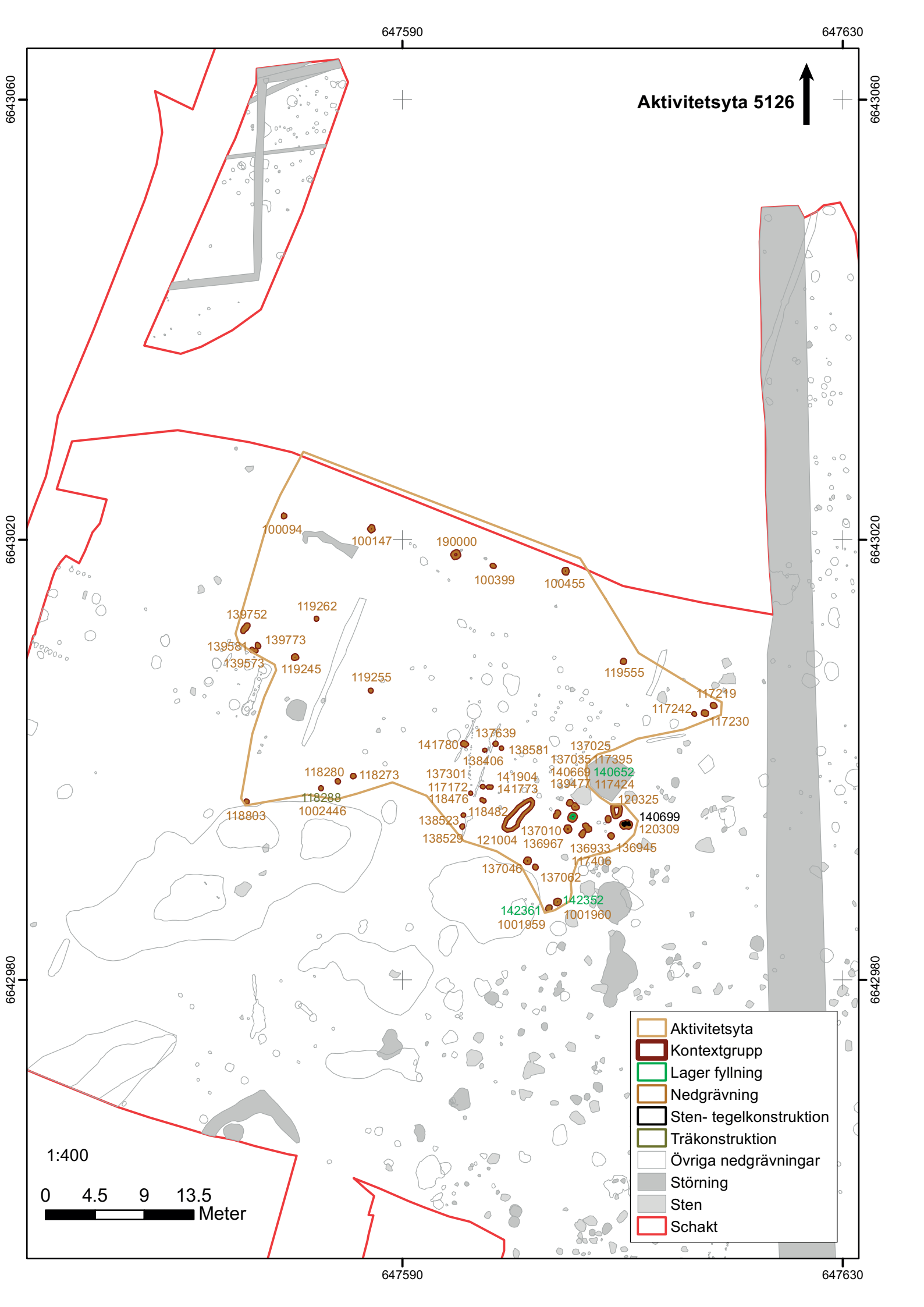
647630

1:400

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Träkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5127

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
24,9-25,7 m ö h
Silt, sand, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under
ploglager och i viss grad även av vägbank för
Vattholmavägen

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål
och gropar och låg i anslutning till flera stolphus

DATERING

Dateringsspann: 100 – 550 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden
100–550 e Kr eftersom den anslöt till stolphus
1885 och hus undersökta 1988 och 2001
(Vinberg 1995:8ff; Göthberg 2002:12ff).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes en
stor andel av de framkomna lämningarna
med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet.
Den bestod av 31 stolphål, 1 grop och 1 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och grop tillhörde konstruktionen,
medan lager tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

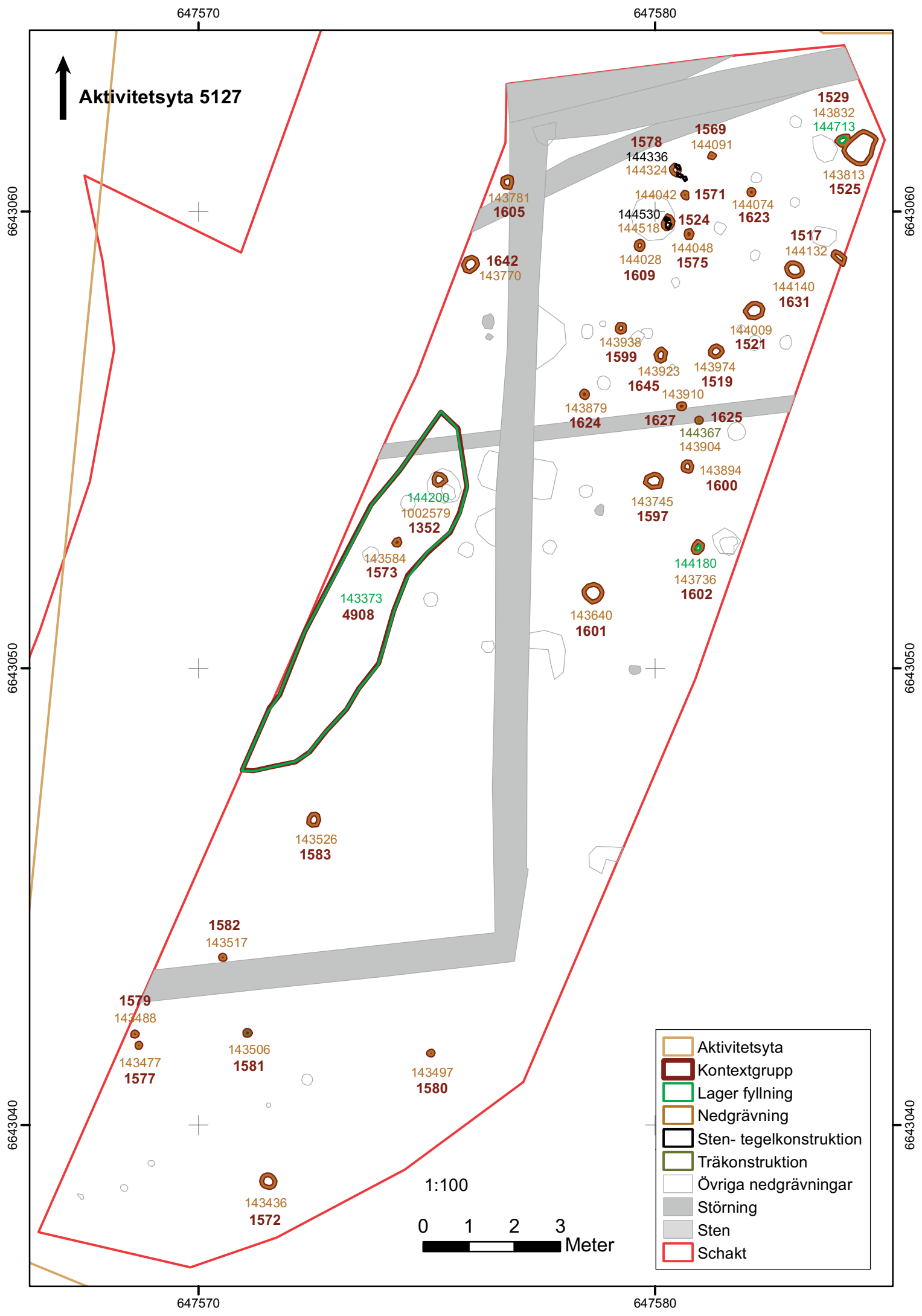
Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1352	Stolphål
1517	Stolphål
1519	Stolphål
1521	Stolphål
1524	Stolphål
1525	Grop
1529	Stolphål
1569	Stolphål
1571	Stolphål
1572	Stolphål
1573	Stolphål
1575	Stolphål
1577	Stolphål
1578	Stolphål
1579	Stolphål
1580	Stolphål
1581	Stolphål
1582	Stolphål
1583	Stolphål
1597	Stolphål
1599	Stolphål
1600	Stolphål
1601	Stolphål
1602	Stolphål
1605	Stolphål
1609	Stolphål
1623	Stolphål
1624	Stolphål
1625	Stolphål
1631	Stolphål
1642	Stolphål
1645	Stolphål
3251	Stolphål
3252	Stolphål
4908	Lager

Aktivitetsyta 5127

6643060

6643060

6643050

6643050

6643040

6643040

647570

647580

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Träkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1579
143488
143477
1577

1582
143517

143506
1581

143497
1580

143436
1572

143526
1583

143373
4908

144200
1002579
1352

143584
1573

143640
1601

143745
1597

144180
143736
1602

143879
1624

1627

1625

143938
1599

143923
1645

143974
1519

144530
144518

144028
1609

144009
1521

144042
1571

144074
1623

144028
1575

1578
144336
144324

144091
1569

1529
143832
144713

143813
1525

1517
144132

144140
1631

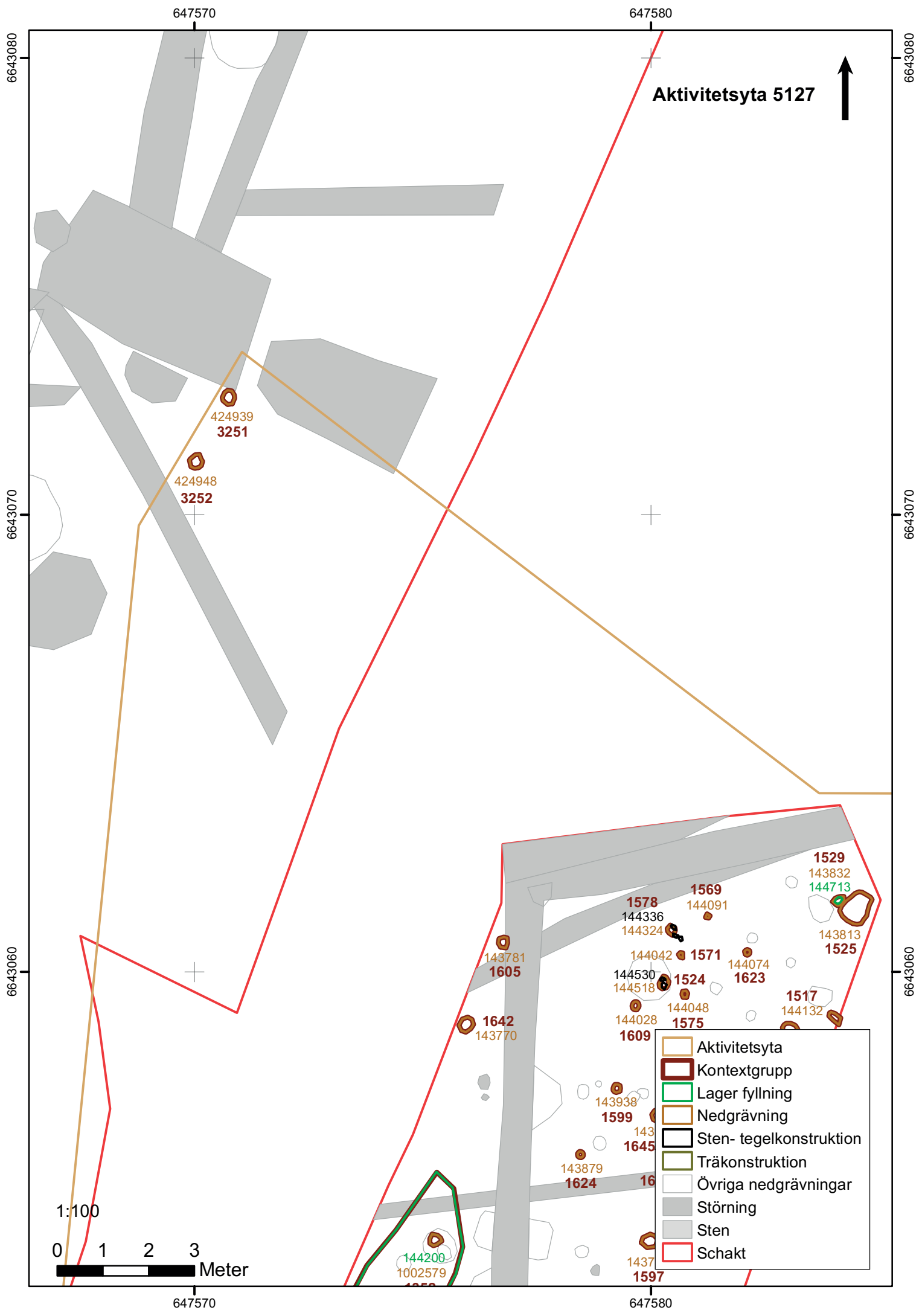
144009
1521

144367
143904

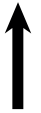
143894
1600

143781
1605

1642
143770

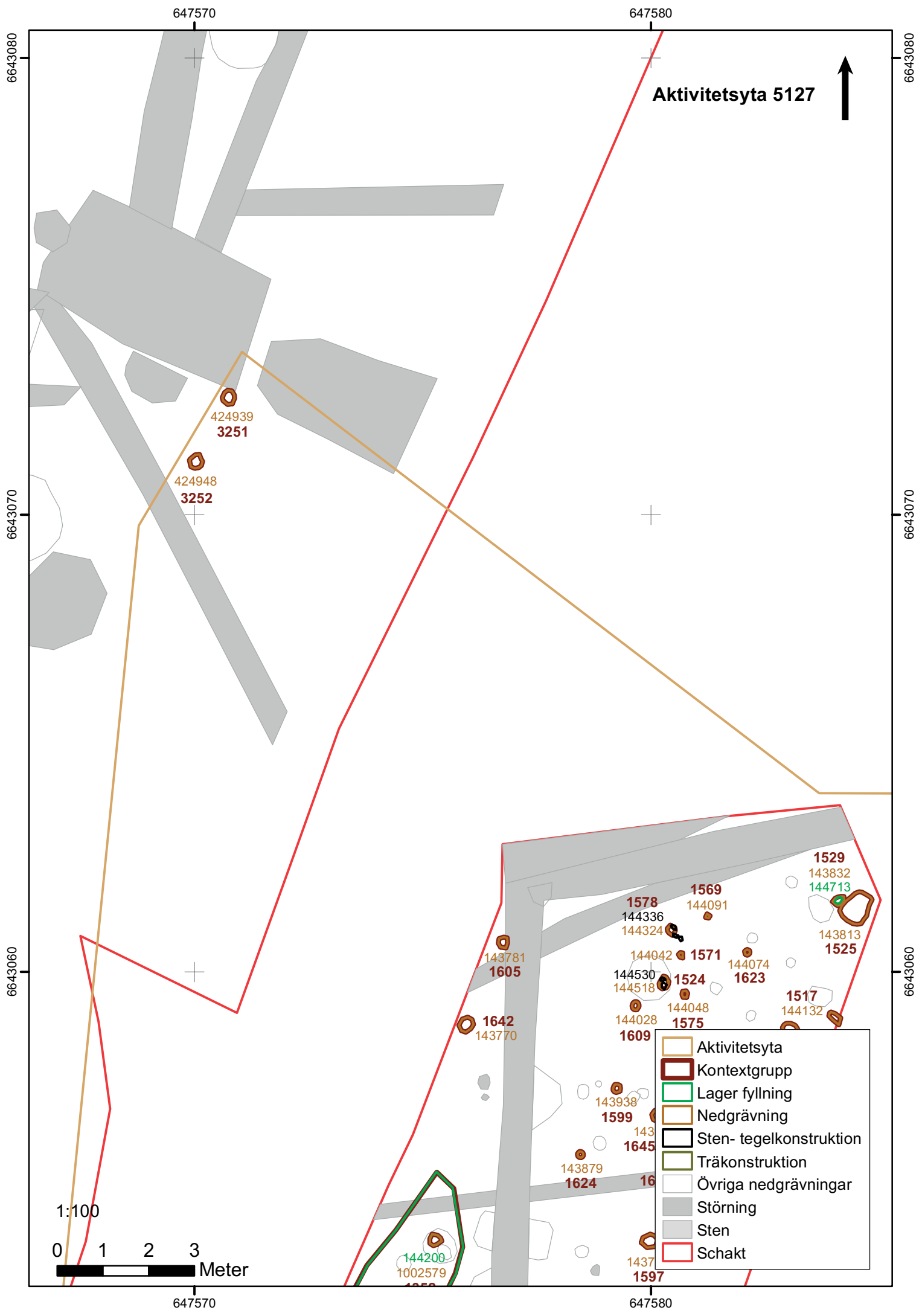
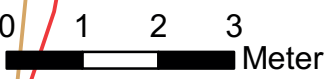

Aktivetsyta 5127

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Träkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:100

Aktivitetsyta 5132

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,5 m ö h
Morän, silt
Skadad av odling eftersom lämningarna låg
under ploglager
Kult/ritual, eftersom härdar är samtidiga med
gravar och innehöll pilspets samt brända ben
av hund och bäver

DATERING

Dateringsspann: 560 – 900 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 560 – 655 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52234), 660 – 780 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52237).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 560 – 900 e Kr då härd 1859 har gett datering till 560 – 655 e Kr och härd 1283 till 660 – 780 e Kr, samt då en härd överlagrar grav 6020 med datering till 750 – 850 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes de framkomna härdarna med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den låg på höjden och i den västra slutningen vid den norra kanten av aktivitetsyta 3034. Den utgjordes av 8 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar tillhörde brukningen.

FYND

Pilspets av järn (FÖ1529) i härd 1859 och kärl av keramik (FÖ1992) i härd 1863. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52234	1442±31	595AD-645AD	560AD-655AD	141416	Träkol/Tall	137220–1859	Fyllning
Ua-52237	1288±31	670AD-770AD	660AD-780AD	131304	Träkol/Gran	1000967–1283	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
131304	Träkol	Gran		1000967	1283
141416	Träkol	Tall	Yttre stamdel. Inramar 3 cm grov gren	137220	1859

Makrofossil: –

Osteologi:

I en härd (1859) påträffades 13,3 g brända ben varav ett tåben (*phalanx* 1) från hund. I en härd (1279) påträffades en bränd tand av hund. I en annan härd (1859) påträffades ett obränt kraniefragment från bäver. Inga bäverben finns från de centrala delarna av undersökningsområdet, men enstaka fynd finns från Gamla Uppsala området och visar på en viss fångst av bäver.

Idnr	Vikt (g)	hund	bäver
1283	6,4		1
1859	13,3	1	
totalt	19,7	1	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1279	Härd
1282	Härd
1370	Härd
1859	Härd
1863	Härd
1873	Härd
1879	Härd
4635	Härd

647590

647630

Aktivitetsyta 5132

6643020

6643020

6642980

6642980

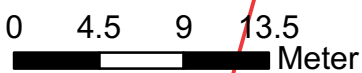
6642940

6642940

647590

647630

1:400

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1000967
131287
1283

118295
4635

137200
1859

120521
1873

142091
1863

120281
1879

1370
1002193
119015

118140
136783
1279

Aktivitetsyta 5133

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Solhem (V)
NIVÅ	21,3-22,2 m ö h
UNDERLAG	Lera, silt, sand
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Gårdsplan, med stolphål, gropar, härdar och lager som anslöt till ansamling av stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 250 – 550 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 250 – 550 e Kr, utgående från datering från aktivitetsytan 5260 till 250 – 550 e Kr, samt dateringar från stolphus 3511 och 3513 till 300 – 400 e Kr respektive 440 – 540 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes framkomna stolphål och gropar med handredskap. I lager handgrävdes mindre ytor, medan återstoden maskinavbanades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 28 stolphål, 7 gropar, 1 härd och 4 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och gropar tillhörde konstruktionen, medan lager och härd tillhörde brukningen.

FYND

Pincett av Cu-legering (FN101) påträffades i grop 4894 och keramik (FN86) i stolphål 3581. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

Benfynden från aktivitetsyta utgörs av en kindtand av svin från ett stolphål (3566). En halskota från en gnagare är troligen en inblandning som inte har med aktiviteter på ytan att göra.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	gnagare
3566	1,0		1	1

ANMÄRKNING

Låg delvis inom samma yta som stolphus 3511, 3512, 3513, 3559, 3589, 3590, 3598.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3546	Stolphål
3547	Stolphål
3548	Stolphål
3549	Stolphål
3550	Stolphål
3552	Stolphål
3553	Stolphål
3564	Stolphål
3565	Stolphål
3566	Stolphål
3567	Stolphål
3568	Stolphål
3569	Stolphål
3570	Stolphål
3576	Stolphål
3577	Stolphål
3578	Stolphål
3579	Stolphål
3580	Stolphål
3581	Stolphål
3585	Stolphål
3587	Stolphål
3591	Stolphål
3594	Stolphål
3595	Stolphål
3596	Stolphål
3597	Stolphål
3612	Grop
3614	Grop
3616	Grop
3617	Grop
3618	Grop
3621	Grop
3622	Stolphål
4165	Härd
4889	Lager
4890	Lager
4891	Lager
4892	Lager
4894	Grop

647870

647910

Aktivitetsyta 5133

6644020

6644020

6643980

6643980

6643940

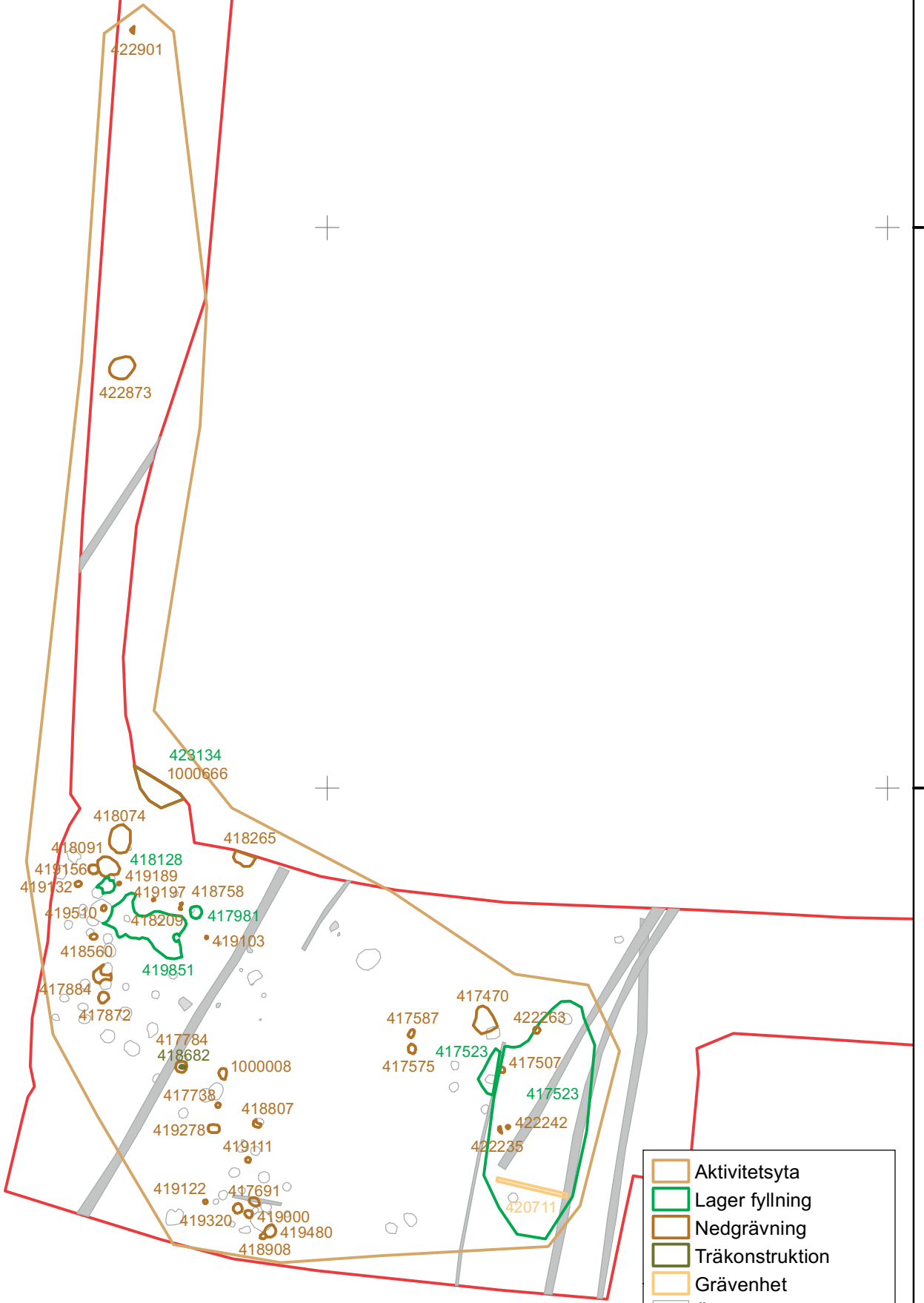
6643940

647870

647910

1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

- Aktivitetsyta
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Träkonstruktion
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647870

647910

Aktivitetsyta 5133

6644020

6644020

6643980

6643980

6643940

6643940

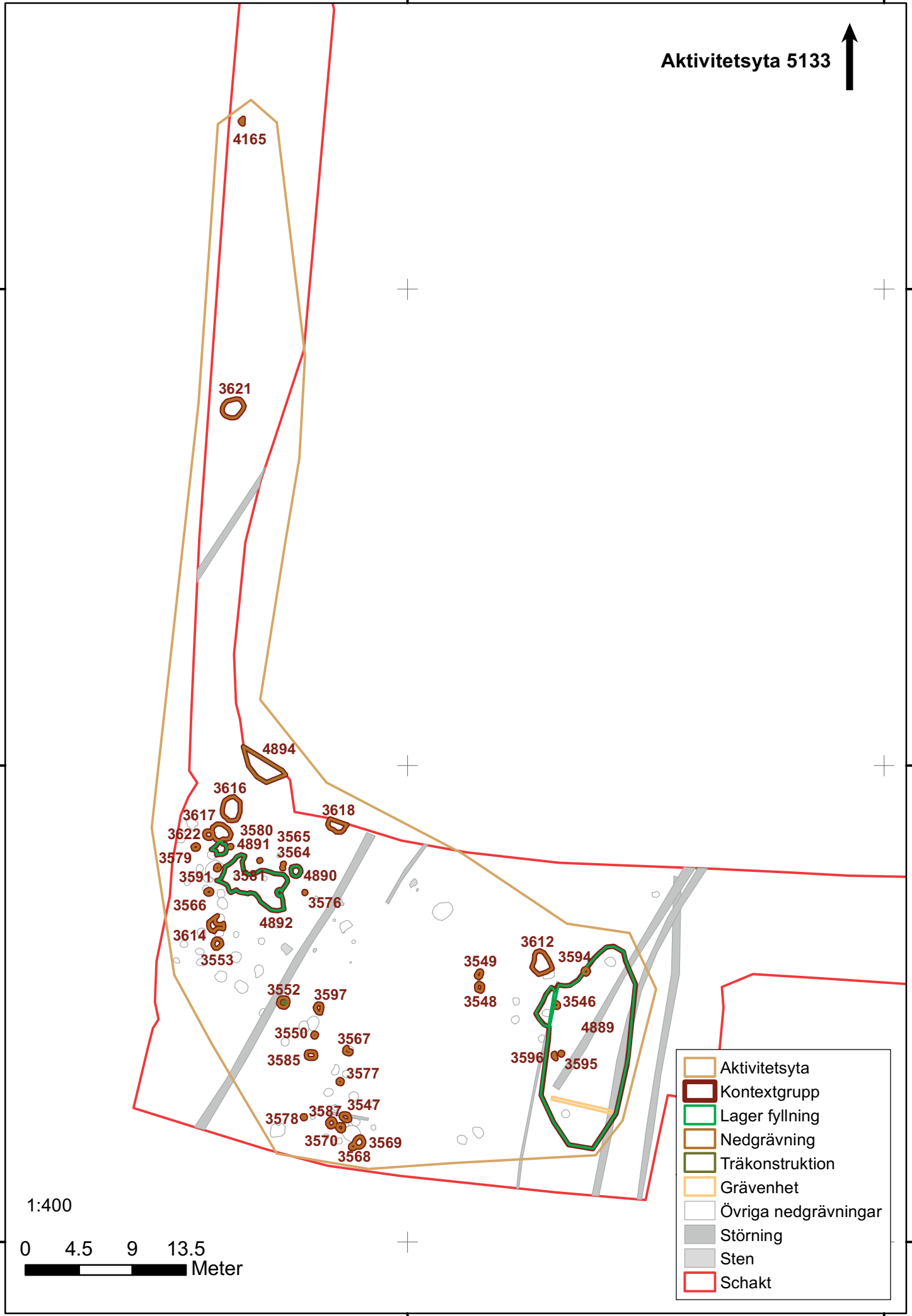
647870

647910

1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Träkonstruktion
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5134*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 UNDERTYP Gårdsplan
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 27,0 m ö h
 UNDERLAG Silt, lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Härdområde, då härdar ingår.

DATERING*Dateringsspann:* 540 – 650 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* 540-650 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-31936).*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 540 – 650 e Kr utifrån ¹⁴C-analys från härden 3727. Den är därmed yngre än stolphus 3668 från 500 – 600 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes merparten av härdarna med handredskap, medan stolphålen främst plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 1 härd.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar tillhörde brukning.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER¹⁴C:

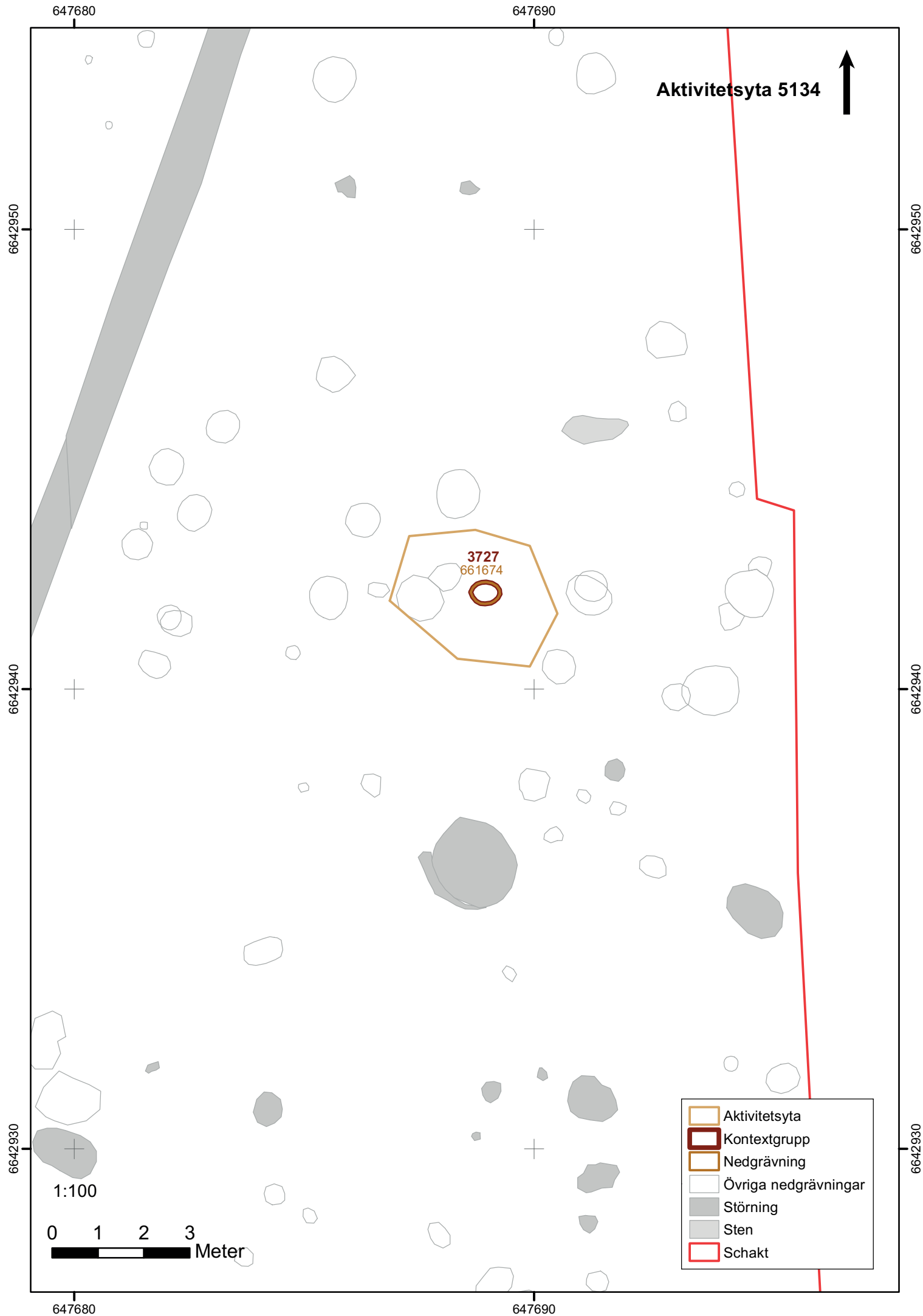
Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31936	1467±33	570AD-635AD	540AD-650AD	664822	Träkol/Tall	664821–3727	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
664822	Träkol	Tall	Kärnved	664821	3727

Makrofossil: –*Osteologi:* –**ANMÄRKNING –****INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
3727	Härd

Aktivitetsyta 5135*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
 BELÄGENHET
 NIVÅ
 UNDERLAG
 BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
 Storby backe
 26,4 m ö h
 Silt, lera
 Skadad av odling eftersom lämningarna låg
 under ploglager

FUNKTION

Härdområde, med ansamling av härdar av
 olika storlek.

DATERING

Dateringsspann: 130 – 330 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* 130 – 330 AD, ¹⁴C-analys av träkol i härd 3807 (Ua-53003).*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 130 – 330 e Kr utifrån ¹⁴C-analys av
 träkol från härd. Kan av rumsliga skäl inte vara samtidig med stolphus 3665 med datering
 250 – 530 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes en stor andel av härdarna, medan återstoden
 plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 28 härdar och 1 kokgrop.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar och kokgrop tillhörde brukningen.

FYND

Malsten (FC733) påträffades i härd 3804, löpare (FC734) i härd 3801, kärl av keramik
 (äldre svartgods) (FC976) i härd 3814. Kärl av keramik (äldre svartgods)(FC983) och
 smält lera (infodring) (FC1109) påträffades i kokgrop 3824. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-51003	1792±28	140-320 AD	130-330 AD	664215	Träkol/asp	664214 - 3807	Härd

Vedart:

Provrnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
664215	Träkol	Asp		664214	3807

Makrofossil: –

Osteologi: Benmaterialet från aktivitetsområdet utgörs primärt av köttrika ben i form av kotor, revben och lårben från häst, nötkreatur, får eller get. Sannolikt representerar benen avfall från matlagning vid härdar och kokgrop.

Idnr	Vikt (g)	nöt	får/get	häst
3802	0,2			
3804	6,3		1	
3807	5,1			
3813	1,3			
3814	5,9		3	
3824	27,8	1		1
3826	7,1	2		
totalt	53,7	3	4	1

ANMÄRKNING –**INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
3766	Härd
3799	Härd
3801	Härd
3802	Härd
3803	Härd
3804	Härd
3805	Härd
3806	Härd
3808	Härd
3809	Härd
3810	Härd
3811	Härd
3812	Härd
3813	Härd
3814	Härd
3816	Härd
3820	Härd
3824	Kokgrop
3825	Härd
3826	Härd
4168	Härd
4169	Härd
4170	Härd
4171	Härd
4172	Härd
4597	Härd
4598	Härd
4599	Härd
4600	Härd

647670

647690

6643000

6643000

Aktivitetssyta 5135

6642980

6642980

6642960

6642960

647670

647690

1:200

0 2 4 6 Meter

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

3801
660443

3826
665431

3802
660464

3804
660492

3806

665296
3824

660477
3803

3807
661016

3808
664247

3809
661030

660511
3805

4169
661090

3810
661078

661066
3814

661054
4168

4599
106226

4600
106238

3820
663372

3799
663355

4171
661124

661103
3811

4598
106155

3813
661172

661112
4170

661160
3812

661186
4172

4597
106113

665318
3825

661270
3816

Aktivitetsyta 5136*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
26,4 m ö h
Silt, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, med stolphål, gropar och härdar i anslutning till stolphus 3664.

DATERING

*Dateringsspann: 400 – 600 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 400 – 600 e Kr eftersom lämningarna ansluter till stolphus 3664 med denna datering och inte kan vara samtidigt med stolphus 3662 med datering till 150 – 240 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades de framkomna lämningarna. Ett urval av stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet.
Den utgjordes av 4 härdar, 21 stolphål och 2 gropar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphålen och groparna tillhörde konstruktionen, medan härdarna tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi: –*

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3697	Härd
3832	Stolphål
3833	Stolphål
3835	Stolphål
3845	Stolphål
3849	Stolphål
3850	Stolphål
3852	Stolphål
4166	Härd
4167	Härd
4179	Härd
4503	Grop
4504	Grop
4505	Grop
4509	Stolphål
4510	Stolphål
4520	Stolphål
4521	Stolphål
4522	Stolphål
4523	Stolphål
4529	Stolphål
4538	Stolphål
4539	Stolphål
4548	Stolphål
4549	Stolphål
4550	Stolphål
4701	Stolphål
4702	Stolphål

647670

647690

Aktivitetsyta 5136

6643020

6643020

6643000

6643000

6642980

6642980

1:200

0 2 4 6 Meter

647670

647690

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

- 4510
660058
- 4509
660005
- 4503
660121
- 4504
660142
- 3845
662192
- 4702
106299
- 4701
106290
- 4179
662181
- 3697
661223
- 3833
660637
- 4166
660666
- 4550
665657
- 4505
660655
- 4521
660676
- 4529
662168
- 3835
660435
- 4548
665639
- 4538
663499
- 4523
660852
- 4539
663506
- 4549
665648
- 4520
660611
- 4522
660737
- 4167
660746
- 3852
663528
- 3850
663519
- 3849
663513

Aktivitetsyta 5137

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,0 m ö h
Lera, silt
Skadad av odling eftersom lämningarna låg
under ploglager

FUNKTION

Odling, då lämningen bestod av ett lager
tolkat som odlingslager

DATERING

Dateringsspann: 400 – 600 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* –*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 400 – 600 e Kr eftersom lämningen överlagrade aktivitetsyta 5000 där härddar har gett datering 100 – 400 e Kr. Samtidigt överlagras lämningen av gravar, däribland grav 6022 med datering 620 – 700 e Kr och grav 6025 med datering 660 – 710 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades lagret. Mindre ytor grävdes med handredskap, medan återstoden maskinbanades i kombination med metalldetektoravsökning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 1 lager nordöst om höjdryggen.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret tillhörde brukningen.

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1000989	Transport och samfärdsel	5129	FÖ880	Järn	Brodd	
1000990	Dräkt, smycken och personlig utrustning	5129	FÖ881	Järn	Brodd	Skobrodd?
1000994	Transport och samfärdsel	5129	FÖ885	Järn	Brodd	
1001955	Transport och samfärdsel	5129	FÖ1806	Järn	Brodd	
1001781	Hantverk och produktion	5129	FÖ1653	Skiffer	Bryne	
1002490	Obestämt	5129	FÖ2151	Bränd lera	Bränd lera	Smält
1000634	Dräkt, smycken och personlig utrustning	5129	FÖ549	Järn	Hänge	
1001675	Keramik Bäck	5129	FÖ1547	Keramik	Kärl	
1002002	Keramik Stilborg	5129	FÖ1847	Keramik	Kärl	
1002006	Keramik Stilborg	5129	FÖ1850	Keramik	Kärl	
1001029	Byggnadsdetaljer och monument	5129	FÖ920	Järn	Nit	
1001187	Hantverk och produktion	5129	FÖ1066	CU-leg	Smälta	
1001011	Hantverk och produktion	5129	FÖ902	Järn	Synål	

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil:

Två makrofossilprover analyserades från det övergripande objektet, men inget makroskopiskt material påträffades som kan bidra till tolkningen.

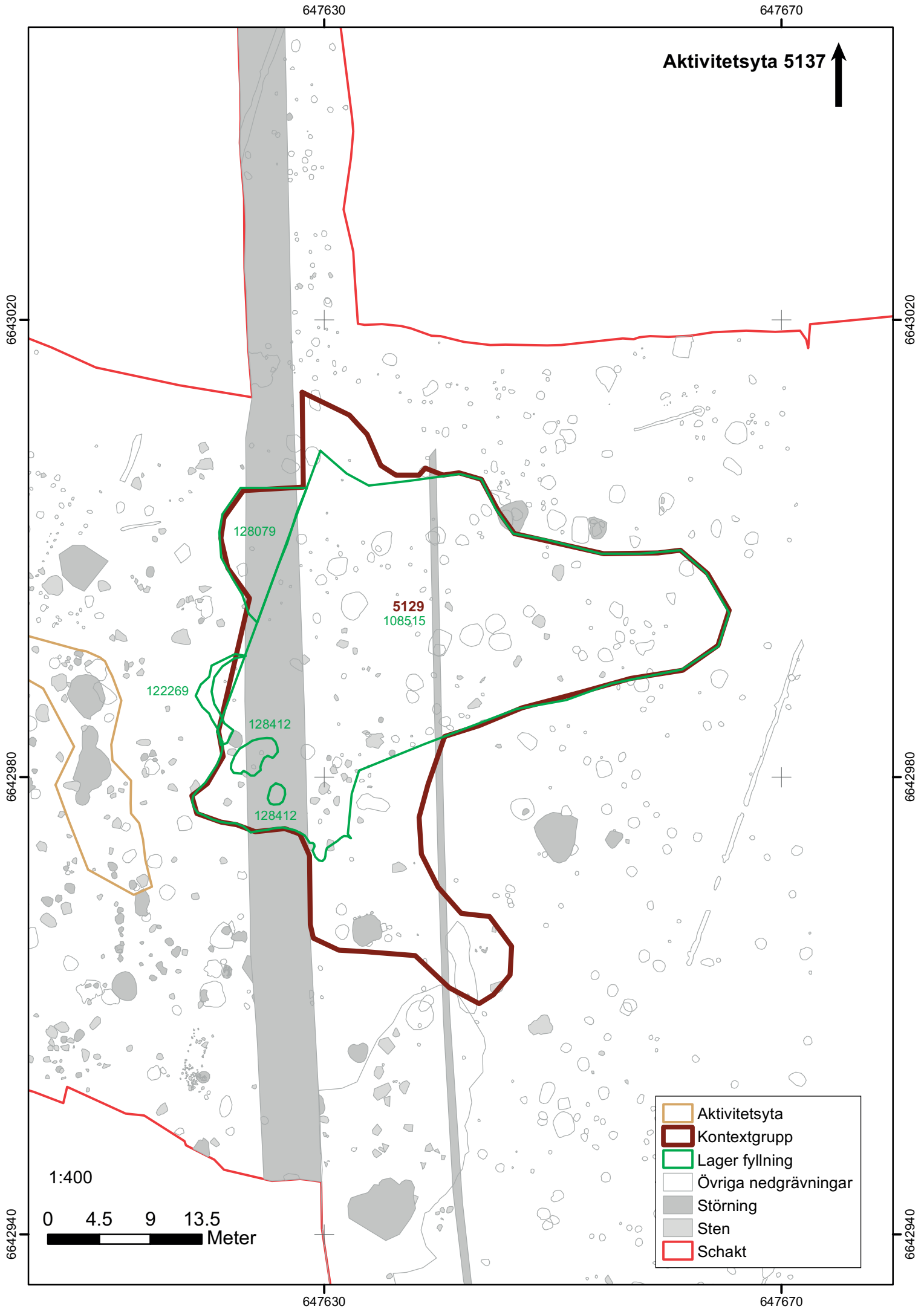
Osteologi: –

ANMÄRKNING

Merparten av fynden framkom under eller i anslutning till gravar. De har sannolikt trampats ned i underliggande lager i samband med anläggning av gravarna och avspeglar knappast verksamheter när lagret tillkom eller brukades.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
5129	Lager

Aktivitetsyta 5138*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,7 m ö h
 UNDERLAG Lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Odling, då lämningen bestod av ett lager tolkat som odlingslager

DATERING

Dateringsspann: 1100 – 1800 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* 1100-1800 AD pga. överlagring av gravar.*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 1100 – 1800 då lämningen överlagrade gravar, däribland grav 6043 med datering 620 – 710 e Kr, grav 6002 med datering 780 – 960 e Kr, grav 6018 med datering 820 – 970 e Kr och grav 6004 med datering 900 – 1000 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades lagret. En liten yta grävdes med handredskap, medan återstoden maskinbanades i kombination med metalldetektoravsökning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 2 lager som överlagrade gravar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret tillhörde brukningen.

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnr	Material	Sakord	Undertyp
1001009	Religion och kult	5128	FÖ900	Järn	Amulettring	Eldstålsformad utan hänge
1002040	Obestämt	5128	FÖ1882	Bränd lera	Bränd lera	Smält
1001490	Dräkt, smycken o personlig utrustning	5265	FÖ1368	Horn	Kam	Tandplatta
1002093	Keramik Bäck	5265	FÖ1931	Keramik	Kärl	
1001192	Slagg GAL	5265	FÖ1071	Slagg	Slagg	
1001193	Slagg GAL	5265	FÖ1072	Slagg	Slagg	
1001022	Byggnadsdetaljer och monument	5128	FÖ913	Järn	Spik	
1001954	Dräkt, smycken o personlig utrustning	5265	FÖ1805	Järn	Synål	

Fynd av flintgods omtalas i anläggningsbeskrivning, men tillvaratogs ej. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

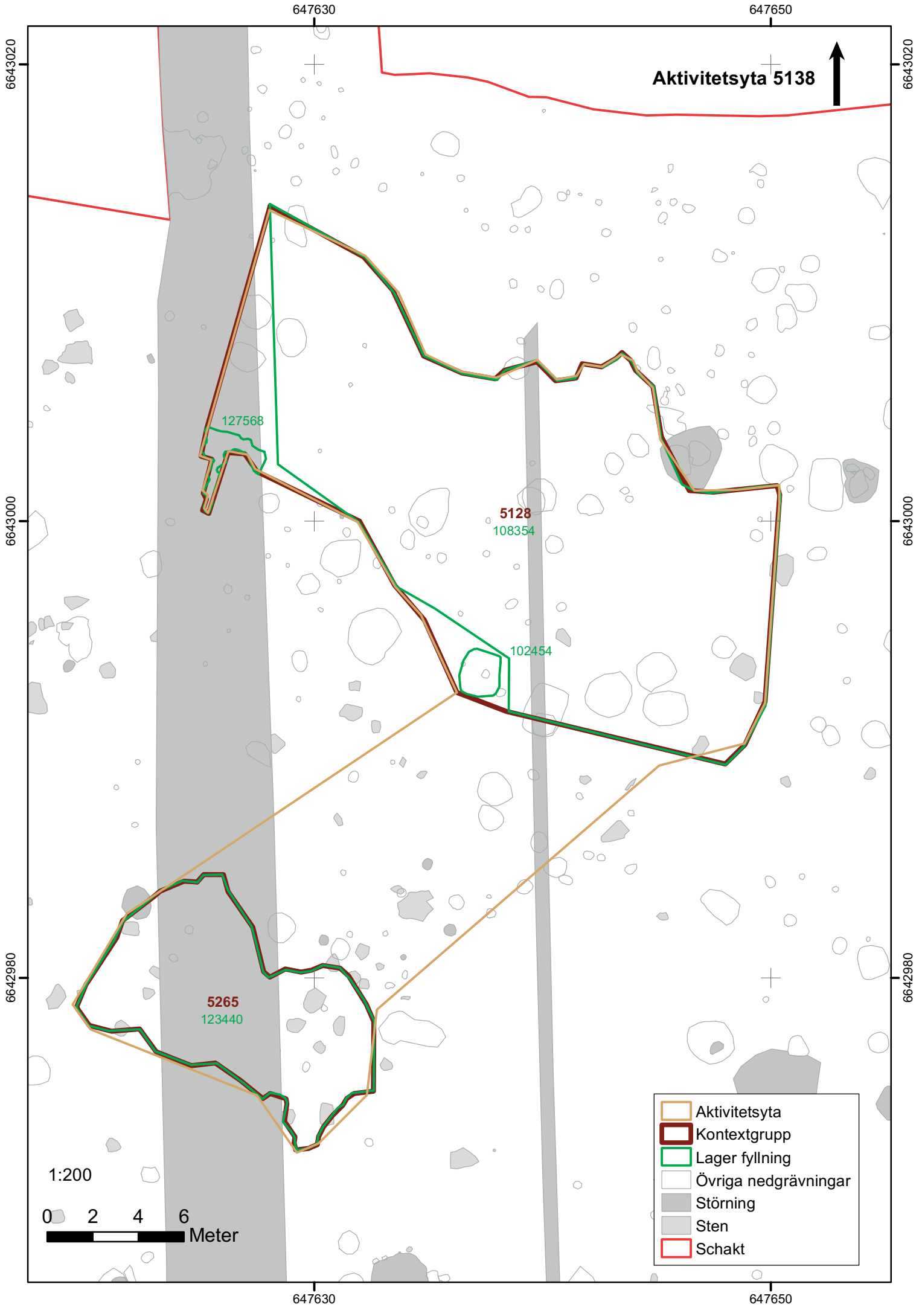
Osteologi:

I ett odlingslager (5128) förekom 158 g ben, vilka utgörs av kindtänder från överkäke hos häst och svin samt strålben och ett bränt hornfragment från nötkreatur.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	häst
5128	158,0	2	1	1

ANMÄRKNING –**INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
5128	Lager
5265	Lager

Aktivitetsyta 5139*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
UNDERTYP	Obestämnd aktivitet
BELÄGENHET	Vattholmavägen Norra
NIVÅ	19,6-22,4 m ö h
UNDERLAG	Lera
BEVARINGSGRAD	Under matjordslager
FUNKTION	Obestämnd aktivitet, med glest spridda stolphål, gropar, härdar och lager.

DATERING*Dateringsspann:* 800 – 200 f Kr*Konstruktion:* 800-200 BC, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-8876).*Brukning:* 730-380 BC, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31688), 380-200 BC, ¹⁴C-analys av ved (Ua-31689).*Destruktion:* –*Sammantagen datering:* Utifrån ¹⁴C-dateringar av härdar och stolphål bedöms lämningarna tillhöra perioden 800 – 200 f Kr. Lämningarna är samtidiga med aktivitetsyta 5124 inom Storby backe.**UNDERSÖKNINGSMETOD**

Efter avbaning och framrensning grävdes de framkomna stolphålen med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 11 stolphål, 8 gropar, 4 härdar och 1 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphålen och gropar tillhörde konstruktionen. Härdar och lager tillhörde brukning.

FYND

Kärl av keramik (FÖ2026) påträffades i stolphål 1691, bränd lera (FÖ2130, 2128) i stolphål 1694 respektive grop 1695, samt lerblick (FN124) i härd 3125. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-8876	2385±80	760BC-370BC	800BC-200BC	1002580	Träkol/-	143108–1693	Stolpfärgning
Ua-31688	2374±33	510BC-390BC	730BC-380BC	427001	Träkol/Tall	427000–3125	Eldningslager
Ua-31689	2213±31	360BC-200BC	380BC-200BC	427081	Ved/Gran	427080–3119	Eldningslager

Vedart:

Provrnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
427001	Träkol	Tall		427000	3125
427081	Ved	Gran		427080	3119

Makrofossil: –

Osteologi: Endast ett mindre oidentifierbart benfragment påträffades i en grop 4490.

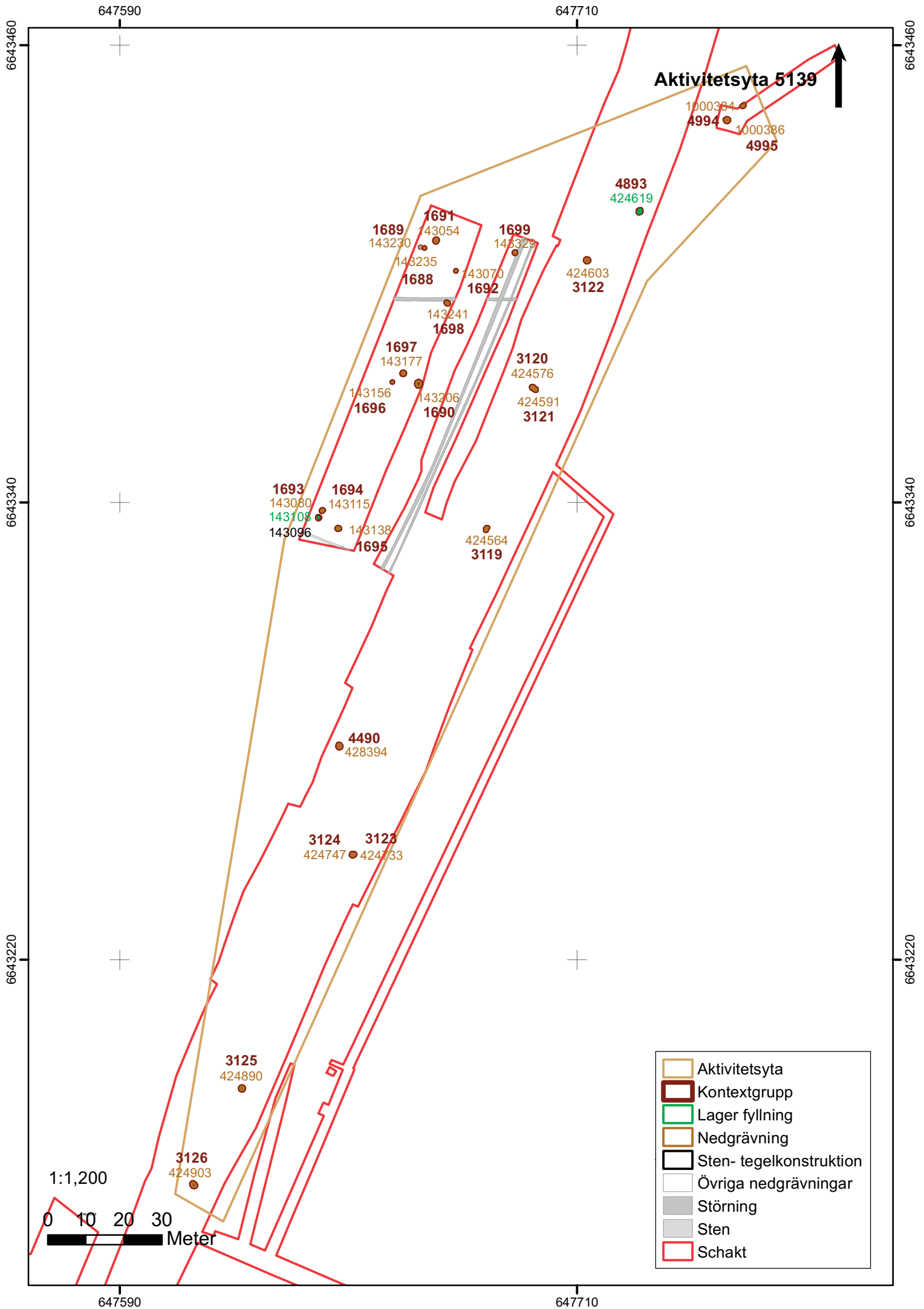
Idnr	Vikt (g)
4490	6,0

ANMÄRKNING

Stolphålet med dateringen tolkades som en härd vid förundersökningen 1997 (Anund m fl 1998:97ff).

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1688	Stolphål
1689	Stolphål
1690	Grop
1691	Stolphål
1692	Stolphål
1693	Stolphål
1694	Stolphål
1695	Grop
1696	Stolphål
1697	Stolphål
1698	Stolphål
1699	Stolphål
3119	Härd
3120	Grop
3121	Grop
3122	Härd
3123	Grop
3124	Grop
3125	Härd
3126	Grop
4490	Grop
4893	Lager
4994	Stolphål
4995	Härd

Aktivitetsyta 5248*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Fridhem
 NIVÅ 19,5 m ö h
 UNDERLAG Lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under matjordslager

FUNKTION Härdområde, då enbart härdar ingår i aktivitetsytan.

DATERING*Dateringsspann:* 60 – 430 e Kr*Konstruktion:* –

Brukning: 60 – 250 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31704), 250 – 410 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31705), 250 – 420 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31928).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Utifrån ¹⁴C-dateringar av träkol i härdarna 3899, 3880 och 3896 ligger brukningstiden i perioden 60-430 e Kr. Härd 3880 var äldre än stolphål i hus 3634.

UNDERSÖKNINGSMETOD

En stor andel av härdarna observerades som upplöjd kol i matjordslagret och dokumenterades. Efter avbanning och framrensning av mindre ytor grävdes härdar med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 12 härdar inom undersökningsytorna och 66 upplöjda härdar utanför dessa.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarna tillhörde brukningsskede.

FYND

Smidesslagg (FN111) påträffades i härd 3899.

ANALYSER¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31704	1858±41	80AD-220AD	60AD-250AD	427877	Träkol/Tall	427868-3899	Eldningslager
Ua-31705	1703±31	260AD-400AD	250AD-410AD	428139	Träkol/Tall	428138-3880	Eldningslager
Ua-31928	1693±33	260AD-410AD	250AD-420AD	427903	Träkol/Ek	427902-3896	Eldningslager

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
427877	Träkol	Tall		427868	3899
428139	Träkol	Tall	Kärnved	428138	3880
427903	Träkol	Ek		427902	3896

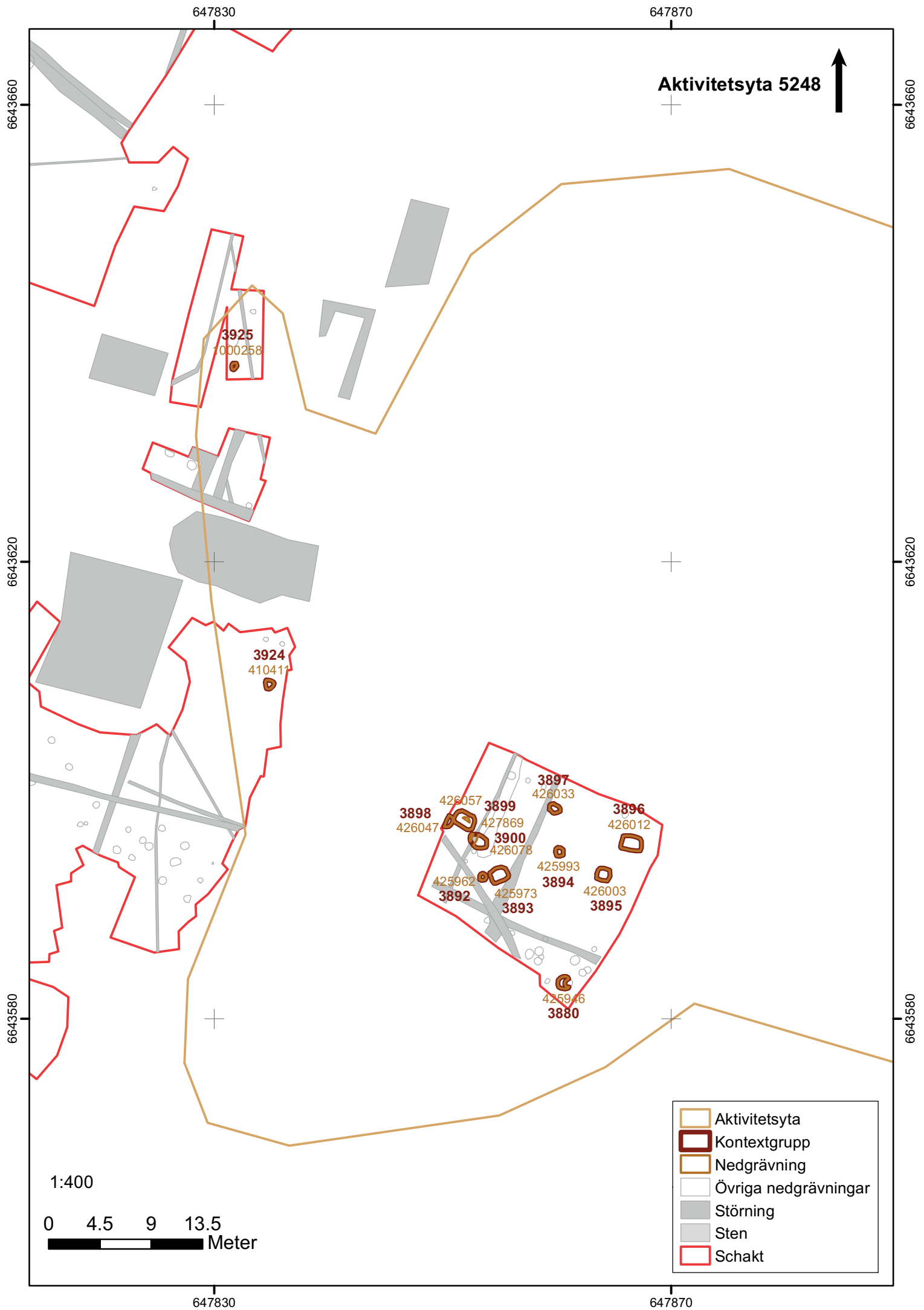
Makrofossil: –*Osteologi:* –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3880	Härd
3892	Härd
3893	Härd
3894	Härd
3895	Härd
3896	Härd
3897	Härd
3898	Härd
3899	Härd
3900	Härd
3924	Härd
3925	Härd
5140	Härd
5141	Härd
5142	Härd
5143	Härd
5144	Härd
5145	Härd
5146	Härd
5147	Härd
5148	Härd
5149	Härd
5150	Härd
5151	Härd
5152	Härd
5153	Härd
5154	Härd
5155	Härd
5156	Härd
5157	Härd
5158	Härd
5159	Härd
5160	Härd
5161	Härd
5162	Härd
5163	Härd
5164	Härd
5165	Härd
5166	Härd
5167	Härd
5168	Härd
5169	Härd
5170	Härd
5212	Härd
5213	Härd
5214	Härd
5215	Härd

Idnr	Typ
5216	Härd
5218	Härd
5219	Härd
5220	Härd
5221	Härd
5222	Härd
5223	Härd
5224	Härd
5225	Härd
5226	Härd
5227	Härd
5228	Härd
5229	Härd
5230	Härd
5231	Härd
5232	Härd
5233	Härd
5234	Härd
5235	Härd
5236	Härd
5237	Härd
5238	Härd
5239	Härd
5240	Härd
5241	Härd
5242	Härd
5243	Härd
5244	Härd
5245	Härd
5246	Härd
5247	Härd

Aktivitetsyta 5249*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Fridhem
19,3 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Härdområde, som utgörs av härdar och med inslag av stolphål, samt låg i närheten av stolphus och hägnad.

DATERING

Dateringsspann: 240 – 400 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 240 – 400 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-51062).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Utifrån ¹⁴C-datering i härd 3180 ligger brukningstiden i perioden 240 – 400 e Kr. Denna härd hade skadats av stolpfundamentet 2654.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes flertalet härdar och ett urval av stolphål och härdar med handredskap. Övriga plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 5 härdar och 5 stolphål.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar tillhörde brukningen, medan stolphålen tillhörde konstruktionen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-51062	1722±30	250AD-380AD	240AD-400AD	407901	Träkol/Tall	404719-3180	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
407901	Träkol	Tall	Kärnved	404719	3180

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3173	Stolphål
3176	Stolphål
3177	Härd
3178	Härd
3179	Härd
3180	Härd
3923	Härd
3927	Stolphål
3928	Stolphål
3929	Stolphål

647810

647830

Aktivitetsyta 5249

6643680

6643680

6643660

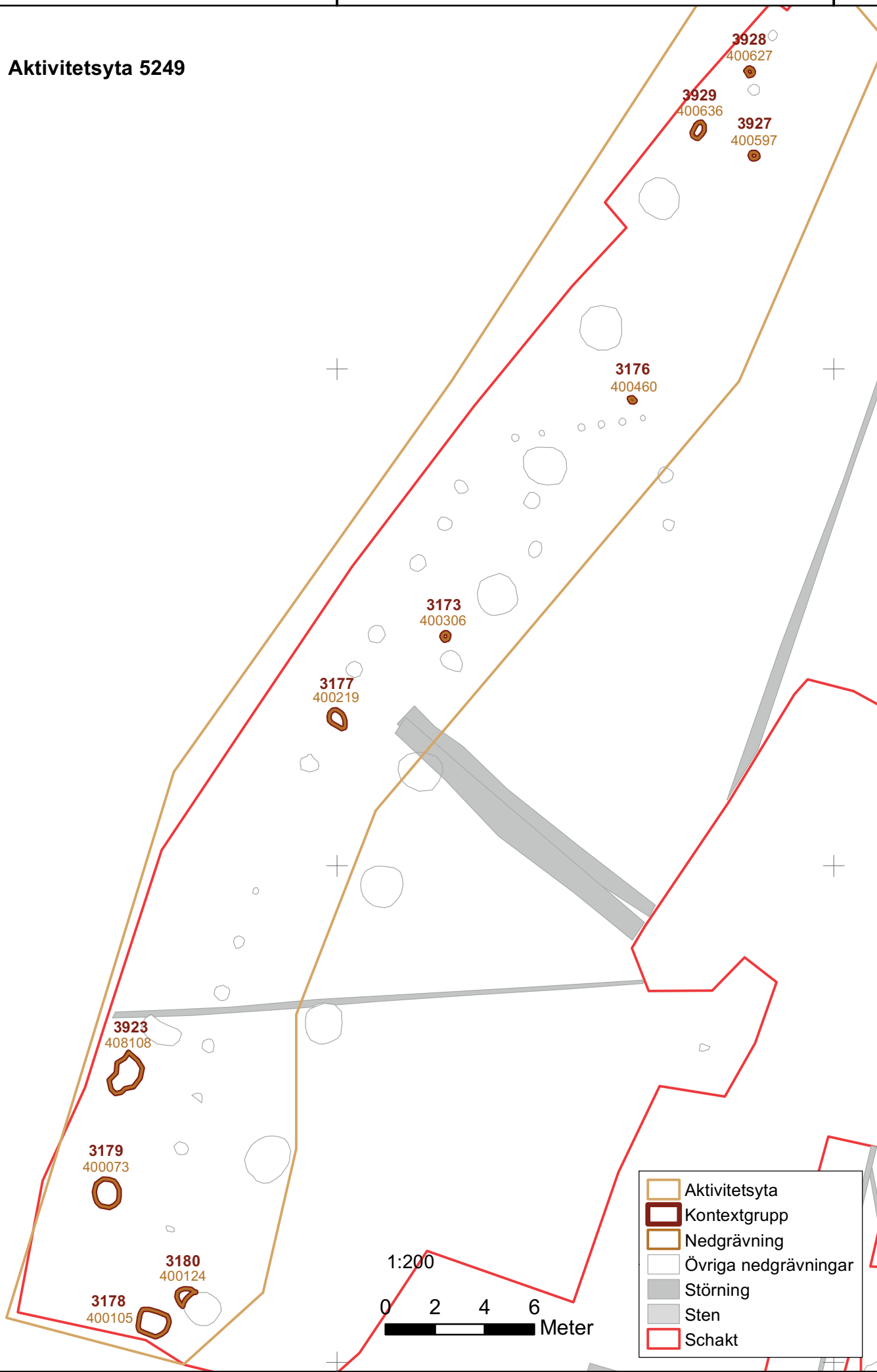
6643660

6643640

6643640

647810

647830

1:200

0 2 4 6 Meter

	Aktivitetsyta
	Kontextgrupp
	Nedgrävning
	Övriga nedgrävningar
	Störning
	Sten
	Schakt

Aktivitetsyta 5250*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Solhem (Ö)
22,7 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg
under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, som utgörs av både härdar och
stolphål, samt låg i närheten av stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 1040 – 840 f Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* 1040 – 840 BC, ¹⁴C-datering av träkol i härd 3505 (Ua-52459).*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 1040 – 840 f Kr p g a ¹⁴C-analys från
härd med denna datering. Ansluter till stolphus 3142 med datering till 900 – 790 f Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes stolphål och härdar med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 7 stolphål och 2 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål tillhörde konstruktionen och härdar tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52459	2799±33	1000BC-910BC	1040BC-840BC	416121	Träkol/barrträd	416120–3505	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
416121	Träkol	Hassel		416120	3505
416121	Träkol	Prunus sp		416120	3505
416121	Träkol	Barrträd	Knopp. Egenålder 1 år	416120	3505

Makrofossil: –

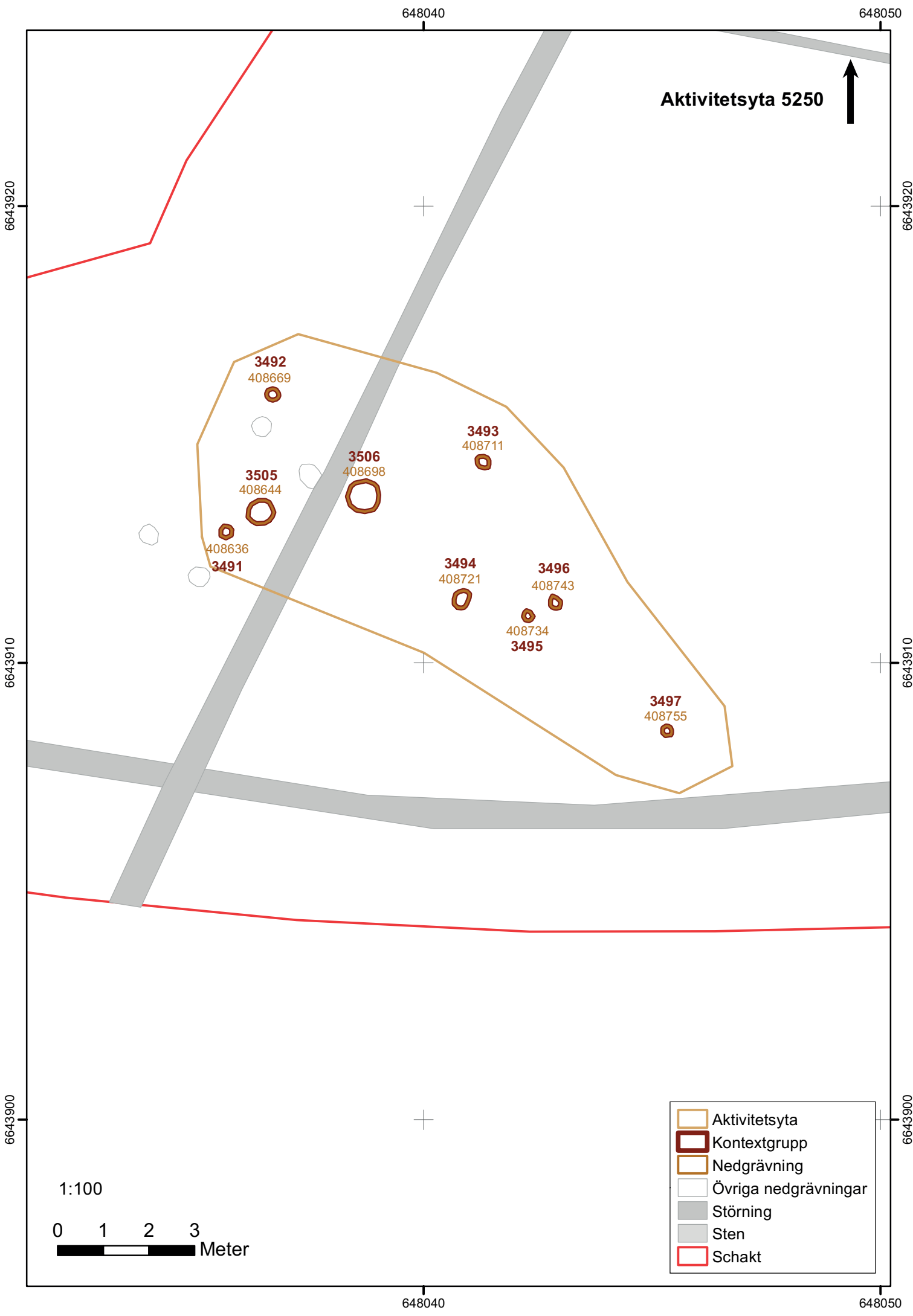
Osteologi: Ett språngben samt fragment av kranium och skenben från får förekom i en härd (3505). Då benen är obrända rör det sig troligen om matavfall som slängts i härden efter den har slutat att användas.

ldnr	Vikt (g)	får	får/get
3505	21,7	1	2
3506	3,7		
totalt	25,4	1	2

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

ldnr	Typ
3491	Stolphål
3492	Stolphål
3493	Stolphål
3494	Stolphål
3495	Stolphål
3496	Stolphål
3497	Stolphål
3505	Härd
3506	Härd

Aktivitetsyta 5251

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Solhem (Ö)
20,0 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, som utgjordes av både härdar och stolphål, samt låg i anslutning till stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 200 – 400 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 220-400 AD, ¹⁴C-analys av träkol i härd 3369 (Ua-52239).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Utifrån ¹⁴C-datering i härd ligger brukningstiden i perioden 200 – 400 e Kr. Aktivitetsytan ansluter till stolphus 3132 med datering till 130 – 330 e Kr och stolphus 3130 med datering 300 – 400 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbanning och framrensning grävdes flertalet stolphål och ett urval av härdar med handredskap. Övriga plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 9 stolphål, 1 grop och 2 härdar och låg i den södra kanten av boplatsytan.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och grop tillhörde konstruktionen, medan härdar tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52239	1740±32	245AD-340AD	220AD-400AD	410003	Träkol/Tall	409985–3369	Eldningslager

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
410003	Träkol	Tall		409985	3369

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3369	Härd
3403	Stolphål
3404	Stolphål
3623	Stolphål
3624	Stolphål
3630	Stolphål
3631	Stolphål
4084	Härd
4097	Grop
4154	Stolphål
4159	Stolphål
4160	Stolphål

647950

647990

Aktivitetsyta 5251

6643860

6643860

4160

411058

411048

4159

403948

4097

405990

4154

3369

403767

3624

426257

426267

3623

3631

426287

426296

3630

4084

403549

3403

403369

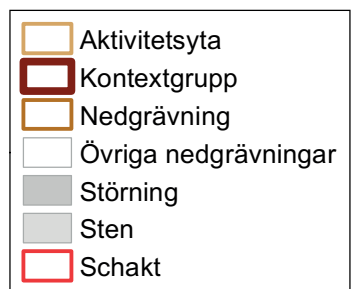
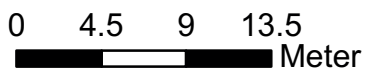
403332

3404

6643820

6643820

1:400

647950

647990

Aktivitetsyta 5252*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Solhem (Ö)
21,5 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg
under ploglager, samt av sentida bebyggelse

FUNKTION

Härdområde, med härdar som låg i
anslutning till stolphus.

DATERING

*Dateringsspann: 50 f Kr – 400 e Kr**Konstruktion: –*

*Brukning: 50 BC – 90 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52458); 240 – 400 AD, ¹⁴C-datering
av träkol (Ua-29860).*

Destruktion: –

*Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 50 f Kr – 400 e Kr utifrån ¹⁴C-analys
från härdarna 3229 och 3901 till 50 f Kr – 90 e Kr respektive 240 – 400 e Kr. ligger
brukningstiden i perioden 240 – 400 e Kr. Aktivitetsytan är yngre än det anslutande
stolphus 3131 som har en datering till 160 – 0 f Kr.*

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbanning och framrensning grävdes en mindre andel av stolphål och härdar med
handredskap, medan övriga plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 16 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarna tillhörde brukningen.

FYND

Löpare (FN26) påträffades i härd 3229. Malsten (underliggare) (FC1406) och lerklining
(FC1414) påträffades i härd 4917 och (FC1413) i härd 4916. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29860	1725±30	250AD-380AD	240AD-400AD	1000165	Träkol/Tall	1000166–3901	Eldningslager

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
1000165	Träkol	Tall		1000166	3901
409878	Träkol	Tall		410081	3229

Makrofossil: –

Osteologi:

I en härd (4917) påträffades en kindtand från överkäken på ett äldre nötreator. Ett benmaterial på 250 g kommer från en härd (3229). Utöver två ben från nötkreatur och två från får eller get kommer 36 ben från svin. Ben förekommer från kranium, underkäke, revben, kotor, främre så väl som bakre extremitet. Inga gnagmärken eller slaktspår har noterats på benen. Bortsett från två kraniefragment är alla svinbenen brända och är svarta till grå i färgen. Detta tyder på en ofullständig förbränning av benen och att de bränts med kött som skyddat benen från att bli vitbrända. Allt tyder på att benen kommer från en hel svinkropp som har bränts i härd. Benen kommer från galt som har slaktats vid 1-2 års ålder. En deposition av svartbrända svinben förekommer även i ett stolpfundament (2629). Exakt vad dessa uppeldade svinkroppar representerar är oklart. Hade de representerat hanterande av kadaver efter sjuka djur borde de knappast ha lagts ned i ett stolpfundament. Detta indikerar att det troligen rör sig om någon form rituell depositioner.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get
3229	250,0	2	36	2
4917	36,0	1		

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3227	Härd
3229	Härd
3368	Härd
3901	Härd
4085	Härd
4086	Härd
4087	Härd
4088	Härd
4089	Härd
4090	Härd
4091	Härd
4092	Härd
4093	Härd
4094	Härd
4916	Härd
4917	Härd

647950

647990

Aktivitetssyta 5252

6643900

6643900

6643860

6643860

6643820

6643820

1:400

692024
4916

4917
690241

690271 690281

3368
404926

4091
405029

4090
405014

4093
405055

3229
409062
410081

405063
4094

4087
404800

4086
404781

3901
404791

3227
404829

4089
404817

4085
404766

404808
4088

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5253

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Solhem (Ö)
NIVÅ	20,8-22,3 m ö h
UNDERLAG	Lera
BEVARINGSGRAD	Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager, samt av diken

FUNKTION Gårdsplan, som utgjordes av både härdar och stolphål, samt låg i anslutning till ansamling av stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 1000 f Kr – 550 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 1000 f Kr – 550 e Kr att döma av dateringar från den ansamling av stolphus som lämningarna sammanfaller med.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes omkring hälften av antalet stolphål och härdar med handredskap, medan övriga plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 62 stolphål, 4 grop och 8 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och gropar tillhörde konstruktionen, medan härdar räknas till brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

Obränt revben från nötkreatur och språngben från får påträffades i en härd (3362), stolphål och en härd. I ett stolphål (3400) påträffades en tappad mjölktaand från nötkreatur, vilket tyder på att djur har hållits inom aktivitetsområdet. Fynd av ben från en gnagare utgör sannolikt ben från djur som har dött i djurgångar.

Idnr	Vikt (g)	nöt	får	får/get	gnagare
3362	12,8	2	1		
3394	4,8			1	
3400	3,2	1			2
totalt	20,8	3	1	1	2

ANMÄRKNING

Sammanföll rumsligt med stolphus 3129, 3132, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3140, 3145, 3407 och 3918.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3237	Härd
3242	Stolphål
3243	Stolphål
3244	Stolphål
3245	Stolphål
3320	Stolphål
3347	Härd
3348	Härd
3362	Härd
3363	Härd
3365	Stolphål
3366	Stolphål
3367	Stolphål
3373	Stolphål
3375	Stolphål
3378	Stolphål
3379	Stolphål
3380	Stolphål
3383	Stolphål
3384	Stolphål
3385	Stolphål
3386	Stolphål
3387	Stolphål
3388	Stolphål
3391	Stolphål
3392	Stolphål
3393	Stolphål
3394	Stolphål
3395	Grop
3396	Stolphål
3397	Stolphål
3399	Stolphål
3400	Stolphål

Idnr	Typ
3401	Stolphål
3405	Stolphål
3514	Stolphål
3902	Härd
4082	Härd
4083	Härd
4095	Grop
4096	Grop
4098	Grop
4099	Stolphål
4100	Stolphål
4101	Stolphål
4102	Stolphål
4103	Stolphål
4105	Stolphål
4106	Stolphål
4107	Stolphål
4109	Stolphål
4110	Stolphål
4111	Stolphål
4112	Stolphål
4113	Stolphål
4114	Stolphål
4115	Stolphål
4116	Stolphål
4117	Stolphål
4118	Stolphål
4119	Stolphål
4120	Stolphål
4121	Stolphål
4122	Stolphål
4123	Stolphål
4124	Stolphål

4125	Stolphål
4126	Stolphål
4127	Stolphål
4128	Stolphål
4129	Stolphål
4130	Stolphål
4136	Stolphål
4161	Stolphål

647990

648030

6643900

6643900

Aktivitetssyta 5253

6643860

6643860

6643820

6643820

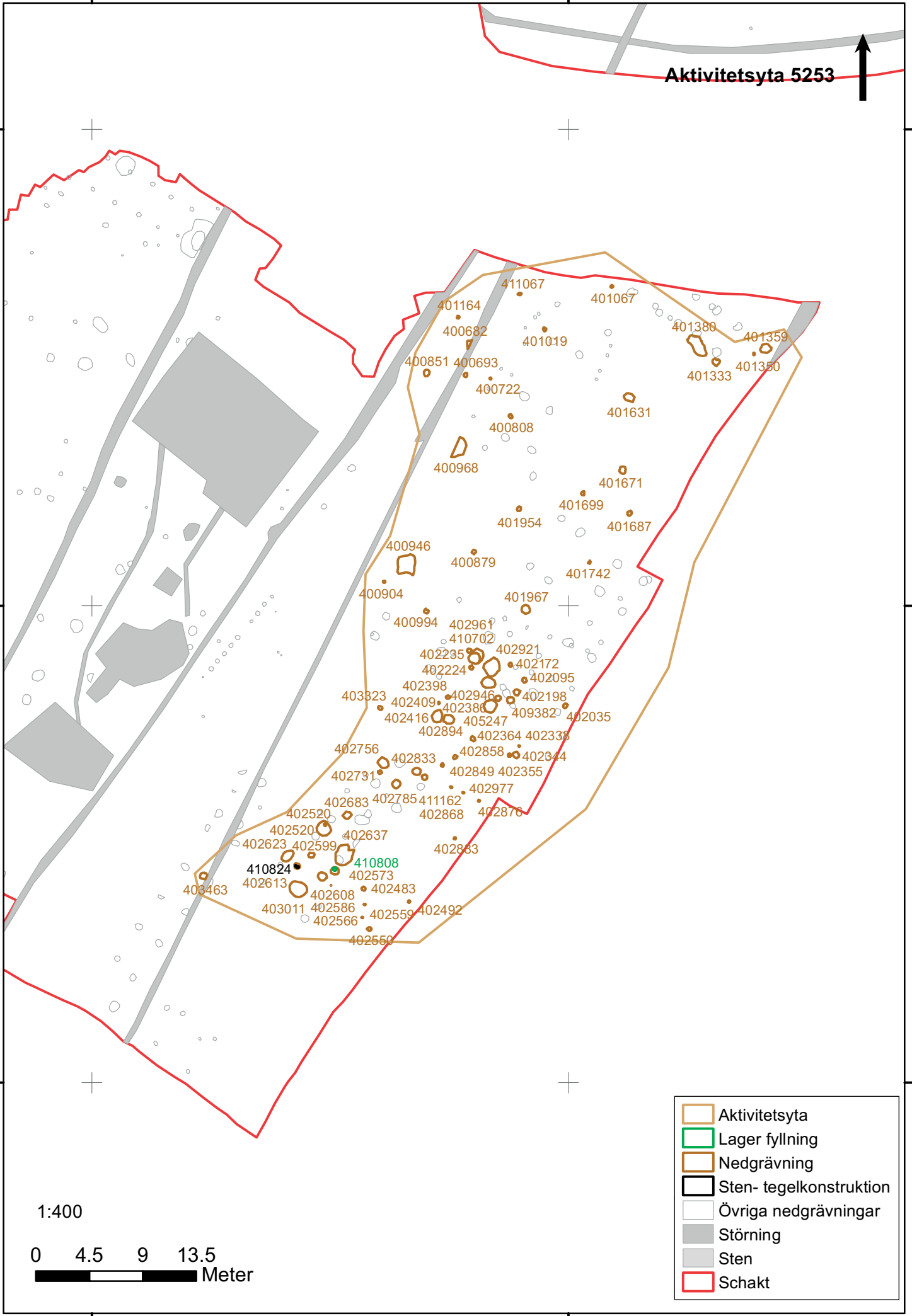
1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

647990

648030

- Aktivitetssyta
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5254*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Solhem (Ö)
21,1-21,9 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under
ploglager, samt av diken

FUNKTION

Gårdsplan, som utgjordes av både härdar och
stolphål, samt anslöt till stolphus.

DATERING

*Dateringsspann: 160 f.Kr. – 400 e.Kr.**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden
160 f.Kr.–400 e.Kr. eftersom aktivitetsytan ligger mellan
stolphus 3131 med datering 160–0 f.Kr. och 3130 med
datering 250 – 400 e.Kr.. Därtill sammanfaller den med
härdområdet 5252 med datering till 50 f.Kr.–400 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes en andel
av stolphålen med handredskap, medan övriga
plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet.
Den utgjordes av 33 stolphål och 1 grop.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål tillhörde konstruktionen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi: –*

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3220	Stolphål
3223	Stolphål
3225	Stolphål
3226	Stolphål
3228	Grop
3376	Stolphål
4104	Stolphål
4108	Stolphål
4131	Stolphål
4132	Stolphål
4133	Stolphål
4134	Stolphål
4135	Stolphål
4137	Stolphål
4138	Stolphål
4139	Stolphål
4140	Stolphål
4141	Stolphål
4142	Stolphål
4143	Stolphål
4144	Stolphål
4145	Stolphål
4146	Stolphål
4147	Stolphål
4148	Stolphål
4149	Stolphål
4150	Stolphål
4151	Stolphål
4152	Stolphål
4153	Stolphål
4155	Stolphål
4156	Stolphål
4157	Stolphål
4158	Stolphål

647950

647990

Aktivitetsyta 5254

6643900

6643900

6643860

6643860

6643820

6643820

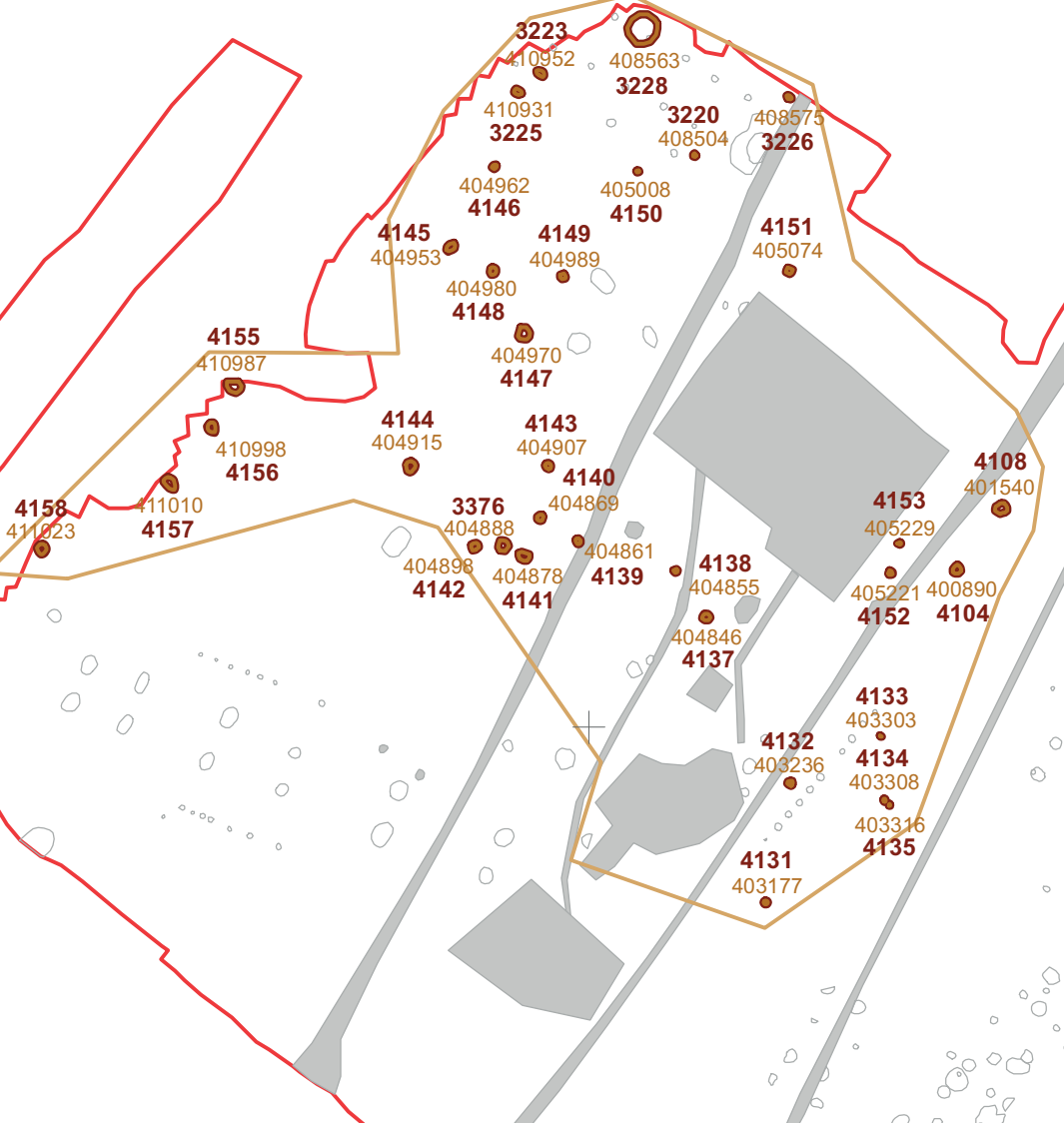
647950

647990

1:400

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5255*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Solhem (Ö)
22,7 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg
under ploglager, samt av diken och
ledningsschakt.

FUNKTION

Avfallsdeponering, motiverad av tolkning av
dess osteologiska material.

DATERING

Dateringsspann: 180 f Kr – 0*Konstruktion:* –*Brukning:* 180 BC – 10 AD, ¹⁴C-datering av ben i lager 4888 (Ua-52442).*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 180 f Kr – 0 utifrån ¹⁴C-analys av ben i lager. Det är därmed något äldre än avfallslager undersökta 2005 och daterade till 40 f Kr – 210 e Kr (Göthberg & Schütz 2006). Det är inte samtidigt med det anslutande stolphus 3142 med datering till 900 – 790 f Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes lager med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 1 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lager tillhörde brukningen.

FYND

Bränd lera (FN13, FN30) och gjutform? (FN120) påträffades i lager 4888. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52442	2068±30	160BC-40BC	180BC-10AD	FN630	Ben/Älg	405998	Lager

Vedart: –*Makrofossil:* –

Osteologi:

Ifrån ett lager (4888) hittades en för området relativt stor mängd ben. Det rör sig främst om ben från nötkreatur och svin, men även enstaka från får eller get och älg. Benen utgörs främst av köttrika ben från övre extremitet och bål, men även kraniefragment förekommer. Det tycks alltså röra sig om främst matrester. På ben förekommer spår efter styckning av djurkroppar, filéing av kött så väl som mägspaltning. Gnagmärken på två ben visar att hundar har rotat i avfallslagret. Ett ben av spädkalv kan tyda på att djur har hållits i närheten av aktivitetsområdet. Fyndet av ett lårben från älg visar att jaktbyten har tagits till platsen för konsumtion och utgör ett av få belegg för storviltsjakt från Gamla Uppsala.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get	älg
4888	367,7	8	4	1	1

ANMÄRKNING

Anslöt rumsligt till avfallslager undersökt 2005, men med något avvikande datering (Göthberg & Schütz 2006:13f).

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
4888	Lager

648050

648060

Aktivitetsyta 5255

6643910

6643910

6643900

6643900

648050

648060

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5256

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Skolan
23,0 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, med stolphål, grop och härdar i anslutning till stolphus och hägnad.

DATERING

Dateringsspann: 200 – 450 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 200 – 450 e Kr p g a utifrån datering från närliggande stolphus 3141 och stolphus (I) undersökta 1992 (Häringe Frisberg & Göthberg 1998).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes stolphål, grop och härdar med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 15 stolphål, 1 grop och 2 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och grop tillhörde konstruktionen, medan härdar tillhörde brukningen.

FYND

Keramik (FN77) påträffades i stolphål 3486, (FN81) i stolphål 3503, (FN79) i grop 3499. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER –

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

2,9 g oidentifierbart obränt ben

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3483	Stolphål
3484	Stolphål
3485	Stolphål
3486	Stolphål
3487	Stolphål
3488	Härd
3489	Stolphål
3490	Stolphål
3498	Stolphål
3499	Grop
3500	Stolphål
3501	Stolphål
3502	Stolphål
3503	Stolphål
3504	Stolphål
3507	Härd
4163	Stolphål
4164	Stolphål

648050

648070

Aktivitetssyta 5256

6643960

6643960

6643940

6643940

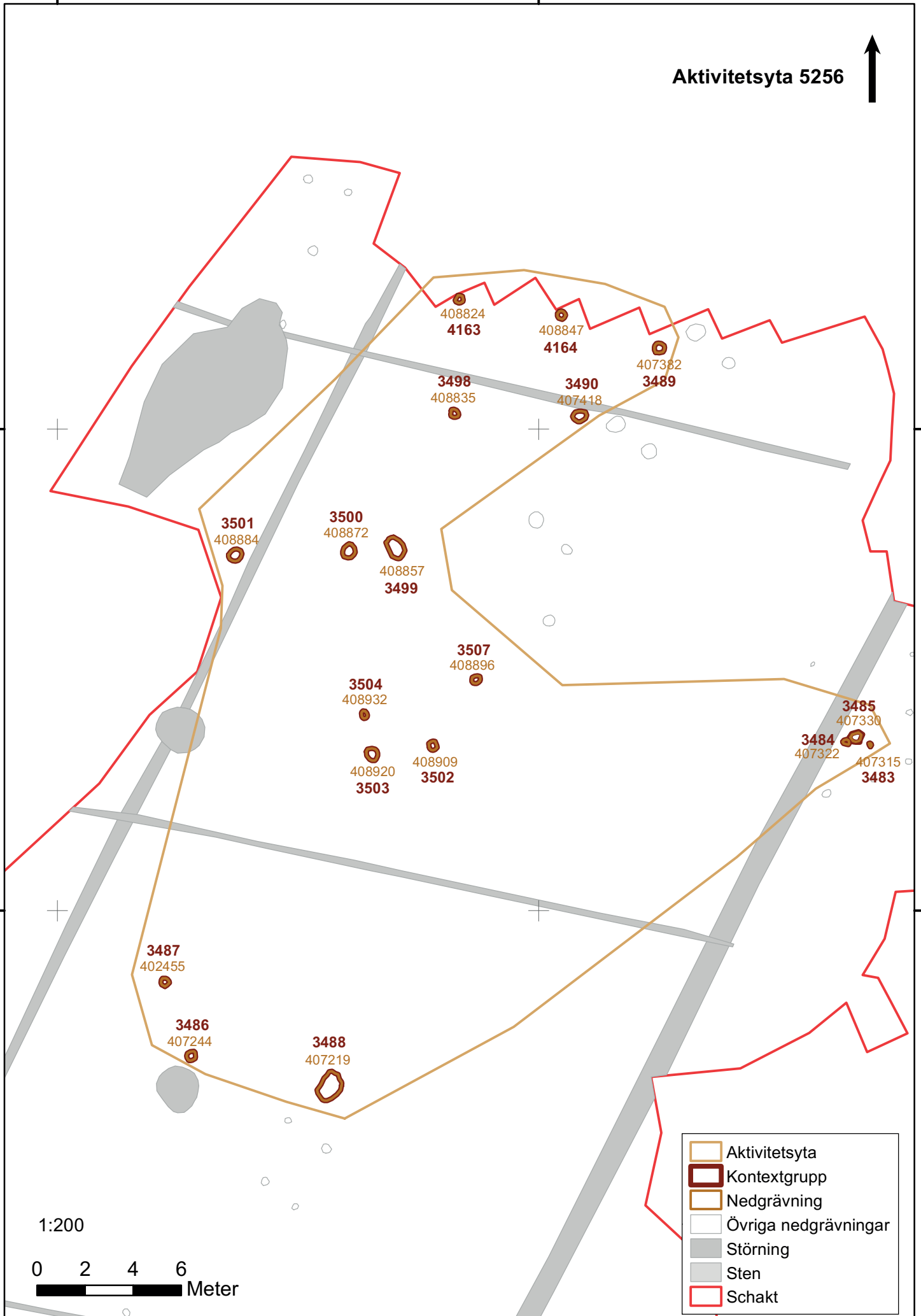
1:200

0 2 4 6 Meter

648050

648070

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5257

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Solhem (V)
 NIVÅ 20,9 m ö h
 UNDERLAG Lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Tjärframställning, att döma av tjärgrop.

DATERING

Dateringsspann: 430 – 650 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 430-650 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-31934).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Utifrån ¹⁴C-datering i tjärgropen 3620 ligger brukningstiden i perioden 430 – 650 e Kr. Aktivitetsytan är yngre än aktivitetsytan 5260 med datering till 250 – 420 e Kr och stolphus 3513 med datering till 440 – 540 e Kr, samt troligen delvis samtidig med aktivitetsytan 5258 med datering 400 – 650 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes gropen med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 1 tjärgrop.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropen tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31934	1497±33	540AD-605AD	430AD-650AD	422635	Träkol/Tall	422633–3620	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
422635	Träkol	Tall	Kärnved	422633	3620

Makrofossil: –

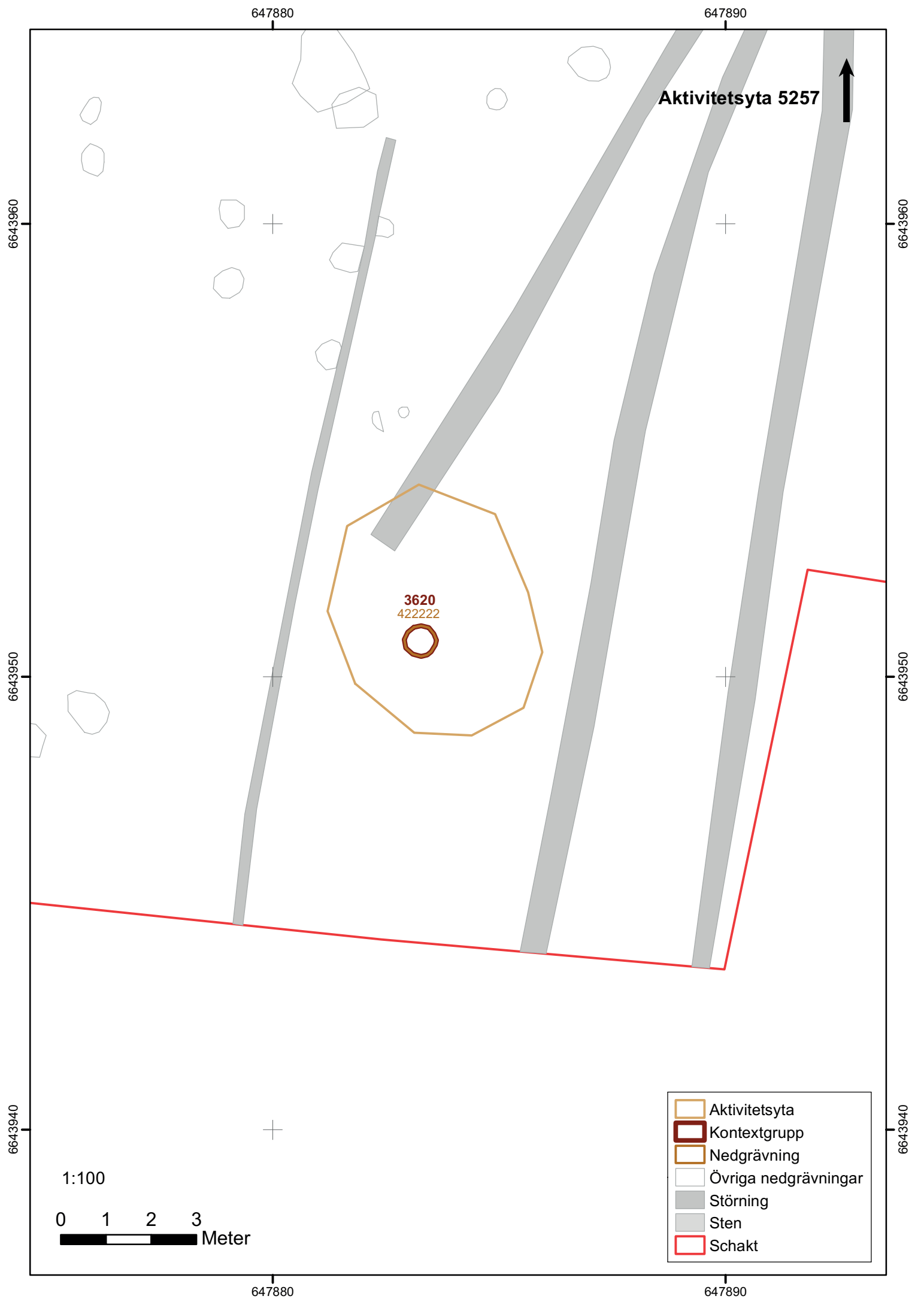
Osteologi: –

ANMÄRKNING

Tjärgropen var anlagd i lager 4889 som gick i aktivitetsytan 5260.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Tolkning
3620	Grop	Tjärframställningsgrop

Aktivitetsyta 5258*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Solhem (V)
 NIVÅ 21,3-21,9 m ö h
 UNDERLAG Sand, silt, lera
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Avfallsdeponering, då lämningarna består av avfallsgropar.

DATERING*Dateringsspann: 400 – 650 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: 390 – 540 AD, ¹⁴C-datering av träkol i fyllningen av avfallsgrop 3613.**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Brukningstiden bedöms tillhöra perioden 400 – 650 e Kr, utifrån ¹⁴C-analys av träkol i avfallsgropen 3613 som gett datering till 390 – 540 e Kr, samt tjärgrop i anslutande aktivitetsyta 5257 med datering till 430 – 650 e Kr. Stolphål i stolphus 3589 med datering 350 – 430 e Kr har överlagrats av 3613. Kan av rumsliga skäl möjligen vara samtidig med stolphus 3513 med datering 440 – 540 e Kr. En ¹⁴C-analys av ben av fisk (Ua-52443) i 3613 har gett en datering till 20 f Kr – 140 e Kr, men kan vara påverkad av reservoareffekt och därför visa en för hög ålder, troligen minst 189 år som i Stockholms skärgård, men möjligen 270-340 år som i Blekinge. Keramik (FN84) i 3613 har bedömts tillhöra vikingatid-tidig medeltid, vilket bortses från eftersom en sådan datering avviker kraftigt från andra dateringar från både det enskilda objektet och boplatsen som helhet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes groparna med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 2 avfallsgropar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Avfallsgroparna tillhörde brukningen.

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord
1000079	Obestämt	3619	FN5	Bränd lera	Bränd lera
1000189	Keramik Bäck	3613	FN84	Keramik	Kärl
1000193	Keramik Bäck	3619	FN88	Keramik	Kärl
1000241	Keramik Bäck	3619	FN131	Keramik	Kärl
1000243	Keramik Bäck	3613	FN133	Keramik	Kärl
1000077	Obestämt	3613	FN3	Smält lera	Smält lera
1000213	Obestämt	3613	FN103	Järn	Ten

Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-51063	1603±30	410AD-540AD	390AD-540AD	418777	Träkol/Ek	418685	Avfallslager
Ua-52443	1936±32	25AD-125AD	20BC-140AD	FN478	Ben/Fisk	418685	Avfallslager

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
418777	Träkol	Ek	Kärnved	418685	3613
418777	Träkol	Ek		418685	3613

Makrofossil: –

Osteologi:

I två avfallsgropar förekom relativt en stor mängd ben av olika karaktär. I en grop (3619) påträffades främst ben från småkreatur som får och svin, med även ben från nötkreatur, häst och hund. Ben kommer från huvud så väl som övre och nedre extremitet. Fynd av ben från spädkalv kan ses som indikation på nötkreatur har hållits anslutning till aktivitetsytan. Gnagmärken förekommer på flera ben och visar att de har legat på marken innan de har hamnat i gropen. Några ben är brända, vilket tyder på att de kommer från härdar eller andra aktiviteter med eld. Tre fynd av hornkvick från får samt ett skenben med borrat hål från nötkreatur indikerar att ben- och hornhantverk ägt rum inom aktivitetsytan.

Benmaterialet från grop 3613 karakteriserar av en för Gamla Uppsala ansevärd mängd fiskben, utöver enstaka ben från nötkreatur, svin, får eller get. Bortsett från ett ben från lake kommer alla fiskben från karpfisk. Flertalet ben från karpfisk är svåra att identifiera till art, men elva ben från braxen visar att förmodligen alla ben från karpfisk kommer från denna art. Ben kommer från både huvud och det postkraniala skelettet, vilket tyder på att det rör sig om i stort sätt hela fiskar. Det rör sig om minst två braxnar. Det tycks alltså inte som att det rör sig om fiskrens utan snarare hela fiskar eller matrester som hamnat i gropen. Fiskbenen är välbevarade och detta tyder på att de har hamnat i gropen och täckts över omgående annars borde djur som hundar gnagt på benen. Däremot förekommer gnag på ben från nötkreatur och svin.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund	braxen	karpfisk	lake
3613	167,5	4	1		3			11	114	1
3619	344,7	3	6	3	4	3	1			
totalt	512,2	7	7	3	7	3	1	11	114	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Tolkning
3613	Grop	Avfallsgrop
3619	Grop	Avfallsgrop

647850

647870

Aktivitetsyta 5258

6643980

6643980

6643960

6643960

6643940

6643940

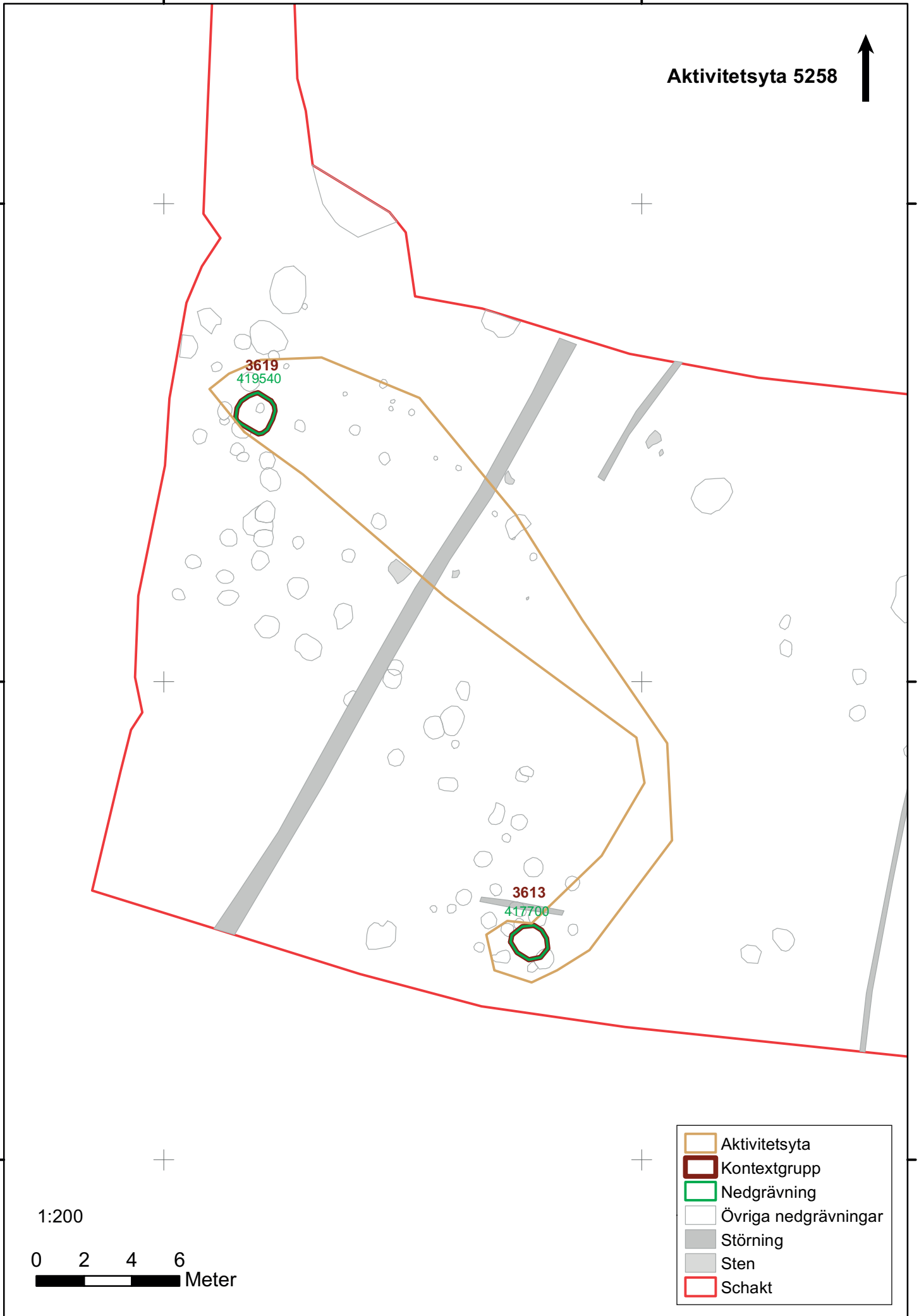
1:200

0 2 4 6
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647850

647870

Aktivitetsyta 5259*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Fridhem
19,5 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under
matjordslager

FUNKTION

Gårdsplan, som utgörs av både stolphål och
gropar, samt låg i anslutning till stolphus.

DATERING

*Dateringsspann: 250 – 430 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: 250 – 430 AD, ¹⁴C-analys av träkol (Ua-29909).**Destruktion: –**Sammantagen datering: Utifrån ¹⁴C-datering i grop 3903 ligger brukningstiden i perioden 250 – 430 e Kr.*

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes stolphål och gropar med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 14 stolphål, 4 gropar och 1 ränna.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål tillhör konstruktionen medan gropar och ränna tillhör brukningen.

FYND

Bränd lera (FN16) påträffades i grop 3429. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29909	1676±30	340AD-415AD	250AD-430AD	1000260	Träkol/Tall	1000259-3903	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
1000260	Träkol	Tall		1000259	3903

Makrofossil: –

Osteologi:

Benmaterialet kommer från en grop, ränna och två stolphål. Benen tyder på konsumtion av de vanligaste husdjuren samt av karpfisk inom aktivitetsytan. Enstaka gnagmärken visar att hundar funnits inom området.

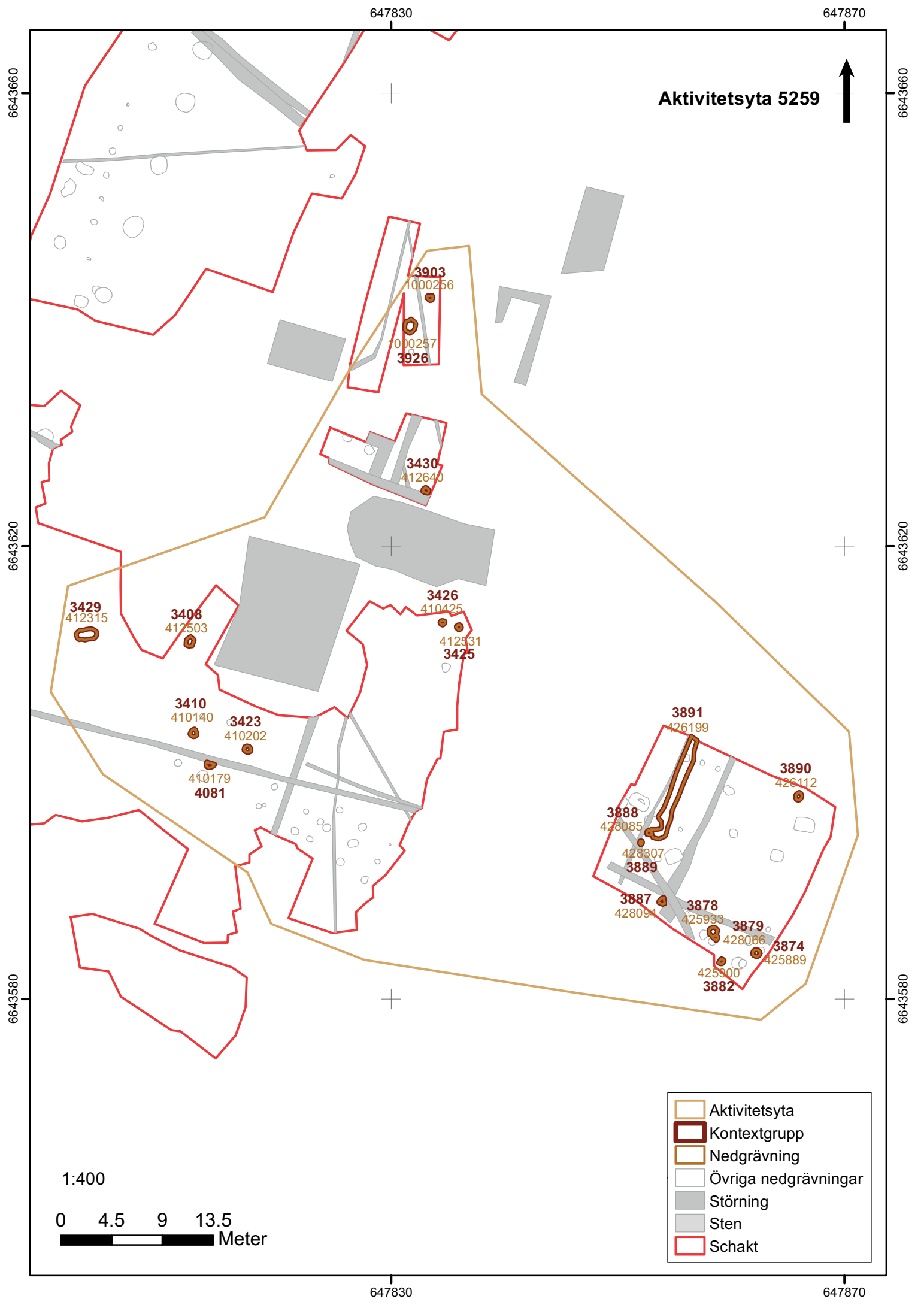
Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get	häst	karpfisk
3408	31,8	5	1			
3429	65,5	2		2		1
3879	0,7		1			
3891	22,9				1	
totalt	120,9	7	2	2	1	1

ANMÄRKNING

Anslöt till hus 3139, 3632, 3633, 3634, 4918.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3408	Stolphål
3410	Stolphål
3423	Stolphål
3425	Stolphål
3426	Stolphål
3429	Grop
3430	Stolphål
3874	Stolphål
3878	Stolphål
3879	Stolphål
3882	Stolphål
3887	Stolphål
3888	Stolphål
3889	Stolphål
3890	Grop
3891	Ränna
3903	Grop
3926	Grop
4081	Stolphål

Aktivetsyta 5259

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

647830

647870

6643660

6643660

6643620

6643620

6643580

6643580

647830

647870

Aktivitetsyta 5260

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Solhem (V)
21,3-22,2 m ö h
Lera, silt, sand
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Härdområde, med härdar som anslöt till ansamling av stolphus.

DATERING

Dateringsspann: 250 – 550 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 250-420 AD, ¹⁴C-analys av träkol i härden 3601 (Ua-51712).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Brukningstiden bedöms tillhöra perioden 250 – 550 e Kr, utgående från ¹⁴C-analys från härd till 250 – 420 e Kr, samt dateringar från stolphus 3513 till 440 – 540 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes härdar med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 13 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och gropar tillhör konstruktionen, medan härdar och lager tillhör brukningen.

FYND

Lerklining (FN2) påträffades i härd 3604. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-51712	1697±30	260AD-400AD	250AD-420AD	418593	Träkol/Björk	418592-3601	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
418593	Träkol	Björk		418592	3601

Makrofossil: –

Osteologi:

Benfynden från aktivitetsyta utgörs av ett fragment av mellanfotsben av nötkreatur från en härd (3609).

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	gnagare
3609	17,7	1		

ANMÄRKNING

Låg delvis inom samma yta som stolphus 3511, 3512, 3513, 3559, 3589, 3590, 3598.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3599	Härd
3600	Härd
3601	Härd
3602	Härd
3603	Härd
3604	Härd
3605	Härd
3606	Härd
3607	Härd
3608	Härd
3609	Härd
3610	Härd
3611	Härd

647870

647910

Aktivitetsyta 5260

6643980

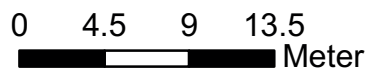
6643980

6643940

6643940

1:400

	Aktivitetsyta
	Kontextgrupp
	Nedgrävning
	Sten- tegelkonstruktion
	Övriga nedgrävningar
	Störning
	Sten
	Schakt

647870

647910

Aktivitetsyta 5261

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
25,0 m ö h
Silt, sand
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Härdområde, eftersom lämningen bestod av härdar

DATERING

Dateringsspann: 130 – 340 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: 130 – 300 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-52238).

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 130 – 340 e Kr utifrån ¹⁴C-analys av härden 3118. Av rumsliga skäl kan den inte vara samtidig med stolphus 1885 med datering till 350 – 420 e Kr. Den skulle däremot kunna vara samtidig med stolphus undersökt 1988, med datering 190 f Kr – 410 e Kr (Vinberg 1988:8ff).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes de framkomna lämningarna med handredskap, varav några vid undersökningar 2001 (Göthberg 2002:10ff).

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 5 härdar, 2 gropar och 1 lager.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Gropar tillhörde konstruktionen, medan härdar och lager tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-52238	1793±32	130AD-320AD	130AD-340AD	144544	Träkol/Tall	143850-3118	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
144544	Träkol	Tall	Lätt rötad före förbränning	143850	3118

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1523	Grop
3018	Härd
3019	Härd
3020	Härd
3021	Härd
3022	Grop
3118	Härd
4909	Lager

647570

647580

Aktivitetsyta 5261

6643060

6643060

6643050

6643050

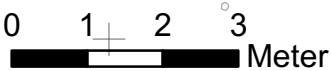
6643040

6643040

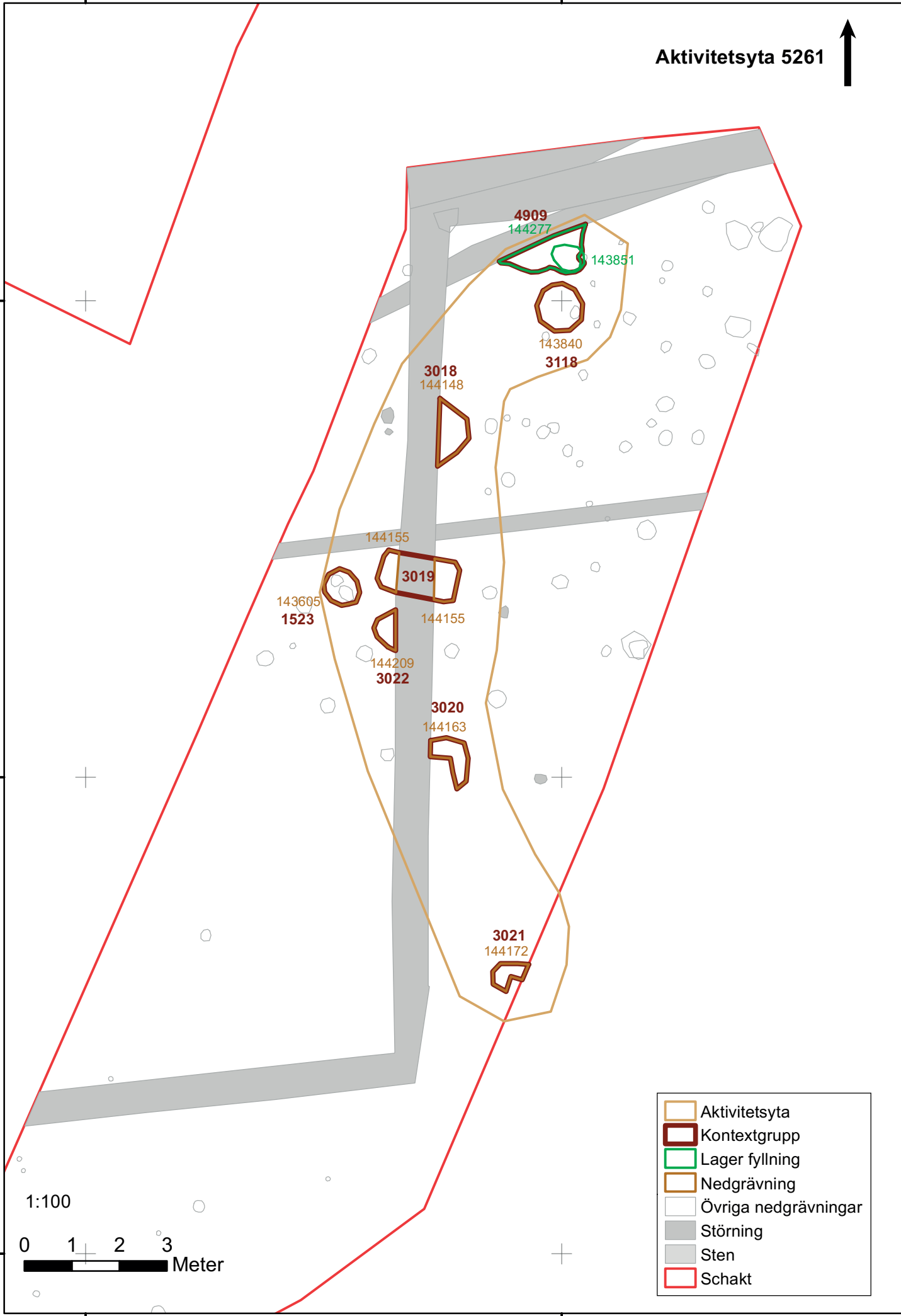
647570

647580

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5262*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
 BELÄGENHET
 NIVÅ
 UNDERLAG
 BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
 Storby backe
 25,0 m ö h
 Silt, sand, lera
 Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Härdområde, eftersom lämningen bestod av härdar

DATERING

*Dateringsspann: 100 – 600 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 600 e Kr då lämningen låg i anslutning till stolphus från olika delar av denna period.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes en stor andel av de framkomna lämningarna med handredskap, medan återstoden plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 6 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi:*

I en härd (3769) hittades 31 g brända och obrända ben, varav delar av en underkäke från nötkreatur.

Idnr	Vikt (g)	nöt
3769	31,0	1

ANMÄRKNING

Glest spridda härdar i bosättningens utkant.

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1857	Härd
3769	Härd
3800	Härd
4626	Härd
4638	Härd
4887	Härd

647630

647670

Aktivitetsyta 5262

6643100

6643100

6643060

6643060

6643020

6643020

4638
122832

1857
114496

114530
4626

1000523
4887

3800
660391

3769
660376

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:400

0 4.5 9 13.5
Meter

647630

647670

Aktivitetsyta 5263*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
25,2-25,8 m ö h
Silt, sand, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, med stolphål och härdar i anslutning till stolphus 3662.

DATERING

*Dateringsspann: 100 – 600 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: –**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 600 e Kr eftersom lämningarna har viss anslutning till stolphus 3662 med datering 150 – 240 e Kr och till stolphus 3664 med datering 400 – 600 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes omkring hälften av de framkomna lämningarna med handredskap, medan återstoden plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 2 härdar och 13 stolphål.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål tillhörde konstruktionen, medan härdar tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

*¹⁴C: –**Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi:*

Ett större fragment (118 g) av ett lårben från nötkreatur förekom i fyllningen till ett stolphål (3819).

Idnr	Vikt (g)	nöt
3819	118,0	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3768	Härd
3785	Härd
3817	Stolphål
3818	Stolphål
3819	Stolphål
3830	Stolphål
3831	Stolphål
4511	Stolphål
4512	Stolphål
4513	Stolphål
4514	Stolphål
4515	Stolphål
4516	Stolphål
4517	Stolphål
4518	Stolphål

647690

647710

Aktivitetsyta 5263

6643040

6643040

6643020

6643020

6643000

6643000

647690

647710

1:200

0 2 4 6 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

4518

660362

3830

660354

3818

660338

4517

660311

3819

660321

4516

660299

3768

660287

3785

660209

3831

661788

3817

660095

4515

660247

4514

660237

4513

660198

4512

660189

4511

660176

Aktivitetsyta 5264*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
 BELÄGENHET
 NIVÅ
 UNDERLAG
 BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
 Storby backe
 25,1-25,4 m ö h
 Silt, lera
 Skadad av odling eftersom lämningarna låg under
 ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen bestod av stolphål och
 härdar och låg i anslutning till stolphus

DATERING

Dateringsspann: 350 – 700 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 350 – 700 e Kr eftersom den har rumslig
 anslutning till stolphuset 4950 med datering 360 – 540 e Kr, 698 med datering 410 – 560 e Kr och
 695 med datering 580 – 670 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes merparten av de framkomna lämningarna med
 handredskap, medan ett fåtal plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 3 härdar, 8 stolphål, 1 grop, 1 ränna,
 1 lager väster om höjdryggen.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål, grop och ränna tillhörde konstruktionen, medan härdar och lager tillhörde brukningen.

FYND

Vävttyngd (FÖ1919), bränd lera (FÖ2149) påträffades i ränna 3025 och bleck av järn (FÖ1713) i
 härd 1861. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi:

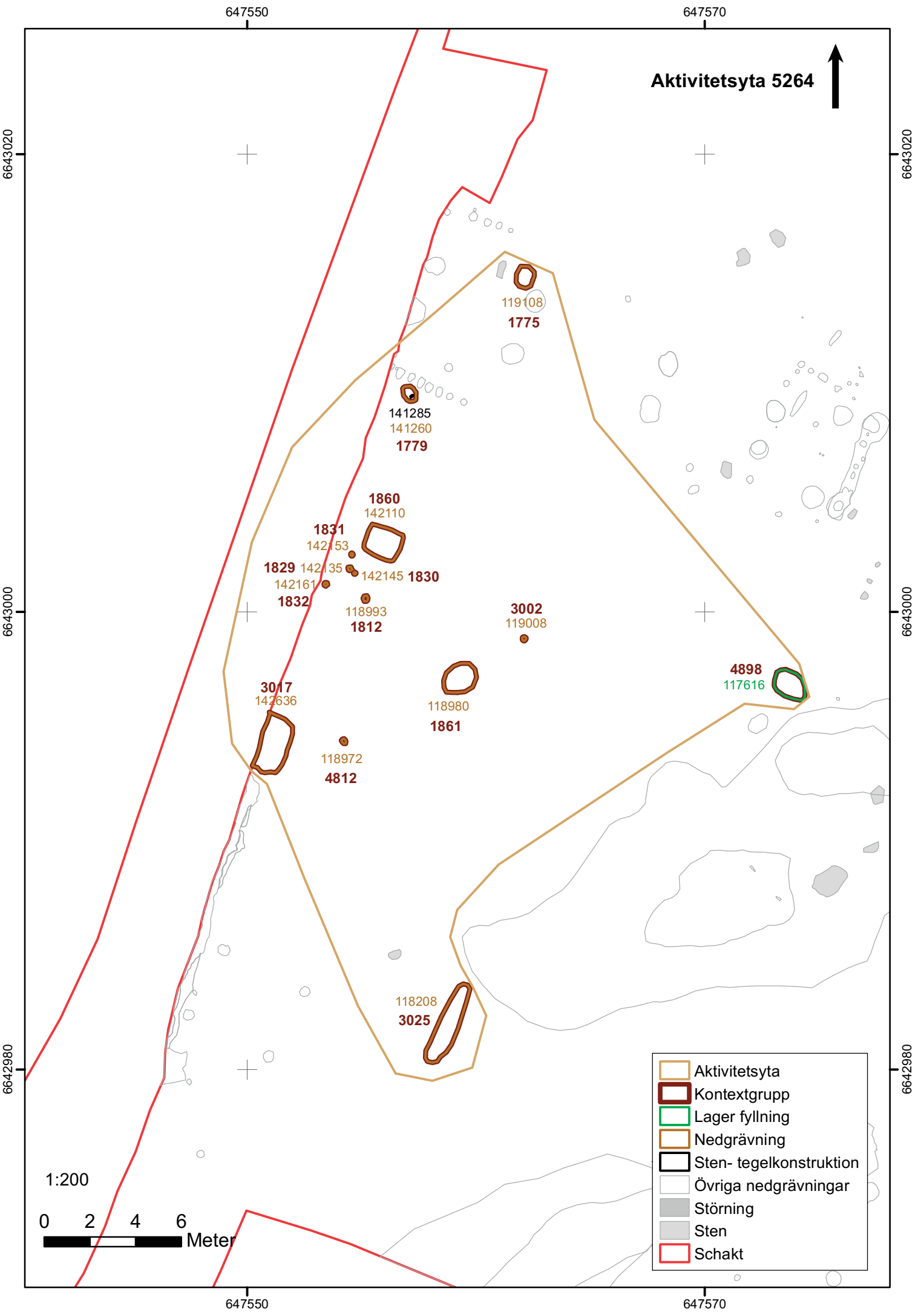
Benfynden från aktivitetssytan utgörs av tandfragment av
 nötkreatur och ett tåben (*phalanx 2*) från häst, vilka
 påträffades i en härd och en ränna.

Idnr	Vikt (g)	nöt	häst
1860	22,1		1
1861	23,7	1	
3025	4,9	1	
totalt	50,7	2	1

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1775	Härd
1779	Stolphål
1812	Stolphål
1829	Stolphål
1830	Stolphål
1831	Stolphål
1832	Stolphål
1860	Härd
1861	Härd
3002	Stolphål
3017	Grop
3025	Ränna
4812	Stolphål
4898	Lager

ANMÄRKNING –

Aktivitetsyta 5264

6643020

6643020

6643000

6643000

6642980

6642980

647550

647570

647550

647570

1:200

0 2 4 6 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

119108
1775

141285
141260
1779

1860
142110

1831
142153

1829 142135
142161
1832

118993
1812

3002
119008

4898
117616

3017
142636

118980
1861

118972
4812

118208
3025

Aktivitetsyta 5266*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP Aktivitetsyta
 BELÄGENHET Storby backe
 NIVÅ 26,3 m ö h
 UNDERLAG Lera, silt
 BEVARINGSGRAD Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION Härdområde, eftersom lämningen bestod av härdar

DATERING*Dateringsspann: 250 – 550 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: 140 – 550 AD, ¹⁴C-datering av träkol från härd 3005 (Ua-8877).**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 250 – 550 e Kr eftersom den kan vara samtidig med det anslutande stolphus 4950 med datering 360 – 540 e Kr. För detta kan också datering av härdens till 140 – 550 e Kr tala. Däremot kan den inte vara samtidig med de anslutande stolphus 696 med datering 80 – 350 e Kr eller stolphus 695 med datering 580 – 770 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Några härdar grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den bestod av 7 härdar.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdar tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-8877	1690±80	240AD-440AD	140AD-550AD	1002440	Träkol/-	138383–3005	Fyllning

*Vedart: –**Makrofossil: –**Osteologi: –**ANMÄRKNING –***INGÅENDE KONTEXTGRUPPER**

Idnr	Typ
3004	Härd
3005	Härd
4628	Härd
4629	Härd
4630	Härd
4631	Härd
4632	Härd

647590

647610

Aktivitetssyta 5266

6643020

6643020

6643000

6643000

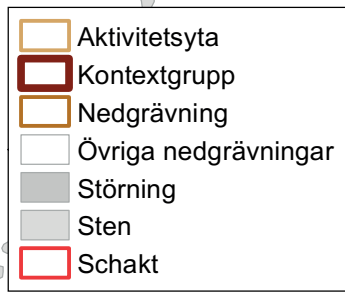
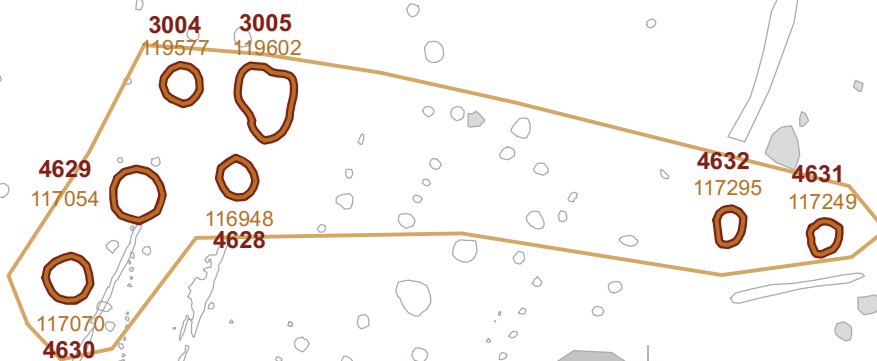
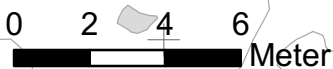
6642980

6642980

647590

647610

1:200

Aktivitetsyta 5267

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
25,9-26,2 m ö h
Lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, eftersom lämningen främst bestod av stolphål och låg i anslutning till flera stolphus

DATERING

Dateringsspann: 100 – 550 e Kr

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 550 e Kr eftersom den anslöt till stolphus, varav 568 har datering till 210 – 440 e Kr, samt till stolphus undersökt 1988 med datering 190 f Kr – 410 e Kr (Vinberg 1995:8ff).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning plandokumenterades framkomna lämningar. Merparten av stolphålen grävdes med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den låg i anslutning till stolphus 568, 821, 3922, 4910, 4987 och bestod av 25 stolphål, 1 grop och 1 härd.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål och grop tillhörde konstruktionen, medan härd tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C: –

Vedart: –

Makrofossil: –

Osteologi: –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
1468	Stolphål
1496	Stolphål
1497	Stolphål
1790	Stolphål
1800	Stolphål
1802	Stolphål
1803	Stolphål
1804	Stolphål
1808	Stolphål
1809	Stolphål
1810	Stolphål
1820	Stolphål
3911	Stolphål
3912	Stolphål
4621	Härd
4764	Stolphål
4765	Stolphål
4766	Stolphål
4767	Stolphål
4768	Stolphål
4823	Stolphål
4824	Stolphål
4825	Stolphål
4826	Stolphål
4827	Stolphål
4828	Stolphål
4875	Grop

647610

647630

Aktivitetsyta 5267

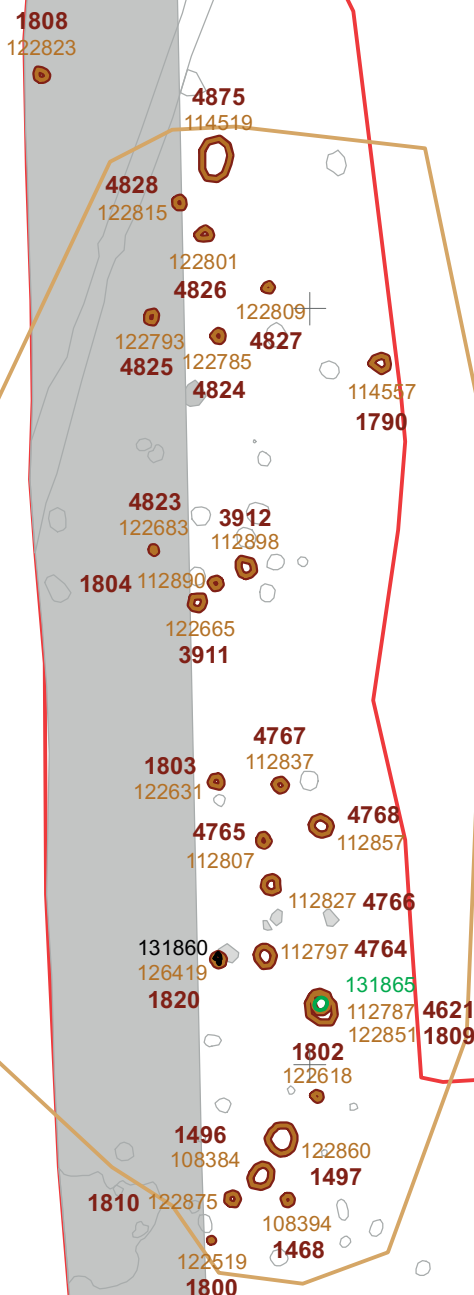

6643040

6643040

6643020

6643020

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

1:200

647610

647630

Aktivitetsyta 5269

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
26,4 m ö h
Silt, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg
under ploglager

FUNKTION

Gårdsplan, med stolphål och gropar i
anslutning till och delvis på platsen för flera
stolphus.

DATERING

Dateringsspänn: 100 – 600 e Kr*Konstruktion:* 20 BC – 130 AD, ¹⁴C-analys av träkol ur stolphål 1450 (Ua-30804).*Brukning:* –*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 100 – 600 e Kr utifrån en ¹⁴C-datering från stolphål, samt med hänsyn till att stolpen bör ha haft en påtaglig egenålder då det daterade provet utgjordes av kärnved av tall. I tillägg till detta anslöt lämningarna till stolphuset 3664, 3665, 3671 och 4951 som tillhör perioden 100-600 e Kr, samt aktivitetsytan 5135 med datering 130–330 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes en mindre andel av stolphålen med handredskap, medan återstoden plandokumenterades.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 22 stolphål, 5 gropar och 1 ränna.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Stolphål, gropar och ränna tillhörde konstruktionen.

FYND

Kärl av keramik (äldre svartgods) (FC985) påträffades i stolphål 3862 och smidesslagg (FC1112) i stolphål 3859. Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-30804	1942±31	20AD-115AD	20BC-130AD	115177	Träkol/Tall	115176–1450	Fyllning

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
115177	Ved	Tall	Kärnved	115176	1450

Makrofossil: –

Osteologi:

Endast en mindre mängd ben påträffades i flera stolphål och endast ett fragment, ett strålbensfragment från får eller get har varit möjligt att identifiera.

Idnr	Vikt (g)	får/get
1451	0,6	
3855	8,2	
3862	0,3	
3864	1,6	
3859	1,5	1
totalt	12,2	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
565	Ränna
1450	Stolphål
1451	Stolphål
3848	Stolphål
3855	Stolphål
3858	Stolphål
3859	Stolphål
3860	Stolphål
3861	Stolphål
3862	Stolphål
3864	Stolphål
3865	Grop
4507	Grop
4508	Grop
4519	Stolphål
4532	Stolphål
4534	Stolphål
4536	Stolphål
4537	Stolphål
4540	Stolphål
4541	Stolphål
4696	Stolphål
4698	Stolphål
4699	Stolphål
4705	Stolphål
4708	Stolphål
4858	Grop
4859	Grop

647670

647690

Aktivitetssyta 5269

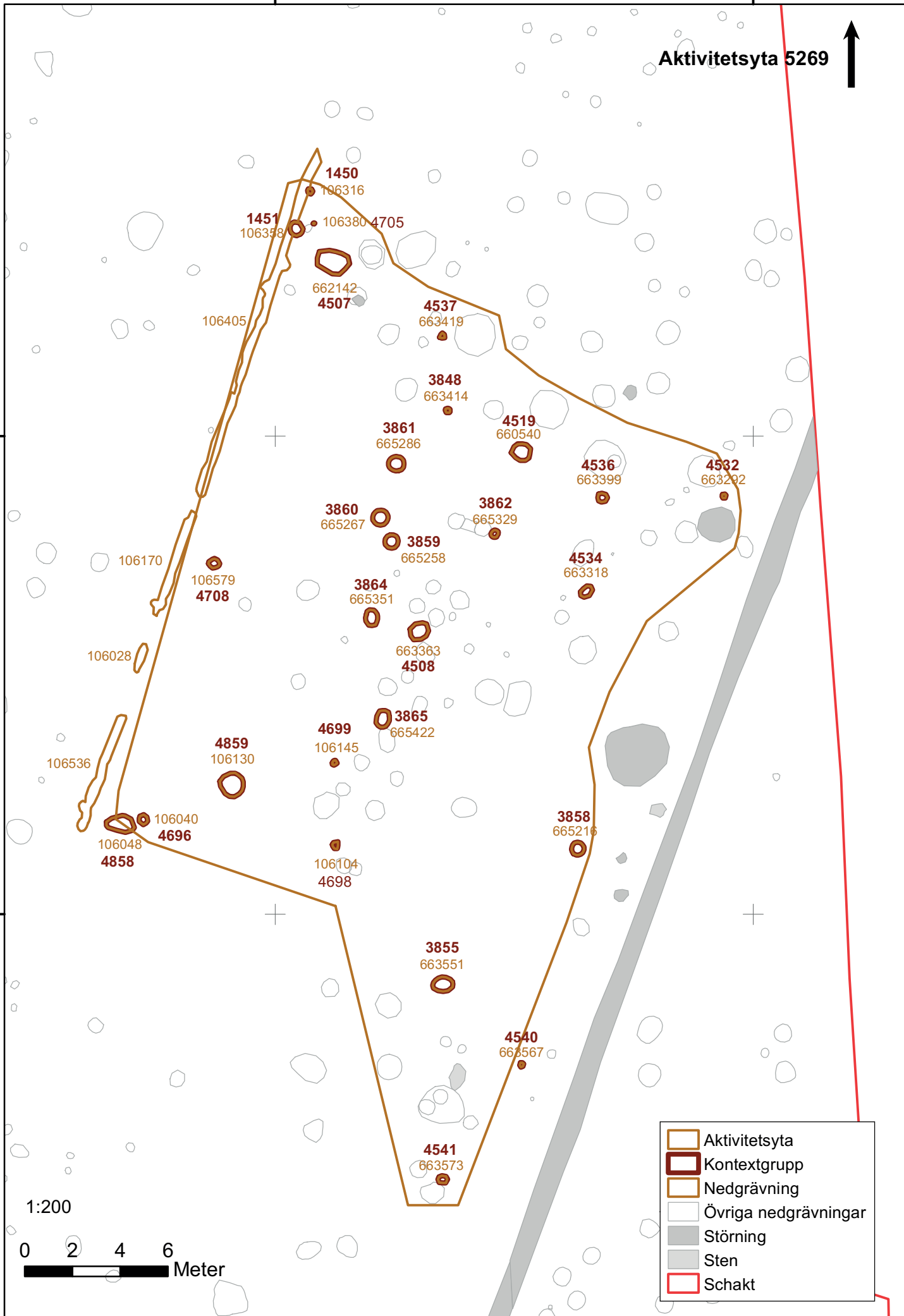

6642980

6642980

6642960

6642960

1:200

0 2 4 6 Meter

647670

647690

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5270

Hans Göthberg

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
26,4 m ö h
Silt, lera
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager

FUNKTION

Härdområde, bestående av en härd.

DATERING

Dateringsspann: 400 – 600 e Kr*Konstruktion:* –*Brukning:* –*Destruktion:* –

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 400 – 600 e Kr eftersom en härd överlagrar stolphål i stolphus 3665 med datering 250 – 530 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter avbaning och framrensning grävdes härden.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan definierades under efterarbetet. Den utgjordes av 1 härd.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härd tillhörde brukningen.

FYND

Inget fyndmaterial påträffades.

ANALYSER

¹⁴C: –*Vedart:* –*Makrofossil:* –*Osteologi:* –

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3807	Härd

647670

6643000

6643000

Aktivitetsyta 5270

6642980

6642980

3766
1000890
665190

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647670

Aktivitetsyta 5272*Hans Göthberg*

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Storby backe
27,5 m ö h
Morän, silt
Skadad av odling eftersom lämningarna låg under ploglager, därtill skadad av en sentida störning

FUNKTION

Avfallsdeponering, då lämningen bestod av lager med ett innehåll som gav det avfallskaraktär

DATERING

*Dateringsspann: 550 – 660 e Kr**Konstruktion: –**Brukning: 420 – 660 AD, ¹⁴C-datering av träkol (Ua-31866) i avfallslager (3060).**Destruktion: –*

Sammantagen datering: Bedöms tillhöra perioden 550 – 660 e Kr utifrån ¹⁴C-analys av träkol från lager 3060, samt med hänsyn till analysvärdet har en ovanligt stor standardavvikelse och att det var lägre än för det närliggande stolphus 698 med datering till 410 – 560 e Kr. Därtill var den överlagrad av grav 6076 med datering till 560 – 750 e Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Efter framrensning grävdes en yta med handredskap. Återstoden avbanades i kombination med metalldetektoravsökning.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan identifierades i fält. Dess grundläggande beståndsdel var lager 5271, på vilket lager 3060 låg. Vid sidan av lager 5271 fanns lager 4904.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

En inledande brukning omfattade lager 4904 och 5271. Därefter följde en andra brukning med lager 3060. Detta karaktäriseras av deponering av avfall från metallhantering.

FYND

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1002386	Teknisk keramik	3060	FÖ2071	Smält lera	Degel	
1002387	Teknisk keramik	3060	FÖ2072	Smält lera	Degel	
1002388	Teknisk keramik	3060	FÖ2073	Smält lera	Degel	
1002393	Teknisk keramik	3060	FÖ2078	Smält lera	Degel	
1002394	Teknisk keramik	3060	FÖ2079	Smält lera	Degel	
1002395	Teknisk keramik	3060	FÖ2080	Smält lera	Degel	
1002396	Teknisk keramik	3060	FÖ2081	Smält lera	Degel	
1002397	Teknisk keramik	3060	FÖ2082	Smält lera	Degel	
1002398	Teknisk keramik	3060	FÖ2083	Smält lera	Degel	
1002399	Teknisk keramik	3060	FÖ2084	Smält lera	Degel	
1002400	Teknisk keramik	3060	FÖ2085	Smält lera	Degel	
1002401	Teknisk keramik	3060	FÖ2086	Smält lera	Degel	
1002402	Teknisk keramik	3060	FÖ2087	Smält lera	Degel	
1002403	Teknisk keramik	3060	FÖ2088	Smält lera	Degel	
1002404	Teknisk keramik	3060	FÖ2089	Smält lera	Degel	

Idnr	Kategori	RelParent	Fyndnummer	Material	Sakord	Undertyp
1002405	Teknisk keramik	3060	FÖ2090	Smält lera	Degel	
1002406	Teknisk keramik	3060	FÖ2091	Smält lera	Degel	
1002407	Teknisk keramik	3060	FÖ2092	Smält lera	Degel	
1002864	Teknisk keramik	3060	FÖ2406	Smält lera	Degel	
1001177	Teknisk keramik	3060	FÖ1056	Bränd lera	Gjutform	
1001178	Teknisk keramik	3060	FÖ1057	Bränd lera	Gjutform	
1001734	Keramik Stilborg	3060	FÖ1606	Keramik	Kärl	
1001918	Keramik Stilborg	5271	FÖ1784	Keramik	Kärl	
1001550	Hantverk och produktion	3060	FÖ1428	Järn	Mejsel	
1001545	Obestämt	3060	FÖ1423	Järn	Nit	
1001562	Dräkt, smycken och personlig utrustning	3060	FÖ1440	Järn	Nit	Kamnit
1001390	Slagg GAL	3060	FÖ1268	Slagg	Slagg	
1002349	Slagg GAL	3060	FÖ2041	Slagg	Slagg	
1001179	Hantverk och produktion	3060	FÖ1058	Guld	Smälta	

Benmaterial, se nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31866	1477±68	530AD-660AD	420AD-660AD	130223	Träkol/Al	124438-3060	Avfallslager

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
130223	Träkol	Ek		124438	3060
130223	Träkol	Tall		124438	3060
130223	Träkol	Al		124438	3060

Makrofossil:

Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
130222	Brandpåverkan?
130637	
130637	Möjlig inblandning av recent material

Osteologi:

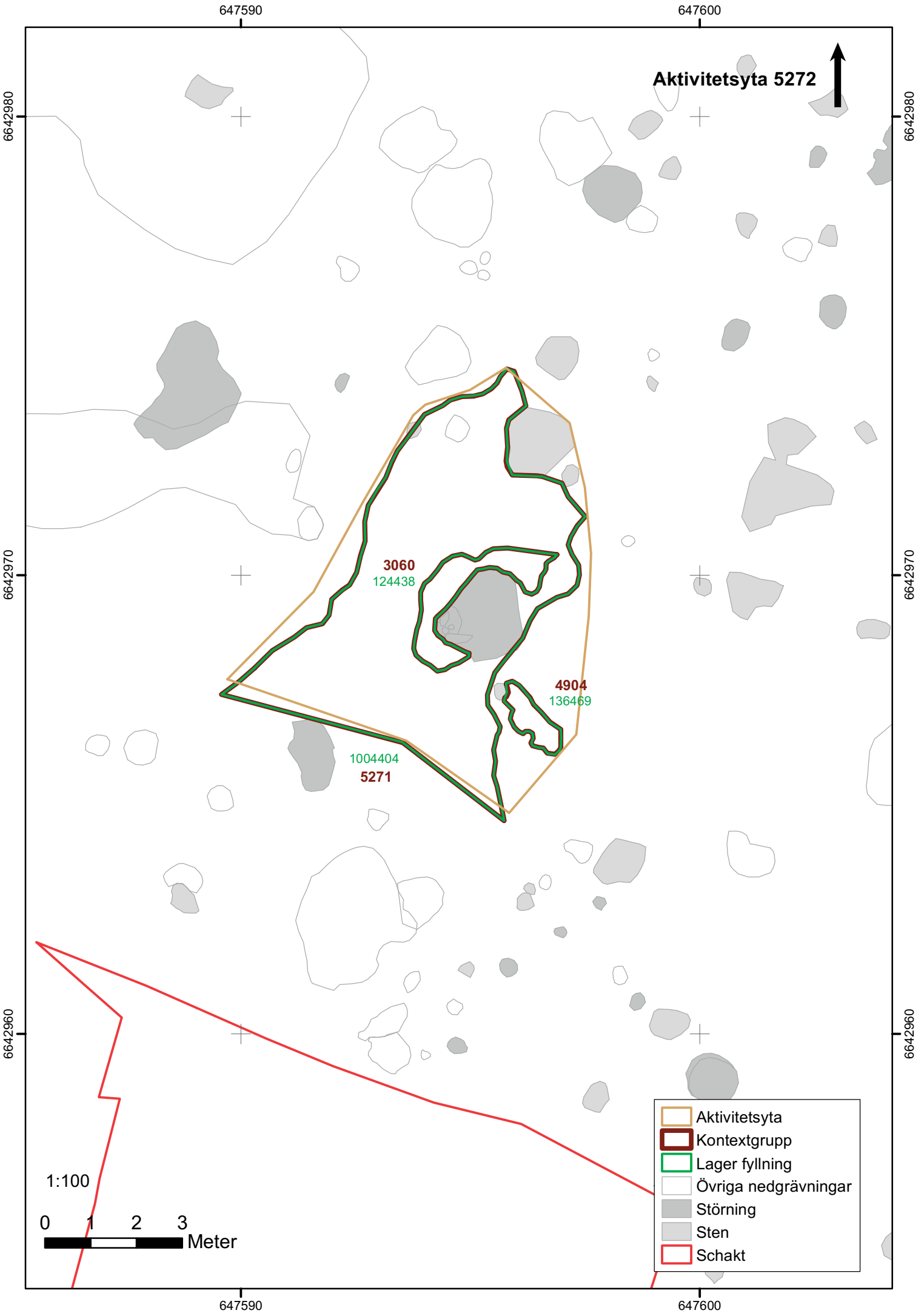
I ett lager (3060) förekom ett bränt lårben från får eller get samt en obränd tand från nötkreatur.

Idnr	Vikt (g)	nöt	får/get
3060	14,0	1	1

ANMÄRKNING –

INGÅENDE KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ
3060	Lager
4904	Lager
5271	Lager

Aktivitetsyta 5285

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	22,2 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Härdens övre del antas vara förstörda av senare tiders odling.

FUNKTION

Härdområde. Avsaknaden av någon koppling till samtida bebyggelse eller andra härdar samt avsaknad av fynd gör det svårt att närmare tolka härdens funktion. Dess isolerade läge antyder att aktiviteterna kopplade till härden inte varit omfattande eller långvariga.

DATERING

Dateringsspann: 340-415 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Träkol från härden har ¹⁴C-daterats till yngre romersk järnålder (se nedan)

Destruktion: -

Sammantagen datering: Träkol från härden 5322 har ¹⁴C-daterats till yngre romersk järnålder. I området finns ytterligare härdar vilka har kopplats till en förromersk aktivitetsyta (5437).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härden undersöktes till 100 % med skärlev.

BESKRIVNING

Härden, 5322, var rundad, 0,95 meter i diameter och 0,13 meter djup med plan botten. Fyllningen (201274) bestod av svart lera med träkol och skärvig sten. Ett antal härdar var belägna inte alltför långt ifrån den aktuella men dessa har fått helt andra dateringar, ligger mer samlade och liknar i större utsträckning varandra.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdens nedgrävning hör till konstruktionen, fyllningen till brukningen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

Inga fynd påträffades i härdens fyllning.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-30801	1671±30	340AD-415AD	250AD-430AD	201335	Träkol/Tall	201274	Fyllning

Osteologi:–

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
201335	Träkol	Tall	Stam. I denna en ca 3 cm grov, innesluten kvist	201274	Lager fyllning

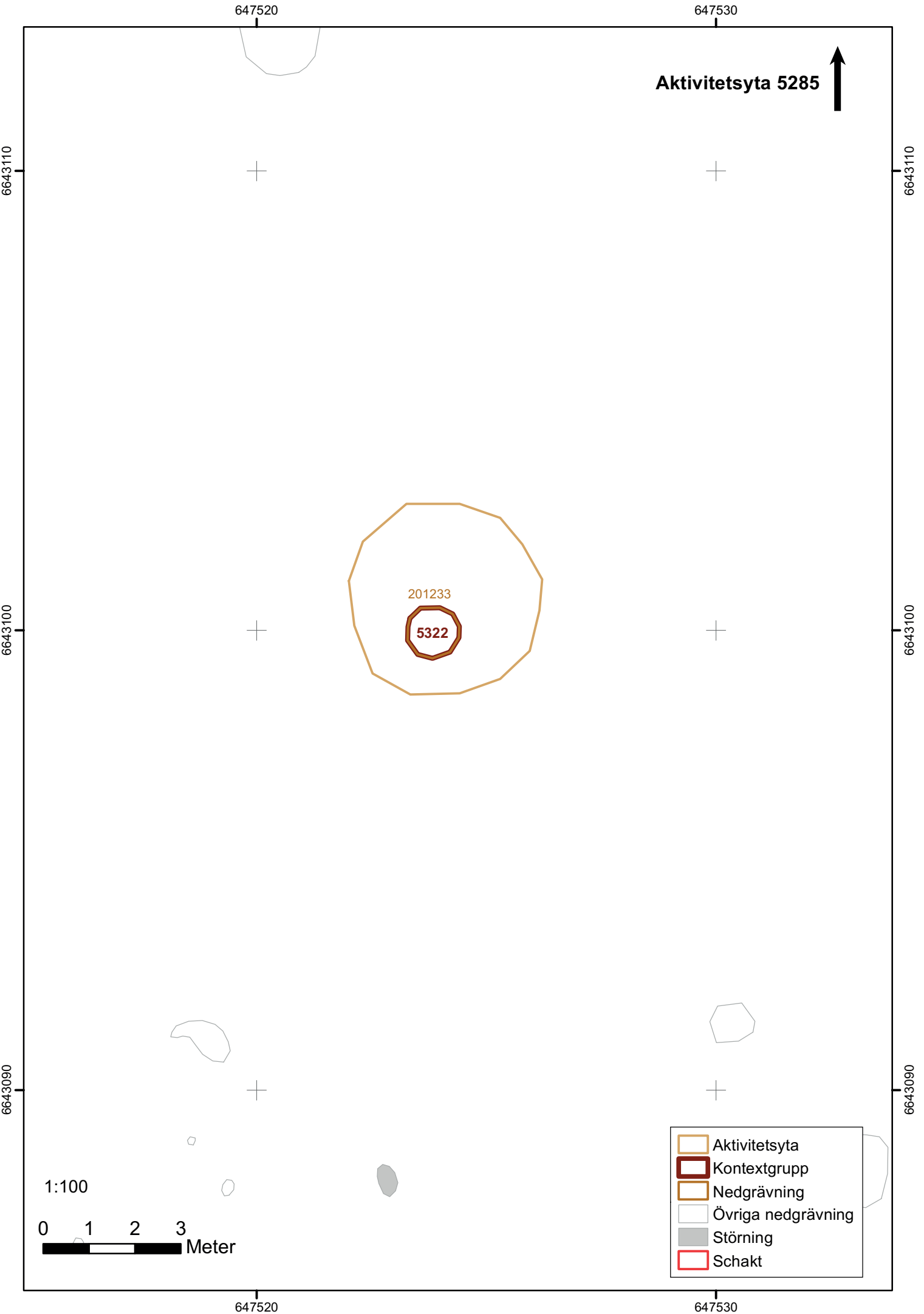
Makrofossil:-

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
5322	Hård	5285
201233	Nedgrävning	5322
201274	Lager fyllning	5322

Aktivitetsyta 5286

Jonas Wikborg

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	23,80 – 24,20 m ö.h.
UNDERLAG	Huvudsakligen siltig sand, i norra delen lera
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 24 meter Bredd: 12 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av ett **härdområde** vika låg i direkt anslutning till en byggnad tolkad som smedja (3945). Trots detta finns inget större inslag i fyndmaterialet som kan kopplas till metallhantverksaktiviteter. Ett fragment av smidesslagg samt lite bränd lera påträffades ytligt i en av härdarna. I övrigt består fyndmaterialet av djurben vilka kan antyda att de istället ha använts vid matlagning. Förekomst av skörbränd och skärvig sten i flera av dem kan tyda på att man upphettat stenar för kokning. Ytan antas ha en relation till den bebyggelse från yngre järnålder som legat direkt söder om densamma.

DATERING

Dateringsspann: 600– 980 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Totalt föreligger fyra ¹⁴C-dateringar från härdområdet. Tre av dateringarna ligger inom intervallet 680-980 AD. Den fjärde, som är äldre (560-660 AD), är gjord på ek som ju kan ha en betydande egenålder. Hela aktivitetsytan bedöms härröra från vendel-vikingatid och kan, utifrån härdarnas antal och ¹⁴C-dateringarnas variation, antas ha haft en lång brukningstid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 50-100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av 20 härdar samlade inom ett ca 24 x 12 meter stort område i den norra periferin av bebyggelselämningarna kring GUSK. Aktivitetsytans norra begränsning är anmärkningsvärt rak och sammanfaller dessutom med kända sentida gränser i det historiska kartmaterialet samt även ett dike (SN522881) som identifierades under fältarbetet.

Härdarnas storlek varierade från 0,58 x 0,58 till 1,64 x 1,08 meter i diameter varav nästan hälften hade ett mått på 1 meter eller mer. Flertalet hade rundad nedgrävningsform. Den djupaste mätte 0,82 meter. Den bestod av en decimetertjock kollins i botten av en nedgrävning i toppen av ett återfyllnadslager till en brunn (5207). De övriga djupen varierade mellan 0,02 och 0,035 meter. Merparten hade plan botten. De siltiga fyllningarna var sotiga och kolbemängda och i många fall fanns ett kompakt träkolslager i botten. Mindre inslag av skärvig sten i några.

Nästan samtliga härdar ligger i det vikingatida kulturlagret 6383 och förefaller således vara delvis samtida med detta. Den ¹⁴C-daterade härden 5402 låg helt under K-lager, medan den dito daterade härden 5404 låg en bit upp i lagret. Härden 5399 låg i toppen av den förmodat vendeltida brunnen 5207. Den äldsta av de ¹⁴C-daterade härdarna, 5409, låg strax öster om det ovan nämnda lagret strax utanför lagret. Härden 5408 skar stolphål i hus 3983 vilket således är något äldre.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionslagret. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

I fem av härdarna påträffades mindre mängder djurben från får/get, svin och ej närmare bestämt däggdjur (se osteologi nedan). I två av härdarna (5396 och 5409) hittades en hästbrodd vardera (FV1774 och 1775). Den sistnämnda påträffades i härdens brukningslager, den andra i ett destruktionslager (258835) tillsammans med två keramikskärvor (FV2126) av äldre svartgods. Ytligt i en av dem (5408) hittades smidesslagg (FV681) med metalldetektor i samband med avbaningen bara några meter NO om smedjan 3945. I samma härd påträffades även lite bränd lera (FV3208).

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
681	Slagg	Slagg GAL	257401
1774	Brodd	Transport och samfärd	258835
1775	Brodd	Transport och samfärd	257943
2126	Kärl	Keramik Bäck	258835
3025	Slipsten	Hantverk och produktion	258165
3208	Bränd lera	Obestämt	257401

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29913	1242±30	680AD-810AD	680AD-880AD	1014256	Träkol/Tall	101180	Fyllning
Ua-29914	1182±30	780AD-890AD	770AD-970AD	1014258	Träkol/Tall	257306	eldningslager
Ua-31569	1109±35	890AD-980AD	860AD-1020AD	258837	Träkol/Tall	258836	Kollins
Ua-31570	1440±35	595AD-650AD	560AD-660AD	257942	Träkol/Ek	257882	eldningslager

Osteologi:

Ben från nötkreatur, svin och får förekommer i flera härdar. Det rör sig om tänder, underkäksfragment och tåben. Då benen i huvudsak är obrända representerar dessa troligen avfall som hamnat i härdarna efter dessa har tagits ur bruk.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get
5393	4,3				1
5395	1,9	3			
5398	8,2				
5399	63,8	2	1		
5405	46,2		1	1	
5408	1,2				
5409	2,3				
totalt	127,9	5	2	1	1

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
257942	Träkol	Ek	Kärnved	257882	Lager fyllning
258837	Träkol	Tall	Välvuxen stam. Kärnved	258836	Lager fyllning

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
5392	Härd	5286
5393	Härd	5286
5394	Härd	5286
5395	Härd	5286
5396	Härd	5286
5397	Härd	5286
5398	Härd	5286
5399	Härd	5286
5400	Härd	5286
5401	Härd	5286
5402	Härd	5286
5403	Härd	5286
5404	Härd	5286
5405	Härd	5286
5406	Härd	5286
5407	Härd	5286
5408	Härd	5286
5409	Härd	5286
5410	Härd	5286
5411	Härd	5286
253474	Nedgrävning	5411
253929	Nedgrävning	5407
253942	Nedgrävning	5405
254620	Nedgrävning	5410
254662	Nedgrävning	5403
254681	Nedgrävning	5401
254697	Nedgrävning	5400
254714	Nedgrävning	5395
254735	Nedgrävning	5409
254927	Nedgrävning	5398
255156	Nedgrävning	5406
255290	Nedgrävning	5402
255599	Nedgrävning	5408
255790	Nedgrävning	5404
256272	Nedgrävning	5394
256286	Nedgrävning	5392
256297	Nedgrävning	5393
257306	Lager fyllning	5402
257308	Lager fyllning	5395
257309	Lager fyllning	5395
257401	Lager fyllning	5408
257693	Lager fyllning	5405
257807	Nedgrävning	5397
257865	Lager fyllning	5409
257882	Lager fyllning	5409
257969	Lager fyllning	5397

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
257971	Lager fyllning	5403
257972	Lager fyllning	5401
258125	Nedgrävning	5396
258165	Lager fyllning	5398
258181	Sten- tegelkonstruktion	5398
258182	Lager fyllning	5398
258215	Lager fyllning	5399
258807	Lager fyllning	5400
258835	Lager fyllning	5396
258836	Lager fyllning	5399
258846	Lager fyllning	5396
268144	Lager fyllning	5407
268146	Lager fyllning	5406
268147	Lager fyllning	5406
268153	Lager fyllning	5410
268155	Lager fyllning	5411
1003778	Nedgrävning	5399
1011180	Lager fyllning	5404
1011379	Lager fyllning	5392
1011381	Lager fyllning	5393
1011383	Lager fyllning	5394

647510

647530

Aktivitetsyta 5286

6643040

6643040

6643020

6643020

6643000

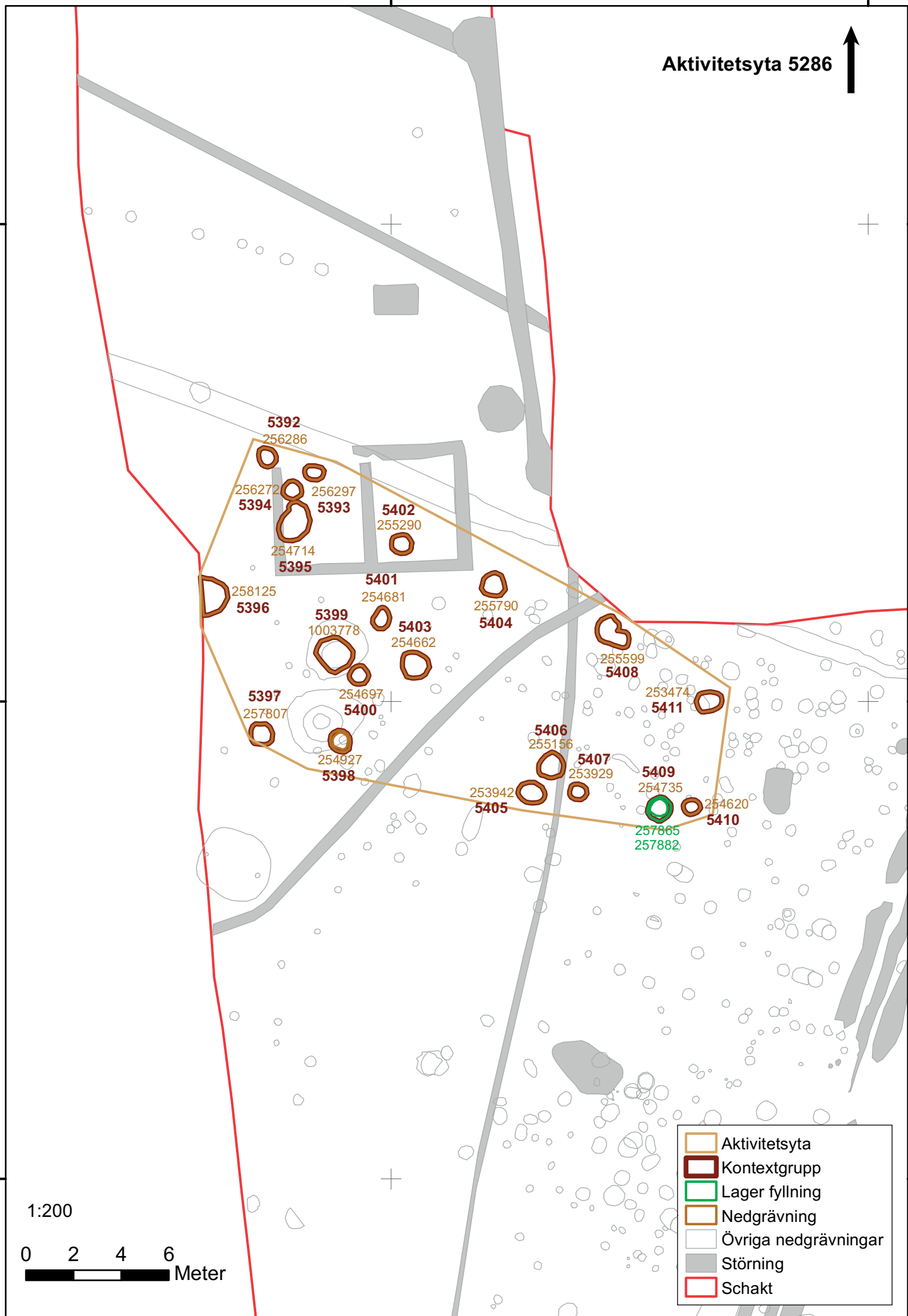
6643000

1:200

647510

647530

- 5392
- 256286
- 256272
- 5394
- 256297
- 5393
- 5402
- 255290
- 254714
- 5395
- 258125
- 5396
- 5399
- 1003778
- 5403
- 254662
- 5401
- 254681
- 255790
- 5404
- 255599
- 5408
- 253474
- 5411
- 5397
- 257807
- 254697
- 5400
- 254927
- 5398
- 253942
- 5405
- 5406
- 255156
- 5407
- 253929
- 5409
- 254735
- 257865
- 257882
- 254620
- 5410

Aktivitetsyta 5288

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	23,90-24,15 m ö.h.
UNDERLAG	Sand
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 16,0 meter Bredd: 8,0 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan tolkas som ett **härdområde**. Fyndmaterialet från härdarna var relativt sparsamt men skulle, utifrån fyndmaterial bestående av djurben samt en förmodad mortelstöt, kunna ha använts vid matlagning.

DATERING

Dateringsspann: 770-975 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 700-970 AD, 780-990 AD, ¹⁴C-datering av träkol från två av härdarnas eldningslager (Ua-31566, Ua-31567).

Destruktion: -

Sammantagen datering: Härdarna 729 och 759 har ¹⁴C-daterats till sen vendeltid-vikingatid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 50 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av tio härdar inom ett 16 x 8 meter stort område. De hade grävts ned i ett förmodat odlingslager (7085) som överlagrade ett antal stratigrafiskt äldre anläggningar tillhörande flera olika stolphuskonstruktioner varav en ¹⁴C-daterats till folkvandringstid-tidig vendeltid.

Härdarna var mer eller mindre rundade i plan och varierade i storlek mellan 0,35 x 0,35 meter och 1,30 x 1,20. Djupen varierade mellan 0,03 och 0,27 meter och bottenformen var oftast plan, i något fall rundad eller oregelbunden. Fyllningarna var sotiga och kolbemängda och merparten innehöll varierade mängder av skörbränd och skärvig sten.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionsen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

Fyndmaterialet består av mindre mängder obränt djurben (se osteologi nedan) samt en bergartsartefakt tolkad som en mortelstöt (F719) i fyllningen 205042 i härden 729.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31566	1191±36	770AD-890AD	700AD-970AD	205044	Träkol/Björk	205043	Kollins
Ua-31567	1139±35	870AD-975AD	780AD-990AD	207238	Träkol/Tall	207018	Sotfläck

Osteologi:

I en av härdarna påträffades underkäkar från svin och en hästtand. En underkäke av svin är hel och kommer från en ung sugga som slaktats vid 16-18 månaders ålder. Det är möjligt att underkäken av svin utgör en parallell till de depositioner, ibland annat grophus, som tolkas som rituella aktiviteter i samband med övergivandet av dessa. Hästtanden är en tappad mjölktdand och kan tyda på att hästar har hållits inom aktivitetstytan.

Idnr	Vikt (g)	svin	häst
729	89,5	2	1
742	1,6	-	-
totalt	91,1	2	1

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Kontextgrupp id
205044	Träkol	Björk & ask		205043	729
207238	Träkol	Tall	Kärnved	207018	759

Makrofossil:

Övergripande objektID	Övergripande objekt typ	Provnr (PM)	Makroskopisk tolkningskommentar
5288	Aktivitetstytta	205047	bakgrundsbrus/matlagning

ANMÄRKNING

Aktivitetstytan ligger i vad som antas vara den sydvästra utkanten av ett större sammanhängande område med samtida bebyggelse lämningar.

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
729	Härd	5288
734	Härd	5288
742	Härd	5288
759	Härd	5288
760	Härd	5288
762	Härd	5288
763	Härd	5288
764	Härd	5288
765	Härd	5288
766	Härd	5288
204606	Nedgrävning	742
204615	Nedgrävning	729
204627	Nedgrävning	734
205038	Lager fyllning	742
205039	Lager fyllning	742
205042	Lager fyllning	729
205043	Lager fyllning	729
205093	Lager fyllning	734
206958	Nedgrävning	766
206969	Lager fyllning	766
206970	Nedgrävning	763
206982	Lager fyllning	763
206983	Nedgrävning	764
206993	Lager fyllning	764

Idnr	Typ	Kontextgrupp
206994	Nedgrävning	765
207004	Lager fyllning	765
207005	Nedgrävning	759
207018	Lager fyllning	759
207020	Nedgrävning	760
207032	Lager fyllning	760
207033	Nedgrävning	762
207045	Lager fyllning	762
1000802	Lager fyllning	759
1000803	Lager fyllning	760

647410

647420

Aktivitetssyta 5288

6642720

6642720

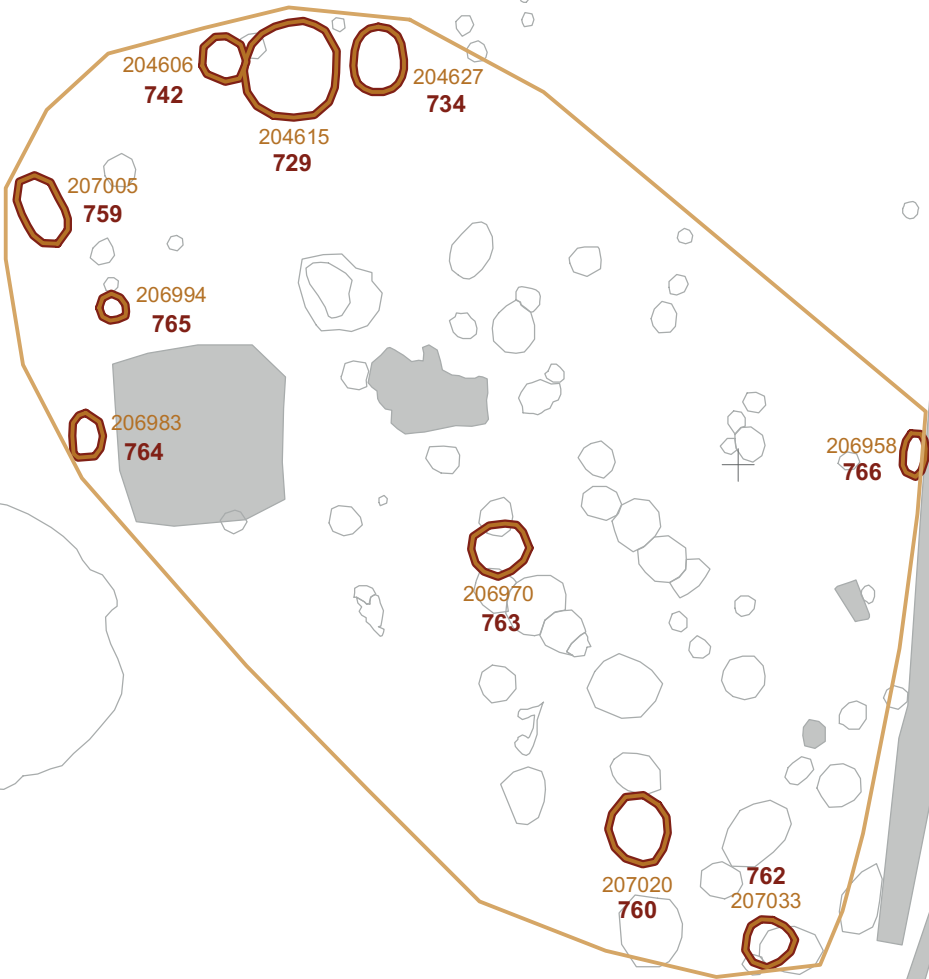
6642710

6642710

6642700

6642700

1:100

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647410

647420

Aktivitetsyta 5289

Jonas Wikborg

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	23,80–24,10 m ö.h.
UNDERLAG	Sand
BEVARINGSGRAD	Anläggningarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling. Brunnen var störd i V kanten av en sentida störning.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 15 meter Bredd: 10 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan, som utgörs av en brunn (1273) samt en grop (5316) kan kopplas till **ritual/kult**.

I brunnsnedgrävningens botten fanns inget avsatt lager som visar att gropens botten stått öppen under någon längre period innan återfyllningen påbörjades. I fyllningarna iaktogs inget träkol vilket är vanligt förekommande i kulturpåverkade lager vilket kan antas ha funnits i relativt stor omfattning i närheten under brukningstiden. Fyndmaterialet av järn var förhållandevis rikligt. Detta skulle kunna innebära att föremålen inte är avfall som råkat hamna i gropen då denna återfylldes med omkringliggande avfallslager. Förmodligen har föremålen istället medvetet deponerats. Fynd av sex amulettringar tolkas som att brunnen använts för rituella deponeringar. Kanske har också hela eller delar av benmaterialet ingått i rituella handlingar då det t.ex. innehöll en stor andel kraniedelar men i huvudsak utgör materialet sannolikt ordinärt avfall.

Flera av fyllningarna i gropen 5316 innehöll en anseelig mängd brända sädeskorn och dessutom gjordes fynd av en järnkniv, keramik och bränd lera. Den exceptionellt stora mängden sädeskorn tolkas som en medveten deponering i gropen, sannolikt i ett rituellt sammanhang.

DATERING

Dateringsspann: 680–950 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: Brunn 1273: 770 - 970 AD, ¹⁴C-datering av träkol från den nedersta fyllningen (223078) (Ua-31783). Daterande fynd: Amulettringar – vendel–vikingatid (FV1836, FV1837, FV1838, FV1839, FV3057, FV3167). Äldre svartgods – 700–1200 e.Kr. (FV3947, FV3982, FV4030).

Grop 5316: 680– 880 AD, ¹⁴C-datering av bränt sädeskorn från fyllning (231731) (Ua-52116). Daterande fynd: Kamfragment – 800–900-tal (FV3107). Äldre svartgods – 700–1200 e.Kr. (FV3952, FV3985).

Sammantagen datering: De båda dateringsintervallen för brunnen respektive gropen är inte helt samtida. Eftersom hänsyn måste tas till variabler som kvaliteten på fyndkontexter och egenålder

för prov har användningen av aktivitetsytan inte kunnat ges en snävare datering än sen vendeltid–tidigare delen av vikingatid. Detta stämmer också väl överens med fyndens datering.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Gropen undersöktes till 100 % med handredskap. Brunnen undersöktes med grävmaskin och handgrävning till 100 %. Metalldetektering utfördes genom hela arbetsprocessen.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan bestod av en brunn (1273) och en intilliggande grop (5316) som låg i en i övrigt nästintill anläggningstom yta i västra kanten av delområdet.

Brunnen var rundad, mätte 3,40 x 3,00 meter i plan och var 1,15 meter djup med rundad botten och nedgrävningskanter med ca 45 graders lutning. I botten fanns två flammiga omrörda leriga, siltiga sandlager med flera linser av mer eller mindre sandigare eller lerigare fyllning (SL223078, SL223079) med fynd av amulettringar, djurben, slagg och keramik. Dessa täcktes av ett tunnare, mera homogent lager som även detta innehöll djurben och järnföremål, däribland en amulettring. Överst fanns ett lager som påminde om fyllningen i nedgrävningens botten. I lagret påträffades djurben och slagg.

Gropen var rundad i plan och mätte 1,40 meter i diameter och var 0,70 meter djup. I profil framträdde en vidare överdel samt en smalare undre del med närmast raka sidor och en nästan plan botten. I gropens fyllning fanns sex urskiljbara lager. I botten fanns ett 0,36 meter djupt lager av gulgrå silt (235753) vilket hade blivit genomgrävt och återfyllt med ett gråbrun siltigt lerlager (231731) med inslag av djurben. Dessa båda täcktes av ett tunt lager av grå siltig lera (235752) med kamfragment, djurben och keramik som i sin tur överlagrades av ett tunt lager av svartbrun, sotig, humös lera (231730) innehållande djurben, keramik, bränd lera samt ett förkolnat fragment av ett förmodat träföremål som sedan täcktes av ett tunt lager av gråbrun siltig lera med skörbränd sten (231729) och djurben. Allra överst fanns ett 0,16 meter djupt gråbrunt, humöst lerlager (236060) innehållande en kniv av järn.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionen. Fyndmaterialet har kopplats till ritualer.

RITUELLA HANDLINGAR

De sex amulettringarna bedöms ha deponerats i brunnen i samband med rituella handlingar. Det är mer osäkert om samma sak gäller för hela eller delar av benmaterialet, vilket var omfattande och innehöll en stor andel delar från kranier men som också var påverkat av gnag. Den mycket stora mängden brända sädeskorn som fanns i gropen har föranlett en tolkning som förrådsgrop för bränd säd, en rostningsgrop eller en deponering av bränd säd. Sistnämnda förslag hålls för det troligaste alternativet och med tanke på lokaliseringen invid brunnen 1273 antas deponeringen vara gjord i rituellt syfte.

FYND

I brunnen påträffades flera järnföremål, bland annat fem amulettringar och ett eldstål, rikligt med djurben samt mindre mängder keramik (bl.a. äldre svartgods) och slagg.

I gropen påträffades tre fragment av en sammansatt enkelkam, förkolnade rester efter ett träföremål, mindre mängder djurben, keramik och bränd lera, en järnkniv samt rikligt med förkolnade sädeskorn.

Sex meter sydväst om brunnen och gropen påträffades ytterligare en amulettring (F398) i matjordslagret. Denna skulle kunna härröra från brunnens övre, sönderplöjda del.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	¹⁴ C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Provnr/ Fnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31783	1160±31	780AD-950AD	770AD-970AD	223113	Träkol/Tall	223078	Utfyllnadslager
Ua-52116	1240±29	690AD-860AD	680AD-880AD	236063	Bränt sädeskorn/ Bröd-/kubbevete	231731	Fyllning

Osteologi:

I fyllningen till gropen (5316) förekom brända ben från svin och karpfisk samt delar av ett obränt skenben från häst. Benen är sannolikt avfall som har hamnat i fyllningen.

	Vikt (g)	svin	häst	karpfisk
5319	71,9	5	1	1

Benmaterialet från de olika fyllningarna i brunnen (1273) uppvisar liknande sammansättning med avseende på art- och anatomisk fördelning och förekomst av gnagmärken, vilket tyder på att benen representerar en likartad form av avfall. Detta kan även tyda på att ifyllnaden representerar en relativt kortvarig process. Nötkreatur är den vanligaste arten, men även svin är frekvent förekommande något som skiljer sig från flertalet andra brunnar. Närliggande och samtida brunn 1274 uppvisar även den en stor andel svin. Även ben från häst, får och hund förekommer. Den anatomiska fördelningen uppvisar en stor andel delar från kraniet och underkäkar, men också ben från nedre extremitet är frekvent förekommande. Detta skulle kunna tolkas som att det i huvudsak är slaktavfall som hamnat i vattenhållet, men en knapp tredje del av alla ben kommer dock från köttrika delar. Kraniefragment och underkäkar uppvisar även skärspår från tillvaratagande av kött och mellanfotsben har slagits sönder för att komma åt benmärgen. Hornkvick från får och nötkreatur påträffades i en av de nedre fyllningarna (223079) och det kan vara så att vattenhållet har använts för rötning för att möjliggöra tillvaratagandet av hornskidorna. En hög andel gnagmärken (37 %) och spår efter etsning av magsyra på ben visar att benen i vattenhållet har varit utsatta av hundar som kalasat på benen.

	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst	hund
222367	1177,0	16	13	1	5	5	
222407	573,3	5	7		1	4	
223077	54,7		2		1	1	1
223079	1309,9	17	10	2	2	5	1
<i>totalt</i>	<i>3114,9</i>	<i>38</i>	<i>32</i>	<i>3</i>	<i>9</i>	<i>15</i>	<i>2</i>

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
223113	Träkol	Tall		223078	Lager fyllning

Makrofossil:

Övergripande objekt	Provnr (PM)	Strat obj	Kontext	Makroskopisk tolkningskommentar
5316, grop	*	235752	Lager	Stor mängd sädeskorn. Aktiv deponering.
5316, grop	236063	235753	Lager	Stor mängd sädeskorn. Aktiv deponering.
5316, grop	236064*	231730	Lager	Stor mängd sädeskorn. Aktiv deponering.
5316, grop	326008*	231731	Lager	Mycket stor mängd sädeskorn. Aktiv deponering.

*) Ej makroprov, endast sållrester.

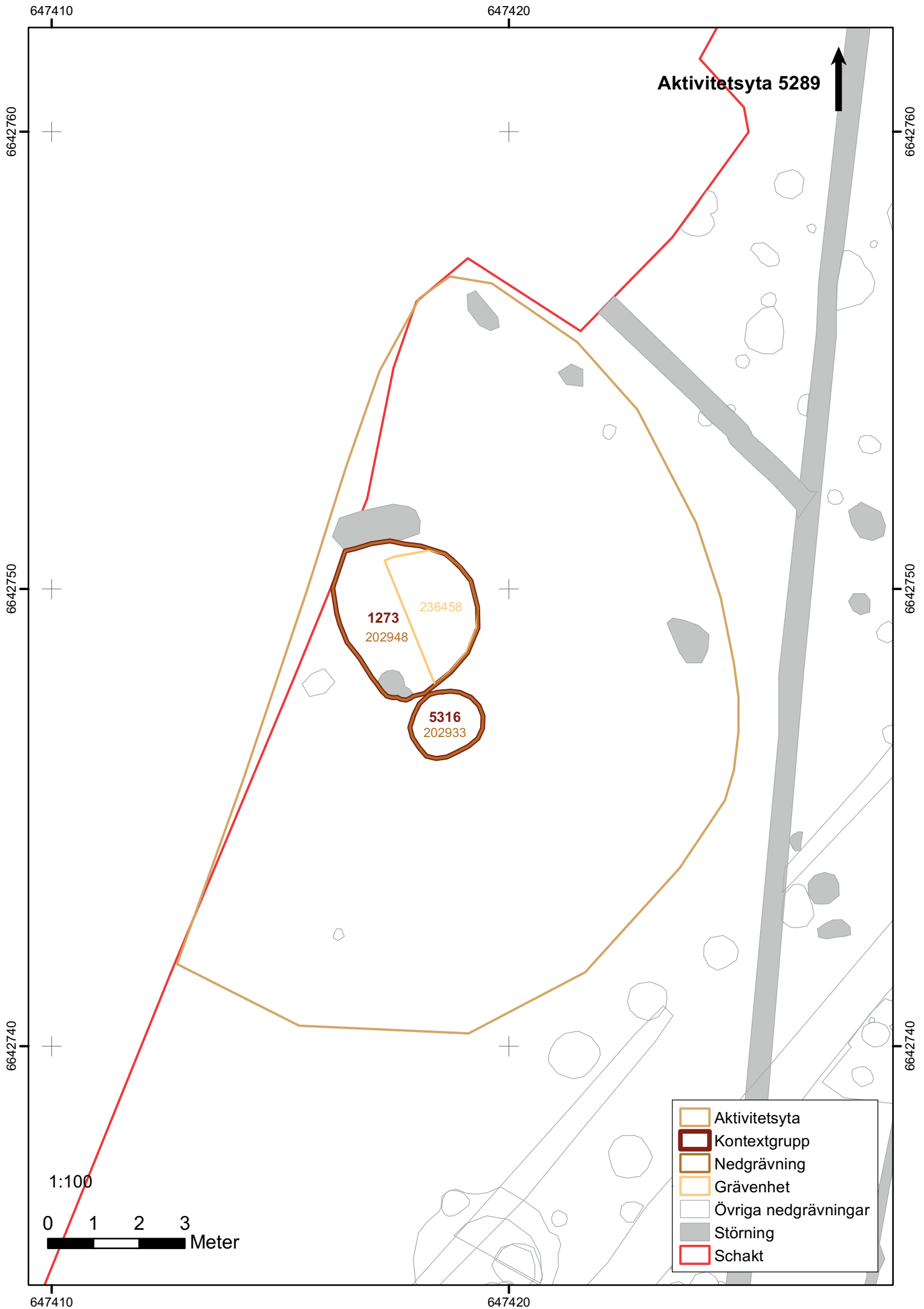
Arkeobotanisk tolkning: Den enormt stora mängden sädeskorn (analyserad mängd ca 2400 stycken) gör att gropen bör tolkas som en förrådsgrop för i så fall bränd säd, en rostningsgrop eller en depå av medvetet bränd säd (Bergman & Ekblom 2017).

ANMÄRKNING

Se även separat beskrivning för brunn 1273.

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
1273	Brunn	5289
5022	Brunn_Konstruktion	1273
5023	Brunn_Destruktion	1273
5316	Grop	5289
5317	Grop	5316
5319	Grop	5316
202933	Nedgrävning	5317
202948	Nedgrävning	5022
222367	Lager fyllning	5023
222407	Lager fyllning	5023
223077	Lager fyllning	5023
223078	Lager fyllning	5023
223079	Lager fyllning	5023
231729	Lager fyllning	5319
231730	Lager fyllning	5319
231731	Lager fyllning	5319
235752	Lager fyllning	5319
235753	Lager fyllning	5319
236060	Lager fyllning	5319

Aktivetsyta 5289

1273

202948

236458

5316

202933

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 5300

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Bangården
NIVÅ	22,90 m ö.h.
UNDERLAG	Lera
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling samt anläggandet av en järnvägsstation på 1870-talet.
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 5 meter Bredd: 4 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av ett **härdområde**. Möjligen kan förekomsten av ett mörkspaltat djurben (FS100) i en av fyllningarna tyda på matlagning.

DATERING

Dateringsspann: 650-680 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Träkol från härden 5848 daterades till vendeltid vid 2011 års förundersökning (Ua-29869). Hela aktivitetsytan bedöms härröra från denna tid

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 50 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades redan under fältarbetsfasen då den stack ut i det i övrigt anläggningstomma området. Totalt lokaliserades sex härdar inom ett relativt begränsat område (omkring 5 x 4 meter). En av dem (5848) hade undersökts vid 2011 års FU (FU - A243).

Härdarna var mer eller mindre rundade, deras diameter varierade mellan 0,60 x 0,55 och 0,90 x 0,78 meter. Flertalet hade plan botten, några något rundad. Djupen var likartade och varierade mellan 0,07 och 0,09 meter. I nedgrävningarna fanns en kollins i botten under en fyllning innehållande träkol, skärvsten och bränd lera, I en av härdarna hittades mindre mängder obrända ben (F?, fyndenhet 500174). Härdarna var nedgrävda i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionsen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

I en av härdarna tillvaratogs en mindre mängd obränt ben (FS100, se osteologi nedan)).

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29869	1357±30	645AD-680AD	610AD-770AD	1000298	Träkol/Tall	1000296	Fyllning

Osteologi:

I fyllningen till en härd (5851) påträffades delar av ett obränt mägspaltat mellanfotsben från häst.

Idnr	Vikt (g)	häst
5851	19,7	1

Vedart:

Träkol från härd 5848 har analyserats och bedömts som tall (PK255 FU 2011).

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
105333	Träkol	Björk		100296	Lager fyllning

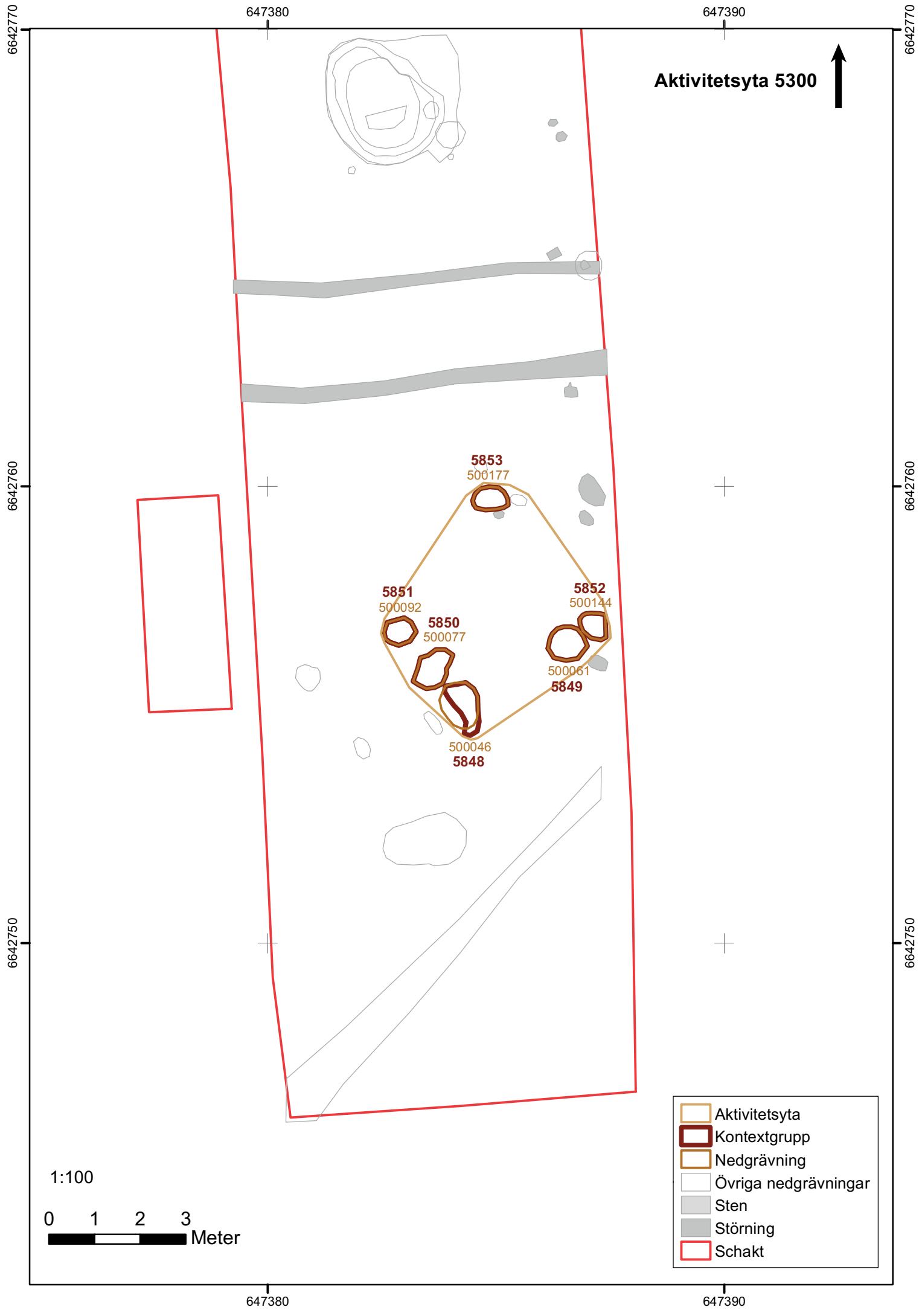
Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
5848	Härd	5300
5849	Härd	5300
5850	Härd	5300
5851	Härd	5300
5852	Härd	5300
5853	Härd	5300
500046	Nedgrävning	5848
500061	Nedgrävning	5849
500077	Nedgrävning	5850
500092	Nedgrävning	5851
500144	Nedgrävning	5852
500166	Lager fyllning	5851
500177	Nedgrävning	5853
500191	Lager fyllning	5853
500304	Lager fyllning	5850
500306	Lager fyllning	5849
500470	Lager fyllning	5852
501022	Lager fyllning	5851
501023	Lager fyllning	5850
501024	Lager fyllning	5849
501025	Lager fyllning	5853
1000296	Lager fyllning	5848

Aktivitetsyta 5300

6642770

647380

647390

6642770

6642760

6642760

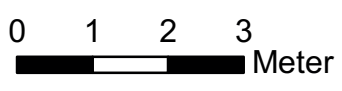
6642750

6642750

647380

647390

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Sten
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 5301

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Lilla gärdet
NIVÅ	20,20-20,60 m ö h.
UNDERLAG	Lera
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 64,5 meter Bredd: 4,5 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av ett **härdområde** med härdar liggande på rad. Förekomsten av brända ben och keramik i fyllningarna kan möjligen antyda att de nyttjats för matlagning.

DATERING

Dateringsspann: 550-650 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Vid 1996 och 2011 års FU har träkol från härdarna 5302, 5307 och 5308 14C-daterats. Dateringarna från 1996 års undersökning har relativt stora standardavvikelser (Ua-8265, Ua-8286). De dateringar som gjordes av material från 2011 års undersökning (Ua-29865, Ua-29870, Ua-29931) har mindre standardavvikelser och visar att härdraden kan ges en relativt snäv vendeltida datering.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades redan under förundersökningen 2011 då flertalet av härdarna påträffades och befanns ligga i ett stråk söder om och parallellt med den södra stolpraden (6400). Totalt lokaliserades åtta härdar inom ett relativt begränsat område (omkring 64 x 4,5 meter). De låg på ett avstånd av 3,5-9 meter söder om den ovan nämnda stolpraden. En av dem undersöktes redan vid 1996 års FU och flera delundersöktes vid 2011 års FU.

Härdarna var mer eller mindre rundade, deras diameter varierade mellan 0,47 x 0,35 och 1,05 x 0,90 meter. De hade relativt flack och plan botten och djupen varierade mellan 0,03 och 0,14 meter. Härdarnas fyllning bestod av sotig lera, bränd lera och träkol. Träkolsförekomsten var koncentrerad till de nedre delarna. I några av dem fanns skörbränd sten och/eller skärvsten ovanpå kollagret. Fyndmaterialet från härdarnas fyllningar består av mindre mängder brända ben (FS16, FS17, FS18. FU 2011: F21, F22, F23. FU 1996: F2, F14) vilka ej har kunnat bestämmas närmare än till däggdjur. Ett kraniefragment (FS16) hade gnagmärken. Vid 1996 års FU tillvaratogs även mindre mängd keramik (FU 1996: F1) i härden 5302. Härdarna var nedgrävda i det naturliga underlaget av lera.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionsdelen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

Mindre mängder brända djurben, se osteologi nedan.

Vid tidigare förundersökningar har ytterligare brända djurben samt keramik påträffats;

FU 2011: F21, F22, F23 - brända djurben

FU 1996: F1 - keramik, F2, F14 – brända djurben.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-8265	1340±90	614AD-772AD	540AD-890AD	1000143	Träkol/-	552717	Fyllning
Ua-8286	1345±90	610AD-771AD	540AD-890AD	1000135	Träkol/-	1000127	Fyllning
Ua-29865	1381±30	635AD-670AD	605AD-680AD	1000131	Träkol/Tall	552715	Fyllning
Ua-29870	1437±30	600AD-650AD	565AD-655AD	1000133	Träkol/Tall	552717	Fyllning
Ua-29931	1460±30	580AD-640AD	550AD-650AD	1000145	Träkol/Tall	552715	Fyllning

Osteologi:

Endast små brända oidentifierbara ben påträffades i tre härdar. I en härd (5303) förekommer kraniefragment.

Idnr	Vikt (g)
5303	0,6
5306	0,1
5304	0,1
Totalt	0,8

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
1000143	Träkol	Uppgift saknas		522717	Lager fyllning
1000135	Träkol	Uppgift saknas		1000127	Lager fyllning
1000131	Träkol	Tall		552715	Lager fyllning
1000133	Träkol	Tall	Kärnved	552717	Lager fyllning
1000145	Träkol	Tall		552715	Lager fyllning

Träkol från härdarna 5307 och 5308 har analyserats och bedömts som tall (FU 1996_ PK4 samt FU 2011_ PK444, PK 906 och PM443 samt ett prov utan provnummer).

Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA
OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
5302	Härd	5301
5303	Härd	5301
5304	Härd	5301
5305	Härd	5301
5306	Härd	5301
5307	Härd	5301
5308	Härd	5301
5309	Härd	5301
550371	Nedgrävning	5303
550748	Lager fyllning	5303
551537	Nedgrävning	5302
551541	Nedgrävning	5304
551551	Nedgrävning	5306
551563	Nedgrävning	5307
551576	Nedgrävning	5309
551587	Nedgrävning	5308
551600	Nedgrävning	5305
552535	Lager fyllning	5309
552539	Lager fyllning	5304
552715	Lager fyllning	5308
552717	Lager fyllning	5307
552718	Lager fyllning	5306
1000127	Lager fyllning	5302
1000129	Lager fyllning	5305

647350

647390

Aktivitetsyta 5301

6642340

6642340

6642300

6642300

6642260

6642260

5302
551537

5303
550371

5304
551541

5305
551600

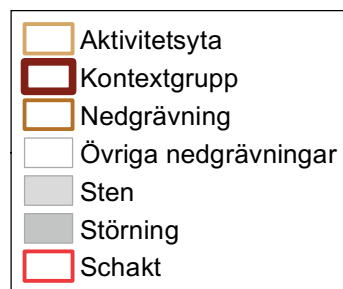
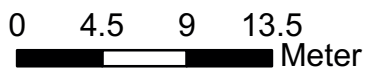
5307
551563

5308
551587

5306
551551

5309
551576

1:400

647350

647390

Aktivitetsyta 5437

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	22,2 m ö.h.
UNDERLAG	Lera
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 40 meter Bredd: 35 meter

FUNKTION

Avsaknaden av någon koppling till samtida bebyggelse samt fynd av silkärskeramik, malstenslöpare och djurben antyder att aktivitetsytan använts för **matberedning/matlagning** utomhus. De enstaka stolphålen är ej daterade men har tolkats som samtida med härdarna utifrån fynd av silkärskeramik och lerblocksfragment. Kanske har stolphålen ingått i konstruktioner som använts för torkning/upphängning av livsmedel.

DATERING

Dateringsspann: 510 – 375 f.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 520 - 250 BC, 740 - 390 BC, ¹⁴C-datering av träkol från två av härdarna (5320, 5324) (Ua-30802, Ua-30803).

Destruktion: -

Sammantagen datering: Träkol från härdarna 5320 och 5324 har ¹⁴C-daterats till yngsta bronsålder-äldre förromersk järnålder. Hela aktivitetsytan bedöms härröra från denna tid. Flera anläggningar innehöll skärvor av silkärskeramik och lerblock som har en likartad datering.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna, groparna och två av stolphålen undersöktes till 100 % med handredskap, det tredje stolphålet undersöktes till 50 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades redan under fältarbetsfasen då den stack ut i det i övrigt anläggningstomma området. Totalt lokaliserades 14 härdar inom ett relativt begränsat område. Nio av dem låg nedgrävda i lera inom ett avlångt område på gränsen mot ett sandigare parti i norr. Dessa nio har bedömts ingå i ett aktivitetsområde tillsammans med tre stolphål samt en större grop med två mindre intilliggande gropar och en stenansamling.

Härdarnas storlek varierade från 0,95 x 0,84 till 1,96 x 1,94 meter i diameter. Fem av dem mätte 1,50 meter eller mer. Härdarna var mer eller mindre rundade, med undantag för 5368 som var avlång. Djupen varierade mellan 0,05 och 0,25 meter och alla utom en hade plan botten. Undantaget var den djupaste av dem vilken hade rundad botten. I fyllningarna fanns rikligt med skärbränd och skärvig sten samt träkol och bränd lera. Härdarna var nedgrävda i det naturliga underlaget av lera. En av dem var nedgrävd i fyllningen till en större grop (574).

Den ovan nämnda gropen 574 var rundad, 2,8 x 2,6 meter stor och 0,30 meter djup med tre urskiljbara fyllningar av sotig kolbemängd lera med inslag av bränd lera och skörbränd sten. Det understa lagret (203330) innehöll även ben, smält lera samt keramik. Däröver fanns ett lager i vilket det hade grävts ned en härd (572). Invid härdens fanns också en kolfläck (202750) på denna nivå. Alltsammans täcktes av ett övre lager som även innehöll djurben, ugnsfodring samt recent buteljglas. Direkt SO om den stora gropen fanns en avlång, 1,80 x 0,80 meter stor och 0,18 meter djup grop (573) med fyllning av brun, sandig lera. I fyllningen fanns bränd lera, ben, sot och träkol. Direkt SV om gropen fanns en mindre grop (538) samt en liten stenansamling (583) av skärviga stenar vilka hade tryckts ned i den

underliggande leran inom ett ca 0,55 x 0,35 meter stort område. Den mindre gropen mätte 0,64 x 36 meter och var 0,12 meter djup med fyllning av sandig lera med bränd lera och träkol.

De tre stolphålen låg i ett Ö-V stråk i ytans sydvästra del med ett inbördes avstånd av ca 3 meter. Det västligaste låg i direkt anslutningen till härden 5325. Stolphålsfyllningarna var sotiga och innehöll fragment av bränd lera. Två av dem innehöll även träkol och skörbränd sten.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

I sex av härdarna fanns mindre mängder bränt och obränt ben (se osteologi nedan). I härdarna 5320 och 5326 fanns keramik av äldre svartgodskarakter, i förstnämnda fall tillhörande ett silkärl. I härden 5368 fanns fragment av ett lerblock. Silkärlskeramik och lerblocksfragment påträffades också i stolphålet 5081. Två av stolphålen innehöll mindre mängder djurben (se osteologi nedan). I härden 5323 fanns en bergartslöpare.

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
180	Infodring	Teknisk keramik	202758
2182	Kärl	Keramik Bäck	203306
2184	Kärl	Keramik Bäck	203330
2185	Silkärl	Keramik Bäck	201745
2186	Silkärl	Keramik Bäck	201745
2187	Silkärl	Keramik Bäck	201745
2188	Kärl	Keramik Bäck	201745
2189	Silkärl	Keramik Bäck	200879
3285	Lerblock	Husgeråd och livsmedel	201788
3311	Löpare	Husgeråd och livsmedel	202349
3312	Smält lera	Obestämt	203330
3314	Bränd lera	Obestämt	203107
3316	Lerblock	Husgeråd och livsmedel	203237

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	¹⁴ C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-30802	2330±32	410BC-375BC	520BC-250BC	201640	Träkol/Tall	201385	Fyllning
Ua-30803	2394±32	510BC-400BC	740BC-390BC	202640	Träkol/?	202628	Fyllning

Osteologi:

Benmaterialet från härdarna inom aktivitetsområdet utgörs av brända ben och tänder, som utgörs av ett mellanfotsben från får eller get, två tänder från nötkreatur samt en hingsttand från häst.

Idnr	Vikt (g)	nöt	får/get	häst
5320	1,7	-	-	-
5323	2,2	-	1	-
5324	3,6	2	-	-
5325	9,1	-	-	1
totalt	16,6	2	1	1

Vedart:

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
202640	Träkol	Uppgift saknas	Träkolet smuligt och uppblandat med silt och lera	202628	Lager fyllning
201640	Träkol	Tall	Stam. Rötad före förbränning	201385	Lager fyllning

Makrofossil:

Övergripande objektID	Övergripande objekt typ	Provnr (PM)	Makroskopisk tolkningskommentar
5437	Aktivitetsyta	202884	bakgrundsbrus/matlagning

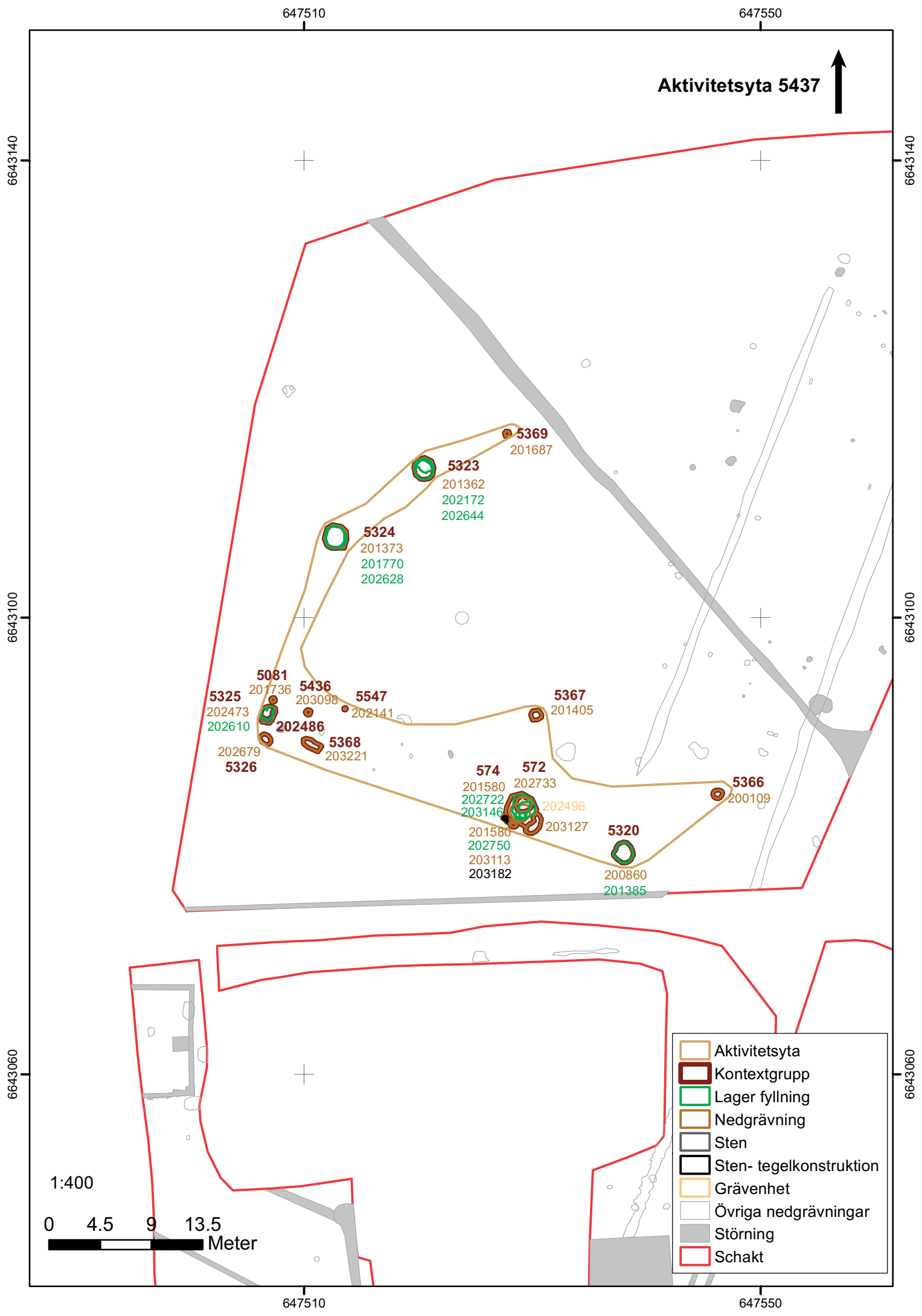
ANMÄRKNING

Inom ungefär samma område finns också en härd som ¹⁴C-daterats till yngre romersk järnålder/folkvandringstid. Denna härd har relaterats till en egen en egen aktivitetsyta (5285). Strax öster om aktivitetsytan 5347 fanns fyra härdar som utifrån lucker fyllning och förekomst av tegel har bedömts som sentida. De förmodat sentida härdarna var nedgrävda i sand.

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
572	Härd	5437
574	Grop	5437
5081	Stolphål	5437
5320	Härd	5437
5323	Härd	5437
5324	Härd	5437
5325	Härd	5437
5326	Härd	5437
5366	Härd	5437
5367	Härd	5437
5368	Härd	5437
5369	Härd	5437
5436	Stolphål	5437
5547	Stolphål	5437
200109	Nedgrävning	5366
200655	Lager fyllning	5366
200860	Nedgrävning	5320
200879	Lager fyllning	5320
201362	Nedgrävning	5323
201373	Nedgrävning	5324
201385	Lager fyllning	5320
201405	Nedgrävning	5367
201580	Nedgrävning	574
201687	Nedgrävning	5369
201724	Nedgrävning	5320
201736	Nedgrävning	5081
201745	Lager fyllning	5081
201770	Lager fyllning	5324
201792	Lager fyllning	5367
202141	Nedgrävning	5547
202147	Lager fyllning	5547
202172	Lager fyllning	5323
202473	Nedgrävning	5325
202486	Lager fyllning	5325
202610	Lager fyllning	5325
202628	Lager fyllning	5324
202644	Lager fyllning	5323

Idnr	Typ	Kontextgrupp
202679	Nedgrävning	5326
202722	Lager fyllning	574
202733	Nedgrävning	572
202743	Lager fyllning	572
202750	Lager fyllning	574
202760	Lager fyllning	574
203098	Nedgrävning	5436
203107	Lager fyllning	5436
203113	Nedgrävning	574
203126	Lager fyllning	574
203127	Nedgrävning	574
203146	Lager fyllning	574
203182	Sten- tegelkonstruktion	574
203221	Nedgrävning	5368
203235	Lager fyllning	5368
203306	Lager fyllning	5326
203330	Lager fyllning	574
1003161	Sten- tegelkonstruktion	5436
1003189	Lager fyllning	5369

Aktivitetsyta 5525

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	DY 5/8 GUSK
NIVÅ	23,90 m ö.h.
UNDERLAG	Sand
BEVARINGSGRAD	Gropen 5302 stördes i NO delen av en mindre nedgrävning
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 8,0 meter Bredd: 5,0 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan representerar **kult/ritual**. Keramikkarlet antas ha varit relativt intakt då det deponerades i gropen. Detta är en stor skillnad mot det övriga keramikmaterialet i området vilket består av enstaka skärvor som antas representera avfall. Inga bottenbitar identifierats, endast buk- och mynnings-skärvor. Dock finns en del obestämbara fragment som skulle kunna vara delar av botten. Urvalet av djurben representerar de fyra vanligaste tamdjursarterna under järnåldern. Benen representerar främst extremiteter och kranier. Utifrån dessa förhållanden i kombination med gropens relativt isolerade läge har deponeringarna initialt tolkats som rituella. Den osteologiska analysen har dock visat att många av benen har gnagmärken vilket tyder på att benen legat exponerade för djur innan de hamnat i gropen. Detta skulle kunna talat emot teorin om rituell deponering.

DATERING

Dateringsspann: 780-800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: 650-780 AD, ¹⁴C-datering av obränt ben från häst (FV4164, 250228) (Ua-31912). Äldre svartgods, sen vendeltid-vikingatid (FV2127-2129).

Sammantagen datering: ¹⁴C-dateringen har hamnat i vendeltid, 650-780 AD. Keramiken är av en typ som var vanlig i Birka på 900-talet, men finns där redan i det äldsta skedet på 780-talet. Kärlet skulle alltså kunna vara yngre än benen och diskrepansen mellan dem skulle kunna bero på att benen faktiskt är äldre än kärlet och har hamnat sekundärt i gropen tillsammans med ett yngre kärl. Ett motsägelsefullt faktum är dock att två tåben antas ha deponerats med kvarsittande mjukvävnad. Detta borde peka mot att benen inte legat exponerade speciellt länge innan de hamnade i gropen.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Gropen och härden undersöktes till 100 % med skärslöv.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av en grop (5203) belägen i ett relativt anläggningsglost utrymme i områdets västra del, ett stycke väster om långhuset utmed nuvarande Vattholmavägen. Gropen överlagrades av en härd (5364). Inom en radie av några meter kring gropen fanns flera stora stenar i det annars stenfria området.

Gropen 5203 var rundad, omkring en meter stor i diameter och 0,25 meter djup med plan botten. Fyllningen utgjordes av något lerig, svagt humös gråbrun sand med stänk av kol och inslag av skärvig och skörbränd sten och sot.

Härden (5364) överlagrade gropen och bestod av ett 0,02-0,04 m djupt lager av sotig, rödorange sand med träkolsbitar och skörbränd sten. Härden ursprungliga storlek var svår bedömd då rötter från intilliggande träd hade stört området. Sotfläckar, träkol och skärvig sten förekom inom ett flera kvadratmeterstort område i anslutning till den aktuella härden.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen, gropens fyllning till destruktionen och härdens fyllning till en senare brukning. Stora delar av ett keramikkrärl samt ett antal djurben har deponerats i gropen i rituellt syfte.

FYND

I västra delen av gropen 5203 fanns stora skärivor i fyllningen (250228) från vad som tolkas som ett deponerat keramikkrärl (FV2127-2129, totalt 675 gram). I gropens fyllning låg drygt tre hekto obrända ben från flera olika tamdjursarter; häst, nät, svin samt får/get (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C: 650-780 AD

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31912	1311±32	660AD-770AD	650AD-780AD	FV4164	Obränt ben/Häst	250228	Fyllning

Osteologi:

I gropen påträffades ben från de fyra vanligaste djuren från Gamla Uppsala; nötkreatur, svin, får och häst. Från får förekommer kraniefragment och skenben medan det från svin förekommer delar av kraniefragment och lårben. Nötkreatur är representerad av benfragment från huvud och övre delar av framben. Hästbenen utgörs av strål- och armbågsben, fotrotsben samt kron- och hovben (*phalanx 2*, *phalanx 3*), varav de två tåbenen har anatomisk passning och tycks deponerats med mjukvävnad hållande ihop benen. Slakt- och gnagmärken förekommer på flera av benen och visar att det till stor del rör sig om matrester som gnags av hundar innan de har hamnat i gropen.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	får/get	häst
5203	324,6	6	2	1	1	4

Vedart:–

Makrofossil:

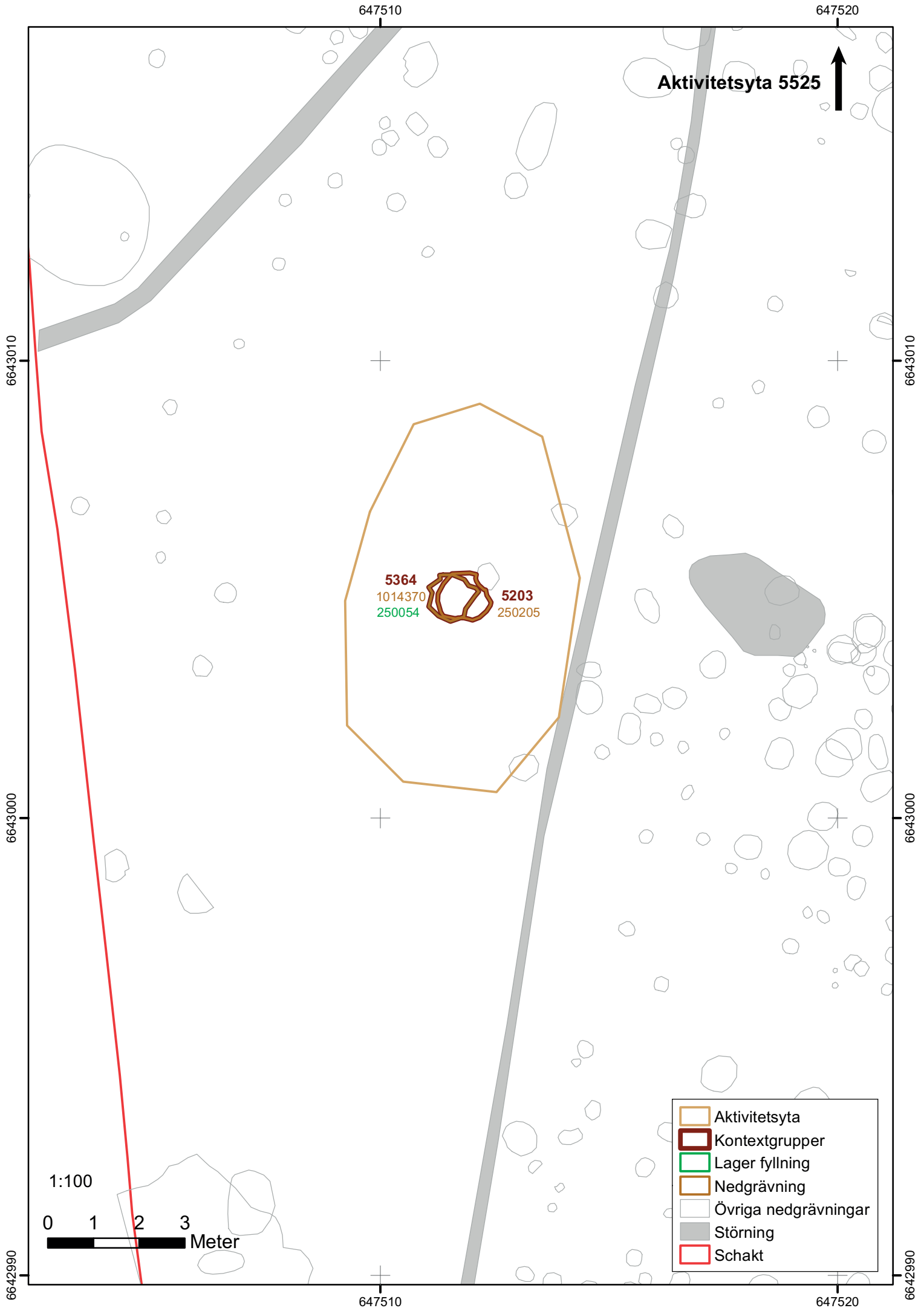
Övergripande objektID	Övergripande objekt typ	Provnr (PM)	Makroskopisk tolkningskommentar
5525	Aktivitetstya	250245	brandpåverkan?

ANMÄRKNING

Vi den aktuella tidpunkten (omkring 800 e.Kr.) har en större omorganisation skett i området, bland annat har ett större stolphus (3952), beläget i N-S riktning, övergivits och ersatts av flera mindre byggnader liggande i Ö-V riktning.

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
5203	Grop	5525
5364	Härd	5525
250054	Nedgrävning	5364
250205	Nedgrävning	5203
250228	Lager fyllning	5203
1014370	Lager fyllning	5364

Aktivitetsyta 5526

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	DY 5/8 GUSK
NIVÅ	25,30 m ö h
UNDERLAG	Silt och sand
BEVARINGSGRAD	Gropens övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 3,5 meter Bredd: 3,0 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan antas avspegla **kult/ritual**. Den ursprungliga gropen var relativt stor och hade plan botten. Den skulle utifrån de morfologiska dragen kunna ha nyttjats som arbetsgrop. En sekundär, djupare nedgrävning har gjorts efter att den ursprungliga gropen återfyllts. En hundskalle som deponerats i nedgrävningens botten tolkas som en rituell deponering.

DATERING

Dateringsspann: 1000-1150 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: 980-1160 AD, ¹⁴C-datering av hundkranium (FV5388, 269700) (Ua-31913). Äldre svartgods, FV2158, FV2159, FV2160, FV2177, FV2178 – 700-1200 e.Kr. (264076). Östersjökeramik, FV4205 – vikingatid (264076).

Sammantagen datering: ¹⁴C-dateringen ger en tidsintervall då den rituella deponeringen kan ha utförts. Dateringen av efter bedömning av kalibreringskurvan kunnat snävas in något. Den ursprungliga, större gropen (263608), som bland annat innehöll bland annat östersjökeramik har förmodligen tillkommit under vikingatid. Kanske är den samtida med stolphuset 3930 beläget en meter norrut.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Gropen undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av en grop (5515) vars form i plan var rundad. Den mätte 2,70 x 2,60 i storlek och var 0,30 meter djup med plan botten. Fyllningen (269393) bestod av ett homogent, ljusbrunt siltlager med inslag av kol, skärvsten och obrända ben.

Vid en senare tidpunkt har en nedgrävning (269682) gjorts genom delar av denna fyllning. Den del av den sekundära nedgrävningen som fortsatte ned i det naturliga underlaget var 0,80 x 0,70 meter stor och fortsatte ned 0,27 meter under den första gropens botten. I botten av denna sekundära fördjupning fanns ett grått siltlager (269700) med fynd av obrända djurben och bränd lera. I det osteologiska materialet återfinns ett helt hundkranium samt en underkäke. I den övre delen, d v s, de centrala delarna av den första nedgrävningens bortgrävda fyllning, fanns ett 0,20 meter tjockt lager av brunrå silt (269394) med inslag av sot, träkol, skörbränd och skärvig sten samt djurben (häst, svin, får/get flera får/gettänder). Däröver fanns ett 0,25 meter djupt lager av gråbrun silt (264076) med inslag av träkol, småsten och skärvig sten. Fyndmaterialet i denna fyllning utgjordes av stora mängder djurben, samt bränd lera, lerklining, några keramikskärvor av äldre svartgods samt en skärva av östersjökeramik.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Inledningsvis har en större grop grävts (269682). Gropen har återfyllts med kulturpåverkade jordmassor (264076). Vid ett senare tillfälle har delar av denna fyllning grävts upp och en mindre grop har grävts i den ursprungliga gropens botten. I den undre gropen har osteologiskt material deponerats

varefter denna andra nedgrävning har återfyllts med tre olika, snarlika siltlager (269700, 269394 och slutligen 264076).

FYND

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
2158	Kärl	Keramik Bäck	264076
2159	Kärl	Keramik Bäck	264076
2160	Kärl	Keramik Bäck	264076
2177	Kärl	Keramik Bäck	264076
2178	Kärl	Keramik Bäck	264076
3219	Bränd lera	Obestämt	269701
3243	Lerklining	Byggnadsdetaljer och monument	264076
3248	Bränd lera	Obestämt	264076
4205	Kärl	Keramik Bäck	264076

Dessutom påträffades ben, se osteologi nedan.

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-31913	988±32	1010AD-1150AD	980AD-1160AD	FV5388	Obränt ben/Hund	269700	Fyllning

Osteologi:

Benmaterialet från gropen kommer till ovanligt stor andel (63 %) från får och get. Utöver dessa småkreatur finns ben från de alla vanligaste husdjuren. Ben förekommer från alla kroppsregioner, men med en viss övervikt av ben från huvudet. Till stora delar utgörs benen av slakt- och matavfall, men spår efter andra aktiviteter finns. Ett hornkvick från get kan tyda på viss förekomst av hornhantverk. I gropen har ett hundkranium och en underkäke från hund deponerats. Nackkammen (*crista sagitalis*) är mycket kraftig, vilket tyder på att det är en hanhund. Hunden är något större än övriga hundar från Gamla Uppsala, men motsvarar inte de största typerna av järnåldershundar. I jämförelse med nutida hundraser kan den i storlek och form jämföras med collie och dalmatiner. Endast ett ben uppvisar gnagmärken, vilket tyder på att en stor del av benen kan primärdeponerats i gropen.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får	get	får/get	häst	hund	hönsfågel
5515	814,3	7	1	2	2	21	4	2	1

Vedart: –

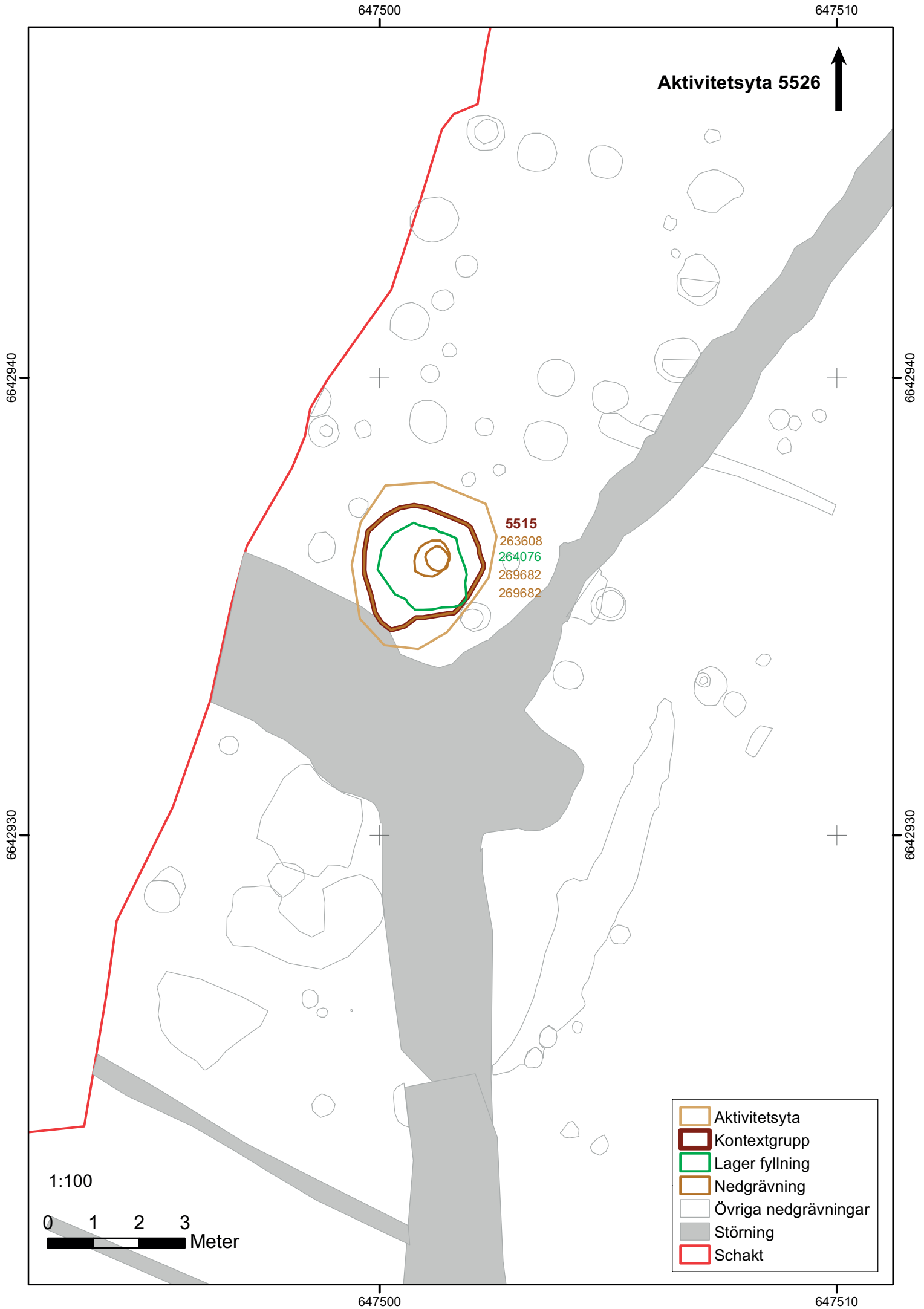
Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
5515	Grop	5526
263608	Nedgrävning	5515
264076	Lager fyllning	5515
269393	Lager fyllning	5515
269394	Lager fyllning	5515
269682	Nedgrävning	5515
269700	Lager fyllning	5515

Aktivitetsyta 5542

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	DY 12S Veterinäravdelning
NIVÅ	26 m ö h
UNDERLAG	Sand
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 6 meter Bredd: 2 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av ett **härdområde**. Det enda fyndmaterial som föreligger är relativt måttliga mängder med djurben. Kanske har härdarna använts för matlagning? Alla innehöll skärersten, två av dem i riklig mängd. Kanske har de använts för att hetta upp stenar som använts vid kokning av mat.

DATERING

Dateringsspann: 200-1600 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammanhängande datering: Inga dateringar föreligger, men med tanke på den omfattande aktivitet som kunnat beläggas i området under yngre järnålder är det troligt att aktivitetsytan härrör från denna period, men varken en äldre eller en yngre datering kan uteslutas.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till mellan 50 och 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av tre härdar inom ett 6 x 2 meter stort område i anslutning till några gropus och mindre stolpbyggnader i delområdet östligaste del. Härdarnas storlek varierade från 0,66 x 0,64 till 0,80 x 0,78 meter i diameter. Härdarna var mer eller mindre rundade. Två av dem var mycket grunda och mätte endast 0,02 meter på djupet. Den tredje var betydligt djupare med ett mått på 0,26 meter. Alla tre hade plan botten. I fyllningarna fanns rikligt med skärbränd och skärvig sten samt träkol och i ett fall även bränd lera. Härdarna var nedgrävda i det naturliga underlaget av sand.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

Vedart: –

Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

FYND

I två av härdarna påträffades djurben från häst, nöt, får/get samt ej närmare bestämt däggdjur (se osteologi nedan).

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

ANALYSER

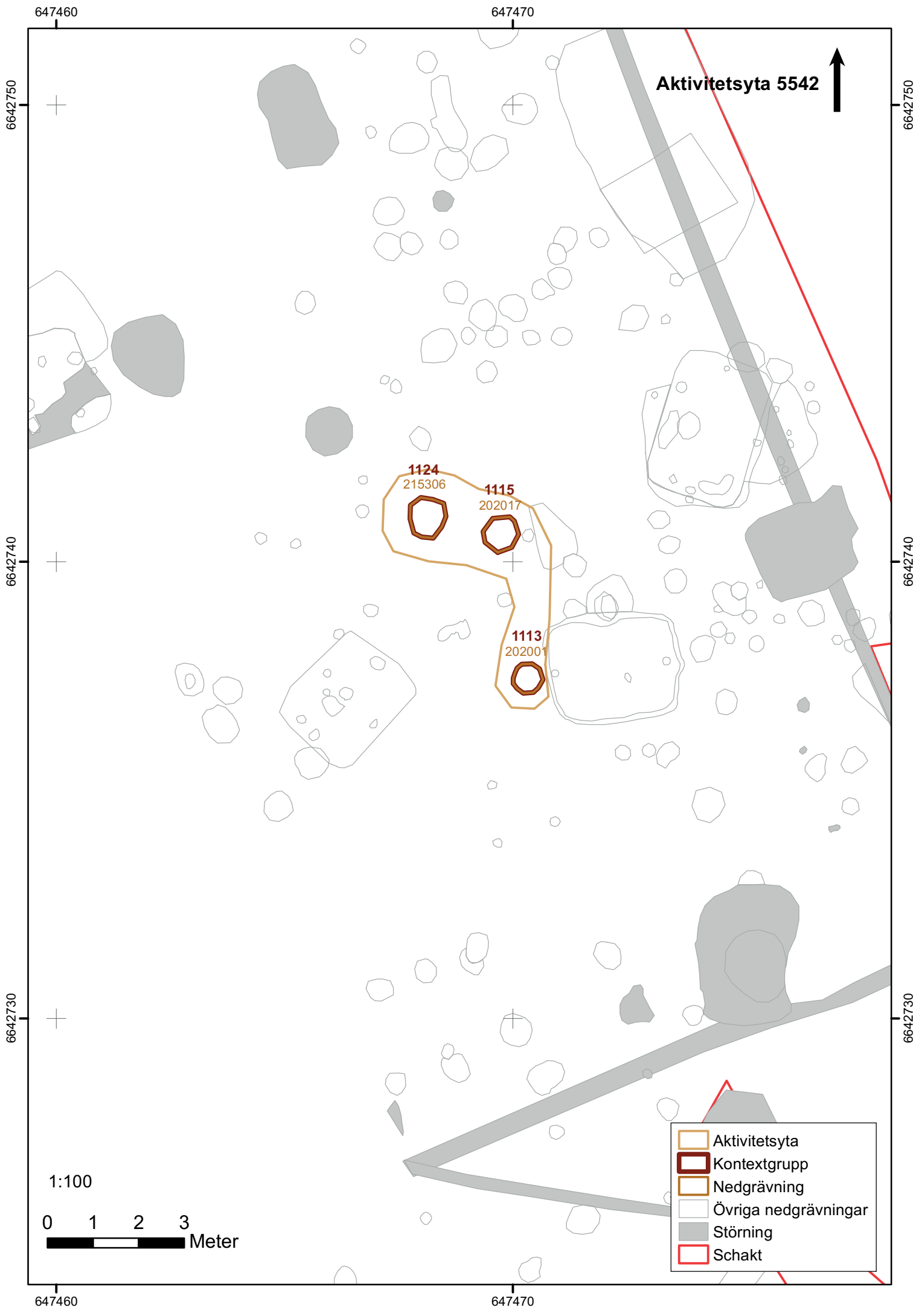
¹⁴C: –

Osteologi:

I två härdar påträffades obrända ben och tänder från nötkreatur, häst och får eller get. En underkäke från en spädkalv tyder på att djur har hållits i anslutning till härdarna.

Idnr	Vikt (g)	nöt	får/get	häst
215411	65,2	1	1	2
215528	15,8	1	-	-
totalt	81,0	2	1	2

Idnr	Typ	Kontextgrupp
1113	Härd	5542
1115	Härd	5542
1124	Härd	5542
202001	Nedgrävning	1113
202017	Nedgrävning	1115
215306	Nedgrävning	1124
215411	Lager fyllning	1124
215462	Lager fyllning	1115
215528	Lager fyllning	1113
216091	Lager fyllning	1124

Aktivitetsyta 5542

1124
215306

1115
202017

1113
202001

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

Aktivitetsyta 5589

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
Vattholmavägen södra
24,5 – 25,5 m ö.h. (högst i söder)
Siltig sand
Lämningarna var allmänt väl bevarade men deras övre delar har troligen hyvlats bort i samband med den sentida bredningen av Vattholmavägen.
Längd: 150 meter
Bredd: 8 meter

MÅTTUPPGIFTER

FUNKTION

Aktivitetsytan sammanfaller med åkermark synlig på det äldre kartmaterialet. Den avspeglar en ytmässigt stor **odling**.

DATERING

Dateringsspann: 1650 – 1900 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan sammanfaller med åkermark som återges på kartmaterialet från 1640-talet och framåt. När marken börjat brukas som åker är svårt att fastställa.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes maskinellt och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet, den framkom vid schaktning under recenta bärlager till Vattholmavägen. Den kunde lokaliseras utifrån sammanhängande äldre matjordslager, upp till 0,15 meter tjocka (600370, 603995).

Aktivitetsytan vilade på orört underlag men överlagrade även ett stort antal stolpfundament från folkvandringstid – äldre vendeltid, hus och grophus från yngre järnålder (2370, 2493, 2780, 2851, 2855) samt en aktivitetsyta från folkvandringstid (2942).

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet består främst av metaller som påträffats i samband med metalldetektering. Fynden kan ha hamnat i lagren genom gödsling, i samband med jordbruksarbete och genom plöjning av underliggande aktivitetsytor och hus. Fynden med koppling till hästutrustning kan också förklaras genom närheten till Vattholmavägen. Det kronologiska spannen är yngre järnålder – efterreformatorisk tid.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1077	Beslag	CU-leg	1	Husgeråd och livsmedel
1137	Beslag	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
711	Betsel	Järn	1	Transport och samfärdsel
1132	Blosshållare	Järn	1	Husgeråd och livsmedel
194	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1178	Brodd	Järn	1	Transport och samfärdsel
1076	Fingerborg	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1126	Föremål	CU-leg	1	Obestämt
1138	Föremål	Järn	1	Obestämt
1074	Hyska	CU-leg	1	Dräkt, smycken och personlig utrustning
600	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
1136	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
1139	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsel
802	Järnhaltig slagg	Slagg	1	Slagg GAL
1140	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1172	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
957	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
1262	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1255	Mynt	Koppar	1	Handel och värdemätare
1042	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
1098	Smälta	CU-leg	1	Hantverk och produktion
710	Stigbygel	Järn	1	Transport och samfärdsel
1177	Sölja	Järn	1	Dräkt, smycken och personlig utrustning
1127	Vävtyngd	Bränd lera	1	Hantverk och produktion

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi: -

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
600370	Odlingslager	5589
603995	Odlingslager	5589

647530

647590

Aktivitetsyta 5589

6643040

6643040

6642980

6642980

6642920

6642920

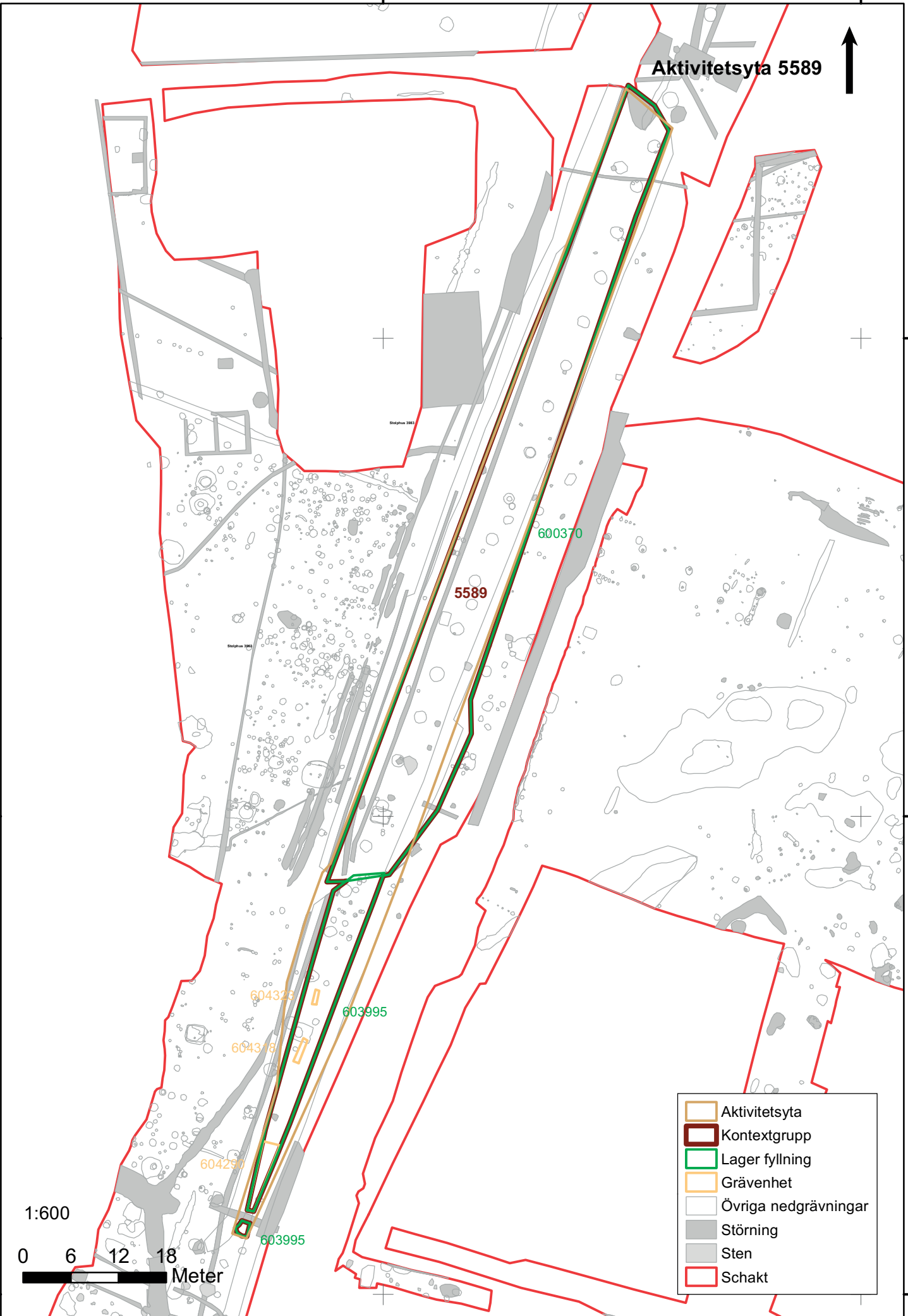
647530

647590

1:600

0 6 12 18 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

Aktivitetsyta 5590

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	26,4 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 3 meter Bredd: 2,5 meter

FUNKTION

Fyndsammanställningen visar att aktivitetsytan avspeglar gårdsnära **avfallsdeponering**, med koppling till den närliggande vikingatida bebyggelse.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1000 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den rumsliga kopplingen till bebyggelsen från 800-/900-talen tyder på aktivitetsytan använts under vikingatid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Dess södra del påträffades år 2012 och dess norra del år 2013. Den framkom vid schaktning under gårdsplan 1890. Den kunde först lokaliseras utifrån ett mindre, fyndförande lager (365967) som överlagrade en 2,8×1,6 meter stor avfallsgrop med oregelbunden profil (2753). Avfallsgropen innehöll tre olika fyllningar, varav särskilt den nedersta var mycket kolbemängd. Avfallsgropen var nedgrävd i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningen hör till konstruktionen, fyllningarna och lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktionsen eller rituella depositioner.

FYND

Förutom 1,2 kilon djurben (se osteologi nedan) fanns enstaka fynd med koppling till gårdsnära aktiviteter.

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
2706	Bryne	Sandsten	1	Hantverk och produktion
2707	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1272	Kärl	Keramik	2	Keramik Bäck
501	Platta	Järn	1	Obestämt
482	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

Avfall ifrån ben från de vanliga husdjuren har påträffades på aktivitetsytan.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
5590	267,0	nöt, svin, häst, får/get

Vedart: -

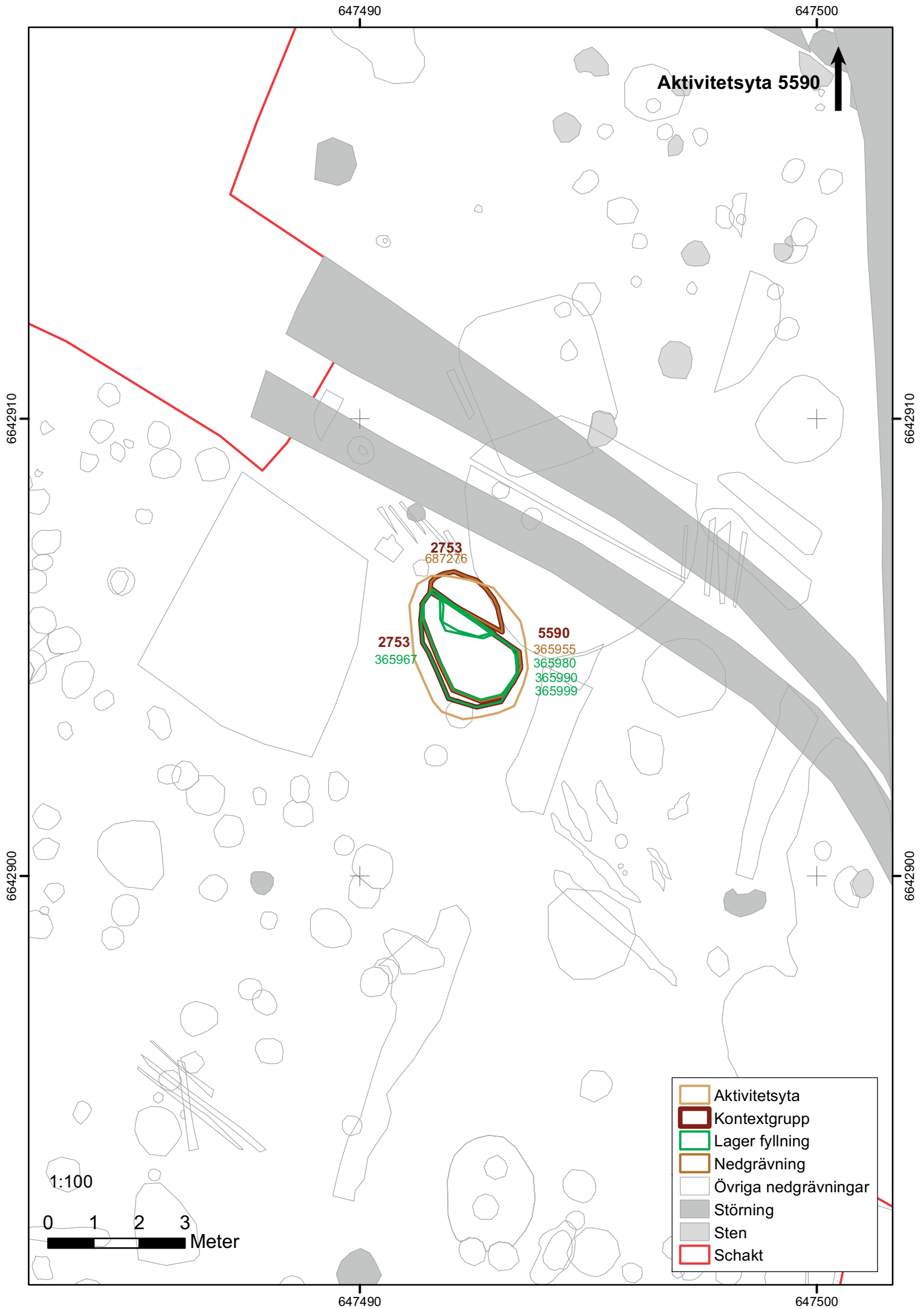
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2753	Avfallsgrop	5590
365955	Nedgrävning	2753
365967	Avfallslager	5590
365980	Fyllning	2753
365990	Fyllning	2753
365999	Fyllning	2753
687276	Nedgrävning	5590
687349	Fyllning	5590
687357	Fyllning	5590
687359	Fyllning	5590

Aktivitetsyta 5600

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,1 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var allmänt väl bevarade. I nordväst var aktivitetsytan skuren av en sentida kulvert
YTTRE FORM OCH MÅTTUPPGIFTER	Längd: 3,9 meter Bredd: 2 meter
FUNKTION	Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära avfallsdeponering , med koppling till den angränsande vikingatida bebyggelsen i form av hus 683 och 1948.

DATERING

Dateringsspann: 1000 – 1100 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Aktivitetsytan överlagrade grophus 657 från 900-tal. Dessa förhållanden samt förekomsten av Östersjökeramik tyder på en datering till 1000-talet.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning under avfallsyta 508. Den kunde lokaliseras utifrån ett par avfallsgropar (546, 651), upp till en meter stora och 0,2 meter djupa. Nedgrävningarna var rundade eller oregelbundna. Fyllningarna var mörka, fyndförande och innehöll träkol, småsten och bränd lera. Den ena avfallsgropen innehöll även en gles stenpackning i den västra delen (304002).

Aktivitetsytan överlagrade grophus 657 från 900-tal.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningarna hör till konstruktionen. Fyllningar hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions- eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet är mångfacetterat och avspeglar väl det som kan förväntas från en gårdsnära avfallsyta, med inslag från bl.a. husgeråd, hantverk och drygt 230 gram djurben (se osteologi nedan). Daterande inslag utgörs av en skärva Östersjökeramik (FV3492).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
82	Bleck	CU-leg	2	Obestämt
1197	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1219	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1138	Eldslagningsflinta	Flinta	1	Husgeråd och livsmedel
3487	Klump	Järn	1	Obestämt
3461	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3492	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1291	Lerklining	Bränd lera	17	Byggnadsdetaljer och monument
1321	Lerklining	Bränd lera	5	Byggnadsdetaljer och monument
419	Sländtrissa	Bränd lera	1	Hantverk och produktion
1156	Vridkvarn	Glimmerskiffer	1	Husgeråd och livsmedel
1157	Vridkvarn	Glimmerskiffer	2	Husgeråd och livsmedel

ANALYSER

¹⁴C-analys: -

Osteologi:

I gropfyllningar förekommer ett benmaterial från framför allt svin, men även andra husdjur som nötkreatur, får/get, hund och höns. Ett fynd av skogsduva tyder på viss fångst och konsumtion av vildfågel. Benen kommer från främst huvud och övre extremitet, vilken snarast kan karaktäriseras som matavfall. Ett kranium från en nyfödd kuling och kalv tyder på att djur har hållits i närheten. Endast ett ben uppvisar gnagmärken, vilket tyder på en relativt snabb deponeringsprocess av benen i groparna. Ett tåben (*phalanx 1*) från nötkreatur har ett borrat hål i ledytan och kommer troligen från ett förarbete till ett kastben.

Idnr	Vikt (g)	nöt	svin	får/get	hund	hönsfågel	skogsduva
546	40,2	1	9	2	1	1	
651	183,9	5	4	2	1		1
totalt	224,1	6	13	4	2	1	1

Vedart: -

Makrofossil:

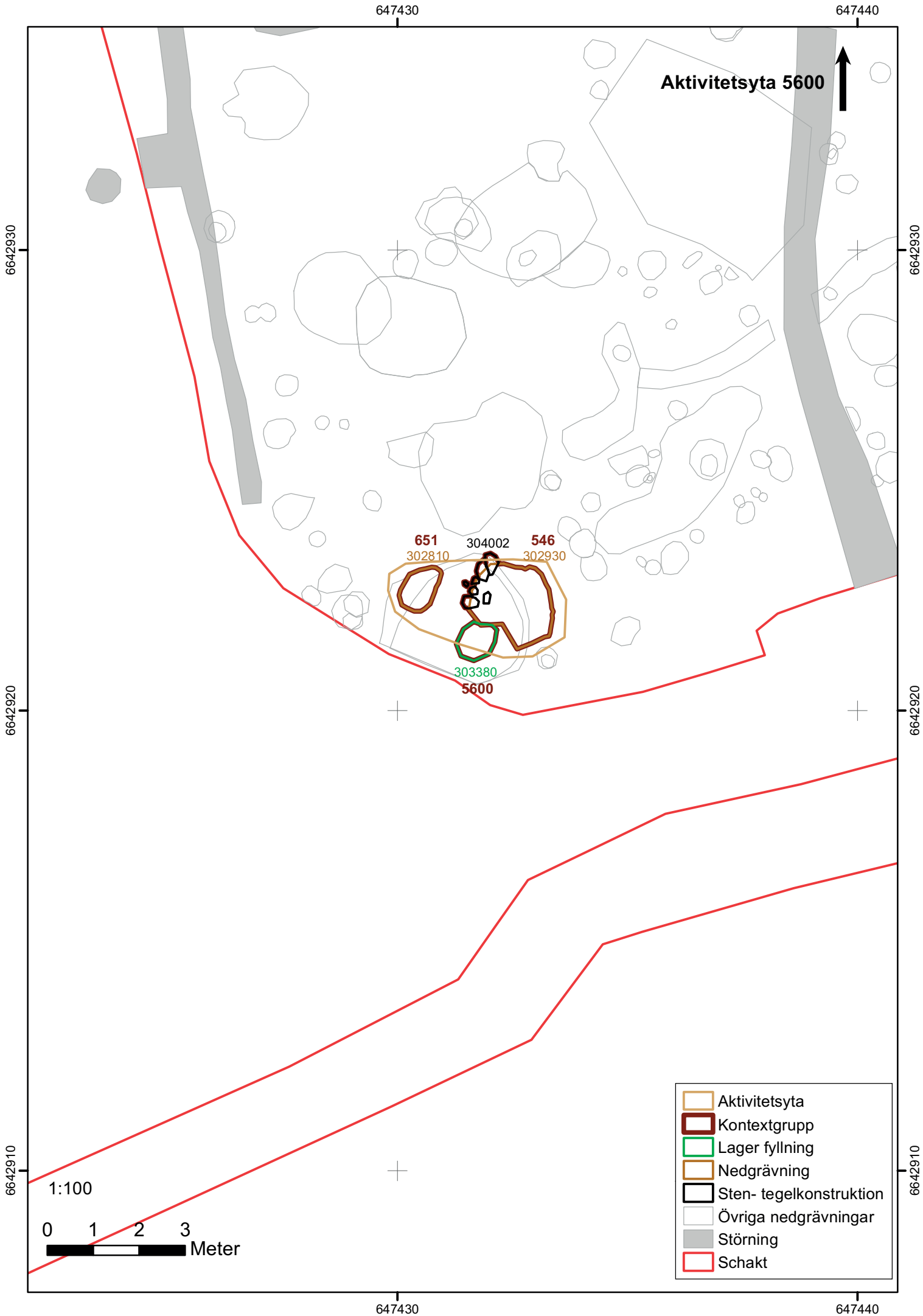
Idnr	Typ	Provnr	Makroskopisk tolkningskommentar
5600	Aktivitetstyp	303028	
5600	Aktivitetstyp	302950	

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
546	Avfallsgrop	5600
651	Avfallsgrop	5600
302446	Fyllning	546
302492	Fyllning	651
302810	Nedgrävning	651
302930	Nedgrävning	546
304002	Stenpackning	546

Aktivitetsyta 5710

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP

Aktivitetsyta

BELÄGENHET

Vattholmavägen södra

NIVÅ

25,1 m ö.h.

UNDERLAG

Silt

BEVARINGSGRAD

Lämningarna var allmänt väl bevarade, även om härden ringa djup vittnar om att dess övre delar skadats av odling

MÅTTUPPGIFTER

Längd: 1,5 meter

Bredd: 1,3 meter

FUNKTION

Härden tolkas på grund av fynden av keramik och löpare som en del av en aktivitetsyta för **matberedning/matlagning**, i anslutning till ett grophus.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 960 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Keramikskärvan visar att aktivitetssytan varit i bruk under vikingatid.

Destruktion: -

Sammantagen datering: Av keramikskärvan att döma kan aktivitetssytan dateras till vikingatid.

Dateringen kan snävas till 800 – 960 e.Kr. utifrån det anslutande och ¹⁴C-daterade grophus 2851.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härden undersöktes med handredskap och till 100 %.

BESKRIVNING

Aktivitetssytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid schaktning under odlingsyta 5589. Den kunde lokaliseras utifrån en härd (2437), 0,8 meter i diameter och 0,06 meter djup.

Nedgrävningen hade konvexa kanter och plan botten. Fyllningen var sotig och innehöll träkol och skörbränd sten. Härden var grävd i det naturliga underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdens nedgrävning hör till konstruktionen, fyllningen till brukningen. Inga lämningar har kopplats till destruktions eller rituella depositioner.

FYND

I fyllningen påträffades en löpare (FC856), en keramikskärva av lokalt producerat vikingatida gods med Rysk-Baltisk influens (FC598), en spik (FC598) och en hästkosöm (FC643).

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Osteologi:

Ben från häst och får/get förekommer på aktivitetssytan.

Idnr	Vikt (g)	djurarter
5710	39,3	häst, får/get

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
2437	Härd	5710
682323	Fyllning	2437
684166	Nedgrävning	2437

647520

647530

Aktivitetsyta 5710

6642960

6642960

6642950

6642950

6642940

6642940

2437

682323

684166

1:100

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Sten
- Schakt

647520

647530

Aktivitetsyta 5723

Anton Seiler

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Storgården
NIVÅ	25,2 – 25,7 m ö.h. (högst i norr)
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Lämningarna var väl bevarade, förutom i sydost där de var påverkade av ett schakt från förundersökningen
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 8,6 meter Bredd: 8,5 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar en **markberedning**, förmodligen för att skapa en jämn markyta efter områdets tidigare användning för bebyggelse och brunnar. Materialet för byggnationen har möjligen legat på platsen från början och jämnats ut, eller/och fraktats dit från närområdet.

DATERING

Dateringsspann: 1300 – 1400 e.Kr.

Konstruktion: En obränd tand av får/get hade ¹⁴C-daterats till 1300-tal/tidigt 1400-tal vid förundersökningen (Ua-29911).

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Den erhållna ¹⁴C-dateringen samt det stratigrafiska läget under lämningar från 1700-tal och över brunnar och ett hus från tidig/hög medeltid antyder en datering till 1300-tal.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap. Undersökningen utfördes med handgrävda grävenheter.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid handgrävning under odlingsyta 1207 och byggnad 2668 från 1700-tal. Den kunde lokaliseras utifrån tre ytmässigt stora och fyndförande utjämningslager (330645, 336526, 339993) Lagren var siltiga och tämligen kompakta, de innehöll småsten, skärvig sten, tegelkross och djurben. De var upp till 0,2 meter tjocka och tunnade ut mot kanterna.

Aktivitetsytan överlagrade bl.a. brunn 2006 och 2356 från tidig/hög medeltid samt hus 1986 från sen vikingatid – tidig medeltid.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagren hör till konstruktionen. Inga lämningar har kopplats till brukning, destruktion eller ritualer.

FYND

Fyndmaterialet från aktivitetsytan är mångfacetterat och stort. Dess karaktär och sammansättning motsvarar väl det som kan förväntas från en gårdsnära aktivitetsyta avsedd för markberedning, där materialet för byggnationen är hämtat från underliggande eller närliggande boplatslager, och där några fyndinslag kan härröra från ovan/underliggande hus och konstruktioner. Djurbenen (se osteologi nedan) får betraktas som byggnadsmaterial.

De daterbara inslagen i fyndmaterialet härrör främst från medeltiden. Bland dessa kan nämnas keramik av Siegburgstyp (FV3394, FV3395), ett hänge med Kristusavbildning (FV859) och en armborstpilspets (FV1434).

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1434	Armborstpilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
1619	Avfall	Bergart	1	Hantverk och produktion
1620	Avfall	Granit	1	Hantverk och produktion
2442	Beslag	CU-leg	1	Dräkt och personlig utrustning
1427	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
1504	Beslag	CU-leg	1	Obestämt
1508	Bleck	CU-leg	1	Obestämt
1037	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1416	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1606	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1609	Bryne	Skiffer	1	Hantverk och produktion
1455	Bränd lera	Bränd lera	5	Obestämt
1626	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1631	Bränd lera	Bränd lera	2	Obestämt
1638	Bränd lera	Bränd lera	0	Obestämt
10750	Förarbete	Ben	1	Hantverk och produktion
859	Hänge	CU-leg	1	Religion och kult
1516	Hästsko	Järn	1	Transport och samfärdsl
1429	Hästkosöm	Järn	2	Transport och samfärdsl
1514	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsl
1521	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsl
1524	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsl
1529	Hästkosöm	Järn	1	Transport och samfärdsl
2240	Infodring	Smält lera	1	Teknisk keramik
2252	Infodring	Smält lera	2	Teknisk keramik
1522	Klump	Järn	1	Obestämt
1530	Klump	Järn	1	Obestämt
980	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
1449	Kniv	Järn	1	Hantverk och produktion
3394	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3395	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3539	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
3668	Kärl	Keramik	1	Keramik Bäck
1645	Lerklining	Bränd lera	1	Byggnadsdetaljer och monument
1448	Mejsel	Järn	1	Hantverk och produktion
1527	Pilspets	Järn	1	Vapen och rustningar
1509	Råämne	CU-leg	1	Hantverk och produktion
835	Skrotmetall	CU-leg	1	Hantverk och produktion
2196	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2251	Slagg	Slagg	1	Slagg GAL
2198	Smält lera	Smält lera	1	Hantverk och produktion
1428	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1431	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1450	Spik	Järn	4	Byggnadsdetaljer och monument
1519	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1528	Spik	Järn	2	Byggnadsdetaljer och monument
1531	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument
1549	Spik	Järn	1	Byggnadsdetaljer och monument

Fnr	Sakord	Material	Antal	Fyndkategori
1435	Sten	Sten	1	Utgår
1457	Tegelkross	Tegel	1	Byggnadsdetaljer och monument
1426	Ten	CU-leg	1	Obestämt
1513	Ten	Järn	1	Obestämt

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29911	560±30	1320AD-1420AD	1300AD-1430AD	FV8452	Obränd tand/Får/Get	336526	Utfyllnadslager

Osteologi:

Från aktivitetssytan insamlades sammanlagt 2,4 kg ben. Representerade arter är får/get, häst nöt och tamsvin.

Vedart: -

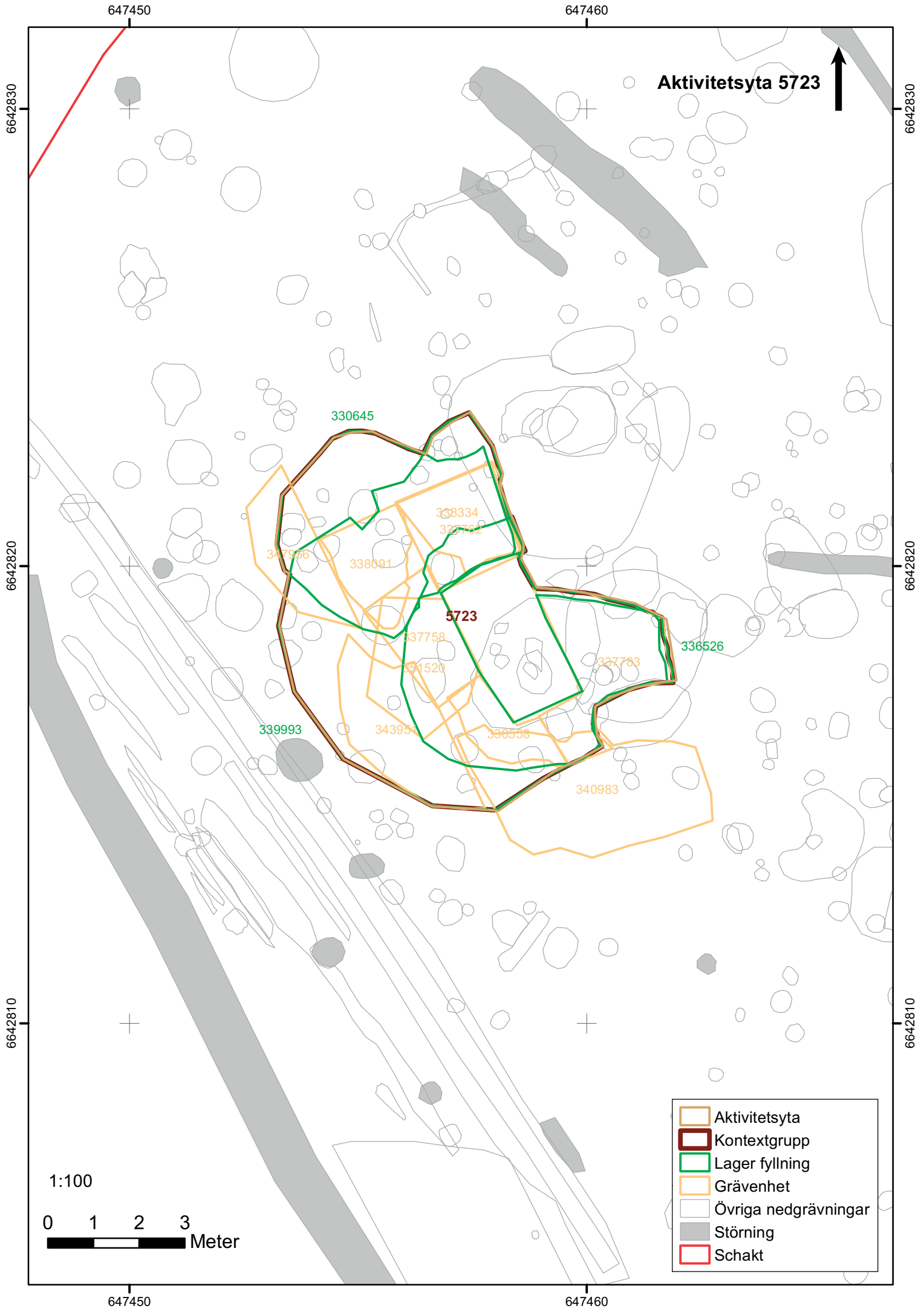
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
330645	Utjämningslager	5723
336526	Utjämningslager	5723
339993	Utjämningslager	5723

Aktivitetsyta 5801

Ann Lindkvist

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	24,3-25,4 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Härdarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling.
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 67,5 meter Bredd: 3,0 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan utgörs av ett **härdområde**. Själva härdarna kan tänkas ha haft flera olika funktioner i samband med framförallt matberedning och hantverk. Dateringarna visar inte på någon uttalad kontinuitet.

DATERING

Dateringsspann: 600-1200 e. Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Träkol (Ua-53403) från fyllningen 267684 i härden 5805 har daterats till 565-655 AD.

Destruktion: Träkol (Ua-53402) från fyllningen 266932 i härden 5808 har daterats till 1050-1210 AD.

Sammantagen datering: Träkol från härdarna 5805 och 5808 har 14C-daterats till tidig medeltid respektive folkvandringstid/vendeltid. Hela aktivitetsytan bedöms ha använts återkommande under denna tid.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Härdarna undersöktes till mellan 50 och 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan utgörs av sex härdar (5802, 5803, 5804, 5805, 5806, 5808) vilka ligger i ett stråk parallellt med Vattholmavägen. Nedgrävningarna hade största diametermått som varierade från 0,50 - 1,10 meter och djupen fanns i intervallet 0,05-0,35 meter. Formerna i plan var rundade, ovala och oregelbundna. I nedgrävningarna fanns en eller två fyllningar. En härd, 5803, hade även två stenskonstruktioner (270925, 270935). Härden 5808 kan möjligen vara en ässja.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Härdarnas nedgrävningar samt stenskonstruktioner hör till konstruktionen, de nedre fyllningarna till brukningen och de övre fyllningarna till destruktionsytan. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

En fyndpost, FV2983, bestående av 24 fragment av infordring, påträffades i en konstruktionsfyllning (270924) i härden 5803.

ANALYSER

¹⁴C-analys:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-53402	885±27	1040AD-1220AD	1050AD-1210AD	267387	Träkol/hassel	266932 (5808)	Fyllning
Ua-53403	1440±28	600AD-645AD	565AD-655AD	267685	Träkol/lönn	267684 (5805)	Fyllning

Osteologi:

266982 - totalt 12,6 g ben av däggdjur, får, får/get, gåsfågel, tamsvin.

Vedart:

<i>Provnr</i>	<i>Material</i>	<i>Art</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Strat obj id</i>	<i>Kontextgrupp id</i>
13050	Träkol	Tall	Delvis rötad före förbränning	267681	5806
13051	Träkol	Tall		267387	5808
13051	Träkol	Hassel		267387	5808
13051	Träkol	Salix sp		267387	5808
13052	Träkol	Lönn		267685	5805
13052	Träkol	Ek		267685	5805
13052	Träkol	Växtdelar träd/buskar	Hasselnöt	267685	5805

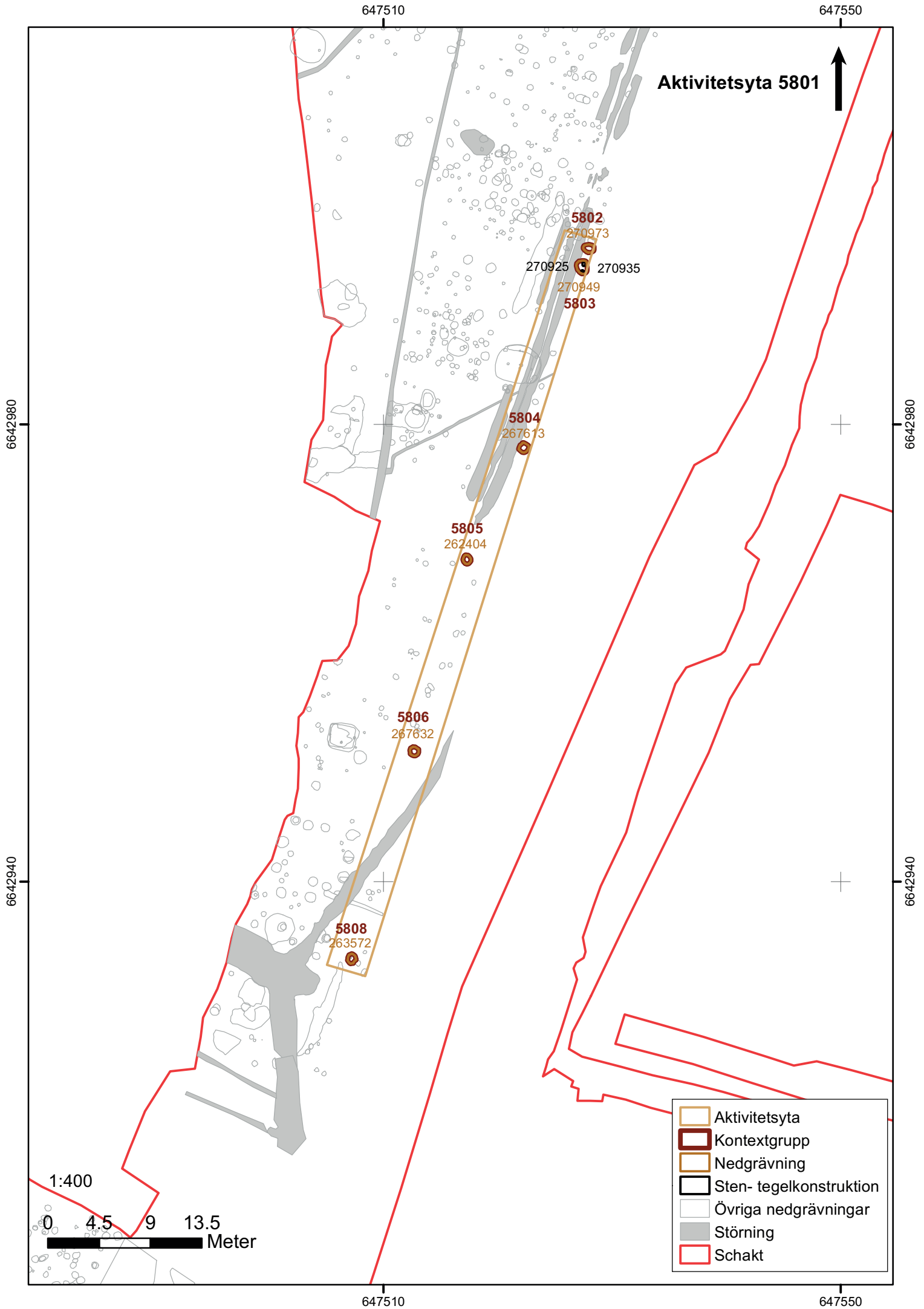
Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
5802	Härd	5801
5803	Härd	5801
5804	Härd	5801
5805	Härd	5801
5806	Härd	5801
5808	Härd	5801
262404	Nedgrävning	5805
263572	Nedgrävning	5808
266932	Lager fyllning	5808
267428	Lager fyllning	5808
267613	Nedgrävning	5804
267630	Lager fyllning	5804
267632	Nedgrävning	5806
267680	Lager fyllning	5806
267684	Lager fyllning	5805
270924	Lager fyllning	5803
270925	Sten- tegelkonstruktion	5803
270935	Sten- tegelkonstruktion	5803
270948	Lager fyllning	5803
270949	Nedgrävning	5803
270973	Nedgrävning	5802
270990	Lager fyllning	5802

Aktivitetsyta 5826

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	25,50 m ö.h.
UNDERLAG	Sand
BEVARINGSGRAD	Anläggningarnas övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling. Kokgropens övre, centrala del var störd av nedgrävningen för ett stolphål (5923) tillhörande Hus 5014
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 2,5 meter Bredd: 1,4 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan antas avspegla **matlagning**. Härden antas ha använts för att hetta upp stenar som sedan använts för att koka/värma mat i den intilliggande kokgropen i vilken man har lagat mat.

DATERING

Dateringsspann: 260-400 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: 250-420 AD, ¹⁴C-datering av träkol från fyllningen i härden 5827 (231131) (Ua-29855).

Destruktion: -

Sammantagen datering: Härden 5827 har ¹⁴C-daterats till yngre romersk järnålder. Dateringsintervallet har efter bedömning kunnat snävas in något. Kokgropen antas utifrån rumslig närhet samt antaget funktionellt samband vara samtida.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Anläggningarna undersöktes till 100 % med handredskap.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av en kokgrop (5828) och en intilliggande härd (5827) i den norra delen av delområdet. De utgjorde två separata nedgrävningar med bara några centimeters mellanrum.

Härden, som undersöktes vid 2011 års FU, var oval och mätte 0,50 x 0,38 meter i diameter och var 0,15 meter djup. Fyllningen bestod av svart, sotig och kolbemängd sand samt rikligt med skörbränd sten.

Kokgropen var betydligt större än härden. Den mätte 1,65 x 1,30 meter i diameter och var 0,60 meter djup. Fyllningen utgjordes av svartbrun silt med sparsam förekomst av träkol samt rikligt med skörbränd sten i nedre delen. I västra delen av gropens botten låg en obränd skalle av nö. Kokgropens fyllning var delvis genomgrävd av ett 0,42 meter djupt stolphål (5923) tillhörande Hus 5014 som daterats till yngre järnålder.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Nedgrävningar hör till konstruktionen, fyllningarna till brukningen. Inga lämningar har kopplats till ritualer.

FYND

Fyndmaterialet utgörs av ben (se osteologi nedan).

ANALYSER

¹⁴C:

Lab-nr	14C-ålder BP	Kal 1σ	Kal 2σ	Prov-/fyndnr	Material/Art	Kontext	Typ
Ua-29855	1700±30	260AD-400AD	250AD-420AD	1003363	Träkol/Björk	231131	Fyllning

Osteologi:

Totalt tolv kraniefragment från troligen en skalle av nötkreatur har placerats i en kokgrop (5828). Kraniet kommer från ett fullvuxet djur äldre än 4 år. Förekomst gnagmärke tyder på att kraniet troligen inte är något som har glömts kvar i kokgropen utan bör ha legat på marken innan det deponerades i botten av gropen.

Idnr	Vikt (g)	nöt
5828	822,0	12

Vedart:–

Provnr	Material	Art	Kommentar	Strat obj id	Strat obj typ
1003363	Träkol	Björk		231131	Lager fyllning

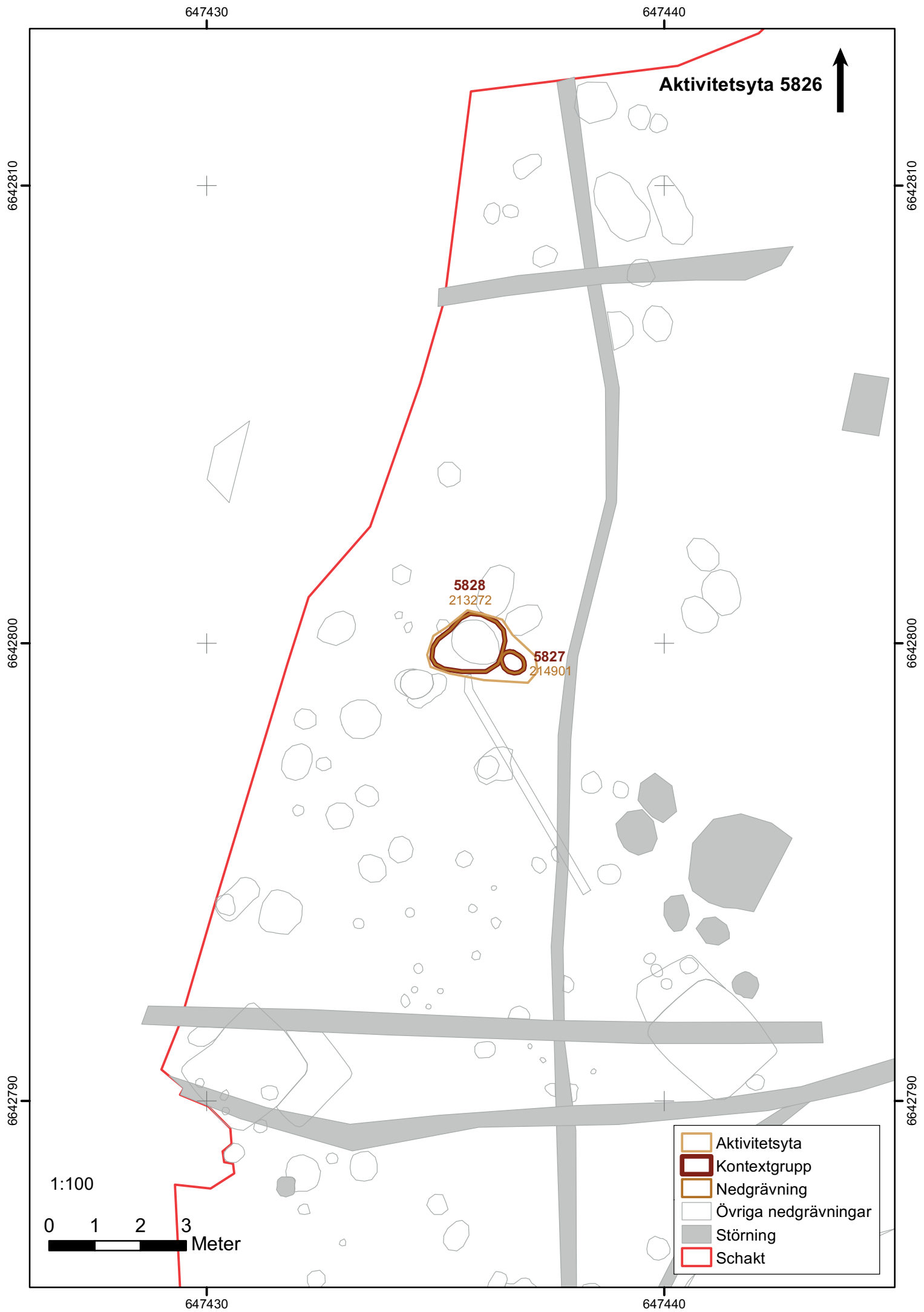
Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
5827	Hård	5826
5828	Kokgrop	5826
213272	Nedgrävning	5828
214901	Nedgrävning	5827
231131	Lager fyllning	5827
240561	Lager fyllning	5828

647430

647440

6642810

6642810

Aktivetsyta 5826

6642800

6642800

5828
213272

5827
214901

6642790

6642790

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivetsyta
- Kontextgrupp
- Nedgrävning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647430

647440

Aktivitetsyta 5980

Ann Lindkvist

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	23,6 - 26,6 m ö.h.
UNDERLAG	Lera, silt, sand
BEVARINGSGRAD	Området där aktivitetsytan var belägen har utgjort åkermark och senare tomtmark, stationsområde samt handelsträdgård. I samband med de olika verksamheterna på platsen har odlingslagret påverkats kraftigt av brukning samt olika schaktningar. Lagret var också genomgrävt av ett flertal lednings- och avloppsschakt.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 132 meter Bredd: 4-86 meter

FUNKTION
Odling

DATERING

Dateringsspann: 1650-1900 e.Kr.

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Odlingslagret överlagrade en mindre rest av ett äldre odlingslager, 7085, som daterats till 650-800 e.Kr. I stort sett samtliga objekt som framkom inom delområdet var yngre än odlingslagret och den större delen av boplatsen bör ha tagits ur bruk under sen vikingatid/tidig medeltid. Det fanns ett fåtal lämningar på ytan som möjligen kan ha funnits under hög- eller senmedeltid. Det rör sig om fem stolphus, 3943, 3947, 3950, 3951, 5091, med mycket vida dateringsspann till 650-1300 samt 1000-1300 e.Kr. Vidare fanns där ett syllhus beläget vid ytans östra kant, 5420, med datering till 1050-1800 e.Kr. vilket kan ha funnits under medeltid. Inte långt från syllhuset och i kanten av ytan fanns även en brunn, 2363, vilken daterats till 1250-1650 e.Kr. Men områdets användning under medeltid är egentligen relativt okänd. Under kartornas tid, från 1640-talet och senare, utgör området åkermark. En hägnad, 1212, med datering till 1760-1900 e. Kr. kan sättas i samband med tiden då odlingslagret brukats.

Odlingslagret var starkt kulturpåverkat och fyndinnehållet stort, sammanlagt 240 fyndposter. Sannolikt härrör fyndmaterialet i odlingslagret från vendel- och vikingatida samt kanske också medeltida upplöjda kulturlager som avsatts på ytan. Dateringarna för fynden var mycket vida men de mer snävt daterande fynden utgjordes främst av dräktspännen och mynt men även andra föremålstyper från vikingatid samt mynt från historisk tid. Myntens dateringar bör i viss mån kunna illustrera odlingslagrets brukningstid. I lagret påträffades tre arabiska silvermynt (FV397, FV490, FV492) vilka präglats 904-927 e.Kr. respektive 815-906 e.Kr. Till medeltid kan ett silvermynt (FV205) föras. Tre mynt (FV206, FV396, FV494) kan dateras till 1500-talet. Från 1600-talet kommer fyra mynt (FV504, FV505, FV506, FV508). Sex mynt (FV393, FV494, FV500, FV502, FV503, FV3106) är från 1700-talet. Från 1800-talet kommer två mynt (FV498, FV3081) och slutligen härrör ett mynt från 1914.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Odlingslagret banades bort skiktvis med grävmaskin i kombination med metalldetektorartering och även handplockning av fyndmaterial. I mindre utsträckning handgrävdes även rutor. Lagret undersöktes till 100 % inom undersökningsområdet.

BESKRIVNING

Odlingslaget (inmätt som 201661, 202700, 206602) uppmärksammades under fältarbetet. Det framkom direkt under grästorven i hela delområdet och vilade, sånär som på ett mindre odlingslager, 7085, på det som utgjorde det opåverkade underlaget och den anläggningsförande nivån.

Odlingslagret varierade en del över ytan. Det var mellan 0,2 - 0,5 meter djupt. Det bestod av gråbrun lera vilken även ställvis var humös eller hade inslag av sand och silt. Förutom det som identifierats som fynd innehöll lagret grus, småsten, eldpåverkad sten, sot, kol, bränd lera, djurben, murbruk och tegelkross samt en stor mängd sentida föremål. Fyndmaterialet var mycket varierat, se nedan under Fynd.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

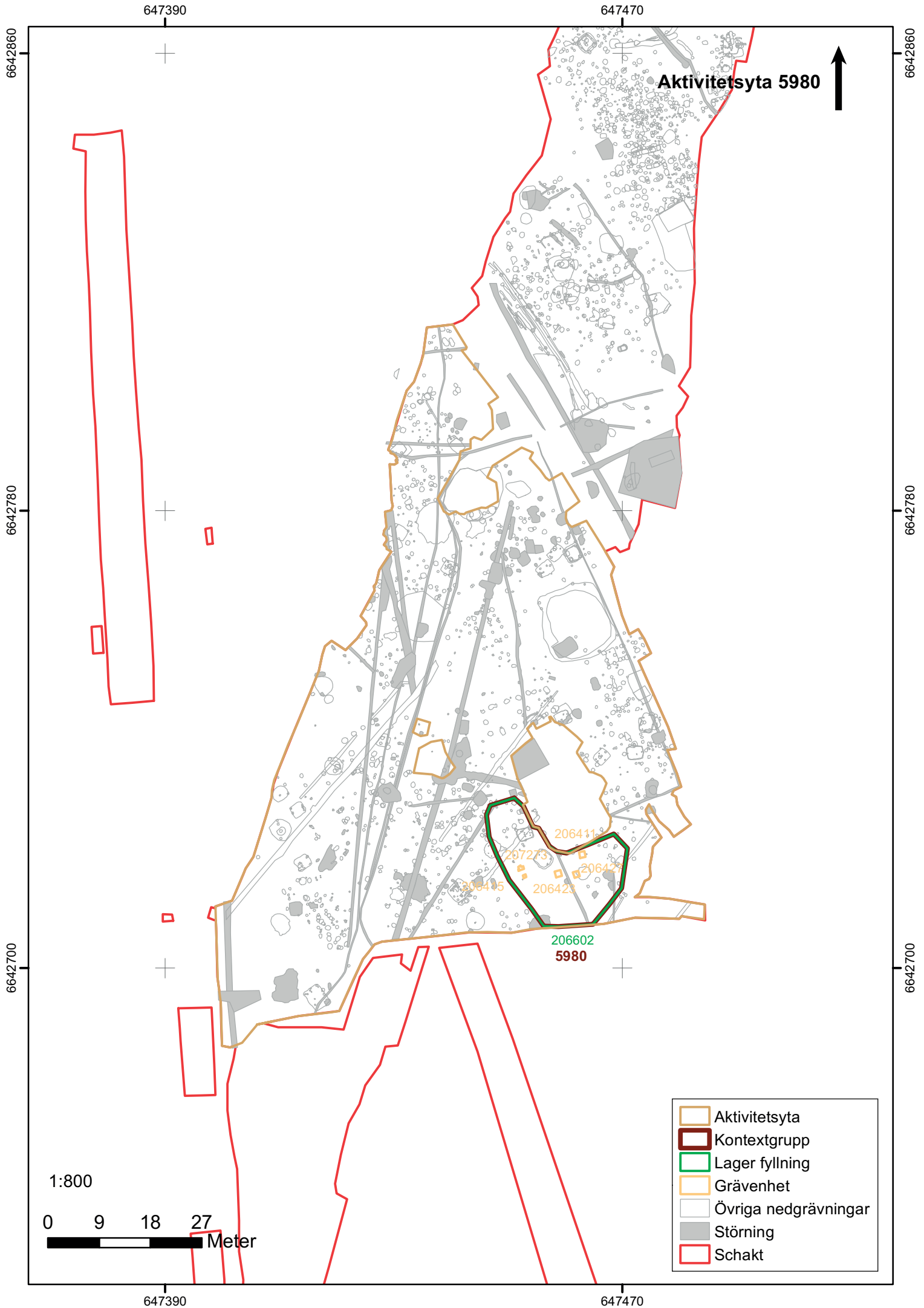
FYND

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
204	Mynt	Handel och värdemätare	201661
205	Mynt	Handel och värdemätare	202700
206	Mynt	Handel och värdemätare	201661
393	Mynt	Handel och värdemätare	201661
394	Ringspännen	Dräkt och personlig utrustning	202700
395	Sölja	Dräkt och personlig utrustning	202700
396	Mynt	Handel och värdemätare	202700
397	Mynt	Handel och värdemätare	202700
398	Amuletring	Religion och kult	202700
460	Kniv	Hantverk och produktion	202700
461	Amuletring	Religion och kult	202700
465	Spännbuckla	Dräkt och personlig utrustning	201661
469	Brodd	Transport och samfärd	202700
475	Brodd	Transport och samfärd	202700
476	Brodd	Transport och samfärd	202700
477	Brodd	Transport och samfärd	202700
479	Brodd	Transport och samfärd	202700
480	Brodd	Transport och samfärd	202700
481	Brodd	Transport och samfärd	202700
482	Brodd	Transport och samfärd	201661
483	Brodd	Transport och samfärd	201661
490	Mynt	Handel och värdemätare	202700
492	Mynt	Handel och värdemätare	202700
494	Mynt	Handel och värdemätare	202700
495	Pollett	Handel och värdemätare	202700
497	Mynt	Handel och värdemätare	201661

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
498	Mynt	Handel och värdemätare	202700
499	Mynt	Handel och värdemätare	201661
500	Mynt	Handel och värdemätare	202700
501	Mynt	Handel och värdemätare	206602
502	Mynt	Handel och värdemätare	202700
503	Mynt	Handel och värdemätare	202700
504	Mynt	Handel och värdemätare	201661
505	Mynt	Handel och värdemätare	201661
506	Mynt	Handel och värdemätare	202700
507	Mynt	Handel och värdemätare	201661
508	Mynt	Handel och värdemätare	202700
511	Beslag	Dräkt och personlig utrustning	202700
512	Beslag	Obestämt	202700
518	Beslag	Dräkt och personlig utrustning	201661
519	Beslag	Dräkt och personlig utrustning	206602
520	Beslag	Husgeråd och livsmedel	201661
521	Hänge	Transport och samfärdsl	202700
522	Dräknål	Dräkt och personlig utrustning	202700
523	Beslag	Obestämt	201661
524	Ten	Utgår	202700
526	Varuplomb	Handel och värdemätare	201661
527	Föremål	Obestämt	201661
528	Ring	Obestämt	202700
530	Ring	Obestämt	201661
532	Amuletring	Religion och kult	202700
536	Nit	Husgeråd och livsmedel	202700
539	Sölja	Dräkt och personlig utrustning	202700
542	Redskap	Hantverk och produktion	201661
544	Kärl	Husgeråd och livsmedel	202700
546	Kniv	Hantverk och produktion	202700
550	Kniv	Hantverk och produktion	202700
557	Borr	Hantverk och produktion	206602
558	Beslag	Byggnadsdetaljer och monument	202700
562	Viktflod	Handel och värdemätare	206602
564	Sölja	Dräkt och personlig utrustning	201661
566	Beslag	Byggnadsdetaljer och monument	201661
567	Kniv	Hantverk och produktion	202700
568	Sölja	Dräkt och personlig utrustning	201661
569	Kniv	Hantverk och produktion	202700
570	Lås	Husgeråd och livsmedel	202700
571	Nyckel	Husgeråd och livsmedel	202700
574	Gångjärn	Husgeråd och livsmedel	201661
582	Kniv	Hantverk och produktion	201661
584	Beslag	Husgeråd och livsmedel	202700
587	Beslag	Husgeråd och livsmedel	201661
589	Kniv	Hantverk och produktion	202700
592	Krok	Husgeråd och livsmedel	202700

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
594	Kniv	Hantverk och produktion	202700
597	Bindsle	Hantverk och produktion	201661
600	Ring	Obestämt	202700
602	Klipp	Hantverk och produktion	201661
607	Nubb	Husgeråd och livsmedel	202700
608	Nubb	Husgeråd och livsmedel	202700
609	Skaftbeslag	Hantverk och produktion	202700
610	Skaftbeslag	Hantverk och produktion	202700
612	Nubb	Husgeråd och livsmedel	206602
613	Sölja	Dräkt och personlig utrustning	202700
618	Föremål	Obestämt	201661
621	Bleck	Obestämt	202700
622	Nit	Husgeråd och livsmedel	201661
723	Bryne	Hantverk och produktion	202700
725	Eldslagningsflinta	Husgeråd och livsmedel	206602
728	Spik	Byggnadsdetaljer och monument	202700
735	Eldslagningsflinta	Husgeråd och livsmedel	206427
736	Glättsten	Hantverk och produktion	206427
738	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	206427
739	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	206427
740	Bryne	Hantverk och produktion	206427
741	Varuplomb	Handel och värdemätare	201661
742	Eldslagningsflinta	Husgeråd och livsmedel	206602
743	Beslag	Obestämt	201661
744	Smält lera	Hantverk och produktion	202700
745	Bleck	Obestämt	201661
746	Smälta	Hantverk och produktion	201661
747	Brodd	Transport och samfärdsl	202700
748	Klipp	Hantverk och produktion	201661
749	Smälta	Hantverk och produktion	201661
751	Smälta	Hantverk och produktion	202700
752	Klipp	Hantverk och produktion	201661
753	Smälta	Hantverk och produktion	201661
754	Klipp	Hantverk och produktion	202700
755	Klipp	Hantverk och produktion	201661
756	Klipp	Hantverk och produktion	202700
757	Smälta	Hantverk och produktion	201661
758	Smälta	Hantverk och produktion	201661
759	Smälta	Hantverk och produktion	202700
760	Smälta	Hantverk och produktion	201661
761	Föremål	Utgår	202700
762	Smälta	Hantverk och produktion	202700
763	Kniv	Hantverk och produktion	202700
765	Smälta	Hantverk och produktion	206602
766	Smälta	Hantverk och produktion	202700
767	Smälta	Hantverk och produktion	202700
768	Klipp	Hantverk och produktion	202700

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
769	Klipp	Hantverk och produktion	202700
770	Smälta	Hantverk och produktion	202700
771	Likarmat spänne	Dräkt och personlig utrustning	202700
772	Klipp	Hantverk och produktion	202700
773	Skrotmetall	Hantverk och produktion	202700
774	Platta	Obestämt	202700
775	Smälta	Hantverk och produktion	201661
776	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	202700
777	Klipp	Hantverk och produktion	201661
778	Platta	Obestämt	202700
779	Smälta	Hantverk och produktion	202700
780	Smälta	Hantverk och produktion	202700
781	Smälta	Hantverk och produktion	202700
782	Smälta	Hantverk och produktion	206602
783	Skrotmetall	Hantverk och produktion	206602
784	Avfall	Hantverk och produktion	206602
785	Skrotmetall	Hantverk och produktion	202700
786	Råämne	Hantverk och produktion	202700
787	Slagg	Slagg GAL	202700
788	Smälta	Hantverk och produktion	201661
789	Klipp	Hantverk och produktion	202700
790	Klipp	Hantverk och produktion	202700
791	Klipp	Hantverk och produktion	201661
792	Smälta	Hantverk och produktion	201661
793	Smälta	Hantverk och produktion	201661
795	Klipp	Hantverk och produktion	201661
796	Smälta	Hantverk och produktion	201661
797	Ämnesjärn	Hantverk och produktion	206602
798	Infodring	Teknisk keramik	206411
799	Smälta	Hantverk och produktion	202700
800	Smälta	Hantverk och produktion	201661
801	Slagg	Slagg GAL	202700
802	Järnhaltig slagg	Slagg GAL	206411
803	Slagg	Slagg GAL	206602
804	Smälta	Hantverk och produktion	201661
806	Smälta	Hantverk och produktion	201661
807	Infodring	Teknisk keramik	206602
808	Puns	Hantverk och produktion	206602
809	Smält lera	Hantverk och produktion	206427
810	Malm	Hantverk och produktion	206427
811	Slagg	Slagg GAL	202700
2457	Slagg	Slagg GAL	201661
2594	Slagg	Slagg GAL	201661
3043	Bleck	Obestämt	206602
3081	Mynt	Handel och värdemätare	201661
3092	Synål	Hantverk och produktion	202700
3104	Viktlod	Handel och värdemätare	201661

Aktivitetsyta 6381

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	21,9- 25,6 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	Aktivitetsytan var genomgrävd av flera lednings- och avloppsschakt. I området låg GUSK-ladan och där har även funnits bland annat en gödselplatta, grusade parkeringsytor, en grusväg och ett par olika garagebyggnader, i området.

MÅTTUPPGIFTER	Längd: 235 meter Bredd: 9-60 meter
---------------	---------------------------------------

FUNKTION

Området har legat i direkt anslutning till den historiska bytomten. Aktivitetsytan avspeglar gårdsnära odling. Fyndmaterialet i lagret visar att äldre underliggande kulturlager plöjts sönder varvid ett föremålsbestånd från yngre järnålder blandats med senare tiders föremål

DATERING

Dateringsspann: 1150-1900/2012 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Daterande fynd – jämför nedan.

Destruktion: -

Sammantagen datering: Fyndmaterialet, inklusive ett 40-tal mynt, har en vid datering – från vikingatid till 1900-tal. Det äldre föremålsbeståndet antas vara upplöjt från underliggande kulturlager. Det finns ingen känd medeltida bebyggelse i området. Enligt de historiska kartorna, från 1640 och fram genom 1800-talet, har området utgjort öppen åkermark. Under 1900-talet har den så kallade GUSK-ladan legat i den södra delen. Det är dock inte helt klarlagt när byggnaden tillkom. De finns inte med på kartan från 1856 och det är troligt att den byggts omkring sekelskiftet 1900 varvid området upphörta att odlas. Den norra delen av området har varit åkermark fram till OKB-undersökningen 2012.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lagerresterna banades bort skiktvis i kombination med metalldetektorkartering samt viss handgrävning och handplock av övrigt fyndmaterial. Ytan undersöktes till 100% inom undersökningsområdet.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom direkt under grästorven i delområdets norra del samt under ett sentida utfyllnadslager i en parkeringsyta i delområdets södra del. I norra delen utgjordes det av det nutida odlingslagret i brukad åkermark.

Lagret täckte i princip hela delområdet som mätte ca 235 meter på längden och var 9-60 meter brett. Lagret fortsatte utanför undersökningsområdet mot väster. I östra i kanten var det avgränsat av ett sentida vägdike som löpte parallellt med Vattholmavägen.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Ett rikt och varierat fyndmaterial hittades i lagret. De dominerande fyndkategorierna är: 1. hantverk och produktion, 2. dräkt, smycken och personlig utrustning samt 3. handel och värdemätare. Daterbara föremål visar på en blandning av yngre järnålder, med en tyngdpunkt i vikingatid, blandat med betydligt senare föremål. Bland annat tillvaratogs ett 40-tal mynt. Det yngsta är ett vikingatida arabiskt silvermynt (FV402). Det finns också ett förmodat medeltida mynt (FV39). Övriga mynt är från 1500-, 1600-, 1700-, 1800- och 1900-tal, yngsta från år 1930.

Bland järnåldersfynden kan nämnas flera smycken och dräkttillbehör såsom oval spännbuckla, likarmat spänne, ringsöljor, fibula, remändebeslag, dräktnål och armbygel. Lagret innehöll även amulettringar, vikingatida pilspetsar samt blykulor till betydligt senare skjutvapen. Både broddar och hästskosöm förekom i riklig mängd. Bland de mera recenta fynden kan nämnas ett urverk, en tennsoldat samt en del av en vattenkran. Ett dominerande inslag utgör de många fragmenten av Cu-legering tolkade som klipp, smältor och skrotmetall.

Dessutom tillvaratogs mindre mängder ben (se osteologi nedan).

<i>Fnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
364	Amulettring	Religion och kult	250566
365	Amulettring	Religion och kult	250563
366	Ögla	Obestämt	250954
368	Amulettring	Religion och kult	250564
377	Smycke	Dräkt, smycken och personlig utrustning	203305
378	Föremål	Obestämt	250763
381	Pilspets	Vapen och rustningar	203447
384	Brodd	Transport och samfärd	203369
385	Brodd	Transport och samfärd	203354
387	Mejsel	Hantverk och produktion	251920
388	Mejsel	Hantverk och produktion	251037
389	Sölja	Dräkt, smycken och personlig utrustning	251036
390	Amulettring	Religion och kult	250565
402	Mynt	Handel och värdemätare	254372
623	Smälta	Hantverk och produktion	203302
656	Ämnesjärn	Hantverk och produktion	203302
674	Slagg	Slagg GAL	257300
823	Amulettring	Religion och kult	257215
826	Sölja	Dräkt, smycken och personlig utrustning	203302
828	Hänge	Dräkt, smycken och personlig utrustning	257673
1489	Smälta	Hantverk och produktion	263308
1517	Hänge	Dräkt, smycken och personlig utrustning	264062
1518	Beslag	Transport och samfärd	263509
1520	Hästskosöm	Transport och samfärd	264068
1525	Hänge	Dräkt, smycken och personlig utrustning	261404
1588	Fingerborg	Hantverk och produktion	203302
1591	Projektil	Vapen och rustningar	203302
1749	Nit	Dräkt, smycken och personlig utrustning	203302
1762	Beslag	Obestämt	203302
1763	Ring	Dräkt, smycken och personlig utrustning	203302
1766	Brodd	Transport och samfärd	203302

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
1771	Brodd	Transport och samfärdsel	203302
1776	Sölja	Dräkt, smycken och personlig utrustning	203302
1778	Sölja	Transport och samfärdsel	203302
1780	Ring	Obestämt	257690
1783	Kniv	Hantverk och produktion	203302
1784	Kniv	Hantverk och produktion	203302
1785	Kniv	Hantverk och produktion	203302
1788	Kniv	Hantverk och produktion	203302
1790	Sisare	Hantverk och produktion	203302
1791	Kniv	Hantverk och produktion	203302
1792	Brodd	Transport och samfärdsel	203302
1794	Ten	Obestämt	203302
1800	Mynt	Handel och värdemätare	203302
1801	Mynt	Handel och värdemätare	203302
1804	Nit	Husgeråd och livsmedel	203302
1811	Nål	Hantverk och produktion	203302
1814	Platta	Obestämt	257772
1819	Håljärn	Hantverk och produktion	203302
1822	Brodd	Transport och samfärdsel	203302
1825	Nit	Husgeråd och livsmedel	203302
1827	Nål	Dräkt, smycken och personlig utrustning	203302
1830	Föremål	Obestämt	257411
1831	Hasp	Byggnadsdetaljer och monument	203302
2136	Lerblock	Husgeråd och livsmedel	263239
2793	Råämne	Hantverk och produktion	257223
2814	Smälta	Hantverk och produktion	203302
2845	Amuletring	Religion och kult	257214
2847	Beslag	Byggnadsdetaljer och monument	203302
2850	Spik	Byggnadsdetaljer och monument	203302
2851	Föremål	Obestämt	257771
2862	Kniv	Hantverk och produktion	203302
2872	Smälta	Hantverk och produktion	263503
2873	Smälta	Hantverk och produktion	265453
2874	Smälta	Hantverk och produktion	265405
2875	Smälta	Hantverk och produktion	265457
2876	Smälta	Hantverk och produktion	260786
2878	Smälta	Hantverk och produktion	263237
2891	Slagg	Slagg GAL	263416
2892	Smält lera	Hantverk och produktion	263416
2897	Beslag	Obestämt	203350
2898	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	203302
2899	Brodd	Transport och samfärdsel	203302
2901	Beslag	Obestämt	203302
2903	Föremål	Obestämt	203302
2904	Beslag	Obestämt	203302

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
2909	Mynt	Handel och värdemätare	260758
2910	Mynt	Handel och värdemätare	262204
2911	Mynt	Handel och värdemätare	262853
2912	Mynt	Handel och värdemätare	260354
2913	Mynt	Handel och värdemätare	262205
2914	Mynt	Handel och värdemätare	262897
2915	Smälta	Hantverk och produktion	260646
2917	Fingerring	Dräkt, smycken och personlig utrustning	264681
2918	Spännbuckla	Dräkt, smycken och personlig utrustning	263006
2919	Knapp	Dräkt, smycken och personlig utrustning	260355
2920	Hyska	Dräkt, smycken och personlig utrustning	263235
2923	Beslag	Dräkt, smycken och personlig utrustning	265826
2924	Klipp	Hantverk och produktion	260641
2925	Skrotmetall	Hantverk och produktion	263961
2927	Klipp	Hantverk och produktion	260647
2928	Klipp	Hantverk och produktion	260785
2929	Skrotmetall	Hantverk och produktion	263504
2930	Klipp	Hantverk och produktion	261881
2931	Klipp	Hantverk och produktion	261915
2932	Klipp	Hantverk och produktion	263510
2933	Klipp	Hantverk och produktion	261405
2934	Klipp	Hantverk och produktion	261882
2935	Skrotmetall	Hantverk och produktion	261403
2936	Föremål	Utgår	260787
2937	Skrotmetall	Hantverk och produktion	260353
2938	Skrotmetall	Hantverk och produktion	260356
2940	Skrotmetall	Hantverk och produktion	263962
2942	Klipp	Hantverk och produktion	264063
2944	Klipp	Hantverk och produktion	260642
2945	Sölja	Dräkt, smycken och personlig utrustning	264058
2946	Skaftbeslag	Hantverk och produktion	263309
2947	Kniv	Hantverk och produktion	260624
2949	Föremål	Obestämt	263238
2950	Sölja	Dräkt, smycken och personlig utrustning	263533
2951	Skospänne	Dräkt, smycken och personlig utrustning	261402
2952	Fingerring	Dräkt, smycken och personlig utrustning	260352
2953	Knapp	Dräkt, smycken och personlig utrustning	260304
2956	Klipp	Hantverk och produktion	265196
2957	Kniv	Hantverk och produktion	264122
2960	Lås	Husgeråd och livsmedel	265235
2966	Beslag	Dräkt, smycken och personlig utrustning	267261
2970	Nål	Hantverk och produktion	260645
2971	Pilspets	Vapen och rustningar	263508
2972	Brodd	Transport och samfärdsel	261916
2973	Beslag	Byggnadsdetaljer och monument	260643

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
2974	Brodd	Transport och samfärdsel	264061
2975	Brodd	Transport och samfärdsel	263802
2976	Föremål	Obestämt	265238
2977	Sölja	Dräkt, smycken och personlig utrustning	261406
2978	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	263507
2981	Mynt	Handel och värdemätare	265234
2982	Mynt	Handel och värdemätare	265404
2985	Skrotmetall	Hantverk och produktion	265565
2987	Viktlod	Handel och värdemätare	263240
2988	Kniv	Hantverk och produktion	263502
2993	Brodd	Transport och samfärdsel	265456
2999	Kniv	Hantverk och produktion	263505
3000	Ring	Obestämt	265236
3001	Kniv	Hantverk och produktion	265406
3008	Kniv	Hantverk och produktion	264067
3015	Lås	Husgeråd och livsmedel	265237
3016	Lekare	Hantverk och produktion	203349

ANALYSER

¹⁴C-analys: –

Osteologi:–

FV4443 – 0,9 gram, tamsvin (i 200098).

FV4078 – 2,2 gram ben, däggdjur (i 203302).

Vedart: –

Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
200000	Lager fyllning	6381
200098	Lager fyllning	6381
203302	Lager fyllning	6381
260622	Lager fyllning	6381
265195	Lager fyllning	6381
265771	Lager fyllning	6381
265772	Lager fyllning	6381

647470

647550

Aktivitetsyta 6381

6643100

6643100

6643020

6643020

6642940

6642940

1:1,000

0 10 20 30
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647470

647550

Aktivitetsyta 6382

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	23,75-25,70 m ö.h.
UNDERLAG	Silt och sand
BEVARINGSGRAD	Ytan var störd av senare tiders plöjning. På flera ställen har lagerresterna genomkorsats av sentida lednings- och avloppsschakt
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 80 meter Bredd: 14 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar **avfallsdeponering** och består av ett antal lagerrester under senare tiders odlings- och matjordslager. Fynden kan främst relateras till mathantering samt olika typer av hantverk, särskilt metallhantverk. Lagren antas vara avsatt i samband med aktiviteter samtida med ett antal byggnader som legat inom delområdet under yngre järnålder-tidig medeltid.

DATERING

Dateringsspann: 700-1150 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Se nedan.

Destruktion: -

Sammantagen datering: Dateringen baseras på fynden som hittades i lagerresterna. Den keramik som påträffades utgörs uteslutande av typen äldre svartgods vilken kan dateras till yngre järnålder och tidig medeltid (700-1200 e.Kr.). Till vikingatid kan ett fragment av en oval spännbuckla samt ett klipp av ett arabiskt silvermynt räknas. Två broddar och två amulettringar kan dateras till yngre järnålder. Ett viktlod kan dateras till 1100-tal. Detta hittades i SL266234 som låg i anslutning till två stolpbyggnader (3930 & 3961) med datering till sen vikingatid/tidig medeltid. Lagrets tillkomsttid har satts till perioden 700-1150 e.Kr. då det inte finns något fyndmaterial som säkert kan dateras till tiden för 700 e.Kr. eller efter 1100-talet, det finns heller inga byggnader inom delområdet som är yngre än 1100-talets mitt. Fyllningen i en grop (6388) som ingår i aktivitetsytan har ¹⁴C-daterats till vendel-/vikingatid (Ua-29935, UGAMS-9208).

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lagerresterna banades bort skiktvis i kombination med metalldektorkartering samt viss handgrävning och handplock av övrigt fyndmaterial.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av ett antal mindre lagerrester vilka antas ha utbredd sig inom den större delen av det undersökta delområdet. De påträffades under odlingslagret 6381. Tjockleken varierade från några centimeter till ca 0,2 meter, i några fall var djupet ännu större. I de fallen låg lagret i svackor eller sänkor (250302, 256335, 256677). Lagerresterna var gråbruna till färgen, huvudinnehållet varierade från sandig silt till silt och lera med inslag av träkol, bränd lera samt skärvig och skörbränd sten.

Den nordligaste delen (250659) var en av den största av de ingående lagerresterna. Den mätte 15 x 7,5 meter och låg delvis inom utbredningen för de centrala delarna av Hus 3952 och skulle möjligen kunna ha avsatts inne i byggnaden under dess brukningstid. Mindre än en meter norrut låg en mindre lagerrest (271964) vilken ursprungligen skulle kunna ha hängt samman med den större lagerresten.

Något söder om Hus 3952 samt de båda byggnaderna Hus 3974 och Hus 3962, vars utbredningar delvis överlappade den för Hus 3952, fanns ett stort antal mindre lagerrester (250302, 250362, 250393, 250420, 250485, 250583, 250601, 250673, 250790, 256335, 256533, 256677, 258305, 258940,

260064 och 1003728) kring en brunn (5509) och en mindre byggnad (Hus 3956). Några av lagerresterna låg i avlånga, grunda rännliknande fördjupningar som låg i ett område som sluttade svagt mot sydväst och en där belägen grop (6388). Söder härom följde ett omkring 30 meter långt område utan äldre lagerrester och jämförelsevis glest med nedgrävningar. Endast ett grophus och tre mindre hörnstolpshus har identifierats inom denna glesa yta. I sydligaste delen av delområdet fanns några lagerrester (266234, 265479 och 263739) kring två byggnader (Hus 3930 och Hus 3961) vilka daterats till vikingatid-tidig medeltid.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Fyllningarna/lagren hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Fyndmaterialet bestod till stor del av djurben, se osteologi nedan. Det fanns också en del keramik. Dessa båda fyndkategorier kan relateras till produktion och konsumtion av mat. Det tillvaratogs även mindre mängder bränd lera från förmodade lerklinade byggnader och konstruktioner.

Det fanns också enstaka fynd som är spår efter olika typer av hantverk, exempelvis vävtyngder, sisare, puns, blysmälta, Cu-klipp, och smält lera. Till metallhantverk på platsen kan också kopplas några fynd av smidesslagg, ugnsinfodring samt ett degelfragment. Ett viktlod och ett klippt silvermynt kan tolkas som spår efter handel, men kan också ha använts inom det ovan nämnda metallhantverket.

Vidare finns ett dräktillbehör i form av ett fragment av en oval spännbuckla samt två amulettringar vilka hänförs till fyndkategorin religion & kult. Två broddar visar att hästar vistas inom området vintertid. Två hästskosöm som påträffades bör rimligtvis vara från senare tid, men kan ha hamnat i lagret vid ett senare tillfälle genom någon form av kontaminering.

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
2090	Kärl	Keramik Bäck	264787
2094	Kärl	Keramik Bäck	264766
2133	Kärl	Keramik Bäck	263739
2134	Kärl	Keramik Bäck	265780
2148	Kärl	Keramik Bäck	266232
2149	Kärl	Keramik Bäck	266627
2168	Kärl	Keramik Bäck	264070
2877	Smälta	Hantverk och produktion	264065
2883	Slagg	Slagg GAL	266210
2886	Jämhaltig slagg	Slagg GAL	264074
2887	Infodring	Teknisk keramik	266627
2888	Infodring	Teknisk keramik	263739
2889	Slagg	Slagg GAL	264742
2890	Infodring	Teknisk keramik	264742
2894	Degel	Teknisk keramik	266334
2926	Klipp	Hantverk och produktion	264064
2939	Bleck	Obestämt	263740
2943	Bleck	Obestämt	264073
2965	Hästskosöm	Transport och samfärd	266334
2979	Viktlod	Handel och värdemätare	263236
2980	Mynt	Handel och värdemätare	263506
2989	Ten	Obestämt	264059
3007	Hästskosöm	Transport och samfärd	264774

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
3012	Hasp	Byggnadsdetaljer och monument	264689
3013	Krampa	Byggnadsdetaljer och monument	264775
3213	Bränd lera	Obestämt	264682
3215	Bränd lera	Obestämt	264760
3223	Bränd lera	Obestämt	264031
3228	Bränd lera	Obestämt	266215
3241	Bränd lera	Obestämt	264069
3242	Bränd lera	Obestämt	264746
3244	Bränd lera	Obestämt	266227
3245	Bränd lera	Obestämt	264787
3259	Lerklining	Byggnadsdetaljer och monument	266231
3263	Lerklining	Byggnadsdetaljer och monument	266772
3266	Lerklining	Byggnadsdetaljer och monument	266210
3271	Lerklining	Byggnadsdetaljer och monument	264689
3272	Lerklining	Byggnadsdetaljer och monument	266334
4870	Bränd lera	Obestämt	266769

ANALYSER

¹⁴C-analys:

<i>Lab-nr</i>	<i>14C-ålder BP</i>	<i>Kal 1σ</i>	<i>Kal 2σ</i>	<i>Prov-/fyndnr</i>	<i>Material/Art</i>	<i>Kontext</i>	<i>Typ</i>
UGAMS-9208	1210±25	775AD-870AD	710AD-890AD	1014262	Bränt sädeskorn/Vete	256335	Grop
Ua-29935	1275±30	680AD-770AD	660AD-810AD	1014262	Bränt sädeskorn/Skalkorn	256335	Grop

Osteologi:

Benmaterialet dominerades av obrända ben.

250585 – totalt 4,2 g, innehåll av nötboskap

260659 – totalt 24,6 g, innehåll av däggdjur, får/get, tamsvin

256731 – totalt 90,6 g, innehåll av däggdjur, fisk, får/get, häst, nötboskap, strömming

258305 – totalt 0,9 g, innehåll av däggdjur

260064 – totalt 13,0 g, innehåll av däggdjur, får/get, häst

263739 – totalt 1065,6 g, innehåll av däggdjur, får/get, häst, nötboskap, tamsvin

265479 – totalt 433,8 g, innehåll av däggdjur, får/get, hund, häst, nötboskap, tamsvin

271964 – totalt 8,3 g, innehåll av däggdjur, häst, tamsvin

Vedart: –

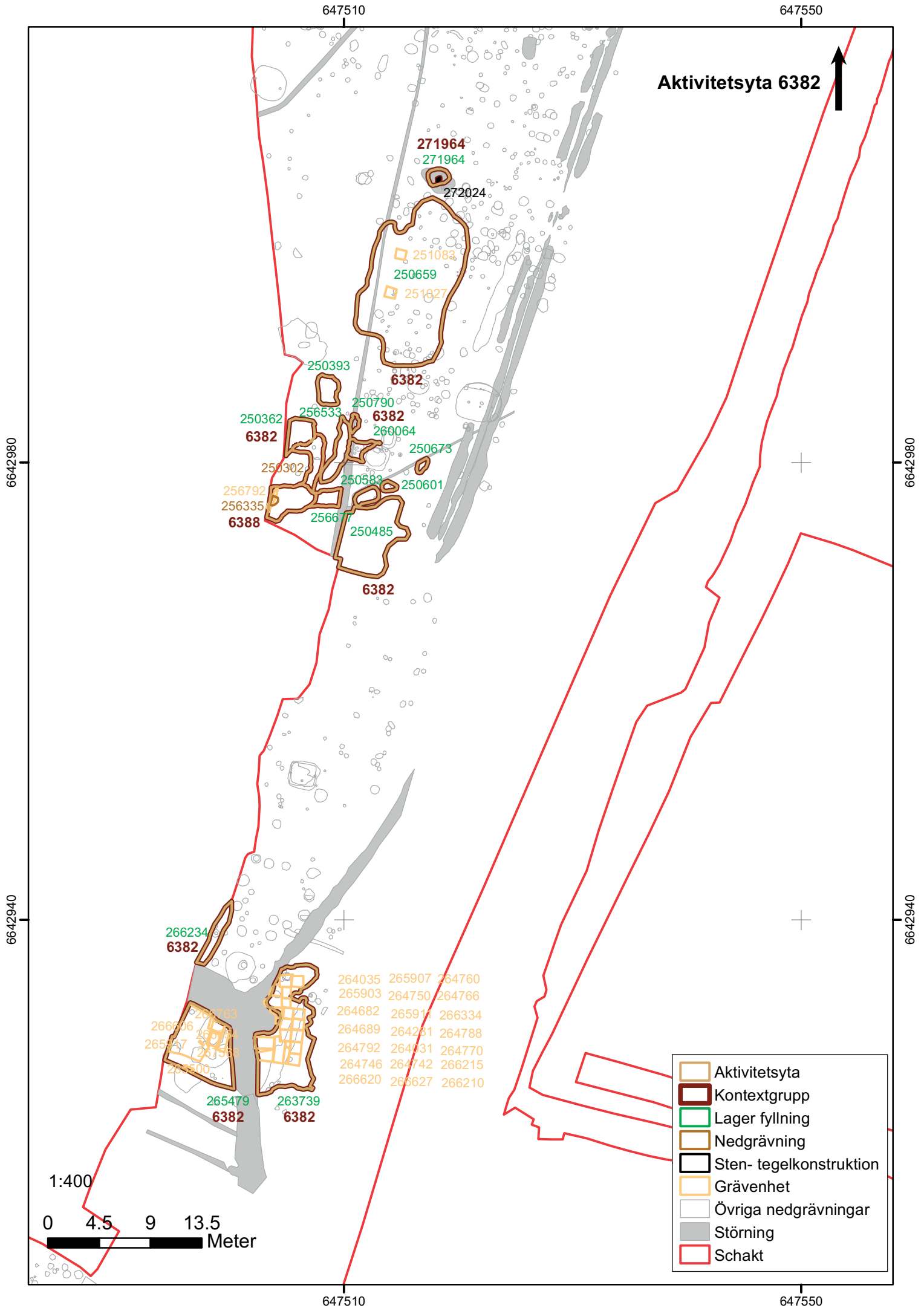
Makrofossil: –

ANMÄRKNING

Det överlagrande odlingslagret 6381 har ett delvis likartat fyndmaterial, vilket hittades tillsammans med föremål av betydligt yngre datering, bland annat ett antal mynt från efterreformatorisk tid. Detta antas bero på att det underliggande kulturlagrets övre delar plöjts upp under historisk tid.

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
6388	Grop	6382
250302	Nedgrävning	6382
250362	Lager fyllning	6382
250393	Lager fyllning	6382
250420	Lager fyllning	6382
250485	Lager fyllning	6382
250583	Lager fyllning	6382
250601	Lager fyllning	6382
250659	Lager fyllning	6382
250673	Lager fyllning	6382
250790	Lager fyllning	6382
256335	Nedgrävning	6388
256533	Lager fyllning	6382
256677	Nedgrävning	6382
256731	Lager fyllning	6388
258305	Lager fyllning	6382
258940	Lager fyllning	6382
260064	Lager fyllning	6382
263739	Lager fyllning	6382
265479	Lager fyllning	6382
266234	Lager fyllning	6382
271964	Lager fyllning	6382
1003728	Lager fyllning	6382

647510

647550

Aktivitetssyta 6382

271964

271964

272024

251083

250659

251027

250393

6382

250362

6382

256533

250790

6382

260064

250673

250302

250583

250601

256792

256335

6388

256677

250485

6382

266234

6382

266306

265957

261355

265500

265479

6382

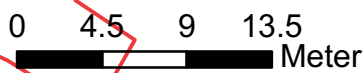
263739

6382

264035 265907 264760
 265903 264750 264766
 264682 265911 266334
 264689 264281 264788
 264792 264031 264770
 264746 264742 266215
 266620 266627 266210

- Aktivitetssyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Nedgrävning
- Sten- tegelkonstruktion
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

1:400

6642980

6642980

6642940

6642940

647510

647550

Aktivitetsyta 6383

Ann Lindkvist och Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	GUSK
NIVÅ	23,0 – 24,1 m ö.h.
UNDERLAG	Silt och sand
BEVARINGSGRAD	Lagret var skadat av användning av området som åkermark under historisk tid och från sekelskiftet 1900 har sannolikt stora delar av lagret försvunnit då en ladugårds-byggnad (nuvarande GUSK-ladan) anlagts. Två garage-byggnader, en i norr och en i söder har också funnits inom ytan. Lagret korsades även av ett flertal ledningsschakt.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 59 meter Bredd: 5-18 meter

FUNKTION

Lagret var tydligt påverkat av verksamhet med eld då det hade ett förhållandevis stort inslag av kol etc och den grå färgen berodde sannolikt på inslag av sot och aska. Fyndsammanställningen i lagret, med ett relativt stort material i CU-legering av bl a skrotmetall, klipp, bleck och smältor, indikerar metallhantverk men ej järnsmide. Sambandet med smedjan är därför inte uppenbart. En del av de föremål som var mer exklusiva metallföremål kan ha varit del av metallhantverksaktiviteterna. Djurbensinslaget förefaller att ha varit litet, vilket motsäger en mer omfattande hantering av mat. Det har dock inte gått att belägga något särskilt samband mellan härdområdet och metallhantverk men indikationerna på matberedning i härdarna var heller inte särskilt tydliga. Sannolikt har GUSK-ladan uttraderat lämningar och därmed förutsättningarna för att kunna tolka en del av sammanhangen i området. Trots något motsägelsefulla indikationer visar lagret i sig i första hand tecken på att ha tillkommit i samband med **metallhantverk** på platsen.

DATERING

Dateringsspann: 800-1000 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Daterande fynd: silverhänge FV408 – vikingatid, pärla i Cu-legering FV824 – vendeltid, ring Cu-legering FV1586 – yngre järnålder-medeltid, arabiskt silvermynt (samanid) FV825 – präglad 904-929 e.Kr., amulettring, eldstålsformad, FV827 – yngre järnålder, remdelare i Cu-legering FV409 – tidigt 1000-tal, betselhänge i järn FV1725 – yngre järnålder/medeltid.

Destruktion: -

Sammantagen datering: Fyndmaterialet i lagret kan i huvudsak dateras till vikingatid men har inslag av något enstaka äldre fynd och det går inte att helt utesluta att något är från medeltid. Lagret överlagrade delvis smedjan 3945 vilket daterats till 800-950 e.Kr., och det finns i alla fall ett kronologiskt samband med denna. I lagrets södra del fanns ett härdområde 5286 vilket daterats till 600-980 e.Kr. Härdarna påträffades på lagrets yta, i lagret men också under lagret. De dateringar som utförts på olika härdar visar logiska kronologiska samband där de som går in i vendeltid framkom under eller alldeles i botten av lagret. Sambandet mellan härdarna och lagret har dock endast kunnat beläggas som kronologiskt och ej funktionellt. Lagret överlagrade också två brunnar, 5207 daterad till 650-700 e.Kr. samt 5206 daterad till 600-650 e.Kr. I kanten i sydöst tangerade lagret ytterligare två stolpbyggnader, 3958 daterad till 650-800 e.Kr. samt 3965 daterad till 700-850 e.Kr. Sammantaget har bedömningen gjorts att lagret i huvudsak bör ha bildats under perioden 800-1000 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lagret undersöktes med grävning av rutor med spade samt skiktvis maskinavbaning med successiv metalldetektering till 100 %.

BESKRIVNING

Lagret (253884) utgjordes av homogen grå sandig silt med ett något större inslag av träkol samt även inslag av sot, eldpåverkad sten och bränd lera. Djupet varierade mellan 0,03 – 0,22 meter. Under, i och i ytan av lagret fanns i söder ett härdområde, 5286.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret utgör lämningar av brukning av ytan för olika aktiviteter. Det fanns inga spår av konstruktion, destruktion eller rituella handlingar.

FYND

Fyndsammanställningen i lagret, med ett relativt stort material i CU-legering av bl a skrotmetall, klipp, bleck och smältor, indikerar metallhantverk men ej järnsmide. Det påträffades även en mindre mängd ben (se osteologi nedan).

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
401	Pärå	Dråkt, smycken och personlig utrustning	255274
408	Hånge	Dråkt, smycken och personlig utrustning	253884
409	Remdelare	Transport och samfårdsel	253884
620	Skrotmetall	Hantverk och produktion	253884
627	Klipp	Hantverk och produktion	253884
641	Smååta	Hantverk och produktion	253884
824	Pårå	Dråkt, smycken och personlig utrustning	253884
825	Mynt	Handel och värdeååtare	253884
827	Amulettring	Religion och kult	256015
1586	Ring	Dråkt, smycken och personlig utrustning	253884
1725	Betsel	Transport och samfårdsel	253884
1729	Kniv	Hantverk och produktion	253884
2070	Kårå	Keramik Båck	255892
2087	Kårå	Keramik Båck	253977
2778	Klipp	Hantverk och produktion	253884
2780	Klipp	Hantverk och produktion	253884
2790	Skrotmetall	Hantverk och produktion	253884
2796	Klipp	Hantverk och produktion	253884
2798	Rååmne	Hantverk och produktion	253884
2815	Smååta	Hantverk och produktion	253884
2818	Skrotmetall	Hantverk och produktion	253884
2905	Ten	Obestååmt	253884
3197	Bråånd lera	Obestååmt	253981
3317	Bleck	Obestååmt	253884
3318	Bleck	Obestååmt	253884
3320	Bleck	Obestååmt	253884
3323	Beslag	Obestååmt	253884

ANALYSER

¹⁴C-analys: –

Osteologi:

FV4198, 11,2 gram, ben av nõt
 FV4199, 26,3 gram, ben av nõt
 FV4200, 6,7 gram, tand från får/get
 FV4201, 0,7 gram, ben av får/get
 FV4202, 0,1 gram, ben av får/get
 FV4203, 8,2 gram, ben av dåggdjur

Vedart: –

Makrofossil: –

ANMÅRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA
OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
253884	Lager fyllning	6383

647470

647510

Aktivitetsyta 6383

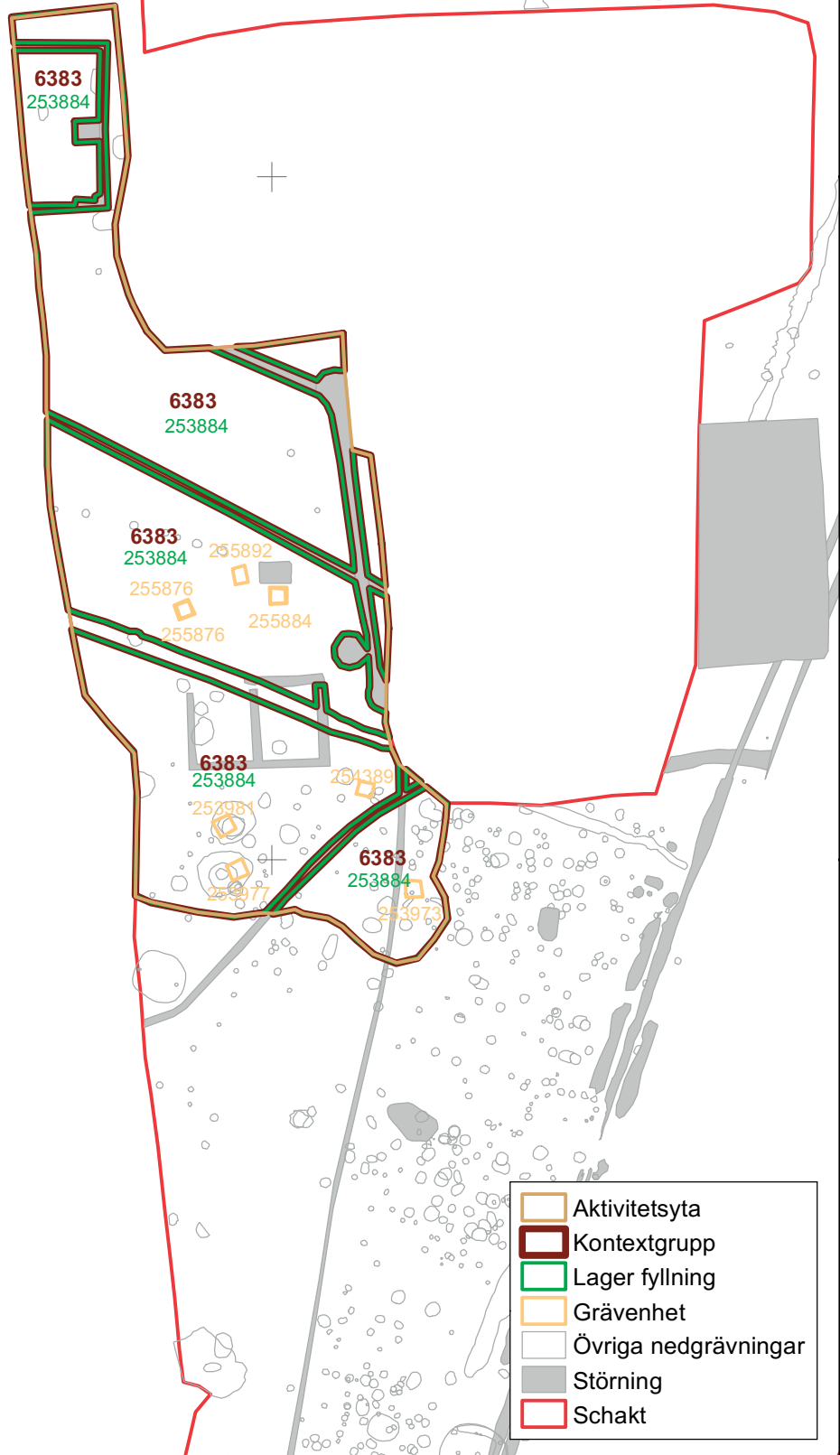

6643060

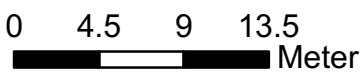
6643060

6643020

6643020

1:400

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Grävenhet
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647470

647510

Aktivitetsyta 6384

Ann Lindkvist

KONSTRUKTIONSTYP
BELÄGENHET
NIVÅ
UNDERLAG
BEVARINGSGRAD

Aktivitetsyta
GUSK
23,7 m ö.h.
Siltig sand
Lagret var påverkat av odling under historisk tid samt byggnation och verksamhet i anslutning till ladugårdsbyggnad (den senare s. k. GUSK-ladan). En mindre störning fanns centralt (1003445) och två ledningsnedgrävningar genomskar lagret.
Längd: 9,8 meter
Bredd: 7,2 meter

MÅTTUPPGIFTER

FUNKTION

Lagret hade en speciell rödbrun färg samt karaktär och hade likheter med lager som kan uppstå vid salpetersjudning. Detta är dock inte säkert belagt och det hela bedöms som spåren av en **obestämd aktivitet**.

DATERING

Dateringsspann: 1550-1800 e.Kr.

Konstruktion: –

Brukning: –

Destruktion: –

Sammantagen datering: Lagret har inte ¹⁴C-daterats och innehöll inga daterande fynd. Det låg under ett odlingslager, 6381. Detta har, i denna del av sitt område, daterats till 1150-1900 e. Kr. Odlingen upphörde då den s.k. GUSK-ladan antas ha anlagts. Det aktuella lagret låg på en vikingatida aktivitetsyta som utgjordes av ett avsatt lager, 6383. Utifrån antagandet att lagret bildats i samband med salpetersjudning och dateringen av de båda andra kontexterna har bedömningen gjorts att lagret bör ha tillkommit någon gång under perioden 1550-1800 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lagret undersöktes till 100 % med skärslöv samt grävmaskin. Metalldetektering utfördes också.

BESKRIVNING

Lagret påträffades vid avbanning av ovanliggande odlingslager (6381). Det var beläget på en vikingatida aktivitetsyta som utgjordes av ett avsatt lager (6383). Materialet bestod av flammig och heterogen rödbrun silt med inslag av träkol. Djupet var 0,20 meter. Det enda fyndet utgjordes av en järnspik.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Lagret tolkas i första hand som avfall och därmed destruktion.

FYND

Järnspik FV2852

ANALYSER

¹⁴C-analys: –

Osteologi:–

Vedart: –

Makrofossil: –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
255242	Lager fyllning	6384

647510

647520

Aktivitetsyta 6384

6643040

6643040

6384
255242

6384
255242

6643030

6643030

1:100

0 1 2 3 Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647510

647520

Aktivitetsyta 6387

Jonas Wikborg

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	25,4 m ö.h.
UNDERLAG	Siltig sand
BEVARINGSGRAD	I öster fortsatte lagret in under en sentida vägbank. Blott sju meter norr om lagret fanns en sentida villa med urgrävd källarvåning.
MÅTTUPPGIFTER	Längd: 6,1 meter Bredd: 3,2 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar **avfallsdeponering**. Fyndmaterialet bestod av dels av ordinärt boplatmaterial såsom djurben och keramik och dels avfall efter metallhantverk. I närheten finns flera stolphus och grophus från yngre järnålder. Ett av dessa, grophuset 1126, har varit en metallverkstad och ett stolphus, 5011, kan eventuell också ha varit en smedja. Möjligen kan metallhantverksavfallet ha koppling till någon av dessa. Avfall från metallhantverk förekommer dock spritt över hela delområdet.

DATERING

Dateringsspann: 800 – 1200 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: Daterande fynd: pilspets, A1-typ, FV3181 – vikingatid, ströning i silver FV3116, 1000-1100-tal, äldre svartgods, FV3961, FV3986, FV6744 – 700-1200 e.Kr.

Destruktion: -

Sammantagen datering: Dateringen baseras på att de daterande fynden vilka härrör från vikingatid och tidig medeltid. Möjligen är tidig medeltid mer sannolikt med tanke på ströningens datering men fyndkontexten kan inte betraktas som helt sluten.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Aktivitetsytan undersöktes till 100 % med handredskap och med maskin. Lagren avsöktes dessutom med metalldetektor.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan uppmärksammades under fältarbetet. Den framkom vid avbaningen av matjordslagret. Den var belägen i en låglänt del i områdes södra del. Överst fanns ett 0,10 meter tjockt lager av brun siltig sand (225207) med inslag av ben, bränd lera och träkolsbitar. Därunder fanns ett 0,10 meter tjockt lager av gråbrun siltig sand (226346) med fynd av ben, bränd lera, träkolsbitar och skörbränd sten. Merparten av metallfynden låg i det övre lagret (225207). I det undre (226346) fanns keramik och djurbenen samt enstaka Cu-klipp.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Fyllningen/lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

I lagret fanns ett rikligt fyndmaterial bestående av klipp, skrotmetall och bryne som kan kopplas till metallhantverk, dessa kan dock inte dateras närmare. Bland fynden finns också järnålderskeramik, en

brodd och en pilspets (FV3181) av vikingatida typ samt en silverströning (FV3116) vilken antas vara från 1000- eller 1100-talet. Det påträffades även en mindre mängd ben (se osteologi nedan).

<i>Fyndnr</i>	<i>Sakord</i>	<i>Fyndkategori</i>	<i>Stratigrafiskt objekt</i>
3103	Skrotmetall	Hantverk och produktion	225225
3111	Klipp	Hantverk och produktion	225229
3116	Beslag	Dräkt, smycken och personlig utrustning	225228
3117	Klipp	Hantverk och produktion	225228
3118	Skrotmetall	Hantverk och produktion	225231
3119	Skrotmetall	Hantverk och produktion	225226
3136	Skrotmetall	Hantverk och produktion	226173
3137	Klipp	Hantverk och produktion	226176
3138	Klipp	Hantverk och produktion	226177
3140	Klipp	Hantverk och produktion	226171
3141	Ten	Obestämt	226881
3149	Klipp	Hantverk och produktion	226876
3150	Brodd	Transport och samfärdsl	226172
3163	Klipp	Hantverk och produktion	225227
3164	Klipp	Hantverk och produktion	225230
3172	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	226878
3181	Pilspets	Vapen och rustningar	226174
3182	Nit	Byggnadsdetaljer och monument	226175
3352	Bryne	Hantverk och produktion	226875
3961	Kärl	Keramik Bäck	226880
3986	Kärl	Keramik Bäck	226877
6744	Kärl	Keramik Bäck	226882

ANALYSER

¹⁴C –

Osteologi

En mindre mängd obrända djurben bestående av två tänder av nöt samt två mindre fragment av extremiteter från nöt respektive svin samt obestämbara ben av däggdjur.

FV6957, 12,7 gram, tand av nöt

FV6958, 13,5 gram, tand av nöt

FV6959, 6,3 gram, ben av nöt

FV6960, 3,8 gram, ben av tamsvin

FV6960, 53 gram, ben av däggdjur

Vedart –

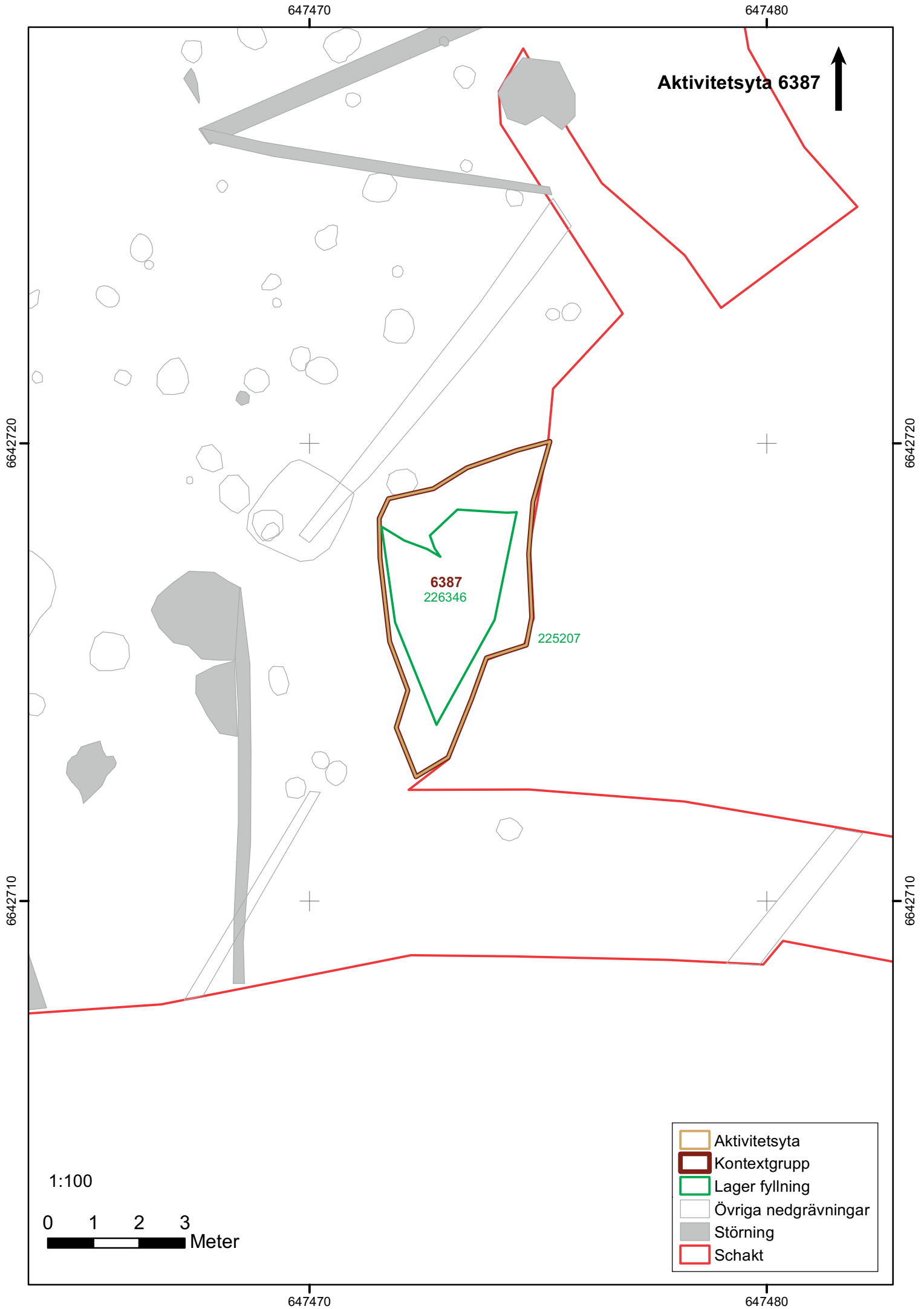
Makrofossil –

ANMÄRKNING

–

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
225207	Avfallslager	6387
226346	Avfallslager	6387

Aktivitetsyta 6399

Jonas Wikborg

KONSTRUKTIONSTYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	24,80 m ö.h.
UNDERLAG	Sand
BEVARINGSGRAD	Lagrets övre delar antas vara förstörda av senare tiders odling. Lagret korsades av ett 0,75 meter brett, sentida VA-schakt (214029) som hade grävts genom hela lagrets djup
MÄTTUPPGIFTER	Längd: 4,6 meter Bredd: 3,4 meter

FUNKTION

Aktivitetsytan avspeglar **avfallsdeponering**. Fyndmaterialet består av mindre mängder keramik och djurben vilka tolkas som allmänt köksavfall. I fyndmaterialet finns även tre fragment av smidesslagg. Fyndmaterialet skulle kunna vara utstädat ur den intilliggande byggnaden Hus 5011.

DATERING

Dateringsspann: 940 – 1030 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Dateringen baseras på ett antaget funktionellt och tidsmässigt samband med den intilliggande byggnaden 5011.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lagret undersöktes till 50 % med handredskap samt metalldetektor.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan består av ett lager i anslutning till Hus 5011. Lagret låg direkt väster om husets ena långsida. Det var 4,6 x 3,4 meter stort och 0,01-0,12 meter djupt gråbrunt siltlager med inslag av bränd lera, träkolsbitar och småsten.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Fyllningen/lagret hör till brukningen. Inga lämningar har kopplats till konstruktion, destruktion eller rituella depositioner.

FYND

Från lagret tillvaratogs tre större fragment av smidesslagg (F2572, F2589 och F2640), det största vägde 153 gram, två keramikskärvor (F6722) av svartgods samt mindre mängder djurben (F8451, 8453, 8454 & 8455), bland annat två tänder av nöt, se osteologi nedan).

Fyndnr	Sakord	Fyndkategori	Stratigrafiskt objekt
2572	Slagg	Slagg GAL	220257
2589	Slagg	Slagg GAL	219987
2640	Slagg	Slagg GAL	219988
6722	Kärl	Keramik Bäck	219962

ANALYSER

¹⁴C: –

Osteologi:

FV8451, 8453-8455, ben av nöt (42,5 gram) samt obestämbart däggdjur (6,7 gram), avfall.

Vedart: –

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

Ytterligare ett fragment av smidesslagg (FV2594) hittades strax ovanför lagret i det överlagrande matjordslagret. Smidesslagg (FV2564, FV7196, FV7197) påträffades också i fyllningarna till tre av stolphålen i den intilliggande förmodade smedjan (Hus 5011). Relativt stora mängder slagg påträffades också i fyllningen till två intilliggande brunnar (5036 och 2363) belägna på bara några meters avstånd på ömse sidor om lagret och den förmodade smedjan.

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

<i>Idnr</i>	<i>Typ</i>	<i>Kontextgrupp</i>
219962	Lager fyllning	6399

647440

647450

Aktivitetsyta 6399

6642760

6642760

6642750

6642750

6399
219962

1:100

0 1 2 3
Meter

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

647440

647450

Aktivitetsyta 7085

Ann Lindkvist

TYP	Aktivitetsyta
BELÄGENHET	Veterinärvillan
NIVÅ	24,0 m ö.h.
UNDERLAG	Silt
BEVARINGSGRAD	Lämningen utgörs av ett lager vilket initialt under schaktningen inte uppfattades som skilt från det ovanliggande odlingslagret. Det noterades först då några anläggningar kunde konstateras i dess yta. På grund av detta blev lagret därför delvis bortschaktat och dess utbredning är inte helt känd. Som mest kan dess utbredning ha varit ungefär den dubbla.
MÅTTUPPGIFTER	Längd:16,5 meter Bredd: 11,0 meter

FUNKTION

Lagret innehöll endast få och små indikationer på aktivitet. Det rörde sig endast om lite sot, kol och bränd lera. Inga fynd framkom, något som annars var vanligt förekommande i de omgivande kontexterna. Möjligen kan lagret i någon utsträckning utgöras av ditflyttad jord. Ytans funktion har bedömts som använd för **odling**. Sannolikt rör det sig om ett område som utnyttjats i anslutning till den intilliggande samtida boplatsen.

DATERING

Dateringsspann: 650-800 e.Kr.

Konstruktion: -

Brukning: -

Destruktion: -

Sammantagen datering: Odlingsytans datering ringas in av över- och underlagrande kontexter. Stolphuset 5017, vilket är stratigrafiskt yngre än lagret, dateras till 430–600 e.Kr. Två av de överlagrande härdarna (729, 759) som ingår i härdområdet 5288 har daterats till 770-975 e.Kr. och ett yngre stolphus, 5091, har tillkommit under perioden 1000-1300 e. Kr. Detta ger vid handen att odlingslagret bildats och brukats under perioden 650-800 e.Kr.

UNDERSÖKNINGSMETOD

Lagret undersöktes till 100 % genom skiktvis avbaning med grävmaskin samt rensning med fyllhammare. Det dokumenterades även i samband med undersökningen av de härdar som framkom i lagrets yta.

BESKRIVNING

Aktivitetsytan utgörs av ett odlingslager (1015636). Det var 0,05-0,20 meter djupt och bestod av gråbrun silt med ett litet inslag av bränd lera, sot och träkol i relativt små fraktioner, men inga fynd. Dess ursprungliga avgränsning är inte helt känd. I sydväst skars lagret av en stor stubbe. Lagret framkom under den moderna matjorden (5980). I lagrets yta framträdde tio härdar (härdområde 5288). Ett stolphus på platsen (5091) har bedömts vara yngre än lagret men kunde endast dokumenteras i den opåverkade marken under det. Lämningarna av ytterligare ett stolphus (5017) som föregått lagret framträdde också i underlaget.

IDENTIFIERADE HANDLINGAR

Konstruktion: -

Brukning: Odlingslagret 1015636 bildas.

Destruktion: -

Rituell deposition: -

FYND

Inga fynd påträffades i lagret.

ANALYSER

¹⁴C: -

Osteologi: -

Vedart: -

Makrofossil: -

ANMÄRKNING

-

INGÅENDE STRATIGRAFISKA OBJEKT OCH KONTEXTGRUPPER

Idnr	Typ	Kontextgrupp
1015636	Lager	7085

647410

647420

Aktivitetsyta 7085

6642720

6642720

6642710

6642710

6642700

6642700

7085

1015636

- Aktivitetsyta
- Kontextgrupp
- Lager fyllning
- Övriga nedgrävningar
- Störning
- Schakt

1:100

647410

647420

OKB-projektets publikationer

RAPPORTNR	TITEL
2017:1_1	at Upsalum – människor och landskapande Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_2	Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_3	Huskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_4	Gravkatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_5	Grophuskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_6	Brunnskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_7	Katalog över stolpfundament Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_8	Katalog över aktivitetsytor Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_9	Katalog över hägnader, stolpkonstruktioner och väglämningar Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_10	Föremålskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_11	Metallhantverket – arkeometallurgiska analyser Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_12	Gårdarnas djur – osteologisk analys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_13	Brandgravar vid Storby backe – osteologisk analys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_14	Växtfynd – makrofossil- och pollenanalys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_15	Keramik bland levande och döda Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_16	Stenfynd och kvarnstensanalys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_17	Arkeologisk prospektering – magnetometer och georadardata Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_18	Järnföremål – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_19	Föremål av kopparlegering, övrig metall utom järn – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_20	Ben- och hornföremål – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_21	Glasföremål och övriga material – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_22	Arkeologiska forskningslaboratoriets analyser Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_23	Två runbleck – analyser från Riksantikvarieämbetet Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

ÖVRIGA PUBLIKATIONER	TITEL
Riksantikvarieämbetet, UV Rapport 2013:78	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2012 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Statens historiska museer, Arkeologiska uppdragsverksamheten, rapport 2015:28	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2013 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Arkeologerna, Statens historiska museer, rapport 2018:24	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2014–2017 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Arkeologerna, Statens historiska museer, 2016 Seminarierapport	Socioekonomisk mångfald. Ritualer och urbanitet. Rapport från projektseminarium för Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala